

Tirsdag den 4. maj 2010 (D)

1

86. møde

Tirsdag den 4. maj 2010 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 49:

Forespørgsel til statsministeren om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation.

Af Peter Christensen (V), Henrik Sass Larsen (S), Pia Kjærsgaard (DF), Villy Søvndal (SF), Henriette Kjær (KF), Margrethe Vestager (RV), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen (UFG).
(Anmeldelse 28.04.2010).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 33 [afstemning]:

Forespørgsel til finansministeren og økonomi- og erhvervsministeren om dansk økonomi.
Af Morten Østergaard (RV), Morten Bødskov (S) og Ole Sohn (SF).
(Anmeldelse 03.03.2010. Fremme 05.03.2010. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 29.04.10. Forslag til vedtagelse nr. V 64 af Morten Østergaard (RV), Morten Bødskov (S), Ole Sohn (SF), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen. Forslag til vedtagelse nr. V 65 af Jacob Jensen (V), Peter Skaarup (DF) og Mike Legarth (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 66 af Anders Samuelson (LA)).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring. (Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet).
Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 16.12.2009. 1. behandling 26.01.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 29.04.2010).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, konkursloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Tredjeinstansbevilling til en del af en sag).
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 16.03.2010. Betænkning 22.04.2010. 2. behandling 29.04.2010).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af lov om registreret partnerskab, lov om en børnefamilieydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Udvidet adgang for registrerede partnere til adoption og overførsel af forældremyndighed m.v.).
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 16.03.2010. Betænkning 22.04.2010. 2. behandling 29.04.2010).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om begravelse og ligbrænding og lov om folkekirkens økonomi. (Samarbejde om krematoriedrift m.v.).
Af kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech).
(Fremsættelse 28.01.2010. 1. behandling 04.03.2010. Betænkning 21.04.2010. 2. behandling 27.04.2010).

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 118:

Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af regionerne.
Af Anders Samuelson (LA) m.fl.
(Fremsættelse 02.02.2010. 1. behandling 02.03.2010. Betænkning 21.04.2010).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Friere rammer for placering af fag på lavere klassetrin, udvidelse af loft for undervisningstid, øget fleksibilitet i reglerne om uddannelses kvalifikationer i folkeskolens indskoling m.v.).
Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 29.01.2010. 1. behandling 05.03.2010. Betænkning 20.04.2010).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Målretning af kontaktpersonordningen, tilpasning af adgangen til elektroniske medicinoplysninger og oprettelse af Det Danske Vaccinationsregister m.v.).
Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen).
(Fremsættelse 12.02.2010. 1. behandling 25.02.2010. Betænkning 28.04.2010).

10) Forespørgsel nr. F 38:

Forespørgsel til justitsministeren om Schengensamarbejdet og grænsekontrol.
Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Anmeldelse 23.03.2010. Fremme 26.03.2010).

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 210:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpelse af straffen for indsmugling af khat.
Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsættelse 09.04.2010).

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 162:

Forslag til folketingsbeslutning om udvikling af et nationalt exitprogram rettet imod medlemmer af bander (deganging) og om iværksættelse af forskning i dansk bandekultur.
Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.
(Fremsættelse 23.03.2010).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).
(Fremsættelse 15.04.2010).

14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 192:

Forslag til folketingsbeslutning om en samlet indsats mod tvangsægteskaber og æreskriminalitet.

Af Marianne Jøved (RV), Henrik Dam Kristensen (S), Astrid Krag (SF) og Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsættelse 26.03.2010).

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 215:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal ejendomsskat. (Nedsættelse af grundskyldpromillen for ejendomme, der benyttes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 28.04.2010).

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 168:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af transkønnedes rettigheder.

Af Kamal Qureshi (SF), Mogens Jensen (S), Lone Dybkjær (RV) og Per Clausen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 26.03.2010).

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 199:

Forslag til folketingsbeslutning om at give selvmordstruede ret til behandling.

Af Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV) og Line Barfod (EL).
(Fremsættelse 06.04.2010).

18) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 200:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til pårørende til selvmordstruede.

Af Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV) og Line Barfod (EL).
(Fremsættelse 06.04.2010).

19) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 214:

Forslag til folketingsbeslutning om liberalisering af apotekervæsenet.

Af Villum Christensen (LA) m.fl.
(Fremsættelse 09.04.2010).

20) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 215:

Forslag til folketingsbeslutning om kliniske ekspertsygeplejersker.

Af Flemming Møller Mortensen (S) m.fl.
(Fremsættelse 09.04.2010).

Meddelelser fra formanden**Formanden :**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF), Bente Dahl (RV), Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG):

Forespørgsel nr. F 50 (Vil ministeren redegøre for regeringens initiativer for at kunne træffe beslutninger på et kvalificeret grundlag vedrørende dyrkning af genmodificerede afgrøder i Danmark?).

Karsten Lauritzen (V), Tina Petersen (DF), Steen Gade (SF), Helle Sjelle (KF) og Jørgen Poulsen (RV):

Forespørgsel nr. F 51 (Hvad kan ministeren oplyse om status for revision af strategien for dansk udviklingsbistand?).

Line Barfod (EL) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 52 (Vil ministeren redegøre for, hvordan han vil sikre, at alle kvinder får den rette omsorg i henhold til Sundhedsstyrelsens anbefalinger for svangreomsorg, herunder fødselsforberedelse, jordemoder under fødslen, mulighed for at blive på fødestedet, til amningen er i gang, osv.?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Så kan jeg oplyse Folketinget om, at efter anmodning fra ordføreren for forslagsstillerne udgår punkt 16, som også hedder beslutningsforslag nr. B 168, af dagens dagsorden.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 49:**Forespørgsel til statsministeren om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation.**

Af Peter Christensen (V), Henrik Sass Larsen (S), Pia Kjærsgaard (DF), Villy Søvndal (SF), Henriette Kjær (KF), Margrethe Vestager (RV), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen (UFG).
(Anmeldelse 28.04.2010).

Kl. 13:01

Formanden :

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 33 [afstemning]:**Forespørgsel til finansministeren og økonomi- og erhvervsministeren om dansk økonomi.**

Af Morten Østergaard (RV), Morten Bødskov (S) og Ole Sohn (SF).
(Anmeldelse 03.03.2010. Fremme 05.03.2010. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 29.04.10. Forslag til vedtagelse nr. V 64 af Morten Østergaard (RV), Morten Bødskov (S), Ole Sohn (SF), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen. Forslag til vedtagelse nr. V 65 af Jacob Jensen (V), Peter Skaarup (DF) og Mike Legarth (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 66 af Anders Samuelson (LA)).

Kl. 13:03

Afstemning**Formanden :**

Som det er Tinget velbekendt, får vi et nyt afstemningssystem, som vil være i funktion fra oktober, og så bliver alting sikkert bedre. Det

Kl. 13:00

er ikke sikkert, at resultaterne ved afstemningerne bliver anderledes, men informationsniveauet bliver højere.

Vi har det problem lige nu, at vi har to sorte skærme, som altså er ude af funktion, men afstemningssystemerne virker, og det vil sige, at jeg er i stand til at se resultatet på skærmene heroppe og se, hvem der stemmer. Den stemmeaflysning, der finder sted, vil også virke, altså sådan, at man kan se, hvem der har stemt hvad, og sådan, at man efterfølgende kan få det på papir.

Mit forslag er, at vi forsøger at køre afstemningen igennem, men vær særlig opmærksom på, hvad man stemmer, når man kommer til punkt 5, for det kan være en ret tæt afstemning. Det er ved tredje behandling af lovforslag nummer L 146. Så jeg beder bare om, at gruppesekretærerne har styr på deres grupper.

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 65 af Jacob Jensen (V), Peter Skaarup (DF) og Mike Legarth (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 58 (V, DF og KF), imod stemte: 56 (S, SF, RV, EL, Christian H. Hansen (UFG) og 1 (DF) (ved en fejl), hverken for eller imod stemte: 1 (LA).

Forslag til vedtagelse nr. V 65 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 64 af Morten Østergaard (RV), Morten Bødskov (S), Ole Sohn (SF), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen (UFG) bortfaldet. På samme måde er forslag til vedtagelse nr. V 66 af Anders Samuelsen (LA) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen sluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring. (Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 16.12.2009. 1. behandling 26.01.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 29.04.2010).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag. Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Det er der ikke, og så er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:05

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (RV), tiltrådt af et andet mindretal (S, SF og EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 54 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 62 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 1 (Christian H. Hansen (UFG)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen drejer sig derefter om lovforslaget som helhed.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 114 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, konkursloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Tredjeinstansbevilling til en del af en sag).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 16.03.2010. Betænkning 22.04.2010. 2. behandling 29.04.2010).

Kl. 13:07

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 13:07

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 115 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 13:09

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af lov om registreret partnerskab, lov om en børnefamilieydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Udvidet adgang for registrerede partnere til adoption og overførsel af forældremyndighed m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 16.03.2010. Betænkning 22.04.2010. 2. behandling 29.04.2010).

Kl. 13:07

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag. Der er ingen, der beder om ordet.

Jeg vil sige her undtagelsesvis, at gruppesekretæren godt kan markere, hvad det er, man stemmer i den enkelte gruppe, også ved at give udtryk for synspunktet, så der ikke er nogen tvivl efterfølgende.

Vi går til afstemning.

Kl. 13:08

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Har alle afgivet stemme?

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 60 (S, SF, RV, EL, LA, Karsten Lauritzen (V), Mads Rørvig (V), Malou Aamund (V), Sophie Løhde (V), Troels Christensen (V) og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 54 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren. (*Klapsalver*).

Der er ikke givet tilladelse til at klappe.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om begravelse og ligbrænding og lov om folkekirkens økonomi. (Samarbejde om krematorie-drift m.v.).

Af kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 28.01.2010. 1. behandling 04.03.2010. Betænkning 21.04.2010. 2. behandling 27.04.2010).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Vi går til afstemning.

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 118:

Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af regionerne.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 02.02.2010. 1. behandling 02.03.2010. Betænkning 21.04.2010).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:09

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For beslutningsforslaget stemte: 20 (DF, LA, Helge Adam Møller (KF) og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 94 (V, S, SF, KF, RV og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Friere rammer for placering af fag på lavere klassetrin, udvidelse af loft for

undervisningstid, øget fleksibilitet i reglerne om uddannelses-kvalifikationer i folkeskolens indskoling m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 29.01.2010. 1. behandling 05.03.2010. Betænkning 20.04.2010).

Kl. 13:10

Forhandling**Formanden :**

Der er ingen, der beder om ordet.

Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:10

Afstemning**Formanden :**

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1-3, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Målretning af kontaktpersonordningen, tilpasning af adgangen til elektroniske medicinoplysninger og oprettelse af Det Danske Vaccinationsregister m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen).
(Fremsættelse 12.02.2010. 1. behandling 25.02.2010. Betænkning 28.04.2010).

Kl. 13:11

Forhandling**Formanden :**

Der er ingen, der beder om ordet.

Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:11

Afstemning**Formanden :**

Vi skal stemme om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (SF), tiltrådt af et andet mindretal (S, RV, EL og Pia Christmas-Møller (UFG)). Det ændringsforslag er om, hvorvidt lovforslaget skal deles i to lovforslag. Her stemmer vi, og der kan stemmes.

De, der ifølge papiret støtter, er S, SF, RV, EL og Pia Christmas-Møller (UFG).

Afstemningen kan slutte.

For ændringsforslaget stemte: 53 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 59 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 1 (Christian H. Hansen (UFG)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 2-4 eller om underændringsforslag nr. 6 af et mindretal (DF), tiltrådt af et andet mindretal (S, SF og RV), der tilsammen udgør et flertal?

Der begæres ikke afstemning. De er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 5 således ændret, nu tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) Forespørgsel nr. F 38:**Forespørgsel til justitsministeren:**

Hvad kan ministeren oplyse om Schengensamarbejdet og om grænsekontrollen mellem Danmark og Tyskland henholdsvis Danmark og Sverige, specielt med henblik på at stoppe kriminelle østeuropæere, der kommer til Danmark for at begå kriminalitet, og hvilke forhindringer ser ministeren i forhold til at målrette og optimere grænsekontrollen inden for Schengensamarbejdets rammer i forhold til at stoppe og kontrollere flere menesker fra lande, hvor det statistisk kan konstateres, at der er en overrepræsentation i forhold til kriminalitet blandt netop disse landes statsborgere her i landet?

Af Peter Skaarup (DF), Pia Adelsteen (DF), René Christensen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Marlene Harpsøe (DF) og Pia Kjærsgaard (DF).

(Anmeldelse 23.03.2010. Fremme 26.03.2010).

Kl. 13:14

Formanden :

Den første, der får ordet, er hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti til som ordfører for forespørgerne at begrunde forespørgslen. Værsgo.

Kl. 13:14

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Peter Skaarup (DF):

Dansk Folkeparti har rejst en forespørgselsdebat her i Folketinget på grund af den store udfordring, som vi ser det er, at man har det, man kan kalde åbne grænser i Danmark, ikke mindst mod syd, hvorfra der kan komme kriminelle personer uden nogen nævneværdig kontrol fra myndighedernes side. Det synes vi er uheldigt, det vil vi gerne gøre op med, og derfor er vi nødt til at have en debat i Folketinget om, hvad vi rent faktisk gør for at komme de mange danskere til undsætning, der er plaget af indbrud og kriminalitet begået af bl.a. østeuropæiske kriminelle, der kommer ind over landets grænser.

Da vi påbegyndte forberedelsen til debatten her i dag, blev vi nærmest overraskede over, hvor omfattende problemet er, da vi i samme øjeblik på Ritzaus Bureau kunne læse, at en gruppe på 13 rumænere just var blevet anholdt på en campingplads mistænkt for at være på tyvetogt i Danmark. Og det sker jo næsten hver dag, at man ser kriminelle, der kommer udefra og altså bruger Danmark som ud-

gangspunkt for deres kriminelle aktiviteter. Det skal vi ikke acceptere.

Det sker i øvrigt også kun relativt kort tid efter et dramatisk røveri begået af en gruppe angiveligt professionelle røvere fra Chile, der gjorde skade på en dansk politibetjent, som så sig nødsaget til at skyde i selvforsvar, hvilket medførte, at en af røverne omkom.

Jeg tror, at de her sager er et meget godt bevis på, at når man beskæftiger sig med kriminalitetsudviklingen i Danmark og i Skandinavien for den sags skyld, kan man se, at der igennem en årrække er kommet stadig flere østeuropæiske kriminelle til Danmark. Årsagerne kan være mange, men det er nok ikke skudt helt ved siden af at formode, at østeuropæiske kriminelle lokkes til Danmark, fordi velstanden her jo er forholdsvis høj i forhold til i de lande, de kommer fra. Samtidig er det jo sådan, at strafferammerne og afsoningsforholdene er langt mildere i Danmark end i de lande, de til daglig opholder sig i.

Den grænseoverskridende kriminalitet har mange skyggesider. Jeg vil her opremse nogle af de værste: Antallet af hjemmerøverier har været kraftigt stigende igennem de seneste år, antallet af indbrud satte rekord i 2009, endvidere er antallet af røverier mod guldsmede, pengetransporter m.v. taget til i omfang og ikke mindst i råhed, hvilket fik tragiske konsekvenser for nylig. Så der er i høj grad brug for, at Folketinget tager den her debat, og der er i høj grad set med Dansk Folkepartis øjne brug for, at vi genindfører den nationale grænsekontrol ved grænserne. Det vil ikke være for meget forlangt, hvis vi gerne vil bekæmpe kriminaliteten og reducere kriminalitetsudviklingen fra det omfang, vi desværre har set på det seneste.

Kl. 13:17

Formanden :

Tak til hr. Peter Skaarup. Så er det justitsministeren til besvarelse af forespørgslen.

Kl. 13:17

Besvarelse

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Forespørgselsdebatten her i dag handler jo om, som hr. Peter Skaarup selvfølgelig var inde på, hvilken rolle Schengensamarbejdet og grænsekontrollen spiller i forbindelse med bekæmpelsen af den såkaldte østkriminalitet.

Jeg vil godt starte med at slå fast, at det selvfølgelig er fuldstændig uacceptabelt, at der er personer, som rejser til Danmark med det ene formål, at de skal begå kriminalitet her i landet. Det skal og kan vi ikke tolerere. Der er ikke alene tale om groft misbrug af vores gæstfrihed, det er også krænkende for de borgere, som det går ud over. Derfor er jeg også meget optaget af, at vi gør en effektiv indsats for at dæmpe op for det problem, som vi vitterlig har. Som jeg vil komme tilbage til senere, spiller netop Schengensamarbejdet i den sammenhæng en vigtig rolle. Inden jeg kommer nærmere ind på selve Schengenarbejdet, tror jeg, det kunne være nyttigt for diskussionen her at give et mere klart billede af omfanget og karakteren af den kriminalitetstrussel, som vi står over for fra Østeuropa.

I den forbindelse kan jeg oplyse, at Rigspolitiet i slutningen af 2009 gennemførte en større analyse af østkriminaliteten. Det var en analyse, der omfattede alle sager registreret i politiets sagsbehandlingssystem, det såkaldte POLSAS, hvor østeuropæiske gerningsmænd har været sigtet. Den analyse viste bl.a., at de østeuropæiske gerningsmænd oftest havde begået mange kriminelle forhold, ligesom gerningsmændene var kendetegnede ved at være såkaldt multikriminelle og altså typisk begik flere forskellige typer af berigelseskriminalitet.

For så vidt angår indbrudssagerne, bar flere af de begåede indbrud præg af, at gerningsmændene var uden fast opholdssted. Det

kunne man bl.a. se ud fra, hvad de havde stjålet. De havde stjålet brugt tøj, mad, kosmetik, overnatningsudstyr, dyner og tæpper og den slags. Man kunne også på baggrund af analysen konkludere, at størstedelen af de østeuropæiske kriminelle var henholdsvis rumænske, polske og litauiske statsborgere.

Gerningsmændene var oftest mænd i alderen fra 18 til 30 år, som begik kriminalitet i forening, og typisk foregik det omkring motorvejsnettet og i vores større byer. Analysen viste så dog også, at antallet af sager med østeuropæiske kriminelle trods alt – trods alt – fortsat udgør en forholdsvis lille del af det samlede antal sager.

Rigspolitiet har efterfølgende lavet en analyse af sager om bl.a. volds- og narkokriminalitet fra de første 2 måneder i år eller nærmere bestemt for perioden fra den 1. januar til den 7. marts, og den analyse viste, at ud af i alt 8.156 sigtede personer kunne 317 personer karakteriseres som østeuropæiske kriminelle, og disse 317 personer var sigtet i 430 ud af i alt 10.495 sager.

Selv om vi altså oplever, at der er mange østeuropæiske varevogne på de danske rastepladser, og selv om østeuropæiske gademusikanter og tiggere i øjeblikket måske er meget synlige i gadebilledet, viser tallene, at problemet med østeuropæiske kriminelle nok ikke er helt så omfattende, som man kunne få indtryk af bl.a. fra medierne, men derfor er det stadig væk naturligvis et problem.

Når det om proportionerne er sagt, må man jo altså konstatere, at vi har en grænseoverskridende kriminalitet, herunder fra Østeuropa, som vi skal tage meget alvorligt. Vi må jo ikke glemme, at det ofte er professionelle forbryderbander, som kommer til Danmark for simpelt hen systematisk at berige sig ved lommetyverier, indbrud og røverier. Den form for kriminalitet er ikke bare uacceptabel og stødende for vores retsbevidsthed, den skaber også en stor og – vil jeg også sige – forstælig utryghed for befolkningen. Derfor er det vigtigt, at der bliver udført en både målrettet og intensiv indsats, så vi kan få ram på disse forbrydergrupper.

Kl. 13:22

Det fører mig så over til selve Schengensamarbejdet. Når det gælder indsatsen bl.a. over for de østkriminelle, spiller Schengensamarbejdet altså en vigtig rolle. Problemet med de østeuropæiske kriminelle illustrerer, hvordan kriminaliteten er blevet mere og mere international. Derfor er der også behov for et tæt internationalt politisamarbejde, hvis vi skal komme den her form for grænseoverskridende kriminalitet til livs.

Schengensamarbejdet, som Danmark jo har deltaget i siden den 25. marts 2001, har to overordnede formål, som går hånd i hånd. Det ene er etablering af fri bevægelighed for personer over de indre grænser, og det andet er styrkelse af indsatsen mod international kriminalitet og ulovlig indvandring. Den styrkede indsats mod den grænseoverskridende kriminalitet og ulovlig indvandring udgør så en modvægt til den fri personbevægelighed. Indsatsen skal jo sikre, at bortfaldet af personkontrollen ved de indre grænser ikke kan blive misbrugt af personer, som f.eks. måtte være eftersøgt eller udvist i anledning af kriminalitet, som de har begået. Derfor indeholder Schengenkonventionen bestemmelser om politisamarbejdet på tværs af grænserne og indeholder også det fælles Schengeninformationssystem.

I dette informationssystem indlægges der bl.a. oplysninger om eftersøgte personer og genstande. De retshåndhavende myndigheder i Schengenlandene kan herefter ved opslag konstatere, om antrufne personer eller genstande så er registreret i systemet. Systemet udgør så på den måde et vigtigt redskab i det samarbejde, der er om bekæmpelse af kriminalitet på tværs af grænserne.

Hvad angår Schengensamarbejdets andet formål, altså den frie personbevægelighed over de indre grænser, følger det af Schengenreglerne, at de indre grænser skal kunne passeres uden personkontrol. Det betyder bl.a., at politiet som den altovervejende hovedregel

ikke må gennemføre grænsekontrol af personer, som f.eks. rejser mellem Danmark og Tyskland eller mellem Danmark og Sverige.

Så er der måske nogle, som vil spørge, om ikke det er et problem i forhold til indsatsen mod østkriminalitet, at vi ikke længere kan udføre traditionel grænsekontrol. Hertil vil jeg gerne svare et klart og tydeligt nej. Traditionel grænsekontrol er og bliver ikke løsningen på problemerne med grænseoverskridende kriminalitet, herunder fra østeuropæiske kriminelle. Det er jo sådan, at EU-borgere, uanset om de kommer fra et Schengenland eller ej, er fritaget for visum og har ret til at indrejse og at opholde sig i Danmark. Derfor ville en genindførelse af grænsekontrollen ikke betyde nogen lukning af grænserne. Vi kan ikke lukke os selv inde på den måde. Bl.a. er det derfor også politiets vurdering, at en genindførelse af den traditionelle grænsekontrol ikke i sig selv vil give nogen nævneværdig effekt i forhold til indsatsen mod bl.a. de østeuropæiske kriminelle.

Politiets vurdering er, at det udbytte, der ville være forbundet med en systematisk personkontrol ved de indre grænser, ikke ville stå i forhold til de betydelige ressourcer, som man skulle bruge på det. Rent politifagligt får man meget mere ud af at anvende ressourcerne til efterretningsbaserede indsatser, der målrettet går efter at optræfle grupperne og få fanget forbryderne.

Derfor er bl.a. østkriminalitet genstand for en systematisk og landsdækkende politimæssig monitorering og overvågning, der varetages af politikredsene centre for operativ planlægning og analyse. Den systematiske politimæssige overvågning indebærer bl.a., at politikredsene løbende registrerer samtlige foreliggende oplysninger, der kan være af betydning for bekæmpelse af østeuropæisk organiseret kriminalitet. Det giver politiet en omfattende og aktuel baggrundsviden, så politiet proaktivt – altså uden at man venter på anmeldelser – kan iværksætte og også målrette indsatser og efterforskninger på området. Udviklingen på området bliver også fulgt af den nationale følgestab for politiets indsats mod indbrud i privat beboelse, røverier og kriminalitet begået af østeuropæiske kriminelle.

Kl. 13:27

Følgestaben virker som en platform for faglige drøftelser og erfaringsudveksling og formidling af informationer mellem Rigspolitiet og politikredsene. Anklagemyndigheden og SKAT er også med i den stab. Også ude i politikredsene bliver der ydet en aktiv og målrettet indsats mod de østeuropæiske kriminelle bander. Der er nogle politikredse, som har nedsat særlige taskforces mod østkriminalitet, mens man andre steder har oprettet nogle fælles efterforskningshold med deltagelse af både danske og udenlandske politifolk.

Selv om der ikke længere er sådan en systematisk grænsekontrol i traditionel forstand, må vi jo heller ikke glemme, at politiet fortsat udfører en vigtig politimæssig kontrolopgave i de grænsenære områder. Rigspolitiet har bl.a. oplyst, at der altid er en stærk polititilstedeværelse i de grænsenære områder, herunder i Syd- og Sønderjyllands politikreds og i Sydsjællands og Lolland-Falsters politikreds, bl.a. for at sikre kontrollen på udlændingeområdet.

Den kontrol består bl.a. i daglig patruljering i de grænsenære områder, og også i målrettede indsatser, som har til formål at afsløre udenlandske kriminelle, som har begået kriminalitet her i landet, eller som er på vej til Danmark for at begå kriminalitet. Som et eksempel på sådan en kontrolindsats kan jeg nævne, at Syd- og Sønderjyllands Politi i slutningen af marts gennemførte to større motorvejskontroller rettet mod bl.a. kriminalitet begået af østeuropæere. I forbindelse med den indsats blev godt 700 biler kontrolleret. Kontrollerne medførte bl.a., at to litauiske mænd på henholdsvis 30 og 37 år, som blev fundet i besiddelse af stjålne genstande, blev anholdt og sigtet for tyveri. Endvidere blev bl.a. en 29-årig polsk mand sigtet for overtrædelse af våbenloven. Så selv om den automatiske paskontrol ved grænsen er ophævet, foregår der altså bestemt også i dag en politimæssig kontrol i vores grænseområder.

Når vi så taler om at gennemføre målrettede efterretningsbaserede indsatser mod den grænseoverskridende kriminalitet, er et tæt internationalt samarbejde helt afgørende. Derfor er det også meget vigtigt, at dansk politi deltager i det internationale samarbejde om kriminalitetsbekæmpelse, som jo bl.a. foregår inden for rammerne af Schengensamarbejdet og Europol. Over for mig har Rigspolitiet oplyst, at det er politiets opfattelse, at udvidelsen af EU med de central- og østeuropæiske lande faktisk har styrket dansk politis muligheder for at bekæmpe den grænseoverskridende og organiserede kriminalitet i samarbejde med politimyndighederne i de nye medlemslande.

Dansk politi har ved flere lejligheder haft stort udbytte af samarbejdet med andre EU-lande, herunder de østeuropæiske lande, i forbindelse med konkrete sager bl.a. om indbrud og hjemmerrøverier. Tilsvarende er meldingen fra politikredsene, at det internationale samarbejde er meget vigtigt, når vi taler om forebyggelse og efterforskning af kriminalitet begået af østeuropæiske kriminelle.

Det gælder selvfølgelig ikke mindst i grænseområderne, hvor dansk politi heldigvis har et glimrende samarbejde med henholdsvis svensk og tysk politi og myndigheder. Rigspolitiet har bl.a. oplyst, at Københavns Politi har ugentlige møder med svensk politi. Det gør man bl.a., fordi der er mange af de østeuropæiske kriminelle, som træffes i København, som har relationer til eller er indrejst via det sydlige Sverige. På samme måde har Rigspolitiet oplyst, at Syd- og Sønderjyllands Politi og Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har et tæt samarbejde med tysk politi. Det samarbejde vurderes at være af afgørende betydning for den indsats, som bliver foretaget af politikredsene ved grænserne og for, at der løbende bliver udvekslet oplysninger om kriminelle fra Østeuropa, som er på vej til eller fra Danmark.

I den forbindelse kan jeg også nævne fælleskontoret i Padborg, som er bemandet med tysk og dansk politi, tysk toldvæsen samt personale fra SKAT. Gennem kontoret bliver der udvekslet bl.a. oplysninger i sager om udlændinge, som bliver anholdt med koste fra berigelseskriminalitet i Danmark. Som et eksempel på, hvordan det fungerer, kan jeg nævne en sag, hvor tysk politi i slutningen af marts standsede to litauiske statsborgere ved grænsen mellem Tyskland og Polen. I deres køretøjer blev der fundet genstande, som politiet mente var stjålne, hvorefter de tyske myndigheder kontaktede fælleskontoret i Padborg. Derfra kunne man så oplyse, at disse genstande stammede fra tyverier begået i tre forskellige politikredse i Danmark, og nu er der så indledt et samarbejde mellem dansk og tysk politi i den sag.

Som det gerne skulle være fremgået af det, jeg har sagt, er det hverken politiets eller regeringens opfattelse, at traditionel grænsekontrol er løsningen på problemerne med grænseoverskridende kriminalitet, herunder fra Østeuropa.

Det, der skal til, er moderne politisamarbejde med en efterretningsbaseret politiindsats, der målrettet går efter at optræfle grupperne og fange forbryderne. Her spiller Schengensamarbejdet altså en vigtig rolle, fordi et tæt internationalt politisamarbejde, herunder udveksling af oplysninger på tværs af grænserne, er helt afgørende for, at sådan en politiindsats kan fungere.

Med de ord vil jeg gerne slutte af med at sige, at regeringen fortsat fuldt og helt støtter Danmarks deltagelse i Schengensamarbejdet. Vi ser bestemt ikke Schengensamarbejdet som en forhindring, men derimod som en styrke i den fælles indsats, når det drejer sig om at bekæmpe kriminalitet på tværs af grænserne.

Kl. 13:33

Formanden :

Tak til justitsministeren for besvarelsen. Så går vi over til forhandlingen, og den første, der får ordet, er ordføreren for forespørgerne, hr. Peter Skaarup.

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Peter Skaarup (DF):

Tak til justitsministeren for en gennemgang af de bestræbelser, der gøres fra politiets og myndighedernes side og fra regeringens side for at undgå kriminalitet kommende til os udefra. I Dansk Folkeparti er vi fuldstændig enige i, at det er rigtig godt, hvis man kan bekæmpe den form for kriminalitet, vi taler om her, ved hjælp af efterforskning, ved hjælp af målrettede aktioner efter tip fra forskellige andre lande og andre myndigheder, der kan fortælle os, hvor der kommer nogle ind i landet, der har tænkt sig at begå kriminalitet eller måske har begået kriminalitet. Men vi må stadig væk erkende, at i forhold til det fintmaskede net, som vi synes der skal være, for at have en reel grænsekontrol, lader den nuværende indsats meget tilbage at ønske. Vi kunne godt tænke os at vende tilbage til den tid, vi havde, før Schengenaftalen blev indført, altså at vi havde en reel personkontrol ved den dansk-tyske grænse bl.a.

Når vi er i den situation, vi er i i dag som medlemmer af Schengenaftalen, behøver det jo ikke nødvendigvis at betyde, at det skal være politiet i alle tilfælde, der står på den danske grænse og holder øje med, hvem der kommer ind i landet. Vi har jo dygtige toldere, der også gør en effektiv indsats, og vi må bare erkende, til trods for det, som justitsministeren siger, at politiet og tolderne, der jo ved fra det daglige arbejde, hvor skoen trykker, i høj grad er enige i den tankegang, vi har i Dansk Folkeparti, nemlig at man med de åbne grænser har et meget, meget stort problem.

Vi skal ikke længere tilbage end til den 6. marts, hvor der står i Politiken, at Københavns Politis drabschef Ove Dahl i ret klare vendinger har udtalt sig om de problematikker, der ligger her. Han sagde bl.a. til Politiken, at det er serbere og andre fra Balkan, og det er især rumænere. Videre sagde han, at det er meget omfattende, og at politiet slet ikke har ressourcer til at klare det, men at det fortjener mere opmærksomhed i forhold til den udfordring, der er med kriminalitetsbilledet i hovedstadsområdet. Det blev fulgt op af en vagtleder fra efterforskningsafdelingen på Station City i København hos Københavns Politi, der sagde:

Men de åbne grænser betyder, at de kriminelle rumænere har nemt ved at rejse rundt i EU. Det er selvfølgelig en af årsagerne til, at vi ser flere af dem. Rumænerne er overrepræsenteret i forhold til andre udlændinge, der begår tyveri, bedrageri og anden form for kriminalitet. De har nemmere ved at komme herop, da de er blevet sværere at udvise som konsekvens af åbne grænser og som konsekvens af muligheden for via EU-medlemskabet at færdes rundt i Schengenområdet.

Så der er noget at tage fat på, og det er det, vi fra Dansk Folkeparti side beder om bliver gjort.

Det, der er vigtigt at gøre sig klart, er, at når man kommer til EU-området, til Schengenområdet, møder man selvfølgelig en såkaldt ydre grænsekontrol ved grænsen mellem EU og resten af verden, men den ydre grænsekontrol lader meget tilbage at ønske, og derfor er det relevant at have en indre grænsekontrol mellem landene. Ministeren siger så, at det kan vi ikke. Vi har jo forpligtet os til at have fri passage mellem landene for personer og varer, men så kan man jo spørge: Er det også situationen i andre lande? Tolerer de også reglerne i Schengenaftalen så restriktivt, at man ikke må kontrollere på grænsen? Nej, det gør de faktisk ikke. Hvis man kigger på Frankrig f.eks., ser man, at de i Frankrig finder, at grænsekontrollen ved Benelux-landegrænserne er af væsentlig betydning for narkotikabekæmpelsen. Det er så deres argument i Frankrig for at opretholde – og det har de har fået lavet en aftale om – kontrol med Benelux-landegrænserne. Den politiske beslutning blev dengang begrundet med

Kl. 13:33

bekæmpelsen af narkotrafik, som stammede fra Holland, men argumenterne, kan man jo så sige, er lidt ligegyldige. Sagen er, at der er en national grænsekontrol.

Når vi tager færgen over fra Helsingør til Helsingborg, hvad sker der så på den svenske side? Der står en tolder ved færgen, der lige ser, hvad det er for en bil, og hvad det er for nogle mennesker, der kommer ind i Sverige, og som har mulighed for at udøve en kontrol, hvis man vurderer, at der er grund til at vifte en bil ind til siden.

Kl. 13:38

Det er også et udtryk for, at man på den svenske side har afsat langt flere ressourcer til den her kontrol. Og hvad sker der? Jo, man fanger også væsentligt mere ved grænsen, meget større partier narkotika, meget større partier amfetamin, hash osv. Så der er grund til at indføre kontrol. Hvorfor? Jo, fordi man kan stoppe illegal import af forskellige ulovlige varer til landene.

Det, der står klart for Dansk Folkeparti, er, at vi må og skal håndtere det her problem, også politisk. Vi skal tage stilling til det og gøre noget ved det. Derfor vil vi her under debatten i dag fremsætte et forslag til vedtagelse, og jeg vil lige læse det op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at de åbne grænser mellem Schengenlandene bl.a. har den negative konsekvens, at det er blevet lettere for kriminelle personer at komme ind i Danmark, lettere at smugle narkotika ind i landet m.v., og derfor pålægger Folketinget regeringen inden for rammerne af Schengen at sikre, at grænsekontrollen styrkes, ved at man gennemfører langt flere kontroller ved grænsen, end tilfældet er i dag.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 67)

Kl. 13:39

Formanden :

Tak. Dette oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger.

Der er ikke bedt om korte bemærkninger. Så er den næste i ordførerrækken hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Indledningsvis vil jeg gerne takke Dansk Folkeparti for at have stillet denne forespørgsel om grænsekontrol og bekæmpelse af udefrakommende kriminelle, primært fra Østeuropa. Det er en problemstilling, som bekymrer mange danskere, og som derfor fortjener debat og opmærksomhed her i salen.

Lad mig slå fast med det samme, at det er fuldstændig uacceptabelt, når mennesker rejser til Danmark med det formål at begå kriminalitet og dermed skabe utryghed blandt befolkningen. Sådanne personer, der misbruger den danske gæstfrihed, skal hurtigst muligt udvises af landet. Men det er Venstres opfattelse, at løsningen på problemet med det stigende antal kriminelle fra Østeuropa skal findes inden for rammerne af Schengensamarbejdet, som Danmark har deltaget i siden marts 2001.

Schengensamarbejdet indeholder to afgørende elementer. Det første er ophævelsen af paskontrollen ved grænserne mellem de deltagende lande, så det er blevet nemmere at realisere visionen om et indre europæisk marked, der skal løfte velstanden i hele Europa. For det andet indeholder Schengensamarbejdet en styrkelse af landets politimæssige samarbejde på tværs af grænserne til bekæmpelse af kriminalitet og illegal indvandring.

Jeg noterer mig, at det danske politi bl.a. med baggrund i Schengensamarbejdet har styrket indsatsen mod den grænseoverskridende kriminalitet, samt at der er opbygget et tæt samarbejde med myndig-

hederne i Tyskland og Sverige. Dette samarbejde vil vi gerne styrke og udbygge.

Venstre deler Rigspolitiets vurdering, at traditionel grænsekontrol ikke kan løse problemet med de østeuropæiske kriminelle. EU-borgere har nemlig ret til at rejse ind som turister i Danmark, hvad enten de kommer fra et Schengenland eller ej. Genindførelse af grænsekontrollen vil derfor ikke hindre de potentielt kriminelle i at komme ind i landet. En grænsebetjent kan ikke umiddelbart se på en østeuropæer, om vedkommende har kriminelle hensigter eller ej.

Derfor mener Venstre, at en efterretningsbaseret, målrettet og systematisk politiindsats mod de østeuropæiske bander er en bedre vej at gå, herunder, som der allerede er blevet dannet i flere politikredse, en taskforce mod netop østkriminalitet.

Desuden ser Venstre gerne, at der gennemføres endnu flere systematiske vejkontroller på vores side af grænsen, kontroller, der er rettet mod kriminelle fra Østeuropa. Der vil jeg gerne fremhæve politiets indsats i Syd- og Sønderjylland, hvor motorvejspatruljer uden varsel standser og dermed stresser de kriminelle fra Østeuropa. Det er med til at forebygge kriminelle handlinger fra disse personers side.

I øvrigt er der også behov for at styrke kontrollen med udenlandske lastvogne i Danmark. De kommer ikke sjældent hertil, men glemmer ofte at betale vejbenyttelsesafgift, og nogle gange glemmer de også at overholde reglerne for køre-hvile-tid og miljøzoner m.v.

I det hele taget er det vigtigt, at politiet er massivt til stede i grænseområderne og løbende udfører aktioner rettet mod bl.a. kriminalitet begået af østeuropæere.

Det er også vigtigt at satse mere på det internationale politisamarbejde, fordi forbryderne som bekendt ikke standser ved grænsen, hvad enten de har pas eller ej.

På denne baggrund vil jeg gerne på vegne af Venstre, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at det er uacceptabelt, at der er personer, der indrejser i Danmark med det formål at begå kriminalitet.

Folketinget konstaterer endvidere, at udlændinge, der kommer til Danmark for at begå kriminalitet, skal udvises, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Folketinget noterer sig,

- at politiet bl.a. som led i Schengensamarbejdet har styrket indsatsen mod grænseoverskridende kriminalitet,
- at det er politiets vurdering, at en målrettet og efterretningsbaseret politiindsats er et mere effektivt middel til bekæmpelse af kriminalitet begået af borgere fra andre EU-lande end genindførelse af traditionel grænsekontrol,
- at politiet er til stede i grænseområderne og løbende gennemfører aktioner rettet mod bl.a. kriminalitet begået af østeuropæere, og
- at politiet har et tæt samarbejde med de tyske og svenske myndigheder og drager stor nytte heraf i forbindelse med konkrete sager, samt at dette grænseoverskridende samarbejde løbende evalueres med henblik på effektivisering.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 68).

Kl. 13:44

Formanden :

Tak. Også dette oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger.

Der er ønske om en kort bemærkning, og den er fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:44

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jamen jeg vil gerne spørge ordføreren lidt om det med paskontrol/grænsekontrol, for der var ordføreren lidt inde på, at det alligevel ikke ville nytte noget, hvis man gik ind og kiggede på situationen i forbindelse med Schengensamarbejdet, nemlig det her med eventuelt at gennemføre en bedre kontrol langs den enkelte medlemsstats landegrænse.

Det, der sådan set er problemet allerede nu, og som partiet jo netop også mange gange har påpeget, er, at hvis man så simpelt hen fanger en kriminel østeuropæer i Danmark med gps'erne og alt det andet, vi ellers ser, i bagagerummet, er det, der ofte er problemet for politiet, at vedkommende ofte ikke har noget stempel i passet, man kan ikke se, hvornår den pågældende østeuropæer er kommet ind i Danmark. Derfor får de først et stempel i passet den dag, de bliver pågrebet, og kan så reelt have været i Danmark i 1, 2, 3, 4, 5 måneder, ja, for den sags skyld i 1 helt år, og have gennemført en række kriminelle handlinger.

Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Synes ordføreren ikke, at det vil være rimeligt, at man måske kigger på en decideret paskontrol, så folk fik et stempel i passet, så man kunne se, hvornår den pågældende rumæner eller litauer var rejst ind i Danmark?

Kl. 13:45

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:46

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu er det sådan, at hvis man standser en østeuropæisk bil, som har kat eller hash eller tyvekoster i bagagerummet, vil vedkommende selvfølgelig blive arresteret og retsforfulgt, uanset hvilket stempel vedkommende måtte have i passet, eller om vedkommende ikke har noget.

Derfor kan jeg ikke se, at det med at få et stempel i passet vil løse problemet. Vi er også nødt til at forholde os til, at hvis vi virkelig vil genindføre en intensiv kontrol ved grænsen, koster det mange ressourcer. Og de ressourcer vil jo sandsynligvis skulle tages fra andre steder i politiet, medmindre vi giver en meget stor tillægsbevilling til politiet til løsning af den her opgave.

Derfor tror vi mere på at intensivere patruljeringen i baglandet og stresser flere østeuropæere og på den måde dermed forebygge det her uvæsen.

Kl. 13:46

Formanden :

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:46

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu synes jeg da, at det er meget morsomt, at ordføreren selv nævner det med, hvis politiet pågriber en smugler med kat ved grænsen. Så er det jo meget morsomt, at politiet har et skøn, der siger, at der hvert år indsmugles omkring 365 t kat til Danmark, hvoraf en del videredistribueres til Sverige og Norge og måske også til Finland.

Hvor mange af de her smuglere har man reelt fanget og pågrebet? Det er et fåtal, det er ganske få af de smuglere, der bliver pågrebet. Derfor er det sund fornuft, at man får indført en paskontrol, så vi er sikre på, hvem der er i landet, og hvem der ikke er her som turister, og så vi har et klart bevis på, at når de 3 måneder er gået, jamen så kan vi udvise dem af landet. Det synes vi fra Dansk Folkeparti må være sund fornuft, men det synes Venstres ordfører måske ikke?

Kl. 13:47

Kl. 13:49

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:47

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kan da godt følge Dansk Folkepartis argumentation langt hen ad vejen, men jeg hæfter mig altså ved, at Rigspolitiets vurdering er, at vi får mere ud af ressourcerne ved at intensivere og målrette baglandskontrollen. Og der er Syd- og Sønderjyllands politi et eksempel på, at man faktisk kan opnå resultater ved at lave nogle nålestiksooperationer, hvor man går ind og standser de østeuropæiske biler. Den indsats opfordrer vi til at man styrker og fortsætter med.

Kl. 13:48

Formanden :

Tak. It-afdelingen får lige et kort sekund til en indgriben uden tale-tid, før hr. Peter Skaarup får ordet.

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:48

Peter Skaarup (DF):

Jeg må indrømme, at jeg sætter meget pris på hr. Kristian Pihl Lorentzen, men jeg synes, at det virker som en næsten umulig sag at forsvare det, som hr. kristen Pihl Lorentzen er sat til at forsvare her i dag.

Det bliver sagt, at det er vigtigt at bruge ressourcerne i baglandet via konkrete efterforskningsredskaber. Men realiteten er jo, at de tiltag, vi taler for, har været prøvet med fantastisk gode resultater til følge. I 2009 gennemførte man i en måned en aktion, hvor 50 ekstra toldere foretog en række kontroller på grænsen. Det var både ved færgelejerne i Rødby og Gedser og i København og ved den dansk-tyske grænse. De fandt massevis af våben, masser af hash og narko. De fik kontrolleret biler, der var ulovligt indregistreret. Der er ingen grænser for – jeg har listen her – hvad de fandt i den måned ved den ekstra indsats på grænsen.

Derfor spørger jeg hr. Kristian Pihl Lorentzen: Var det ikke en idé, at man permanentgjorde den ekstra indsats med minimum 50 mand, der over hele året laver den effektive kontrol, der giver fantastisk gode resultater?

Jeg må indrømme, at jeg sætter meget pris på hr. Kristian Pihl Lorentzen, men jeg synes, at det virker som en næsten umulig sag at forsvare det, som hr. kristen Pihl Lorentzen er sat til at forsvare her i dag.

Det bliver sagt, at det er vigtigt at bruge ressourcerne i baglandet via konkrete efterforskningsredskaber. Men realiteten er jo, at de tiltag, vi taler for, har været prøvet med fantastisk gode resultater til følge. I 2009 gennemførte man i en måned en aktion, hvor 50 ekstra toldere foretog en række kontroller på grænsen. Det var både ved færgelejerne i Rødby og Gedser og i København og ved den dansk-tyske grænse. De fandt massevis af våben, masser af hash og narko. De fik kontrolleret biler, der var ulovligt indregistreret. Der er ingen grænser for – jeg har listen her – hvad de fandt i den måned ved den ekstra indsats på grænsen.

Derfor spørger jeg hr. Kristian Pihl Lorentzen: Var det ikke en idé, at man permanentgjorde den ekstra indsats med minimum 50 mand, der over hele året laver den effektive kontrol, der giver fantastisk gode resultater?

Kl. 13:49

Formanden :
Ordføreren.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Som jeg nævnte i min ordførelse, lægger vi vægt på, at vi tager udgangspunkt i rammerne for Schengensamarbejdet, for Schengensamarbejdet har jo netop den fordel, at vi får styrket bekæmpelsen af den grænseoverskridende kriminalitet.

Så vidt jeg vurderer det, vil Dansk Folkepartis ret vidtgående forslag indebære, at vi er nødt til at forlade Schengensamarbejdet og meddele, at vi ikke mere er med. Det ønsker vi ikke, for vi mener, at Schengensamarbejdet er en stor fordel for Danmark, men vi er nødt til at kombinere det med en styrket og mere målrettet indsats imod de kriminelle østeuropæere. Det er den kombination, Venstre gerne ser.

Kl. 13:50

Formanden :

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:50

Peter Skaarup (DF):

Der er ingen tvivl om, at Dansk Folkepartis kongstanke er, at vi siger farvel og tak til Schengensamarbejdet, fordi vi anser de åbne grænser for et problem. Men når vi nu ikke kan det – det kan vi ikke få flertal for i Folketinget – har vi i dag fremsat et forslag til vedtagelse, og det er egentlig det, vi diskuterer i dag, om inden for rammerne af Schengenaf-talen, når vi nu er medlem af Schengen, at bruge den og gøre som Sverige og Frankrig, nemlig lave permanente kontroller ved grænsen, bl.a. med hjælp af toldere.

Hvis vi kigger på resultaterne af det, er de jo fantastisk gode. Jeg har nogle tal her, der viser, at de i 2006 på den svenske side fandt 412 kg amfetamin. I Danmark fandt man til sammenligning 79 kg. De fandt 1,3 t kokain i Sverige. Der fandt man 76 kg i Danmark. Tallene er massivt højere i Sverige i kraft af de tiltag, de laver derover. De når simpelt hen at få fat i langt mere narkotika, end man gør i Danmark.

Derfor vil jeg spørge Venstres ordfører: Er det ikke en idé, at vi prøver at kopiere det, svenskerne gør? Det er jo inden for rammerne af Schengensamarbejdet.

Kl. 13:51

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:51

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Vi skal jo aldrig være bange for at lære af svenskerne, hvis de laver noget fornuftigt. Men igen, hvis vi forestiller os, at vi havde 50 ekstra politibetjente til løsning af den her opgave, er det jo Rigspolitiets vurdering, at de ville være bedre anvendt ved indsættelse i baglandet til at standse østeuropæerne også længere mod nord for grænsen eller længere inde på Sjælland end lige ved grænsen. Den vurdering er jeg nødt til at tage ad notam. Det er en faglig vurdering, der ligger til grund.

Derfor henholder jeg mig til det forslag til vedtagelse, som jeg har læst op, hvor vi satser på at holde fast i Schengensamarbejdet, men tager udgangspunkt i det grænseoverskridende politisamarbejde. Det ser vi gerne styrket.

Kl. 13:52

Formanden :

Tak til hr. Kristian Pihl Lorentzen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Så er det fru Karen Hækkerup som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

De ting, jeg gerne vil sige i den her forespørgsel om Schengensamarbejdet og grænsekontrollen, kan i virkeligheden knyttes op på tre hovedoverskrifter. For det første: Vi skal gøre, hvad vi kan, for at begrænse kriminalitet. Det siger sig selv. Vi skal gøre, hvad vi kan, for at sikre tryghed for danskere. Vi vil ikke finde os i, at der kommer folk hertil for at begå kriminalitet, og derfor er det ekstremt vigtigt, at vi har et europæisk samarbejde, hvor vi står sammen om at finde de bagmænd, der er.

For det andet: Det her handler i høj grad om, at hvis man vil opnå den tryghed, er det bagmændene, vi skal gå efter. Så er det ikke kun dem, der bliver taget på gader og stræder, men vi bliver nødt til at gå efter dem, der har sendt dem herop. For hvis ikke vi gør det, vil de bare blive skiftet ud med nogle andre. Derfor er det vigtige i den her kamp at have en målrettet indsats, der går efter bagmændene. Man får ikke noget ud af at sætte flere grænsebomme op ved grænsekontrollerne. Det gør man ved i stedet at have efterretninger, ved at have kontroller, som er pletvise, og ved at have hele den moderne politiindsats, der i virkeligheden er behov for, og som altså ikke består i, at man slår en bom ned.

For det tredje – og den pointe synes jeg er meget vigtig at komme med, og jeg tror ikke, den er blevet nævnt endnu: Vi skal ikke her i Folketinget medvirke til at mistænkeliggøre alle. Da den seneste debat om kriminelle rumænere var oppe at vende, blev den taget ilde op af de folk, der opholder sig i Danmark, og som tilfældigvis er rumænere, og som overhovedet ikke begår nogen kriminalitet. Dem faldt det altså meget for brystet, at man nu skulle høre i den offentlige debat, at alle østeuropæere, der befinder sig i Danmark, netop er kommet hertil for at begå kriminalitet.

Der må jeg sige, at sådan er det jo ikke. Det ved vi godt, og derfor skal vi også som Folketing passe på med at piske en stemning op om, at østeuropæere er sådan nogle dårlige mennesker, der kommer hertil for at bestjæle os. Sådan er det ikke. Hovedreglen er, at langt de fleste østeuropæere, der kommer hertil, er ordentlige mennesker, som gerne vil deltage i uddannelse, som er blevet gift, eller som er et eller andet. Det er altså de færreste, som kommer hertil alene for at stjæle vores goder.

Hvis jeg skal vende mig mod de tre hovedoverskrifter igen, vil jeg starte med at spørge: Hvad er det så, vi kan gøre, for at begrænse kriminaliteten? Der må man sige, at det, der skal til, altså ikke er de grænsebomme. Det er i stedet, at vi har et moderne politi. Derfor er Socialdemokraterne med i det forslag til vedtagelse, som Venstres ordfører lige før læste op. For det her handler ikke om, hvad vi tror på. Det handler om, hvad vi ved noget om. Og vi lytter altså mere til Rigspolitiet og deres faglige vurderinger af, hvad der skal til for minimere kriminalitet i Danmark, end vi lytter til Dansk Folkeparti.

Vi har desuden i Schengensamarbejdet mulighed for at lave kontroller. Det forekommer også, og det sker også, at der er situationer, hvor der er ekstraordinære stikprøver, eller hvor der ekstraordinært bliver lukket for grænserne. Det har vi set i forbindelse med klimatopmødet, og vi har set det andre gange. Når man har meldinger om, at der er nogle på vej mod Danmark, som altså kun kommer med ondt i sinde, så har man mulighed for at gribe ind. Derfor synes jeg, at det virker udmærket, som det er.

Så vil jeg med hensyn til at gå efter bagmændene sige, at der har været utrolig meget blæst om hjemmerøverier. Et hjemmerøveri er en helt forfærdelig forbrydelse for dem, det rammer. Det er ganske, ganske traumatiserende at blive udsat for, men når vi ser tallene efter i sømmene, må vi bare sige, at det typiske hjemmerøveri jo ikke bliver begået af en østeuropæer.

For at vende tilbage til det sidste punkt om, at vi skal passe på med at mistænkeliggøre alle, vil jeg sige, at vi lever i et åbent sam-

fund i en global verden. Vi nyder som danskere godt af at kunne rejse ud, og vi modtager også folk udefra – folk, der vil uddanne sig her, folk, der vil giftes, folk, der vil deltage på vores arbejdsmarked, og som har kompetencer, vi har behov for. Derfor skal vi i en debat som den her sørge for at passe på med, at det signal, der bliver sendt fra Folketinget, er, at nu vil vi lukke grænserne, for verden ude omkring os er ond. Sådan er virkeligheden jo heldigvis ikke.

I stedet for skal vi gå efter bagmændene. Vi skal passe på de børn, der bliver sendt hertil for at være tiggere. Vi skal, hver eneste gang vi pågriber en østeuropæer, der har begået kriminalitet, kontrollere, at vedkommende ikke er handlet, ikke er offer for menneskehandel. Der er meget, vi kan gøre bedre, for at bekæmpe kriminalitet i Danmark. Vi kunne også have flere kontroller, men der må man prioritere inden for rammen. Men alt overvejende er mit budskab, at vi har en politimæssig indsats, der fagligt vægter, hvad det er, der vil virke. Vi skal gå efter bagmændene, og vi skal for guds skyld ikke mistænkeliggøre alle østeuropæere. Det er der ingen der er tjent med.

Kl. 13:57

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:57

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan forstå, at Socialdemokraterne *ikke* vil genindføre grænsekontrollen. Det synes jeg er ærgerligt, for jeg blev så glad her den 29. maj sidste år, det er snart et år siden, og der var godt nok optræk til valgkamp i forbindelse med europaparlamentsvalget, men alligevel regnede jeg da med, at det, jeg kunne læse i avisen på det tidspunkt, holdt. Der stod nemlig: Stigende problemer med indsmugling af våben, hjemmerøverier og handel med kvinder får Socialdemokraterne til at foreslå skærpet grænsekontrol. Politibetjente og toldere skal igen holde øje ved den dansk-tyske grænse for at sætte en effektiv stopper for ulovlige våben og kriminelle. Det mener Socialdemokraterne. Socialdemokraterne foreslår, at grænsekontrollen ved den dansk-tyske grænse bliver genindført i en periode, imens skal politiet og Skat udarbejde en plan for, hvordan en permanent øget grænsekontrol kan foregå inden for Schengensamarbejdet.

Det blev jeg glad for. Men det holder åbenbart ikke, eller hvad?

Kl. 13:58

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:58

Karen Hækkerup (S):

Det, der stod, var: i en periode, Den 29. maj sidste år stod vi med det problem, at våbnene væltede ind over grænserne, vi havde bandekrigen, der var på et helt anderledes niveau, end den er lige nu, heldigvis, og derfor var situationen en anden. Men jeg medgiver Dansk Folkeparti, at der er behov for også at gøre det bedre inden for grænsekontrollen, og det synes jeg også godt vi kan gøre inden for Schengensamarbejdet. Hvis man nu husker, hvad ordføreren læste op, så var det netop Schengensamarbejdet, der var nøgleordet i den melding, der kom fra Socialdemokraterne, for et år siden.

Men kigger vi på, hvad der reelt er sket, så må jeg sige, at nu har jeg ikke printet tallene ud, men som jeg husker dem, så er der jo blevet skåret ned på de skattefolk og de toldere, der laver kontrollerne, og som jeg husker det, er det ikke besparelser, som Socialdemokraterne har lagt stemmer til, det er tværtimod Dansk Folkeparti, der har givet stemmer til regeringen. Så derfor tror jeg ikke, vi har noget at lade hinanden høre. Vi vil gerne være med til også at opprioritere den her indsats, men skal det gøres, skal det selvfølgelig holdes inden for rammen.

Kl. 13:59

Kl. 14:01

Formanden :

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:59

Peter Skaarup (DF):

Det vil sige, at begrundelsen for på det tidspunkt at ønske grænsekontrollen genindført var, at der var lidt mere gang i bandekrigen, og at man derfor skulle kontrollere nogle våben, der kom ind i landet. Men kan fru Karen Hækkerup ikke se, at den bandekrig, som måske på det tidspunkt var lidt højere oppe i gear, jo stadig væk flourer? Det synes jeg Socialdemokraterne ofte taler om, og jeg synes, de har ret i, at der desværre stadig væk er opgør mellem banderne, og der bruges stadig væk skydevåben, knive og andre våben. Og den umiddelbare opfattelse, man får, når man læser, hvad det er, politiet siger, jamen den er jo, at de våben i høj grad kommer fra det gamle Østeuropa og dermed jo altså på en eller anden måde må blive ført ind over den dansk-tyske grænse med henblik på at blive brugt i Danmark. Er der ikke et problem i at sige, at bandekrigen nu er sådan mere eller mindre overstået, og at man derfor ikke vil genindføre grænsekontrollen? Det er vel at mærke sagt ud fra det synspunkt, som vi har i Dansk Folkeparti om, at bandeoptøjer og bandekrige skal bekæmpes hele tiden, og at det bare er et spørgsmål om tid, inden der kan komme mere kul på bandekrigen. Vil man så gerne, hvis der kommer lidt flere skyderier, genindføre grænsekontrollen, eller vil man ikke?

Kl. 14:00

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:00

Karen Hækkerup (S):

Som ordføreren læste op under sin indledende bemærkning, var pointen, at det var inden for Schengensamarbejdet, og at der kan være perioder, hvor man har behov for at intensivere grænsekontrollen, det var der sidste år, og det kan sagtens komme igen, og kommer det igen, vil vi selvfølgelig lægge forslaget på bordet igen.

Når nu Dansk Folkepartis ordfører siger: Jamen bandekrigen var lidt mere oppe at køre sidste år, end den er nu, og heldigvis for det, så er det jo rigtigt. Men der vil jeg bare advare om, at vi skubber et kæmpe problem foran os. I 2007 havde vi 141 bande- og rockermedlemmer, der blev monitoreret af Rigspolitiet. Det tal er nu oppe på over 1.300. Vi får lejlighed til at diskutere det senere i dag i Folketingssalen, når vi skal diskutere exitstrategier fra banderne. Men hvis der er nogen her, der har noget at kritisere, så må det være oppositionen, der kan rette kritikken mod regeringen for ikke at have sørget for, at den bandekrig er kommet under kontrol, i forhold til hvordan der rekrutteres nye medlemmer.

Vi står i dag med en situation, hvor en masse af dem, der afsoner deres straf, bliver placeret i almindelige fængsler, hvor de kan rekruttere nye bandemedlemmer. Så jeg er enig med hr. Peter Skaarup i, at bandekrigen ikke er et overstået fænomen. Højest sandsynligt vil den blive endnu værre, og bliver den det, vil Socialdemokraterne selvfølgelig også lægge de politiske forslag på bordet, der skal til, i modsætning til hvad man kan sige den nuværende regering har formået at gøre.

Kl. 14:01

Formanden :

Så er det hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg tænker lidt på det, som ordføreren var inde på, hvor man brugte begrundelsen for det tidligere socialdemokratiske forslag om at genindføre en midlertidig ordning med hensyn til grænsekontrollen, nemlig den her eskalerende bandekonflikt, der var i Danmark, og de mange våben, der flourerede rundt i de danske kriminelle miljøer.

Der kan jeg ikke lade være med at spørge ordføreren om sådan noget som indsmugling af andre rusmidler, f.eks. kat. Der har politiet jo været ude at sige, at man skønner, at der kommer ca. 1 t ind i Danmark hver dag året rundt, og det vil sige, at der kommer 365 t kat ind i Danmark om året. Hvis man så kigger i Berlingske Tidende fra sidste år, kan man se, at flere af de her forskere, som har kigget på det her mønster, siger, at de folk, som indsmugler kat til mange europæiske lande, har tætte bånd til terrorvirksomhed. De bruger så pengene til at finansiere terrorvirksomhed i andre lande, også i eksempelvis Danmark.

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Er det ikke god, sund fornuft at genoverveje det tidligere socialdemokratiske forslag om at gå ind med et godt tilbud og sikre, at den her form for grænsekontrol bliver optimeret?

Kl. 14:03

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:03

Karen Hækkerup (S):

Der er mange ting, der er blevet rodet en lille smule sammen i det her spørgsmål, hvis jeg må være så ærlig. For det første må man sige, at der lige nu bliver beslaglagt færre våben, end der gjorde for et år siden. Når det drejer sig om kat – det er der jo et forslag om som næste punkt på dagsordenen – vil jeg da gerne sige, at jeg synes, at regeringen har sovet i timen. Vi har haft et problem med et stof, som er blevet kendt ulovligt, som man ikke giver særlig høje straffe for i Danmark, og som man ikke har sat særlig meget ind over for, på trods af at det skader de mennesker, der bruger det, rigtig, rigtig meget. Og nu er det også kommet frem, at al-Shabaab og eventuelt andre terrorvirksomheder finansieres af de penge. Så selvfølgelig burde man have grebet ind over for det her noget før.

Men kunne man have ændret det ved at genindføre grænsekontrollen? Lad mig minde om, at vi har 69 km grænse mod Tyskland, vi har 7.300 km søgrænse. Uanset hvor mange toldere og politifolk vi stillede op ved grænsen, ville vi aldrig kunne holde alting ude at Danmark. Og derfor er det rigtige at gøre at gå efter bagmændene, at få idømt de folk nogle straffe og sørge for, at stofferne forsvinder, at våbnene er væk. Det er bare ikke nok at fokusere på grænsekontrollen og de gode gamle dage, for tiden har forandret sig, og det bliver Dansk Folkeparti også nødt til at se i øjnene.

Kl. 14:04

Formanden :

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:04

Hans Kristian Skibby (DF):

Man kan godt sige, at tiderne har forandret sig, men det er bestemt ikke til det bedre, i hvert fald ikke, hvis man kigger på den måde, som statistikkerne taler deres tydelige sprog på med hensyn til, hvilke mængder der bliver beslaglagt af det danske politi. Det er jo tankevækkende, at man, siden vi har fået Schengenaf-talen, har kunnet se, at det har været sværere og sværere at gå ud og finde de her mængder, som man kan i andre lande. Her blev der f.eks. tidligere spurgt til Sverige, hvor der er markant større fangster af narko.

Jeg nævnte i mit spørgsmål kat bare som et eksempel. Vi kan tage amfetamin, vi kan tage heroin – der er mange typer, som kommer ind over de danske grænser, det vælter ind. Giver det slet ikke Socialdemokraterne anledning til at løfte så meget som et øjenbryn og til at sige, at vi i dag er nødt til at kigge på at sikre vores land og vores borgere imod, at der kommer dumpingpriser på f.eks. narko, således at flere og flere unge mennesker i Danmark får et narkomisbrug? Er det ikke noget, som man anser for at være et rimeligt og seriøst problem – frem for bare at sige, at det er noget med gamle dage, og at vi skal lære at følge med? Det er jo en gang sniksnak.

Kl. 14:05

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 14:05

Karen Hækkerup (S):

Jeg tror, Dansk Folkeparti trænger til at anskaffe sig et kæmpestort spejl og så stille sig foran det og kigge ind i det. Der vil man så kunne spørge sig selv: Lille spejl på væggen der, hvem er det, der har skåret ned i antallet af toldere? Og så vil spejlet sige: Det er Dansk Folkeparti, der har lagt stemmer til det.

Jeg mener, jeg vil meget gerne som socialdemokrat klandres for alt muligt, som man politisk er uenig med mig i, men når det gælder den indsats, der er skåret ned på, er det altså Dansk Folkeparti, der har lagt stemmer til. Så det synes jeg må være noget, man må tage en diskussion om hjemme hos sig selv, i stedet for at anklage andre for det.

Kl. 14:05

Formanden :
Så er det hr. Per Dalggaard, kort bemærkning.

Kl. 14:05

Per Dalggaard (DF):

Når man sådan helt overordnet lytter til den socialdemokratiske ordførers tale, kan man høre, at det er klart, at ingenting skal ske. For det er sådan set rimeligt godt. Vi har et politi på, der er effektivt – og det har vi – og stikprøvekontroller er ganske fine.

Men alligevel har andre lande fået en betydelig bedre kontrol med det, der indføres i landene. Det er f.eks., som det blev nævnt tidligere, både Frankrig og Sverige. Hvordan kan det så være, at det ikke virker, hvis det skal gøres i Danmark? Hvad er forskellen på en dansk grænse og f.eks. en tysk grænse, altså den dansk-tyske grænse? Og der er den fransk-hollandske og den fransk-belgiske grænse samt grænsen i Sverige, hvor de beslaglægger mange flere ting i form af både våben og forskellige former for narkotika? Hvorfor skulle det være dårligere at gøre det i Danmark?

Kl. 14:06

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 14:06

Karen Hækkerup (S):

Nu kan både stoffer og våben og mennesker for den sags skyld smugles ind i et land på mange måder. Det kan foregå i biler, det kan foregå i containere, det kan foregå via alle mulige forskellige transportmidler. Og lad mig endnu en gang sige, at vi har 69 kilometers grænse mod Tyskland. Det er jo i virkeligheden ikke særlig meget, men vi har 7.300 kilometers søgrænse. Jeg ved ikke, hvordan man har forestillet sig at man skal kunne bygge et lille fort rundt om vores vidunderlige land, så man kan sørge for, at alt, hvad der er ondt, ikke kommer ind. Det vil ikke kunne lykkes. Derfor er det, man skal gøre, at lytte til, hvad politiet siger. De siger nemlig: Brug nu res-

sourcerne fornuftigst. Sæt ind på efterforskning, sæt ind på at finde bagmændene, få dem taget, få dem puttet i fængsel, så der ikke bare er nye kriminelle, der står på gaden dagen efter, og som vil overtage det arbejde, der lige er blevet sat ind imod.

Det er den vej, man skal gå, hvis man vil forhindre flere ofre.

Hvis man vil sørge for rent faktisk at gøre noget ved kriminaliteten, nytter det ikke noget kun at satse på de her gamle grænsekontroller, men så skal man fokusere på, hvad et moderne politi kan i et internationalt samarbejde.

Kl. 14:07

Formanden :
Hr. Per Dalggaard.

Kl. 14:07

Per Dalggaard (DF):

Jeg er stensikker på, at toldere ved grænsen lynhurtigt kan spotte, at der kommer en bil, hvori der sidder en hel del østeuropæere – selv om man ikke må sige, at det faktisk er dem, som egentlig er de værste med hensyn til at komme herop for udelukkende at begå kriminalitet. Men jeg er stensikker på, at toldernes erfaring er så god, at de meget hurtigt kan se, at der her kommer nogle, som ikke bare vil herop for at arbejde, men som har ét formål, nemlig at stjæle og røve fra f.eks. gamle mennesker – stjæle deres punge eller begå kriminalitet i hjemmene. Det er noget af det groveste, der overhovedet findes. Hvis vi f.eks. havde en grænsekontrol, og hvis der var et stempel i det pas, kunne man næste gang, der kom en bil op, tjekke passet og se, at det var nogle, der havde været her før. Og så kunne man sige: I må godt vende om og køre den anden vej.

Kl. 14:08

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 14:08

Karen Hækkerup (S):

Jeg må endnu en gang sige, at hvis man gerne vil have en større kontrol hos tolderne og hos SKAT, så skulle Dansk Folkeparti have ladet være med at lægge stemmer til at skære ned på det område. Det kunne måske have været en rigtig god idé.

Når Dansk Folkepartis ordfører siger, at der ingenting skal ske, og at Socialdemokraterne er tilfredse, må jeg sige, at det ikke er korrekt. Så har jeg enten ikke formuleret mig tydeligt nok, eller også har spørgeren ikke lyttet ordentligt efter, da jeg i min tale sagde: Vi kan godt gøre tingene bedre, vi kan godt prioritere anderledes, vi kan godt have flere kontroller, men så skal det foregå inden for rammen.

Vi skal gå efter bagmændene. Vi skal sikre os, at vi, hver eneste gang vi får fat i en kriminel, undersøger, om vedkommende ikke er handlet. Vi ved jo fra tidligere – vi har snakket meget om det – at handlede mennesker er folk, der bliver sat til at arbejde i sexindustrien, og som har nogle forfærdelige kår. Men vi ved også fra erfaringer fra andre lande, at handlede mennesker, både kvinder, mænd og børn, ikke kun arbejder i sexindustrien, men også bliver sat til at lave tricktyverier, gå rundt og tigge og andre ting. Derfor er det bagmændene, vi skal have fat i. Hvis ikke vi får fat i bagmændene, vil de mennesker, de kvinder, mænd og børn, være erstattet af andre, inden dagen er omme. Og hvis vi vil forhindre kriminalitet i Danmark, skal vi gå efter bagmændene og satse på samarbejde for at få mere tryghed i landet.

Kl. 14:09

Formanden :
Tak til fru Karen Hækkerup. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for SF.

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Den her debat er jo ikke ny. Vi har taget den et par gange, må man sige, og jeg tror desværre ikke, at SF har opløftende nyheder til Dansk Folkeparti på det her område. SF synes stadig væk ikke, at det er en god idé, at vi genindfører grænsekontrollen.

Derimod synes jeg faktisk, at Dansk Folkeparti har fat i en væsentlig problemstilling, for der er rent faktisk udlændinge, som kommer til Danmark for at udøve kriminalitet. To ud af tre sigtede i dommervagten er udlændinge. Til gengæld er jeg glad for, at justitsministeren gav en grundig og fin gennemgang af, hvordan det rent faktisk forholder sig.

Vi kan i hvert fald aflive den myte, at det er østeuropæere, som står bag hjemmerøverier. Mig bekendt har der været ét hjemmerøvereri. Det var også et meget groft et, hvor der omkom en person, så det var bestemt tragisk og ganske forfærdeligt. Men derudover er østeuropæerne faktisk ikke indblandet i hjemmerøverier.

Men vi står med et væsentligt problem. Der er udlændinge, der kommer, og de begår kriminalitet i Danmark: indbrud, bedrageri, tiggeri og anden kriminalitet, som er ganske uacceptabel, og som skal stoppes.

Jeg vil godt have lidt perspektiv ind i det her spørgsmål. Jeg tror bare, vi må konstatere, at grænsekontrol som værktøj hører fortiden til, for den stopper ikke de kriminelle. Det vil kræve enorme ressourcer, som er rigtig dårligt brugt, hvis vi skal gøre det, som Dansk Folkeparti foreslår her. Der er 45.000 transporter over grænsen hver eneste dag. Tænk på, hvilken betydning det vil have for erhvervslivets transporter. Og hvordan skal en betjent ved grænsen overhovedet kunne se, at det her er en person, som kommer til Danmark for at begå kriminalitet? Hvordan genkender man en indbrudstyv ved grænsen? Svaret er, at det kan man jo ikke, og derfor er grænsekontrollen i hvert fald ikke egnet til at bekæmpe den her del af kriminaliteten.

Jeg er vokset op i grænselandet, så jeg har jo været over grænsen rigtig, rigtig mange gange i min barndom, da der stadig væk var noget, der hed grænsekontrol. Dengang havde man stikprøvekontroller. Jeg ved ikke, om det er den type grænsekontrol, som Dansk Folkeparti foreslår genindført. Men jeg kan i hvert fald sige, at den ikke er særlig virksom. Der er masser af ting, som slipper igennem alligevel. Dengang var der i hvert fald også rigtig mange, som smuglede og kom godt af sted med det. Stikprøvekontroller er ikke særlig velegnede. Hvis vi virkelig skal det, som Dansk Folkeparti gerne vil opnå, er vi nødt til hermetisk at lukke grænsen, og det vil kræve rigtig mange ressourcer, som politiet jo også siger ikke er godt anvendt på den måde.

Rigspolitiet har jo selv i et svar til hr. Peter Skaarup sagt, at de hellere vil baglandskontrollen og den efterretningsbaserede indsats frem for grænsekontrollen. De mener simpelt hen ikke, at det er den fornuftige måde at gøre det her på. Og da vi er politikere – vi er ikke politifolk – mener jeg derfor, at vi altså må lytte til det, som politiet siger.

Men i SF vil vi gerne være med til at diskutere f.eks. ressourcer til SKAT. Vi har i hvert fald kæmpet rigtig meget for, at der kom flere toldere, og vi vil gerne indgå i et samarbejde med Dansk Folkeparti om at sikre, at der kommer flere af dem. Vi er også meget interesseret i at diskutere, om der er alternative værktøjer, vi kan give politiet i jagten på bagmændene. For den organiserede kriminalitet er noget, som vi skal gå rigtig benhårdt efter. Den skal straffes. Og efter min bedste overbevisning skal de mennesker, når de er blevet udvist som følge af kriminaliteten, sendes til deres respektive hjemlandes fængsler for at afsone resten af straffen.

Så vi er positivt indstillet over for at drøfte, om der er mere, vi kan gøre i forhold til problemstillingen, om der er mere, vi kan gøre

Kl. 14:10

for at bekæmpe kriminaliteten, men vi mener også, at vi er nødt til at lytte til politiet i den her sammenhæng.

Kl. 14:14

Formanden :

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger. Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:14

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne måske godt have ønsket mig, at SF, der gerne vil fremstå som et alternativ til regeringen og måske også nogle gange til Dansk Folkeparti, havde nogle konkrete bud på, hvad man rent faktisk vil gøre i forhold til den udfordring, som alle, også Rigspolitiet, er enige om at der er i forbindelse med grænseoverskridende kriminalitet.

Det, som SF mener, er, at Rigspolitiet har ret i, at vi ikke skal genindføre grænsekontrollen f.eks. ved den dansk-tyske grænse. Men er det ikke fru Karina Lorentzen Dehnhardt bekendt, at det jo ofte er sådan, at hvis man ved, at man ikke får noget, beder man ofte ikke om det, som man ved at man ikke får? Altså, er det ikke ofte sådan i politik, at vi hører relevante myndigheder, nu f.eks. Rigspolitiet, sige, at man ikke ser et behov for at genindføre grænsekontrollen, vel vidende at det får man heller ikke lov til, fordi regeringen – bakket op af SF åbenbart i forbindelse med den her debat i dag – siger: Vi skal være dukke i EU, vi tør ikke udfordre EU, og vi tør ikke gå til grænsen af det, som Schengenreglerne tillader?

Kl. 14:15

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:15

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg har ikke nogen anelse om de konspiratoriske sammenhænge, som hr. Peter Skaarup prøver at få frem her i forbindelse med Rigspolitiet. Jeg tror selvfølgelig på det, når Rigspolitiet siger, at det er den fornuftige måde at gøre det på ikke at genindføre grænsekontrollen, og så skal vi da bakke op om det.

Men vi vil gerne bakke politiet op, hvis de ellers beder om nogle efterforskningsmæssige værktøjer, eller hvis de har brug for nogle bestemte genstande. Nu ved jeg jo, at Dansk Folkeparti har været med til at skaffe f.eks. nogle flere scannere og sådan noget. Det er jo meget fornuftige tiltag, som kan effektivisere indsatsen. Men jeg tror altså desværre, at den måde, som Dansk Folkeparti her foreslår, er udtryk for en gammelromantiseret forestilling om, hvordan vi kan bekæmpe kriminaliteten.

Jeg synes også, jeg lidt savner nogle bud fra Dansk Folkeparti på, hvordan den her indsats skal være, hvor mange ekstra betjente man vil sætte ind, og hvordan man finder finansieringen til dem.

Kl. 14:16

Formanden :

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:16

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror, at den indsats, der kan ydes, kan finansiere sig selv, når det kommer til stykket. Man har jo gennemprøvet det tidligere, og den indsats, der er blevet ydet, har givet rigtig gode resultater. Man satte 50 ekstra toldere ind i 2009 i 1 måned, og da fandt man 46,3 kg hash, cannabis og skunk, 3,2 kg kokain, 400 kg kat, 14.800 ulovlige piller og dopingmidler. Der var 26 sager om registrering af ulovlige køretøjer, 26 rapporter om indførsel af punktafgiftspligtige varer, som ikke kan anses for at være indført til eget brug, og talrige rapporter om momsunddragelse, miljøaffald, tyvekoster, pengesager osv. osv.

Resultaterne er der, hvorfor ikke bruge dem? Hvorfor ikke gøre det permanent og gøre den indsats, som viser en kraftig virkning, når den bliver ydet?

Kl. 14:17

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 14:17

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jo, men hr. Peter Skaarup ved jo godt, at vi ikke kan gøre det permanent, og derfor skal vi selvfølgelig heller ikke gøre det. Men vi skal sørge for, at der er de her kontroller jævnligt, og vi er interesseret i at samarbejde med Dansk Folkeparti, hvis Dansk Folkeparti vil være med til at afsætte nogle flere toldere til de her opgaver, så vi kan få nogle mere rutinemæssige kontroller.

Men hr. Peter Skaarup ved jo også godt, at hvis man har en jævn og stabil grænsekontrol, hvor man kontrollerer hver eneste, så finder smuglerne andre veje, for så ved de jo, at de bliver kontrolleret hver gang. Og så får man formentlig ikke så mange i nettet. Som fru Karen Hækkerup ganske rigtigt nævnte, har vi rigtig, rigtig meget havterritorium, som mig bekendt ikke er særlig godt overvåget, og så ville der blive tusindvis af nye vej ind i Danmark for smuglerier.

Lad os nu lytte til politiet i de her sammenhænge. Vi er politikerne, og vi bliver nødt til at lytte til politiet. Det er dem, der er håndværkerne på det her område, og som ved, hvordan den indsats skal være.

Kl. 14:18

Formanden :

Så er der en kort bemærkning, og den er fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:18

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men jeg synes, at det, som ordføreren var inde på her til sidst, for anden gang, giver anledning til et spørgsmål, og det var det der med, at det jo alligevel ikke nyttede noget. Skal det forstås sådan, at det faktisk er Socialistisk Folkepartis politik, at vi lige så godt bare kan acceptere, at der, hvis man vil smugle heroin, amfetamin, cannabis, skunk, alt muligt mærkeligt ind over de danske landegrænser, så ingen grund er til, at vi bruger nogen ressourcer på at opføre os anstændigt ved at lave en synlig, fast og venlig grænsekontrol med stikprøver?

Det er jo sådan set det, vi beder om, nemlig at der måske kunne være stikprøver. Men der siger SF's ordfører, som jeg hører det, at det ikke nytter, for så vil den enkelte kriminelle bare finde andre veje. Jamen er det ikke sådan lidt lala bare at bruge det argument, at det alligevel ikke nytter, at vi lige så godt kan lade være, lægge os fladt ned på maven, kapitulere og så bruge pengene et andet sted? Er det virkelig SF's politik?

Kl. 14:19

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 14:19

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes, at Dansk Folkeparti prøver at gøre det her til SF's problem. Det er ikke SF's problem, at der er skåret ned på SKAT, det er ikke SF's problem, at der er skåret ned på de toldere, som skal lave den her kontrol. Jeg siger bare, at når det er forventeligt, at der er kontrol, så mister det ligesom værdien, for så indretter smuglerne sig på det. Derfor tror jeg også mere på baglandskontrolerne, hvor politiet i samarbejde med SKAT tager de her mennesker ude rundt om-

kring i Danmark, følger bilerne og får dem på steder, hvor folk føler sig trygge og sikre i det her, og at man i virkeligheden får lagt indsatsen der. Vi ved jo, det virker, og vi ved også, at det faktisk giver et afkast.

Kl. 14:20

Formanden :

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:20

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen jeg vil da gerne have SF's ordfører til at dokumentere, hvor det er, Dansk Folkeparti har sikret en nedskæring i normeringerne til dansk grænsekontrol, det vil jeg da gerne se sort på hvidt. Men ordføreren sagde, at det her ikke var SF's problem, og alt andet lige må man jo sige: Vel er det da så. Det er alle danske politikeres problem, fordi man holder hånden over et Schengensystem, som ikke fungerer. Det er alle politikeres problem.

Derfor er det jo også sådan, at vi kan se, at SF har transmogriffet sig fra at være meget kritiske over for EU til faktisk at elske alt, hvad der kommer fra EU, supermeget. Derfor er det her faktisk også SF's problem; SF har flyttet sig fra at være kritisk over til at sige: O.k., ja og amen.

Kl. 14:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:20

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen jeg synes, at Dansk Folkepartis ordfører lægger mig ord i munden. Mig bekendt er der blevet skåret ned på SKAT og dermed på grænsekontrollen i den tid, hvor Dansk Folkeparti har været støt-teparti til regeringen. Ergo er Dansk Folkeparti en del af forklaringen på, at den indsats ikke fungerer i dag. Det vil vi meget gerne, står jeg her og siger, være med til at rette op på. Bare kom frisk, vi er klar; lad os se, om Dansk Folkeparti har det i munden, eller om man virkelig gerne vil gøre noget.

Kl. 14:21

Formanden :

Tak til fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så er det hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det er jo ganske alvorligt og giver anledning til bekymring, at der er nogle, som udnytter de åbne grænser til at komme her med det eneste formål at lave kriminalitet, og det skal man selvfølgelig se meget alvorligt på, det skal der tages hånd om. Men inden man nu springer til den nemmeste af alle løsninger, som Dansk Folkeparti foreslår, var det måske værd lige at overveje, hvad det egentlig er, vi taler om, for hvad har vi vundet ved de åbne grænser? Hvad er gevinsten ved de åbne grænser i EU, altså, hvad har vi vundet ved, at vi som borgere og virksomheder frit kan bevæge os rundt i Europa – og det gælder også varer – uden forsinkende mellemled og uden forsinkende ophold ved landegrænser, ved, at man kan bevæge sig frit omkring?

Det danske samfund har jo tjent milliarder og atter milliarder på, at samfundet på den måde hurtigt, nemt og enkelt er i stand til at kommunikere og rejse samt levere og sende varer på tværs af landegrænserne. Det er altså en kæmpe gevinst, vi har opnået ved at få åbne grænser. Men det er klart, at det også har en pris. Og hvad er pri-

sen så for, at man har de åbne grænser? Ja, det er altså, at det ikke kun er lovlydige borgere, der kan bevæge sig frit rundt, det kan de kriminelle også på fuldstændig samme måde, som at kriminelle på Sjælland uhindret kan tage til Fyn eller Jylland og lave kriminalitet. Ja, det kan de. Er løsningen så, at vi lukker grænsen for de få, der laver kriminalitet, og dermed generer langt hovedparten, som bare gerne vil have lov til at rejse frit rundt?

Hvis vi skal følge den tankegang, skulle vi så også gøre det, at vi laver fast kontrol på Lillebæltsbroen og på Storebæltsbroen, eller gå skridtet endnu videre tilbage til middelalderen, da vi havde voldene omkring København? Da var det muligt, at man kunne trække vindebroen op, så man var sikker på, at der ikke kom nogen om natten og lavede kriminalitet. Er det det samfund, vi skal tilbage til? Skal vi lukke os inde og sige, at vi ikke vil kendes ved omverdenen, at vi ikke vil have noget med andre lande at gøre, at vi er os selv nok her i Danmark, nu lukker vi grænsen, ruller pigtråden ud, fordi man måske – *måske* – en gang imellem ud af mange, mange hundrede tusinde, der krydser grænsen, kan fange en kriminel? Skal vi på den måde afskære os fra omverdenen? Det tror jeg ikke er den rigtige måde. Jeg tror ikke, det er den måde, vi bedst muligt bekæmper den grænseoverskridende kriminalitet på, for de kriminelle vil jo bare finde andre veje ind i landet. Om så vi rejste en 500 m høj mur langs den tyske grænse, ville det ikke forhindre en eneste kriminel i at komme ind i Danmark. Man ville bare finde en anden vej ind.

Det er også det, politiet siger. Det er deres vurdering, at en målrettet efterretningsbaseret politiindsats er et mere effektivt middel til bekæmpelse af kriminalitet begået af borgere fra andre EU-lande end genindførelsen af traditionel grænsekontrol. Jeg tror nok, at det er dem, der har bedst forstand og styr på det her, det er dem, der i det daglige fanger forbryderne og sørger for, at de bliver stillet for en dommer og bliver dømt for det, de har gjort forkert.

Så synes jeg også, det er vigtigt i den her diskussion og debat, at vi lige husker på, at der rent faktisk i Danmark bor og arbejder rigtig mange østeuropæere, som er gode samfundsborgere, og som hver eneste dag yder en god indsats her i landet. Vi skal passe på, at vi i vores retorik ikke kommer til at sige, at det er alle østeuropæere. Vi skal også passe på, at vi ikke kommer til at sige, at det er alle, der kommer fra Østeuropa hertil. Der kommer i tusindvis af mennesker som turister og på anden vis til Danmark, som er gode borgere, og som aldrig gør noget som helst forkert.

Derfor tror jeg, det er vigtigt, at vi i den her diskussion får fuldstændig krystalklart slået fast – og det håber jeg også Dansk Folkeparti vil være med til – at vi skal have fokus på de få, der begår kriminalitet, og i forhold til dem er der ingen tvivl om, at der skal slås hårdt ned, at vi skal have skærpet kontrol, og jeg synes, det er helt legitimt, at politiet har særlig fokus på f.eks. køretøjer med nummerplader, der er østeuropæiske, at man ved, at det er der, der er stor sandsynlighed for, at man fanger nogle, fordi der desværre kommer nogle fra Østeuropa – *nogle* – og laver kriminalitet her. Man skal på den måde slå hårdt ned i forhold til dem, der laver kriminaliteten, med en skærpet kontrol og et styrket samarbejde mellem landene.

Når vi taler med officielle repræsentanter for de østeuropæiske lande, giver de udtryk for, at de da har nøjagtig lige så stor interesse i at bekæmpe kriminalitet, som vi har. De har da ingen interesse i, at deres borgere rejser andre steder hen og laver kriminalitet, for det giver et dårligt renommé, det giver et dårligt ry. Så vi har alle muligheder for at samarbejde i bekæmpelsen af de kriminelle, og det er det, vi skal.

Kl. 14:26

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:26

Peter Skaarup (DF):

Uha, hr. Tom Behnke havde nogle markante betragtninger, som jeg har meget svært ved at skrive under på.

Altså, det er for mig en gåde, hvordan det kan være, at det slet ikke skulle kunne betale sig at gennemføre grænsekontrol. Hvis det ikke skulle kunne betale sig og de kriminelle bare fandt andre veje, ville det vel ikke være sådan, at man på den svenske side, hvor man har den her permanente kontrol ved grænsen, så meget, meget store beslag både af kokain, heroin og amfetamin, altså alle de narkotiske stoffer, som i øjeblikket er et problem i Danmark, fordi det jo er med til at ernære den bandekriminalitet, vi ser i stort omfang på den danske side.

Så vil hr. Tom Behnke ikke godt prøve at sætte sig ind i, at det vel ikke kan være sådan, at Det Konservative Folkeparti i den her sag har helt ret, når man siger, at det ingenting hjælper at gennemføre grænsekontrol? Selvfølgelig hjælper det, selvfølgelig er de beslag et udtryk for, at der rent faktisk er noget at fange, og hvis grænsekontrollen var der, kunne vi komme en stor del af narkokriminaliteten i Danmark til livs.

Kl. 14:27

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:28

Tom Behnke (KF):

Jeg kan godt forstå spørgsmålet, men jeg tror, man skal være opmærksom på og kende til den måde, man i dag bekæmper grænseoverskridende kriminalitet på. I dag foregår det nemlig sådan, at det er et samarbejde mellem forskellige landes myndigheder; det er her i landet et samarbejde mellem politi, told og skat; det er et spørgsmål om, at vi har baglandspatruljen, der kører rundt i grænselandet; det er et spørgsmål om, at man med mellemrum laver stikprøvevis, kampagneorienterede eller mere massive aktioner på landegrænserne, hvor man kontrollerer alle og på den måde sender det præventive signal, at det ikke kan betale sig at krydse grænsen, fordi vi med mellemrum sørger for at sætte hårdt ind, og dermed sender man også signalet om, at det ikke er en farbar vej ind i landet.

Så det er ikke, fordi man ikke skal udføre kontroller, for det skal man, men det, som ikke kan betale sig – og politiet understøtter os jo i det synspunkt – er at etablere en permanent, fast kontrol på landegrænsen og kontrollere samtlige, der kører over. Det er ikke den måde, man fanger forbryderne bedst på. Men det udelukker da ikke, at politiet, som de gør i dag, udfører stikprøvevis kontroller og kampaner. Selvfølgelig skal de gøre det.

Kl. 14:29

Formanden :

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:29

Peter Skaarup (DF):

Fra vores side i Dansk Folkeparti underkender vi på ingen måde den efterretningsbaserede indsats, som politiet og toldvæsenet gør. Den skal selvfølgelig være der – det siger sig selv – uanset om der er grænsekontrol eller ej.

Det relevante spørgsmål er bare her: Fanger man noget ved grænsekontrollen? Ja, det gør man da. På den svenske side, hvor det ikke er en uvenlig kontrol, men hvor der står en tolder, når man kører ind med bilen, f.eks. i Helsingborg eller over Lernacken ved forbindelsen derover fra København, fanger man meget store mængder, i forhold til hvad man gør her i Danmark: 412 kg amfetamin på den svenske side mod 79 kg i Danmark i 2006, 297.000 ecstasy piller på

den svenske side mod 22.000 i Danmark. Det er mere end ti gange så meget, man fanger på den svenske side på nogle af de her områder. Det er en permanent demotiverende kontrol, der er i forhold til kriminelle.

Kl. 14:30

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 14:30

Tom Behnke (KF):

Jeg tror bestemt, at der kan være sådan en marginal forskel. Men man skal huske på, hvad prisen er. Hvad er omkostningen ved den forsinkelse, den ulempe, det er for alle almindelige mennesker, alle, der ikke laver kriminalitet? For man kunne da også spærre Langebro af og kontrollere samtlige biler, køretøjer, personer og alting, der kommer over der. Så ville man også fange flere ulovlige ting, end man gør i dag ved de stikprøvekontroller, man laver rundtom i København i øvrigt. Selvfølgelig ville man gøre det.

Men vil vi leve i et land, hvor vi på den måde bare lukker grænserne, hvor vi bare lukker af med alle de ulemper og gener, det medfører? Man skal huske, at hver gang man laver en kontrolindsats, skal det måles op imod, hvad man får ud af det. Det nye må være at diskutere forskellen. I dag har man rent faktisk de forskellige former for kontroller og det internationale samarbejde. Skal vi have mere af det, eller skal man følge Dansk Folkepartis linje, der hedder: Vi skal bare lukke grænserne? Det sidste synes vi ikke er en god idé.

Kl. 14:31

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:31

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo altid interessant at vide, hvad en konservativ ordfører mener her i salen, men jeg synes måske også, ordføreren skulle gøre sig den ulejlighed at læse, hvad det egentlig er, der står i den skriftlige fremsættelse af den her forespørgsel. Der står ikke: lukke grænserne, rulle pigtråd ud, 500 m høj mur. Det kan jeg ikke finde nogen steder. Jeg har læst og læst, jeg kan ikke finde det. Der står, at vi ønsker at få en dialog om at målrette og optimere grænsekontrollen inden for Schengensamarbejdets nuværende regler.

Ordføreren har brugt al sin tid på at fortælle om, hvorfor man ikke vil gå med til at lave en fast og synlig kontrol, men man har ikke brugt sin taletid på at fortælle, hvad man synes om det konkrete forslag, som ligger her fra Dansk Folkeparti. Ikke et ord har ordføreren brugt på det. Tværtimod har ordføreren brugt sin tid på at sige, at vi fra Dansk Folkepartis side vil lukke grænserne, rulle pigtråd ud og så lave en 500 m høj mur. Synes ordføreren ikke selv, det virker lidt fjollet?

Kl. 14:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Tom Behnke (KF):

Nu skal hr. Hans Kristian Skibby jo huske, hvad han selv har sagt tidligere i debatten. Jeg har fulgt debatten hernede. Hr. Hans Kristian Skibbys forslag til bekæmpelse af de få, der laver kriminalitet, var, at samtlige, der krydser grænsen, skal have et stempel i deres pas. Lad os et øjeblik standse op og forestille os, hvad det vil betyde i praksis, at samtlige borgere, der ønsker at krydse grænsen, skal ud af køretøjerne, have passet frem slået op på den side, hvor der nu er et ledigt sted, man kan sætte et stempel, have sat et stempel, og pasbe-

tjenten skal lige se, om det nu også er pasholderen, der står med passet i hånden, osv. Prøv at tænke på den enorme gene, det vil være for alle lovlige borgere, der bare gerne vil have lov til at rejse rundt frit og ubesværet, som man kan i dag, målt op i forhold til de få ekstra, man ville kunne fange, som man i øvrigt ville kunne fange ved det internationale samarbejde og ved stikprøvekontroller.

Kl. 14:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:33

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg stillede det ekstra spørgsmål, fordi det er noget, politiet selv har gjort opmærksom på bl.a. i TV 2 Nyhederne og i de her på patrulje-udsendelser. Man har et problem med, at mange østeuropæere begår omfattende kriminalitet i Danmark. De er her, uden at man ved, at de er her, fordi man ikke har fået registreret deres indrejse. Så bliver de på et eller andet tidspunkt grebet i en kriminel handling et sted i Danmark og kommer ind på en politistation. Der får de så en anmærkning i deres pas og ikke før. Det er så det, der var årsagen til, at jeg stillede det spørgsmål.

Jeg synes, ordføreren kommer helt væk fra det, der egentlig er sagens kerne. Det forslag, der er til debat her, er ikke det, som ordføreren har svaret på med pigtråd, 500 m høje mure, og hvad ved jeg. Her står: Inden for Schengensamarbejdets nuværende regler ønsker vi at få såkaldte svenske betingelser. Det er det, ordføreren skal svare på. Tak.

Kl. 14:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Tom Behnke (KF):

Der er overhovedet ikke noget til hinder for, at man kan styrke den indsats, man allerede gør i dag. Der er ikke noget til hinder for, at man kan være mere målrettet. Der er heller ikke noget til hinder for, at man kan udvikle og udvide det samarbejde, der er f.eks. mellem politi og skattemyndigheder. Men det kan man jo gøre allerede i dag, og det overlader vi trygt og roligt og godt til både politiet og SKAT. Vi er helt overbevist om, at det er dem, der har mest styr på, hvad det er, der foregår her i landet, og hvad der kommer ind og ud over landegrænserne. Og vi er helt overbevist om, at de ligesom i dag er dem, som er bedst til at udføre det praktiske arbejde i forhold til at pågribe kriminelle.

Det overlader vi trygt til dem, og det er derfor, vi har lavet vores forslag til vedtagelse, hvor vi anerkender den indsats, der bliver gjort i dag, og siger, at det, der er vejen frem, er et koordineret samarbejde, i stedet for at vi lukker os mere og mere om os selv, for det har vi ikke råd til.

Kl. 14:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Dalggaard for en kort bemærkning.

Kl. 14:35

Per Dalggaard (DF):

Tak. Her er jo et fantastisk eksempel på, hvordan De Konservative næsten er mere tilbageholdende og afvisende over for en fornuftig grænsekontrol end det, som f.eks. den socialdemokratiske ordfører fremførte. Jeg synes simpelt hen, at det var en ganske forfærdelig tale at høre på.

Det er blevet nævnt af hr. Hans Kristian Skibby, hvad det egentlig handler om, nemlig fuldstændig vilde angreb på, at Dansk Folke-

parti ønsker mere, pigtråd, vindebroer, og jeg ved ikke hvad. Det er jo en fuldstændig afsindig måde at afspore en debat på.

Der er jo heller ingen, der siger, at det skal være en hundrede procents total kontrol, overhovedet ikke. Det skal være et almindeligt, fornuftigt kig på, hvad der kommer kørende, og så bliver de stoppet stikprøvevis. Det har tidligere virket. Det virker i Frankrig, og det virker i Sverige. Hvad galt er der i det?

Kl. 14:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:35

Tom Behnke (KF):

Nu skal man jo høre hele den sætning, jeg sagde. For når jeg kom med de forskellige eksempler, var det jo bare for at illustrere, at uanset om man gjorde det, at selv om man har gjort det – det betyder ikke, at jeg foreslår det eller synes, det er en god idé, tværtimod ligger der retorisk sådan set i det, at jeg mener det modsatte – er det jo altså ikke ligesom i Anders And-bladene, at Bjørnebanden, altså de kriminelle, kører rundt i fangedragter med et nummer på brystet og sorte briller, sådan at man hele tiden kan se, hvem det er. Og hvis man ikke skal lave hundrede procents kontrol ved landegrænsen, er vi jo tilbage ved det, vi har i dag.

Kl. 14:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Dalggaard.

Kl. 14:36

Per Dalggaard (DF):

Hr. Tom Behnke sagde før, at politiet gør et godt stykke arbejde. Det er jeg fuldstændig enig i. Tolderne gør et godt stykke arbejde, og det er jeg også enig i. Men nu siger hr. Tom Behnke faktisk samtidig, at de ikke har forstand på at spotte dem ud, hvor der virkelig er noget at hente. Altså, kommer der en lastbil, der har kørt der mange gange, kommer der en personbil med et ældre ægtepar, standser man selvfølgelig ikke dem, for det er ikke østeuropæiske kriminelle.

Det, hr. Tom Behnke her fremfører, er, at han mistænkeliggør toldernes fornuft. Det er en fuldstændig mistænkeliggørelse.

Kl. 14:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:37

Tom Behnke (KF):

Nej, det er det i hvert fald ikke. Det tror jeg heller ikke at der er nogen som helst her i landet der overhovedet er enig med hr. Per Dalggaard i. Magen til sludder skal man lede længe efter.

Det, der er sagen, er, at det, vi har i dag, er en baglandspatrolje, som netop overvåger trafikken og dem, der i dag bevæger sig rundt i grænselandet. De er netop opmærksomme på, hvis der er nogle gengangere, hvis der er nogle mønstre, der virker mistænkelige. Men ud over det er der jo det internationale samarbejde, hvor man koordinere indsatsen og holder styr på dem, der virkelig er problemet.

Det, vi skal gøre, er at fokusere på dem, der er problemet, for det er dem, der laver kriminalitet, i stedet for at vi skal til at afsætte 100-200 mand til at sidde og sætte stempel i en masse lovlydige borgere fra andre EU-landes pas, hvilket ikke vil give noget som helst.

Derfor er vores forslag og det, vi lægger op til, at vi fastholder den indsats, vi gør i dag, nemlig baglandspatroljerne og den koordinerede indsats. Det er den vej, vi skal gå.

Kl. 14:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lone Dybkjær som radikal ordfører.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Det var en interessant dialog, der var her til sidst, hvor hr. Per Dalggaard åbenbart mente, at kriminelle ser ud som kriminelle. Det gør de jo netop ikke i en lang række tilfælde. Jeg vil tro, at en lang række af de sager, der er om narkotika og andre ting, omfatter mennesker, der ser ganske almindelige ud. Derfor kan toderen jo ikke bare udvælge nogle. Altså, der kan laves mere stikprøvekontrol rundt omkring, og der kan gøres en øget indsats – det skal jeg vende tilbage til – men det er jo ikke så enkelt bare at finde de mennesker, der er under mistanke. Det siger jeg, fordi jeg sammen med en ven engang er blevet gennemført, fordi de sagde, at det netop var sådan nogle som os, der var de oplagte til at smugle narkotika. Det var så mellem Sverige og Danmark. Jeg siger bare, at det ikke er så enkelt, og derfor er det sådan lidt en illusionsdebat.

Det Radikale Venstre er tilhænger af fri bevægelighed. Vi tror faktisk, at det giver mennesker de bedste muligheder for et godt liv. Vi er også fuldstændig overbevist om, at det danske samfund jo ikke havde haft det velfærdsniveau, som det har i dag, hvis ikke det havde været sådan, at vi havde den fri bevægelighed. Det betyder selvfølgelig også, at der er fri bevægelighed for kriminelle. Det har der nu også været før i tiden. Det vil sige, at der selvfølgelig, når der er åbne grænser, skal sættes ind for at bekæmpe kriminaliteten.

Derfor er Det Radikale Venstre også tilhængere af et internationalt retssystem, og vi er også tilhængere af et internationalt politisamarbejde. Vi tror, at det er den eneste mulighed, vi har, for at bekæmpe kriminelle i en international verden. Derfor er vi også klart tilhængere af Schengensamarbejdet, som jo netop har de overordnede formål, som vi taler om, nemlig at der skal etableres fri bevægelighed for personer og en styrkelse af indsatsen over for kriminalitet og ulovlig indvandring på den måde, som ministeren udtrykte det.

Jeg synes også, når vi nu har den her forespørgsel, hvor man specielt lægger vægt på de østeuropæiske forbrydelser, at det er interessant med de tal, som ministeren kom med – og derfor vil jeg godt gentage dem – vedrørende den kontrol, der blev lavet fra den 1. januar til den 7. marts, som drejede sig om volds- og narkokriminalitet. Her viste tallene jo altså, at ud af 8.156 sigtede personer kunne de 317 personer karakteriseres som østeuropæiske kriminelle. Det vil altså sige, at de udgjorde ca. 4 pct. Det er det, vi snakker om. Og disse 317 personer var sigtet i 430 sager ud af i alt 10.495 sager. Det vil altså også sige, at de udgjorde en meget lille del. Jeg siger det mere for, at vi får proportionerne i orden, så vi ikke får beskyldt alle mulige østeuropæere for at være de absolut førende i forbindelse med kriminalitet. Det passer ganske enkelt ikke.

Men derfor kan det da godt være, at der kan gøres noget mere. Det vil jeg da ikke afvise. Nu er en del af os jo udelukket fra finanslovaftalen, og derfor det kan være vanskeligt at komme med forslag. I hvert fald fører det ikke til, at man får noget igennem. Men der er også en del af os, der er med i politiforliget, og så kunne man jo påse rejse det der, hvis det nu var sådan, at man ønskede en øget indsats i forbindelse med grænsearbejdet. Det har jo ikke været det, DF har sat fokus på, når man har diskuteret de her sager. Man har snarere fokuseret på spørgsmålet om hunde og mishandling af hunde og den slags og på, at der ikke blev gjort nok for dyrene, dengang vi havde meget stærk kuldevinter. Så jeg synes da, at det er der, man kan tage det op og gøre noget mere ved det.

Men realiteten er vel også, at det handler om noget andet end det, vi står her og diskuterer. Det handler sådan set om at belyse, at EU-samarbejdet medfører en række dårligheder – og det er helt o.k.,

det kan man jo ikke bebrejde et parti, der er modstander af EU-samarbejdet. Der er da også nogle dårligheder, der er kommet af EU-samarbejdet, men der er altså også kommet nogle gode ting. Det, der er problemet, er selvfølgelig, at vi altid kun hører om det dårlige. Vi hører ikke om de gode ting, der faktisk også er kommet gennem EU-samarbejdet, Schengensamarbejdet osv.

Eftersom det, det i realiteten handler om, er, at miskreditere, at man vil EU-samarbejdet og dets følger, så vil jeg da slutte med at sige, at Det Radikale Venstre er stærk tilhænger af EU-samarbejdet. Vi tror, det er et gode for de danske borgere, og vi tror, at det ville være et gode, hvis vi også fik afskaffet forbeholdene. Specielt har vi jo i øjeblikket fokus på forsvarsforbeholdet og forbeholdet, hvad angår retlige og indre anliggender.

Kl. 14:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 14:43

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, at fru Lone Dybkjær er lidt for optaget af at fortælle, hvor forkert det er, når Dansk Folkeparti siger, at der er et problem bl.a. med østeuropæiske kriminelle i Danmark. Det virker lidt, som om man siger, at de nok ikke er voldsomt meget mere kriminelle end andre, og at det i øvrigt lige så meget er danskere, der er et problem her, altså de pæne og dem, man ikke anser for mistænkelige, når de kører over grænsen.

Men realiteten er jo – og det må fru Lone Dybkjær være enig i, når fru Lone Dybkjær følger den kriminalitet, der bliver begået – at man i forbindelse med bekæmpelsen af prostitution og kvindehandel, som jo er et af de emner, fru Lone Dybkjær går op i, kan se, at der lige præcis er tale om, at eksempelvis rumænere i dag sidder på en meget stor del af det marked, der handler om gadeprostitution i København. Derfor synes jeg også, at fru Lone Dybkjær på det område skal være med til at sadle om og stå for en mere aggressiv kontrol, i forhold til hvem der kommer ind i vores land.

Kl. 14:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Taletiden i spørgsmål og svar til korte bemærkninger er 1 minut.

Ordføreren.

Kl. 14:44

Lone Dybkjær (RV):

Jamen altså, jeg har da været en af de første til at snakke om, at der er et problem med menneskehandel og specielt kvindehandel. Nu tog jeg bare det udgangspunkt, som vi havde en klar statistik for i øjeblikket, og som var nævnt i dag, og jeg stod ikke med andet statistisk materiale.

Jeg har været varm tilhænger af, at man kigger på den menneskehandel, der finder sted. Jeg tror så til gengæld også, hvis man skal gøre noget ved det, at man så også skal prøve at kigge på, hvem det så er, der efterspørger de her handlede kvinder. Hvis ikke man tager den del med, sker der ingenting. Jeg har ikke sagt, at man ikke kan lave en øget indsats. Jeg synes, at det er noget, vi kan diskutere. Hvis der er belæg for, at man ved en øget indsats kan opnå en større kriminalitetsafdækning, end vi gør i dag, så synes jeg da, at man skal kigge på det. Det vil vi da gerne se på. Vi har jo ingen interesse i, at der er en stor bunke kriminelle folk her i landet.

Kl. 14:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:45

Peter Skaarup (DF):

Men det er det, jeg lidt vil ind på, nemlig at nogle måske kan have nogle fordomme om, hvem der begår kriminalitet og hvem der ikke gør. Men det, som Dansk Folkeparti har rejst debat om i dag, bygger ikke på nogen fordomme. Det bygger på skråsikre klare tal, som ikke er til at komme uden om.

Jeg kan citere fra den artikel, der var i Politiken den 6. marts.

Den person, der står for den særlige afdeling for bekæmpelse af kvindehandel i Københavns Politi, anslår, at rumænere i dag sidder på omkring en tredjedel af gadeprostitutionen i København. Hans afdeling har i øvrigt lige haft to sager, hvor rumænske bagmænd havde piger i både Danmark, Italien og Spanien. Det er jo et udtryk for, at det er den udfordring, man står over for.

Der er det så, at vi i Dansk Folkeparti siger, og det kunne jeg godt tænke mig at høre fru Lone Dybkjærs svar på: Vil det ikke være fornuftigt, at vi allerede ved grænsen kan kontrollere, hvem det er, der kommer ind, og få stoppet både bagmændene og også de kvinder, der vil ind og enten tvunget eller frivilligt være prostitueret i Danmark?

Kl. 14:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Lone Dybkjær (RV):

Men det er jo altså ikke så enkelt, at man ved at sætte en bom op, eller hvad man nu forestiller sig, eller ved hjælp af grænsekontroller kan afsløre de her mennesker uden videre. Men vi hører til dem, der mener, at det vil være ønskeligt med en større indsats, når det drejer sig om menneskehandel og bekæmpelse af menneskehandel. Kan den her debat føre til det, synes jeg det er fint, for vi har jo ikke syntes, at der blev fokuseret nok på det her område. Hvis Dansk Folkeparti vil være med til, at der fokuseres mere på det her område, så skal vi kun sige tak til.

Kl. 14:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:47

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Der bliver jo ofte talt om globalisering og fri bevægelighed som noget, der er vældig, vældig positivt. Det har vi også hørt en del om i dag. Men der er jo også en voldsom bagside af medaljen. Dels er der den voldsomme bagside, der handler om, at det bliver brugt til at forringe løn- og arbejdsvilkår ganske betragteligt, dels at man importerer arbejdskraft til lande som Danmark og bruger den til at lave social dumping og virkelig få presset lønninger og arbejdsvilkår ned. Dels bruger man det jo også til at flytte arbejdspladser til andre lande, hvor man så også prøver der at forringe løn- og arbejdsvilkår og forhindrer fagforeninger i at skabe gode vilkår osv.

En anden negativ følge er den eksplosive vækst i kriminalitet og især i forhold til menneskehandel, hvor vi ser, hvor voldsomt det vokser. Det er en kæmpe udfordring, vi står over for. Den vokser jo virkelig voldsomt også i Europa. Der er nu flere hundrede tusinde slaver, ofre for menneskehandel i Europa i dag. Det er virkelig et kæmpe problem, som vi er nødt til at forholde os meget klart til og sætte mange flere ressourcer af til.

Der er rigtig mange, der bliver handlet på tværs af grænserne både til prostitution og det, vi kan se vokser aller mest i øjeblikket, er mennesker, der bliver handlet til tvangsarbejde. Vi ser også, at flere

og flere bliver handlet til kriminalitet både til tiggeri, tricktyveri og andre former for kriminalitet. Dem, der bliver handlet til det ene, kan også bruges til nogle af de andre former for menneskehandel. Så der er ingen tvivl om, at det er nødvendigt at sætte ind på en lang række fronter mod det her problem.

Der er behov for at gøre noget i forhold til grænsekontrol, der er behov for langt flere ressourcer. Jeg synes, det kunne være rigtig godt, hvis Dansk Folkeparti i stedet for at stemme for nedskæringer i SKAT, så ville stemme for, at der skulle flere ressourcer til SKAT, så vi kunne få bedre grænsekontrol og også internt i Danmark kunne få langt flere ressourcer til arbejdet mod organiseret kriminalitet. Den indsats, vi har set i forhold til bandekrig, hvor politi og SKAT er gået sammen om nogle fælles aktioner, synes jeg det kunne være fint, hvis man i langt større omfang også brugte i forhold til menneskehandel og andre former for organiseret kriminalitet.

Der er også behov for at gøre en stor indsats i forhold til efterspørgslen for at se på, hvem det er, der efterspørger, og hvad vi kan gøre for at nedbringe efterspørgslen både i forhold til prostitution og også i forhold til narko, og hvad vi kan gøre for at forhindre, at der er så mange, der efterspørger narko, og hvad vi kan gøre i forhold til at fjerne af tyvekoster og andet.

Men vi er også nødt til at se på, hvad vi gør i forhold til det, der er årsagen til, at mange bliver ofre for menneskehandel, nemlig den enorme fattigdom. Hvis man ser på, hvad der skete i Østeuropa efter de store omvæltninger, kan man se, at i 1990 var der 23 millioner østeuropæere, der tjente mindre end 2 dollar om dagen. 10 år senere var det vokset til 93 millioner eller en ud af fem i Østeuropa, der tjente mindre end 2 dollar om dagen. Her taler jeg altså om hele Østeuropa og ikke kun de lande, der i dag er medlemmer af EU. Det er altså en voldsom forarmelse, der skete af hele Østeuropa. Fattigdommen er virkelig udbredt, og derfor er der desværre rigtig mange mennesker, der er meget, meget sårbare i forhold til at blive ofre for organiseret kriminalitet, og der er mange, der også er parate til at tage imod næsten et hvilket som helst tilbud.

Derfor er der et meget stort behov for, at vi både gør noget i Danmark og også gør noget for at hjælpe de her lande på fode igen, så man der får en reel mulighed for at skabe sig en fremtid, får en mulighed for at få et arbejde til en løn, som en selv og ens familie kan leve af.

Det er mange forskellige steder, vi skal sætte ind for at sikre, at vi kan gøre noget ved det store problem, der er fulgt med globaliseringen, med at organiseret kriminalitet er vokset voldsomt.

Kl. 14:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 14:52

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, at det har været en god debat, vi har haft. Det er jo også en vigtig debat at få vendt de problemstillinger, der knytter sig ikke mindst til den grænseoverskridende kriminalitet. Jeg synes også, at det har været vigtigt at slå fast i den her debat, og det mener jeg at det er blevet, at Danmark godt kan være et åbent samfund og samtidig bekæmpe kriminalitet. Vi kan godt have åbne grænser i EU og samtidig bekæmpe kriminalitet. Faktisk er det sådan, at Schengensamarbejdet med alle de aftaler, der knytter sig til det, betyder, at vi kan bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet mere effektivt nu, end vi kunne før.

Jeg er også glad for, at flere ordførere har hæftet sig ved, at politiets egen vurdering er, at man kan bruge ressourcerne bedre på at lave efterforskning og opfølgning inden for grænserne end ved den traditionelle grænsekontrol, fordi ressourcerne forbundet med det er store i forhold til det udbytte, man får af det. Der er mere effektive måder at lave politiarbejde på end ved traditionel grænsekontrol.

Bl.a. derfor er det jo – kombineret med et samarbejde med andre landes politi og myndigheder – at vi bedre kan bekæmpe den grænseoverskridende kriminalitet nu, end vi kunne, før vi fik Schengensamarbejdet. Det synes jeg er vigtigt at få slået fast.

Jeg har noteret mig hr. Peter Skaarups synspunkter om traditionel grænsekontrol, herunder mulighederne for at pågribe nogle i de sammenhænge. Jeg hørte også, at der var sammenligninger med nogle ordninger i Sverige og Frankrig, som jeg ikke kender til. Men det er jo ikke sådan, at vi i Danmark har opgivet at have kontrol i grænseområdet. Politiet patruljerer jo, som jeg nævnte, ganske meget i grænseområderne og er dermed opmærksom på, når der er mistanke om personer, typisk i biler, som kan være forbundet med grænseoverskridende kriminalitet. Så der gøres bestemt en effektiv indsats også specifikt i grænseområderne.

Så havde fru Line Barfod nogle betragtninger om, at vi skulle nedbringe kriminaliteten ved at nedbringe efterspørgslen efter f.eks. tyvekoster, nedbringe efterspørgslen efter prostitution. Det er jeg fuldstændig enig i. Det illustrerer jo meget godt, at der er andre måder, der er mere effektive end traditionel grænsekontrol. Det er bl.a. derfor, at regeringen sammen med en række samarbejdspartnere har fremlagt en indbrudspakke, som bl.a. vil betyde, at vi skærper indsatsen mod hæleri og dermed nedbringer efterspørgslen efter tyvekoster.

Jeg også enig i, at det er vigtigt, som fru Line Barfod siger, at nedbringe fattigdommen i Østeuropa, for det vil jo alt andet lige reducere lysten til – og måske behovet for, vil nogle sige – for tyve at komme til Danmark og stjæle af vores rigdom. Det er jo bl.a. derfor, at de lande har besluttet sig til at tilslutte sig Den Europæiske Union – fordi det kan bidrage til, at de lande udvikler sig økonomisk. Det er også det, man kalder international solidaritet, som jeg mener i hvert fald før i tiden var et nøgleord i den bevægelse, som fru Line Barfods parti knytter sig til, den internationale solidaritet, i den her sammenhæng solidariteten i Europa, der skal betyde, at vi skal løfte også de fattige lande i Europa op til mere velstand.

Så jeg synes, at der er kommet mange spændende aspekter ud af debatten i dag, og jeg siger tak for en god debat.

Kl. 14:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 14:56

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge justitsministeren, om justitsministeren vil gøre sig bekendt med de ordninger, som jeg forstår ministeren ikke er forberedt til at diskutere i dag, men som gælder for Frankrig, der har opretholdt en national grænsekontrol af hensyn til import af ulovlige varer, siges det, fra Holland, og om justitsministeren vil gøre sig bekendt med, hvad det er, svenskerne gør. Jeg kunne også tænke mig at spørge justitsministeren, om det, svenskerne gør, egentlig er så farlig uheldigt for den frie bevægelse hen over grænserne.

Situationen er jo, at man, hvis man tager færgen fra Helsingør til Helsingborg, bliver mødt på den svenske side af en tolder, som står inde ved siden og ser, om der måske er behov for, at en bil bliver viftet ind til siden, så der kan laves en kontrol af den pågældende bil. På samme måde gør man på Lernacken, når folk passerer den faste forbindelse.

Den konservative ordfører var inde på, at det var generende eller uheldigt eller lignende, men er situationen ikke den, at det ikke er noget, der generer almindelige mennesker? Jeg har i hvert fald ikke hørt nogen være generet af det. Tværtimod synes man, at det er en god idé, at man kontrollerer, hvem der kommer ind i landet.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Justitsministeren.

Kl. 14:57

kontrol, men ved at lave efterforskning i samarbejde med andre lande på den måde, som vi gør det, ikke mindst i baglandet. Og der kan man jo godt være opmærksom på, og det er vi også i grænseregionerne, om der er mistanke om biler indeholdende personer, som måske har udført kriminalitet eller er på vej til eller fra Danmark for at udføre kriminalitet. Det er regeringens opfattelse baseret på politiets faglige vurdering, at det er den mest effektive måde at gøre det på.

Kl. 14:57

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det, at vi har ophævet grænsekontrollen, udelukker jo ikke, at der patruljeres i grænseområderne, og det gør vi også i Danmark. Vi har vejkontrol og har på anden måde kontrol i baglandet, så at sige, i forhold til grænsen i Danmark. Men jeg forstod hr. Peter Skaarup sådan, at der tilsyneladende skulle være en særlig ordning i form af noget, der i hvert fald minder om traditionel grænsekontrol mellem Frankrig og Benelux-landene. Det er muligt, at jeg hørte forkert, men sådan forstod jeg det, og det er ikke en ordning, som jeg kender til. Jeg ved, at det franske indenrigsministerium tidligere i forbindelse med et andet spørgsmål, spørgsmål S 738, som blev besvaret den 28. september 2009, har oplyst, at med undtagelse af grænserne til Monaco, Andorra og Det Forenede Kongerige er Frankrigs grænser landegrænser, som er fælles med Schengenområdet. Det betyder, at personer kan færdes frit, således som det er bestemt i Schengen-grænsekodekset og i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen. Så det er altså det, den franske regering har oplyst til det danske Justitsministerium om de sammenhænge. Men jeg undersøger meget gerne, hvad det måtte være for nogle ordninger, man nærmere har mellem Frankrig og Benelux-landene, hvis der er en sådan særlig kontrol der. Men det ville altså være i strid med Schengen-aftalen, hvis der var en egentlig grænsekontrolaftale.

Kl. 14:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:59

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan sige, at vi på spørgsmål S 3419 fra folketingssamlingen 2006-07 har fået som svar, at man fra fransk side har opretholdt grænsekontrollen ved Benelux-landegrænserne, og det har man altså truffet beslutning om i Frankrig for at bekæmpe den narkotikatrafik, som på det tidspunkt stammede fra Nederlandene.

Jeg vil godt spørge justitsministeren: Vi argumenterer altså for – der er konkurrence fra baglandet her (*uro i salen*) – at man som i Sverige kan have en kontrol på grænsen fra toldvæsenets side, selvfølgelig bakket op af politiet. Det udelukker ikke den efterforskningsbaserede kontrol, selvfølgelig gør det ikke det. Er justitsministeren bekendt med, at de svar, vi har fået fra Justitsministeriet, viser, at det er meget, meget omfattende, hvad de svenske myndigheder beslaglægger af narkotika, fordi man har den her grænsekontrol ved grænsen til Danmark, og var det ikke på den baggrund en idé, at vi genovervejer beslutningen i Danmark om at have en sådan grænsekontrol?

Vi synes i Dansk Folkeparti, at man skulle benytte lejligheden til at sige: Jo, vi gør det samme som svenskerne.

Kl. 15:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg skal lige sige, at jeg undtagelsesvis tillod et meget langt spørgsmål, for at Folketinget kunne nå at samles.

Justitsministeren.

Kl. 15:00

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det er klart regeringens opfattelse, at vi får mere ud af ressourcerne ved at lave politietterforskningen og politiarbejdet i forhold til grænseoverskridende kriminalitet ved ikke at have en traditionel grænse-

Så synes jeg, man skal være opmærksom på, at de åbne grænser jo betyder mange fordele for borgerne. Når man skal på weekend i Sverige, når man skal på ferie ned gennem Tyskland eller i Europa, er det en kæmpe fordel. For langturschaufføren er det en kæmpe fordel, at man kan køre igennem Europa, uden at der er grænsekontrol ved alle grænserne, og det skal man også være opmærksom på i den her sammenhæng.

Kl. 15:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Marlene Harpsøe for en kort bemærkning.

Kl. 15:01

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg kunne godt tænke mig – hvis der kom lidt ro her i salen – at stille justitsministeren det spørgsmål, hvordan justitsministeren har det med, at der er så mange østeuropæiske kriminelle, som kommer til Danmark og begår røverier og anden form for kriminalitet. For i mine øjne er justitsministeren jo justitsminister, og en justitsminister har vel et ansvar for at opretholde sikkerhed, ro og orden i Danmark. Jeg vil gerne vide, om ministeren er enig i den vurdering.

Kl. 15:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:02

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu ved jeg ikke, om fru Marlene Harpsøe har haft lejlighed til at overvære debatten her og mit indlæg i debatten, for der redegjorde jeg sådan set ganske grundigt for min store bekymring over den grænseoverskridende kriminalitet og betoned, at det er vigtigt, at vi prioriterer bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet ganske højt.

Jeg gennemgik også de tal, som vi har på, hvor mange sager det drejer sig om, hvor der er østeuropæere involveret i grænseoverskridende kriminalitet. Der havde vi f.eks. en analyse for perioden fra den 1. januar til den 7. marts i år, som viste, at ud af over 8.156 sigtede personer var der 317 personer, som kunne karakteriseres som østeuropæiske kriminelle. Og de 317 personer, som altså kunne karakteriseres som østeuropæiske kriminelle, var sigtet i 430 sager ud af alt 10.495 sager i den periode.

Så der er et kæmpe problem med grænseoverskridende kriminalitet fra Østeuropa, og det bekæmper vi, men det skal også ses i den rette proportion. Det er trods alt en begrænset del af det samlede antal sager, som hidrører fra østeuropæiske kriminelle.

Kl. 15:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 15:03

Marlene Harpsøe (DF):

Jamen over 300 østeuropæiske kriminelle er jo også meget mere, end det burde være, vil jeg sige til justitsministeren.

Den almindelige borger, der sidder derude foran tv-skærmen, og som bare ønsker, at vores grænser ikke skal blive invaderet af østeuropæiske kriminelle, som kommer til Danmark og ikke er interesse-

ret i fred, ro og orden, ikke er interesseret i andet end berigelseskriminalitet og andre former for kriminalitet, ønsker ikke, at ministeren blot udtrykker bekymring. De borgere ønsker at få at vide, at ministeren virkelig tager det her alvorligt og med det samme vil indføre den her grænsekontrol.

Kl. 15:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 15:04

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Forhåbentlig er der nogle af de borgere, der sidder foran tv-skærme, og som fru Marlene Harpsø nævner, som har fulgt bedre med i debatten, end fru Marlene Harpsø selv har gjort. For så vil de nemlig vide, at vi gør ganske meget for at bekæmpe den kriminalitet, og at det er politiets vurdering, at vi bedst bruger ressourcerne på at efterforske og forfølge østeuropæiske kriminelle i baglandet og i samarbejde med andre landes politi, og at det ville være en mindre effektiv måde at bruge ressourcerne på, hvis vi genetablerede den traditionelle grænsekontrol, for der ville udbyttet ikke stå mål med ressourcerne. Derfor bekæmper vi bedre den kriminalitet på den måde, vi gør det nu.

Kl. 15:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ministeren. Hr. Peter Skaarup som ordfører for forespørgerne.

Kl. 15:05

(Ordfører for forespørgerne)

Peter Skaarup (DF):

Efter omstændighederne har det jo egentlig været en udmærket debat. Men man kan sige, at det, som Dansk Folkeparti gerne ville opnå med debatten, har vi ikke opnået; det var at få et flertal her i Folketinget til at indse, at det er og vil være en god idé at have en national grænsekontrol. Hvis jeg sådan skal samle lidt op på det, vil jeg sige, at vi jo, før vi havde debatten i dag, måske troede, at vi havde nogle meget sikre støtter, i hvert fald hos Socialdemokraterne. Sidste år ved cirka den her tid var det jo i hvert fald sådan, at Socialdemokraterne sådan lidt overraskende gik ud og sagde – der var godt nok europaparlamentsvalgkamp; jeg ved ikke, om det kan have spillet en rolle – at det nu var vigtigt, at vi fik en permanent grænsekontrol, og at man kunne se nogle meget store fordele ved det, bl.a. for at forhindre narkotikakriminalitet, men også for at stoppe våbenimport. Det holder ikke længere. Vi har her i dag fået konstateret, at Socialdemokraterne er løbet fra det og ikke længere ønsker den grænsekontrol. Og det er jo egentlig ærgerligt, at det kun holdt til europaparlamentsvalgkampen og ikke længere.

Så er der nogle, der under debatten har villet sige, at Dansk Folkeparti mistænkeliggør østeuropæere, rumænere eller andre. Det ligger os meget fjernt. Vi er grundlæggende af den opfattelse, at det selvfølgelig er sådan, at der er mange fredelige østeuropæere, der arbejder i Danmark og er turister i Danmark. Ligesom danskere tager til udlandet, tager østeuropæere selvfølgelig også til Danmark og andre steder i verden, og mange er lovlige. Men når vi kigger på tallene og knivskarpt fokuserer på, hvem det f.eks. er, der begår mange indbrud, hvem det er, der begår megen kriminalitet, tyverier, ja, så kan vi ikke undgå at se, at der er en situation, hvor østeuropæere står klart i statistikken, og hvor udlændinge i det hele taget står meget klart i statistikken. Politiet har jo i Politiken her den 6. marts fortalt os, at det f.eks. er rumænere, der i dag sidder på omkring en tredjedel af gadeprostitutionen i København, og man har lige haft et antal sager, der relaterede sig til rumænere, der var bagmænd for gadeprostitutionen. Så det er en kendsgerning, at der i det, vi gerne vil til livs, altså kriminalitet i Danmark, er en overrepræsentation af udlæn-

dinge i statistikerne, og det er vi selvfølgelig nødt til at forholde os til; anderledes kan det ikke være.

Så er der nogle, der under debatten har sagt: Hvorfor går Dansk Folkeparti ikke bare ud og får nogle flere toldere eller nogle flere redskaber for toldvæsenet og politiet? Jamen det gør vi også. Vi forsøger af al magt, når vi kan komme igennem med tingene, bl.a. i forbindelse med finanslove, at pege på, at der er en udfordring her. Derfor blev der jo også på finansloven her for 2010 afsat flere midler på det her område. Der blev sikret flere narkohunde, der blev sikret en ekstra containerscanner osv. osv. Men det, vi peger på under debatten, er jo: Hvorfor ikke tage skridtet fuldt ud, som f.eks. svenskerne har gjort, og lave en permanent grænsekontrol ved hjælp af toldere, f.eks. på den dansk-svenske grænse, men også på den dansk-tyske grænse? Og er det så farligt og besværligt?

Nej, det er det da ikke. Hvis man tager færgen fra Helsingør til Helsingborg, så vil man se, at der står en svensk tolder og tager imod og lige vurderer, om der er behov for at vifte den her bil ind til et ekstra tjek, ligesom vi kendte det fra de gode, gamle dage ved den dansk-tyske grænse. Det er ikke besværligt, det er ikke noget, der vil koste det danske samfund milliarder af kroner, at vi har en lille kontrol på den her måde. Som der var en ordfører, der var inde på under debatten, skulle det åbenbart koste os rigtig meget, hvis vi genindførte sådan en kontrol. Det kan jeg overhovedet ikke se at det vil.

Så er der også nogle, der siger, at det er, fordi Dansk Folkeparti vil ud af EU. Dansk Folkeparti vil faktisk ikke ud af EU. Vi vil bruge EU på den rigtige måde, og vi vil – så længe vi er medlem af Schengen – bruge Schengen på den rigtige måde. Og en af de forkerte måder er altså, at vi opfører os som duks og ikke vil gå til grænsen af det, som Schengenreglerne tillader. Det er jo det, svenskerne gør. De går til grænsen af det, Schengenreglerne tillader, og bruger artikel 30 i Schengenreglerne til at have den her nationale grænsekontrol, ligesom franskmændene i øvrigt har en undtagelse og har bevareret grænsekontrollen til Benelux-landene.

Fru Karen Hækkerup var inde på, at Socialdemokraterne, hvis der kom et behov, altså en ny bandekrig, måske så alligevel ville genindføre grænsekontrollen. Jamen hvad er det for noget pjat? Vi har i øjeblikket en bandekrig kørende, vi har i øjeblikket en udfordring, når det gælder import af ulovlige varer, af narkotika, af hash, af kat osv., så det er i øjeblikket, at der er et behov for den grænsekontrol. Så det argument forstår jeg ikke noget som helst af.

I Dansk Folkeparti vil vi fortsat, uanset resultatet af debatten i dag, hvor vi ikke får flertal, arbejde for, at vi bruger Schengenreglerne til det maksimale, i håbet om – og det tror vi faktisk bliver tilfældet – at flertallet i Folketinget vil forstå, at det er en nødvendig beskyttelse af vores land, at vi har en ordentlig grænsekontrol.

Kl. 15:11

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Karen Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Der skal lige tændes for tavlen. Der er nogle tekniske problemer i dag.

Værsgo.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Jeg har bedt om ordet i anden runde, for det bliver jeg næsten nødt til efter Dansk Folkepartis indlæg. Dansk Folkeparti stiller sig herop på talerstolen og siger, at Socialdemokraterne er løbet fra et løfte om at ville indføre en permanent grænsekontrol. Vi har egentlig haft debatten, hvor ikke alle Folketingets ærede medlemmer var til stede.

Derfor skal jeg beklage, at de, der var til stede, nu bliver nødt til at høre på det en gang til. Men når tingene bliver gentaget fra Dansk Folkeparti på talerstolen, bliver jeg nødt til at svare igen.

Det er sådan, at hvis vi vil forhindre grænseoverskridende kriminalitet, skal vi gøre, hvad vi kan for at begrænse kriminaliteten, og vi skal gøre, hvad vi kan for at fange bagmændene, for hvis ikke vi sætter på at fange bagmændene, har vi bare nye kriminelle på gaden dagen efter.

Men der er også et andet væsentligt punkt i den her sag, hvor jeg synes Dansk Folkeparti har fejlet, og det drejer sig om, hvordan vi egentlig taler om de her ting. Jeg nævnte i mit ordførerindlæg, at det er rigtig vigtigt, at vi ikke mistænkeliggør alle. Når fru Marlene Harpsø eksempelvis stiller et spørgsmål om, hvad vi gør med de østeuropæiske kriminelle, der vælter ind over vores grænser, synes jeg, det står lidt i kontrast til de tal, justitsministeren har været oppe at fortælle om, hvor vi altså har fået at vide, at det her drejer sig om ganske få mennesker. Det er alvorligt, og vi skal gøre noget, men det er ikke sådan, at vi skal tale om alle østeuropæere, som om de bare er kriminelle, der er kommet efter os.

Dansk Folkeparti siger, at vi tidligere har lovet at ville have noget permanent grænsekontrol. Det, vi har sagt, er, at vi inden for Schengensamarbejdet vil have nogle flere kontroller, og det sagde vi for et år siden, da bandekrigen var på sit højeste. Så siger Dansk Folkeparti nu: Jamen der er jo stadig væk bandekrig. Til det må jeg sige til hr. Peter Skaarup: Ja, det er der. Og fra at vi i 2007 havde 141 mennesker, som vi overvågede, har vi i dag over 1.300 mennesker på vores lister, som politiet er ekstraordinært efter. Derfor skubber det danske samfund et kriminalitetsproblem foran sig. Det er bare ikke et problem, der har noget med østeuropæere at gøre; det har noget at gøre med en forfæjlet retspolitik, som regeringen og Dansk Folkeparti har ført, hvor man i dag sætter bandemedlemmer i fængsler. Vel vidende at de går ind for at rekruttere nye medlemmer, sætter man altså ikke folk ind i de særlige bandeafsnit, nej, man fordeler dem ud over alle de andre afdelinger, fordi vi ikke har pladser nok i vores bandeafsnit. Vi har en ekstrem stigning i rekruttering af bandemedlemmer, og den udfordring, vi står over for i de kommende år, er ganske, ganske stor.

Men det ændrer ikke ved, at vi ikke løser det ved at sætte grænsebomme op omkring Danmark. Det, der skal til, hvad det internationale samarbejde angår, er, at vi samarbejder på tværs af landegrænser, at vi bekæmper menneskehandel, at vi bekæmper alle de ting, som er så forfærdelige, og som Dansk Folkeparti i øvrigt ganske ofte ikke vil være med til at gøre noget ved. Dansk Folkeparti har taget ordet, jeg ved ikke hvor mange gange til de forskellige ordførere under den her debat, men der er én ting, de har glemt, og det er at sige, at årsagen til, at der er så få toldere og så få kontroller, er, at det er Dansk Folkeparti selv, der har skåret ned. Så hvis der er nogen, der vil komme med en kritik af regeringen eller en kritik af den politik, der er blevet ført, så må det være Dansk Folkeparti, der skal se sig selv i øjnene og sige: O.k., det er faktisk vores eget ansvar. Alle partier har bredt her i Folketinget sagt, at vi gerne vil diskutere, hvad vi kan gøre bedre, og hvor der er behov for at vi sætter mere ind med hensyn til handlede, med hensyn til kontroller, med hensyn til toldere. Men Dansk Folkeparti vælger at lukke ørerne og står også alene i den her sag.

Kl. 15:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Da der, så vidt jeg har observeret, ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet ... Hr. Peter Skaarup?

Det blev ikke markeret med nogen form for tydelighed, det gjorde det ikke. Men så må jeg bede ordføreren om at komme herop igen. Der er altså både mange bevægelser og meget støj i salen, så man må gøre meget omhyggeligt opmærksom på, hvis man vil have ordet.

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 15:15

Peter Skaarup (DF):

Ja, det er rigtigt, der er meget støj i salen. Men jeg vil godt sige til fru Karen Hækkerup: Når fru Karen Hækkerup siger, at vi ikke må mistænkeliggøre nogen og vi ikke må sige, at det er galt, når østeuropæere begår kriminalitet, fordi vi skræker alle over en kam, synes jeg egentlig, fru Karen Hækkerup skal gøre sig den ulejlighed at sætte sig ind i den statistik, som er på området. Statistikken siger jo, som jeg tidligere har været inde på under debatten her, at omkring en tredjedel af gadeprostitutionen i København styres af rumænere. Det har den person, der leder den særlige afdeling i Københavns Politis for bekæmpelse af kvindehandel, sagt til Politiken her den 6. marts. Det er jo en udfordring; det er ikke et område, hvor vi kan sige, at vi er ligeglade med, hvem der står bag. Hvis vi har mulighed for at gribe ind over for det via bedre grænsekontrol, skal vi da gøre det.

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Karen Hækkerup (S):

Også den her debat har vi haft tidligere. Det er korrekt, at der findes masser af prostitution, hvor handlede mænd, kvinder og børn i Danmark lægger krop til. Men forestiller man sig egentlig, at man vil standse det ved at sætte en grænsebom op? Jeg mener: Mennesker har jo lov til at rejse ind i Danmark.

Det, vi skal, hvis vi vil stoppe prostitution, er at fange bagmændene; det er at give bagmændene hårdere straffe og hjælpe ofrene. Og det står der ikke noget om i det her forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti er kommet med. Det handler alene om, at vi skal lukke grænserne omkring os selv. Lad mig bare minde om, at hvis vi skal fange de store bagmænd, skal det foregå i et internationalt samarbejde. Kolonihavetiden er ovre, vi bliver nødt til at bevæge os ind i den globale virkelighed. Politiet siger selv, at det, der skal til, er, at vi samarbejder, og de har ikke behov for grænsebomme.

Kl. 15:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:17

Peter Skaarup (DF):

Vi skal gøre begge dele, og vi skal selvfølgelig gå efter bagmændene; vi skal selvfølgelig efterforske, vi skal have baglandskontrol osv. osv.

Men vil fru Karen Hækkerup ikke give mig ret i, at det dog er en god ting, hvis man på grænsen holder øje med, hvem der kommer ind i landet? Der har vi jo mulighed for på et centralt sted at se, hvem der kommer ind i vores land. Og vil fru Karen Hækkerup ikke også give mig ret i, at de ovre på den svenske side, hvor de jo gør det, hvor de jo har toldere til at holde øje med det på grænsen, har meget store og gode resultater med at få fat i den narko, der indsmugles over den svenske grænse?

Kunne det ikke være en idé, at vi gjorde det samme i Danmark? Hvorfor har Socialdemokraterne forladt det synspunkt, de havde under den valgkamp, da de måske gerne ville have nogle stemmer?

Kl. 15:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Karen Hækkerup (S):

Hvis man gerne vil have flere toldere, og det kan være en god idé, må man jo finde ud af det. Hvis man gerne vil spørge nogle om, hvorfor vi egentlig ikke har flere toldere, må man jo slå op i sine tal og se på, hvem det egentlig er, der er skyld i, at der er skåret ned i SKAT. Det er ikke de partier, der ikke er i regering, må jeg sige til hr. Peter Skaarup. Det er Dansk Folkeparti og regeringen, der har skåret ned. Hvis man ville have flere kontroller, måtte man selv have sørget for det. Vi har hele tiden været imod, at man har udhulet den kontrol, der finder sted.

Når det drejer sig om menneskehandel, må jeg bare sige, jeg synes, at det er en tabt sag for hr. Peter Skaarup overhovedet at tage op. Oppositionen har fremsat beslutningsforslag på beslutningsforslag om at forbedre forholdene for ofrene og gå efter bagmændene. Regeringen har igen sammen med Dansk Folkeparti siddet på hænderne. Det kan jeg kun beklage.

Kl. 15:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordførerne. Nu kan vi altså ikke heroppefra se flere, der beder om ordet. Da der ikke er det, er forhandlingen sluttet.

Kl. 15:18

Afstemning**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Der skal stemmes om forslag til vedtagelse af Kristian Pihl Lorentzen (V), Karen Hækkerup (S), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Tom Behnke (KF), Lone Dybkjær (RV) og Simon Emil Ammitzbøll (LA).

Det er sådan, at vi har vedvarende tekniske problemer med skærmene heroppe, så man må have tillid til, at det, der viser sig heroppe, og det, som jeg læser op, er det rigtige afstemningsresultat. Det håber jeg at man har tillid til.

Vi prøver at stemme, og afstemningen starter nu.

Afstemningen slutter.

For stemte: 94 (V, S, SF, KF, RV, LA og 1 DF(ved en fejl)), imod stemte: 18 (DF og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Hermed er forslag til vedtagelse nr. V 68 vedtaget.

Forslag til vedtagelse nr. V 67 af Peter Skaarup (DF) er bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 210:**Forslag til folketingsbeslutning om skærpelse af straffen for indsmugling af khat.**

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 09.04.2010).

Kl. 15:20

Forhandling**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Vi vil så småt gå i gang med dette punkt på dagsordenen, mens de samtalende medlemmer forlader salen.

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 15:20

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Dette forslag til folketingsbeslutning drejer sig om indsmugling af khat, og jeg skal gøre opmærksom på, at det altså er med »h«, det er altså ikke katte, men stoffet khat, vi taler om. Det siger jeg, så man er klar over, hvor vi er henne i verden. [I det følgende anvendes i referatet stavemåden »kat«, som er den officielle stavemåde ifølge Retskrivningsordbogen.]

Jeg vil gerne starte med at sige, at vi i regeringen faktisk har stor forståelse for tankerne bag det her beslutningsforslag. Det er faktisk sådan, at Justitsministeriet allerede inden fremsættelsen af beslutningsforslaget har iværksat en undersøgelse hos Rigspolitiet og Rigsadvokaten, som skal belyse, om der er grundlag for at skærpe straffen for indførsel, salg og besiddelse af kat. Det er en undersøgelse, som vi regner med er færdig i løbet af sommeren.

Derfor kan vi fra regeringens side ikke på nuværende tidspunkt støtte det foreliggende beslutningsforslag, for det vil savne mening, når vi nu har igangsat den her vurdering, ikke at afvente resultatet af den undersøgelse, som vi altså nu har iværksat. Det er vigtigt, at vi får tænkt alle sagens aspekter igennem. Straffen for indsmugling af kat bør jo f.eks. ikke vurderes isoleret, vi skal se den i lyset af det generelle straffniveau, som vi har på narkotikaområdet. Vi skal også sikre, at der er proportionalitet og sammenhæng mellem straffen og det pågældende stofs mulige farlighed.

Jeg er enig i, at det bestemt er relevant at se på straffniveauet i andre lande, som vi normalt sammenligner os med, derunder Sverige, når vi skal vurdere, om vort eget straffniveau er passende. Men det forhold i sig selv, at man i Sverige straffer indsmugling af kat hårdere end i Danmark, bør jo ikke få os til sådan uden videre bare at kopiere det svenske straffniveau på dette punkt. Der skal man jo holde sig for øje, at straffniveauet generelt på narkotikaområdet er højere i Sverige, end det er i Danmark. Sveriges højere straffniveau vedrørende kat kan jo også hænge sammen med, hvordan svenskerne vurderer kats potentielle farlighed i forhold til andre stoffer, og en sådan vurdering skal vi heller ikke uden videre bare lægge til grund, her skal vi gøre vores egne overvejelser, inden vi fremsætter endelige lovforslag.

Men det er som sagt bestemt relevant at se på ordningen, bl.a. i Sverige, og jeg er også bekendt med, at Rigsadvokaten er i gang med at indhente nærmere oplysninger om bl.a. straffniveauet i Sverige, for så vidt angår kat og andre former for narkotiske stoffer. Så de oplysninger vil indgå i den undersøgelse, som Justitsministeriet som nævnt har sat i gang.

Derudover vil jeg gerne benytte lejligheden til at slå fast, at der ikke er tale om, at Danmark indtil nu har haft sådan en laden stå tilholdning til kat – tværtimod. Det er et stof, der har været ulovligt i Danmark siden 1993, og politiet prioriterer faktisk i dag området højt. Et af fokuspunkterne i Rigspolitiets nationale strategiindsats for

politiets operative indsats i 2010 er indsatsen mod organiseret kriminalitet, herunder organiseret narkokriminalitet.

Kl. 15:28

Jeg skal også nævne, at Syd- og Sønderjyllands Politi, som jo er den politikreds, der i første omgang skal håndtere problemerne med indsmugling af kat ved den dansk-tyske grænse, har nedsat en særlig analyseafdeling i tilknytning til politikredsens afdeling for udlændingekontrol, som siden begyndelsen af året har arbejdet på en rapport vedrørende beslaglæggelse af netop kat. I øvrigt har Rigspolitiet oplyst, at tallet for beslaglæggelse af kat i de seneste år har haft en klart stigende tendens. Mængden er således steget fra knap 1,7 t i 2005 til omkring 8,1 t i 2008. For så vidt angår 2009, hvor jeg kun har foreløbige tal, skønnes den samlede beslaglagte mængde at være på omkring 6-8 t.

Jeg tør ikke i dag sige, i hvilket omfang tallene skal tages som udtryk for en stigning i omfanget af katsmugling til Danmark, men man kan i hvert fald sige, tror jeg, at tallene bekræfter, at der er stor fokus på området fra politiets side, og stigningstendensen er da også med til at understrege behovet for, at vi vurderer sanktionsniveauet.

Som det også fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, har Rigsadvokaten fastsat retningslinjer for, hvad straffen bør være i sager vedrørende kat, så man er sikker på en ensartet praksis i landet. Af det følger, at sagen, hvis man er i besiddelse af kat med henblik på videreoverdragelse, som udgangspunkt skal afgøres med en frihedsstraf, og sagen skal naturligvis også normalt afgøres med frihedsstraf, hvis man er i besiddelse af store mængder, dvs. 10 kg eller mere til eget forbrug. Så der er altså ikke tale om, at der på nogen måde er frit lejde i Danmark med hensyn til kat.

Kl. 15:25

I forhold til forslagsstillernes betragtninger om katsmuglingens mulige sammenhæng med terrorfinansiering vil jeg også gerne fremhæve, at Politiets Efterretningstjeneste er meget opmærksom på, at organiseret kriminalitet, f.eks. narkotikahandel, også kan anvendes som finansieringskilde til terror. Vi har også det lovgivningsmæssige grundlag for at kunne slå hårdt ned, da vi jo i forbindelse med den første terrorpakke indførte et forbud mod finansiering af terrorisme med en strafferamme på 10 års fængsel.

Sammenfattende vil jeg sige, at regeringen er parat til at se på, om der er behov for strafskærper eller andre tiltag på området, men det er samtidig regeringens opfattelse, at det skal gøres på et ordentligt og oplyst grundlag. Derfor mener regeringen, at en stillingtagen til, om straffen for indsmugling af kat skal skærpes, og om det i givet fald skal være til et niveau, der svarer til svenske, bør afvente resultaterne af den undersøgelse, som Rigsadvokaten og Rigspolitiet netop er i gang med.

Kl. 15:30

Så regeringen kan altså ikke her og nu støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 15:27

Peter Skaarup (DF):

Beslutningsforslaget er jo fremsat, fordi vi i Dansk Folkeparti er blevet opmærksom på, at der er en stor forskel på det strafniveau, der er i Sverige for besiddelse og smugling af kat, set i forhold til, hvad den tilsvarende straf ville være i Danmark. Det er ikke bare en forskel, men det er en rigtig, rigtig stor forskel, der er. Hvis man ser på de svenske strafferammer og strafniveauet i sådanne sager om smugling af kat, så ligger de sager, der i Danmark måske giver 2-3 måneders fængsel for indsmugling af f.eks. 250 kg kat, i Sverige til at være på måske 2-3 års fængsel. Så det er altså nærmest en tidobling i forhold til det danske niveau.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Justitsministeren.

Kl. 15:28

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er sådan set helt enig i den fremstilling, at der er en højere strafferamme i Sverige end i Danmark for indsmugling af kat. Det er jo også derfor relevant at se på, hvad niveauet præcist er i Sverige. Hvad er effekten af deres strafferammer? Men det skal altså ses i lyset af og i sammenhæng med straffen for indsmugling af andre stoffer, hvor der generelt er et højere strafniveau i Sverige for indsmugling af narkotika. Det er jo en af forklaringerne på, at man har et højere niveau, også når det gælder kat, i Sverige.

Vi kan ikke bare skærpe straffen for indsmugling af kat uden at se det i en sammenhæng med den straf, der er for indsmugling af andre narkotiske stoffer. Derfor er det vigtigt, at vi får undersøgt det grundigt. Det er det, vi er i gang med. Men jeg er i udgangspunktet positiv over for, at vi ser på en stramning. Den vil vi jo så kunne gennemføre i næste samling, hvis undersøgelserne, som nu er i gang hos Rigspolitiet og Rigsadvokaten, viser, at der er et grundlag for at gøre det. Så må vi præcist fastlægge niveauet i den sammenhæng.

Kl. 15:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:29

Peter Skaarup (DF):

Nu er det jo nogle år siden, at ministerens tidligere forgænger, fru Lene Espersen, var fremme med, at der var behov for at se på det her, og at man meget håndfast skulle gå til opgaven, og det fik Rigsadvokaten til at gå ind i sagen. Men hvis vi ser på de straffe, der gives, ser det ikke ud til at have haft den store virkning, og derfor vil jeg bede justitsministeren overveje, om det ikke er en god idé, at vi i stigende omfang prøver på at sammenligne os med Sverige og i øvrigt vores nabolande på det her område. Det er jo det, vi gør, når det f.eks. handler om grænsehandel. Der er vi jo meget opmærksomme på, hvis der kan ske import af varer fra andre lande til Danmark til en væsentlig billigere pris, fordi så er der et misforhold. Det er det samme, når det gælder straf. Hvis man i Danmark kan opleve, at straffen er væsentlig lavere for kriminalitet på det her område, kan der spekuleres i det.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Justitsministeren.

Kl. 15:30

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er enig i, at der bestemt er grund til at se på, om forskelle i strafniveauer kan betyde, at det er mere attraktivt at begå kriminalitet i Danmark, hvis det er sådan, at der i nogle tilfælde er to alternativer, Danmark eller Sverige, hvor man kan begå kriminaliteten. Man slipper billigere i Danmark, hvis man bliver fanget, og så begår man kriminaliteten der. Det er da bestemt relevant at inddrage det, og derfor er det også relevant at se på strafniveauet i Sverige. Det er som sagt også det, som Rigsadvokaten og Rigspolitiet gør i deres undersøgelse, og så må vi jo se, hvad resultatet af undersøgelsen bliver, og konkludere på det inden næste folketingssamling.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Hr. Kristian Pihl Lorentzen som ordfører for Venstre.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil starte med at takke Dansk Folkeparti for med dette beslutningsforslag at sætte fokus på problemet med indsmugling og vide-resalg af kat. Indsmugling af enhver form for ulovlige euforiserende stoffer er uacceptabelt, specielt hvis dele af smuglerens profit går til medfinansiering af terrorisme, og det gælder naturligvis også for kat.

Derfor glæder Venstre sig over, at justitsministeren har iværksat en undersøgelse, som skal belyse, om det vil være formålstjenligt at skærpe straffen for indførsel, salg og besiddelse af kat. Jeg har forstået, at undersøgelsen ventes færdig i løbet af sommeren 2010, og at vi herefter kan tage politisk stilling til eventuel skærpelse af straffen i forbindelse med kat, bl.a. under indtryk af det svenske strafniveau.

Det er også værd at notere sig, at kat har været ulovligt i Danmark siden 1993, og at kat allerede er et fokusområde i Rigspolitiets nationale strategiplan for den operative indsats i 2010, herunder indsatsen mod organiseret narkokriminalitet.

Det er også glædeligt, at Politiets Efterretningstjeneste, PET, er meget opmærksom på, at organiseret kriminalitet inklusive handel med narko kan anvendes til medfinansiering af terror. Det er altså ikke sådan, at vi lader stå til i Danmark med hensyn til kat. Vi gør en indsats, og Venstre er helt med på og klar til at kigge på det, hvis vi kan gøre noget for at opruste i kampen mod kat, men vi ønsker at afvente resultatet af den førnævnte undersøgelse, før vi tager stilling til en eventuel skærpelse af straffen for indsmugling og salg af kat. Hvis vi ikke gør det, risikerer vi at købe katten i sækken – om jeg så må sige.

Vi ønsker også at se kat i sammenhæng med andre narkotiske stoffer, og derfor kan vi ikke støtte dette beslutningsforslag.

Kl. 15:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Maja Panduro som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:33

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Først og fremmest vil jeg gerne på Socialdemokraternes vegne kvittere DF for, at de rejser den her problemstilling. Jeg vil også gerne takke ministeren for, at han nu vil sætte en undersøgelse i gang. Jeg håber så, at vi kan regne med, at der sker noget, altså nu kører vi jo på den tredje justitsminister, som siger, at der skal skrides hårdt ind over for kat, at man godt kan se, det er et stort problem – men jeg håber, at vi den her gang vil opleve, at der også er handling bag ordene.

Fra Socialdemokraternes side er vi meget optaget af, hvordan vi kan begrænse smuglingen og misbruget af kat, og vi deler altså forslagsstillernes ønske om, at vi også får kigget på og rettet op på det tilsyneladende ret store misforhold, der er mellem straffene på den ene og den anden side af Øresundsbroen. Vi finder det både ulogisk og uheldigt, at forskellen på, om du idømmes 1 måneds eller 10 måneders fængsel for at smugle 70 kg kat, er, om du er på den ene eller den anden side af broen, når du bliver pågrebet.

Der er to væsentlige grunde til, at vi er nødt til at skride konsekvent ind over for kat. Den ene grund er, at kat ligesom andre former for narkotika ødelægger mennesker, det ødelægger din familie, det ødelægger dine chancer på arbejdsmarkedet, dine venskaber og din krop. Og den anden grund er, at meget tyder på, at katsmugling er med til at finansiere terrororganisationer. Det vender jeg tilbage til.

Men for at starte med det første vil jeg sige: Vi er fra Socialdemokraternes side stærkt optaget af at begrænse enhver form for misbrug af euforiserende stoffer, og det er vi, fordi misbruget ganske of-

te er helt ødelæggende for menneskets chancer i livet, for de sociale relationer, chancerne på arbejdsmarkedet og for den enkeltes sundhed, og det gælder også for misbruget af kat. Kat blev optaget på WHO's narkotikaliste i 1980 og blev forbudt herhjemme i 1993. Og det er måske ikke sådan meget almindelig kendt i Danmark, men alt tyder på, at det udgør et stigende problem, og foruden at vi ved, at det er meget brugt her i nogle somaliske kredse, hører vi også nu fra misbrugskonsulenterne i nogle af de store byer, at det også er blevet lidt af et modefænomen blandt ungdommen, og at det anslås, at 1 t kat smugles til Danmark hver eneste dag.

Jeg synes ikke, det er svært at forestille sig, at der er en vis sammenhæng mellem et narkotikums tilgængelighed og de straffe og sanktioner, som er forbundet med besiddelse, indsmugling og vide-resalg. Derfor tror vi også, at en strafskærpelse kan have en præventiv effekt her og især, hvis vi også formår at udbrede kendskabet til konsekvenserne af at blive taget med kat. Her vil jeg selvfølgelig gerne understrege, at vi synes, at strafskærpelsen bør gå hånd i hånd med præventive tiltag, og at bedre oplysning bør være et af dem.

Men når vi gerne vil være med til at se på en strafskærpelse, så handler det også om, hvor pengene fra den her voksende industri kanaliseres hen, og ifølge flere efterretningstjenester, også vores eget PET, og ifølge kilder i det danske somaliske miljø, går store dele af fortjenesten fra katsmuglingen til at finansiere terrororganisationer, bl.a. den somaliske al-Shabaab, som vi jo desværre har stiftet bekendtskab med i Danmark for nylig. Og ifølge både efterretningseksperterne og forskerne og talsmændene for vores somaliske foreninger i Danmark er det af helt afgørende betydning, at vi får bremsset den her pengetilstrømning til terrororganisationerne, og her mener vi, at en øget indsats over for katsmugling kunne være et af de redskaber, vi kan og bør tage i brug.

I den forbindelse ærgrer vi os så over, at tallene på det her område er behæftet med så stor usikkerhed. Selvfølgelig vil der altid være store skyggetal, når vi har med den slags her at gøre, men vi kan jo dog gøre noget selv, og når vores politikredse i dag ikke er forpligtet til at indberette, hvor meget kat de beslaglægger i deres kreds, så gør vi det jo ikke nemmere for Rigspolitiets NEC, som overvåger den organiserede kriminalitet, at danne sig et overblik over omfanget af katproblematikken herhjemme. Så det håber vi også kan indgå i behandlingen af forslaget, og det er altså et forslag, som vi som sagt er positive over for.

Kl. 15:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 15:38

Peter Skaarup (DF):

Vi er selvfølgelig meget tilfredse med, at Socialdemokraterne er enige med Dansk Folkeparti om forslaget her. Vi kunne så godt tænke os at spørge den socialdemokratiske ordfører, fru Maja Panduro, om, hvordan man hos Socialdemokraterne mere generelt ser på den problemstilling, som også justitsministeren var inde på, nemlig at der tilsyneladende er et strafniveau i Sverige, som er væsentlig højere i forhold til narkotikakriminalitet, end det er i Danmark, altså med hensyn til indsmugling. Det forhold ser vi som et problem, fordi man på den måde kan spekulere i, at kriminaliteten udføres i Danmark frem for i Sverige. Burde man – og det spørger jeg om Socialdemokraternes holdning til – i virkeligheden have et strafniveau, der ligger meget tæt på hinanden, når det gælder narkotikakriminalitet?

Kl. 15:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Maja Panduro (S):

Jamen som jeg sagde, er vi meget interesserede i, at vi kigger på det misforhold, der tilsyneladende er, men jeg kan så også se, at Dansk Folkeparti jo selv skriver i deres beslutningsforslag her på side 2, at på trods af at der ikke er de store forskelle på strafferammerne for narkokriminalitet i Danmark og Sverige, så er der store forskelle i den del, som er relateret til kat. Men vi vil da gerne være med til at kigge på det, hvis Dansk Folkeparti kan påvise nogle andre meget store og meget uhensigtsmæssige forskelle, for så må vi jo tale om det. Nu er det det her forslag, vi diskuterer, og her, hvor vi kan se at der er et tydeligt misforhold. Men jeg er ikke helt sikker på sammenhængen mellem det, som spørgeren siger nu, og så det, som spørgeren selv skriver i sit forslag.

Kl. 15:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:39

Peter Skaarup (DF):

Grunden til, at jeg spørger, er jo bl.a. det forhold, at justitsministeren sagde i sit indlæg her tidligere under debatten, at justitsministeren måske ikke ville være med til at have et niveau i Danmark for narkokriminalitet, der var ligesom det svenske, fordi man i Sverige har et højere niveau generelt, ikke specielt i forhold til kat, for der ved vi, at man har et væsentlig højere niveau, men generelt har man også et højere niveau.

Mit spørgsmål går altså på: Er fru Maja Panduro ikke enig i, at det er dybt problematisk, hvis man straffer og i øvrigt kontrollerer langt mere på den svenske side, i forhold til hvad man gør i Danmark, fordi der på den måde kan spekuleres i, at Danmark i højere grad er et fristed for import af euforiserende stoffer, herunder jo hvad der foregår på Christiania, hvor det er en kendt sag, at hash kan købes relativt frit?

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:40

Maja Panduro (S):

Jeg er glad for, at ordføreren også hiver fat i det her med grænsekontrollen, for vi har jo også tidligere forsøgt at rejse problematikken omkring, at Øresundsbroen på den danske side er ganske dårligt bemanded med toldere. Vi synes da, det ville give rigtig meget mening, hvis justitsministeren også ville være med til at tale om det og også ville være med til at kigge på det.

Så undrer det faktisk også mig en lille smule, at justitsministeren tilsyneladende var ganske forbeholden over for at kigge på og forsøge at udligne straffniveauet, for jeg synes ikke, det er det signal, jeg har fornemmet fra omtalen i dagspressen fra ministerens tidligere kollegaer i hvert fald. Men det må vi jo snakke om, det må vi jo se på. Jeg håber, at ministeren vil være med, og ser i hvert fald frem til at se, hvordan den her undersøgelse vil komme til at skride frem.

Kl. 15:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Justitsministeren vil gerne have ordet nu.

Kl. 15:41

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil blot have ordet for lige kort at korrigere i forhold til sådan en eller anden lidt misforstået holdning, der er, så debatten ikke kører videre ad et forkert spor.

Jeg har sådan set ikke givet udtryk for, at jeg er forbeholden over for at se på straffeskærpelser. Jeg sagde bare, at en del af forklaringen på, at der er en højere straf i Sverige for kat, nok er, at der generelt er et højere straffniveau for narkotika i Sverige end i Danmark, og det løfter så kat op på et højere niveau. Men det har jeg sådan set ikke brugt som argument imod, at vi skulle skærpe straffniveauet. Jeg har bare brugt det som en del af forklaringen på, at man har det straffniveau i Sverige. Men jeg mener klart, at jeg tilkendegav, at jeg sådan set er positivt indstillet over for, at vi skærper straffen. Jeg synes bare, at vi skal have det grundigt undersøgt, inden vi gør det.

Kl. 15:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren, og tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for SF.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg synes, det er trist, når mennesker bliver afhængige af stimulanser og ødelægger livet for sig selv og for deres nærmeste, for deres kære. Men det er nu engang noget, vi bliver nødt til at forholde os til, og derfor er det da også væsentligt, at vi får taget en debat her i dag om kat.

Jeg synes, vi skal gå meget hårdt efter bagmændene, for det er dem, der forsyner markederne, men vi må også bare erkende, at der jo er efterspørgsel, og det betyder, at der så også er bagmænd.

Jeg synes, der er flere grunde til, at vi skal se på bekæmpelsen af kat som rusmiddel. For det første, som det har været nævnt her i debatten, er det en finansieringskilde i forhold til terror, og det skal vi gøre, hvad vi kan for at bekæmpe, så pengene ikke går den vej.

Vi skal også gøre det af hensyn til ofre, altså de mennesker, som bliver afhængige af de her stimulanser. Det påvirker en familie ganske meget, når der f.eks. er en forælder, der tygger kat og måske langsomt glider ud af arbejdsmarkedet og ikke længere klarer sine forældreroller særlig godt. Så der er også mange ofre i det her spil.

Så er der faktisk en tredje grund, som måske kan synes lidt usædvanlig at fremhæve i dag. Men det er faktisk sådan, at Yemen er en af storprocenterne af lige præcis kat, og for at kunne producere kat bruger de 3.000 år gammelt grundvand. Det regner nemlig nærmest ikke i Yemen. Yemen burde jo bruge deres ressourcer på at producere landbrugsvarer til deres befolkning i stedet for at producere kat. Derfor synes jeg også, der vil være ret god mening i at reducere efterspørgslen efter kat lige præcis af de årsager.

I Berlingske Tidende kunne man i februar læse, at man i Sverige har rykket grænsen for, hvornår noget er en grov narkotikaforbrydelse, fordi man faktisk har fået ny viden, siger man, om kat. Tidligere mente man, at 250 g var en dosis, som var det, der skulle til, når man tyggede det. Man har nu fået en viden om, at det faktisk kun er 25 g, og at det lige præcis i hvert fald i Sverige er sådan, at det er doserne, der er udgangspunktet for, hvor stor straffen er.

Jeg har ikke nærmere kendskab til, hvordan det nødvendigvis hænger sammen i Danmark, men jeg synes da, det er en viden, som vi skal have undersøgt, og derfor er det rigtig fornuftigt, at ministeren kommer her og siger, at han nu har sat gang i en undersøgelse. Det kan simpelt hen være relevant at justere i straffniveauet. Jeg har svært ved at vurdere, hvor det skal være. Derfor er jeg fuldt ud tilfreds med, at ministeren igangsætter sådan en undersøgelse.

Så tror jeg også, at man ikke må være blind for, at selv om vi får en straffeskærpelse og måske kan slå bagmændene oven i hovedet med det, får vi nødvendigvis ikke løst problemet, fordi der jo er mennesker, som bruger det her, og som vil efterspørge det, og det vil de formentlig stadig væk gøre, selv om vi går efter bagmændene.

Jeg synes, der er behov for en helhedsplan på det område, og jeg blev egentlig så glad, da regeringen fremlagde en ny indbrudspakke.

Her var der tænkt på straf til hælerne, hvilket kan være meget fornuftigt, men man havde søreme også tænkt den så langt ud, at man erkender, at man er nødt til at lave en indsats i forhold til stofmisbrugene, som kommer ud af fængslet, og give dem en bedre opfølgning, når de bliver løsladt, fordi det faktisk ofte er sådan, at indbrud bliver lavet, fordi der er folk, der skal bruge penge til stoffer. Så jeg synes også, der er behov for, at vi får tænkt i helheder for at få løst det her problem.

Det er nemlig et stort socialt problem, og det har været nævnt, at somalierne er en gruppe, som tygger de her planter rigtig meget. Noget af det, som jeg er stødt på i min research i dag, er, at der mangler behandling til de her mennesker. Det er nemlig sådan, at de ikke nødvendigvis har de sproglige forudsætninger for at indgå i den kognitive behandling, man tit anvender til stofmisbrugere af den ene eller anden slags. Det er meget socialt tabuiseret. Somalierne er faktisk ikke rigtig glade for at tale om det her i deres miljøer. Så der er behov for mere oplysning, og der er behov for nogle målrettede behandlingstilbud.

Derfor håber jeg meget, at ministeren vil tage det med i sin overvejelse, at vi får en mere helhedsorienteret indsats i forhold til den her problemstilling, for der er ganske mange familier, som lider under et familiemedlems forbrug af kat, og som Dansk Folkeparti også nævner i beslutningsforslaget, er det faktisk en hyppig årsag til skilsmisse. Derfor skal vi gøre noget, der er helhedsorienteret.

Kl. 15:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 15:47

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg sad lige og glædede mig over, at det nu igen skete, at fru Karina Lorentzen Dehnhardt roste regeringen. Det må hun endelig blive ved med, det er dejligt at høre. Nu håber jeg, at der også er nogle uden for huset her, der hører det. Nogle gange kunne man godt få indtryk af, at vi altid er uenige om alting, men det er vi jo ikke, langtfra.

I forhold til beslutningsforslaget her fra Dansk Folkeparti om at skærpe straffen for indsmugling af kat er vi fra konservativ side enige i behovet for, at der bliver strammet op, fordi der er en stigende tendens til, at det er et stof, som flere og flere synes at de vil indtage. Og der er også tendenser til eller måske endda direkte beviser på, at pengene fra det her salg går til at finansiere terrorisme for. Det er to meget væsentlige ting og to meget væsentlige grunde til at få strammet op på straffen for indsmugling af kat.

Men inden vi nu kaster os ud i at stramme op sådan bare ud i det blå eller sådan i forhold til et eller andet land, man synes lyder spændende, f.eks. Sverige, vil det måske være hensigtsmæssigt, at man lige holder straffene for indsmugling af kat op mod andre straffe inden for det område, hvor vi taler om euforiserende stoffer, på en sådan måde, at vi fastholder proportionaliteten.

For hvis man sådan uden sammenligning i øvrigt bare forhøjer straffen på det ene stof, kunne det være, at det rent proportionalt løber fra de andre, og så var det måske hensigtsmæssigt, at man i den sammenhæng også forhøjede straffen i forbindelse med nogle andre euforiserende stoffer.

Derfor er vi fra konservativ side meget tilfredse med, at justitsministeren har bedt Rigsadvokaten om at undersøge det her område og vurdere behovet for, om der skal ske nogle stramninger dels i forhold til problemets omfang, dels i forhold til hvad strafsanktionsniveauet er i øjeblikket. Jeg er helt overbevist om, at Rigsadvokaten har bemærket sig, at vi har haft den her debat i dag, og at man specifikt peger på Sverige som et sted, vi måske kunne lære noget. Det vil jeg bestemt ikke afvise at vi kan, og kan vi det, skal vi bestemt også gøre det.

Så der er en positiv holdning fra konservativ side til, at vi laver en opstramning, men at vi lige afventer Rigsadvokaten, sådan at vi har et både fagligt og sagligt grundlag at gøre det på.

Kl. 15:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 15:50

Karen Hækkerup (S):

Jeg synes, at det er godt, at hr. Tom Behnke tager det til sig, når der er ros til regeringen. Men så synes jeg også, at hr. Tom Behnke måske kunne forklare, hvorfor vi har ventet 3 år nu. For det er 3 år siden, den første konservative justitsminister, nemlig fru Lene Espersen, sagde, at man ville gøre noget ved det her. Hvorfor er det egentlig, at det har taget så lang tid, før man nu endelig har bedt om at få den her undersøgelse?

Kl. 15:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:50

Tom Behnke (KF):

Lige præcis det spørgsmål er jeg ikke i stand til at svare på.

Kl. 15:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 15:50

Peter Skaarup (DF):

Men man kunne måske i forlængelse af det, som fru Karen Hækkerup spurgte til, spørge, om ikke det ville være rimeligt, om der blev sat en frist for, hvornår det arbejde, der bliver lavet nu i Justitsministeriet, er færdiggjort, i med at det var i 2006, man annoncerede, at der skulle gøres noget fra regeringens side, og man ville bede Rigsadvokaten om at sætte nogle retningslinjer for, hvad der skulle gives af straffe med det udgangspunkt, at man skulle være sikker på, at der blev givet følelige straffe, hvilket jeg kan se ikke rigtig er lykkedes siden da. Ville den konservative ordfører ikke synes, at det ville være rimeligt f.eks. at sige, at det i hvert fald skal være inden den 1. januar?

Kl. 15:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Tom Behnke (KF):

Når jeg ikke kunne svare på det spørgsmål, der blev stillet før, er det simpelt hen, fordi jeg ikke kan huske, at det har været oppe i debatten. Jeg har ikke bemærket mig, at man har sagt eller gjort eller lovet forskellige ting. Jeg har simpelt hen ikke bemærket det. Det kan godt være, at jeg har sovet på det tidspunkt, hvor der var den debat, for jeg kan simpelt hen ikke erindre, at vi har diskuteret det her tidligere.

Nu diskuterer vi det. Nu forholder vi os til det. Og jeg tror ikke, at det er nødvendigt, at man sætter en eller anden slutdato for Rigsadvokaten. Jeg er helt overbevist om, at Rigsadvokaten ved, at vi meget gerne vil have det her så hurtigt som muligt. Og nu er jeg opmærksom på den her problemstilling, og det betyder, at vi kommer til at følge det her. Det vil sige, at også jeg har en interesse i og et ønske om det, som jeg sagde i min ordførertale, nemlig at vi er enige i behovet for opstramninger. Derfor vil jeg selvfølgelig forfølge den her sag fra nu, ligesom de øvrige ordførere vil.

At det ikke er sket tidligere, var som nævnt, fordi jeg simpelt hen ikke har bemærket, at det har været oppe i debatten. Og jeg har ikke været bevidst om, hvad strafniveauet lige præcis var i forhold til kat.

Kl. 15:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:52

Peter Skaarup (DF):

[Lyddudfald] ... om den konservative ordfører er enig i, at vi så skal kunne lovgive i næste folketingsamling, for det haster med at vise følelige konsekvenser. Når man gentagne gange kan smugle kat og få relativt lempelige domme, er det jo sådan, at man har en tilskyndelse til at fortsætte, ikke mindst når niveauet er så forholdsvis lavt i Danmark i forhold til i Sverige.

Kl. 15:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:52

Tom Behnke (KF):

Jeg tror ikke, det er sådan, at der bliver smuglet hverken mere eller mindre til Danmark, fordi straffen er lavere her. Jeg tror, at den mængde, der bliver smuglet ind, er den mængde, der kan afsættes, der kan sælges. Man kunne måske frygte, at der foregik noget transport igennem landet her, fordi nogle syntes, at det var den nemmeste vej, og det skal vi selvfølgelig også stramme op over for.

Men det, jeg gerne vil give tilsagn om, er, at vi fra konservativ side er lige så interesserede som hr. Peter Skaarup og Dansk Folkeparti i, at der bliver lovgivet om det her hurtigst muligt, og det vil sige, at vi også forventer, at der kommer et forslag i næste folketingsamling.

Kl. 15:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 15:53

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil bare lige komme med en lille forbrugeroplysning. Det fremgår altså af et svar fra den 1. februar 2007 fra den daværende justitsminister, at man vil gøre noget ved den her sag. Vi må jo konstatere, at der ligesom ikke er sket det, som vi er blevet lovet, så det er bare for lige at få tingene helt på det rene her i debatten.

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Tom Behnke (KF):

Jeg vil gerne have lov til at takke for forbrugeroplysningen.

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Lone Dybkjær som radikal ordfører.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Da jeg så det her forslag, undrede jeg mig også, for det ser ud til, at DF har fundet et hul, om man så må sige, i forbindelse med det almindelige straffniveau på narkotikaområdet. Bare for at jeg ikke skal beskyldes for noget andet, vil jeg sige, at jeg heller ikke er til-

hænger af, at man indsmugler kat og har ulovlige stoffer på markedet og udsætter unge mennesker for risikoen for at komme ind et forbrug, som bestemt ikke kan være sundt, og for den sags skyld også ældre mennesker, hvis det er tilfældet.

Så må jeg også sige, at jeg tænkte, da jeg så det, om det virkelig var nødvendigt med et beslutningsforslag. Men hvis man kigger på historien om, at der allerede i februar 2007 forelå nogle svar, så kan det jo altså være nødvendigt, siden der åbenbart ikke er blevet gjort noget. Jeg må ærligt indrømme, at jeg ikke har set de svar, men der vil være en del spørgsmål og svar i Retsudvalgets papirer, jeg ikke har overblik over, det kan jeg lige så godt tilstå med det samme.

Jeg synes, at det er fint, at ministeren har sat noget i gang. Jeg synes også, at det ville være fint, hvis man kunne få en eller anden form for dato på det, og det kan vi vel spørge til i udvalget. Så jeg må sige, at jeg sådan set tror, at det bliver anden gang i dag, at jeg måske ikke er så uenig med hr. Peter Skaarup, som jeg plejer at være – vi havde også den med menneskehandel i forrige forslag.

Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Der er næppe nogen, der kan være uenig i, at rusmisbrug er et alvorligt problem. Uanset hvilket rusmiddel der er tale om, om det er alkohol, hash, kokain, heroin, kat eller andet, så er det et alvorligt problem – selvfølgelig først og fremmest for den, der er kommet ud i et misbrug, men også for familien, og det kan også være noget, der påvirker samfundet i det hele taget. Derfor er det noget, vi skal se på hvordan vi kan bekæmpe.

Men alle vores erfaringer viser os, at den måde, man først og fremmest kan bekæmpe det på, er ved at lave en social indsats. Det er ved at prøve at forhindre, at folk kommer i en situation, hvor de begynder at komme ud i et misbrug, og det er ved at lave langt flere målrettede oplysningskampagner for at få især de unge til at lade være med at komme ud i et misbrug. Noget af det, der desværre er blevet nedprioriteret under den nuværende regering, er at lave det forebyggende arbejde. Men det er det, som vi ved virker, og det er dér, vi bør sætte ind i langt større omfang.

Mig bekendt er prisen på de forskellige former for narko og rusmidler, der kan købes illegalt i Danmark, absolut ikke faldet, uanset hvor stor en indsats man laver. Vi kan også se, at i USA, hvor de har nogle straffe, der er drakonisk højere end dem, vi har i Danmark – de er langt, langt højere, og man bruger mange flere ressourcer på politiindsats – har de også stadig voldsomt store problemer. Derfor mener jeg, at der er behov for, at man, hvis man for alvor ønsker at gøre noget ved problemet, skal sætte ind med en social indsats i stedet, sætte ind med forebyggelse, prøve at lære vores unge, hvad det er, de risikerer, hvis de kommer ud i et misbrug, og prøve at sikre, at de har et andet indhold i livet, så de ikke kaster sig ud i et misbrug.

Vi skal også se på nogle af de nye misbrugsproblemer, der er kommet i de senere år. Vi kan bl.a. se, at nogle af dopingmidlerne på fitnesscentre og andre steder breder sig voldsomt, og at det gør, at der kommer meget mere aggressivitet, også i nattelivet. Vi skal se på det stærkt stigende kokainmisbrug, der finder sted, og som finder sted både blandt håndværkere, unge forretningsfolk og andre, og som virkelig udgør et alvorligt problem. Vi skal selvfølgelig også se på kat og det misbrug, der er på det område, og som også udgør et alvorligt problem for de familier, hvor der er nogle, der misbruger kat.

Så mangler vi altså noget forskning i, hvad det er, der gør, at unge og især unge mænd keder sig så meget eller har det så svært i deres liv, at de kommer ud i misbrug. Hvad er det, vi kan gøre for at

give dem et andet indhold i deres liv, så de ikke kommer ud i misbrug? Der mangler helt tydeligt et eller andet. Vi har jo undersøgelser fra bl.a. Center for Rusmiddelforskning i Århus, hvor man fandt ud af, at når de unge var ude i rambuktyverier og andet, var det ikke primært for at skaffe penge til stofmisbrug. Det var faktisk omvendt. De startede med tyverierne for at få noget spænding i tilværelsen, og når det så ikke gav dem spænding nok, kom de så også ud i et rusmisbrug.

Derfor er der behov for at se på, hvad det er, vi kan gøre for at få de unge til at blive en del af samfundet i stedet. Der er behov for at skaffe praktikpladser, så vi er sikre på, at alle unge kommer i gang med uddannelse og arbejde. Der er behov for at gøre noget ved den eksploderende ungdomsarbejdsløshed osv. Det er her, der virkelig er behov for at sætte ind, hvis det, man bekymrer sig om, er de mange, især unge, der kommer ud i misbrug, og hvordan vi forhindrer det, og ikke kun er optaget af, at der er flere mennesker, der skal sættes i fængsel i længere tid.

Kl. 15:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 16:00

Tom Behnke (KF):

Jeg kom til at bemærke, at fru Line Barfod sådan helt retorisk gentagelsesagtigt fik nævnt, at den her regering jo har nedprioriteret det forebyggende arbejde. Så sad jeg sådan lige og tænkte et øjeblik, at det da var en underlig udtalelse i den her debat. Kan fru Line Barfod ikke bekræfte, at det netop er den her regering, som har indført behandlingsgaranti til narkomaner?

En afvænnning af narkomaner, således at de ikke længere efterspørger stoffer, er vel den største forebyggende indsats, man overhovedet kan lave på det her område. Hvis narkomanerne er afvænnede, afgiftede og ikke længere efterspørger stoffer, er det da forebyggelse, så det vil noget. Så kan fru Line Barfod ikke bekræfte, at den her regering har indført behandlingsgaranti til alle narkomaner?

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Line Barfod (EL):

Jeg kan sagtens bekræfte, at man har indført behandlingsgaranti. Jeg håber så også, at vi en dag kommer så langt, at den også kommer til at virke, at kommunerne har penge, og at folk får lov til at komme i den behandling, som kan hjælpe dem frem for kun f.eks. at få nogle ambulante samtaler en gang imellem.

Men jeg må indrømme, at for mig er behandling noget andet end forebyggelse. For mig er forebyggelse det, der ligger, inden man kommer ud i et misbrug, som man skal have behandling for. Det er der, hvor vi sætter ind for – som jeg sagde før – at sikre, at de unge har et indhold i livet og derfor ikke kommer ud i et misbrug. Vi prøver at sikre, at de unge ved, hvad risiciene er i forhold til at tage stoffer og derfor lader være med at begynde på det. Det er for mig det forebyggende arbejde. Men jeg anerkender, at der også er behov for behandling af dem, der så alligevel kommer ud i et misbrug, og der har vi jo kæmpet for behandlingsgaranti i mange år og er også glade for, at den er blevet indført. Vi mangler så, at den også reelt i praksis kommer til at virke.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:01

Tom Behnke (KF):

Det er jo rigtigt, at der er to former for forebyggelse. Den ene er at forhindre og forebygge, at der overhovedet er nogen, der kommer ud i noget snavs. Den næste er så også at sørge for, at de så ikke gentager det, at de ikke gør det en gang til. Der har vi så fået anerkendelsen af, at jo, det er rigtigt, at den borgerlige regering har lavet behandlingsgaranti. Det vil jeg gerne kvittere for.

Det andet, som jeg ligeså synes er væsentligt i den her sammenhæng, er jo igen at fremhæve, at regeringen også har fremlagt en meget, meget stor – historisk stor – omfattende ungdomspakke, der netop handler om det forebyggende, det præventive, hvor der er afsat mere end 700 mio. kr. til forebyggende og præventivt arbejde over for børn og unge, som er på vej ud i kriminalitet eller måske oven i købet har været ude at lave noget småkriminalitet. Der bliver altså sat massivt ind i forhold til det her, netop så vi undgår, at tingene udvikler sig, og så vi undgår, at der er nogle, der når dertil, at de en dag enten sidder og tygger i noget kat eller gør noget, der er værre.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:02

Line Barfod (EL):

Jeg anerkender, at man har sat nogle penge af i en ungdomspakke. Problemet er jo, at man inden da har skåret langt mere. Det, at man har sendt masser af børn ud i fattigdom med fattigdomsydelserne, betyder, at der er rigtig stor risiko for, at mange unge ender i store sociale problemer, at mange unge ender i kriminalitet, og at mange unge ender i misbrug. Det er et kæmpe problem, hvor det er fint at sætte ind bagefter med forebyggelse, men det er bare ikke nok, når man først har skabt de sociale problemer, som er grundlaget for, at rigtig mange kommer ud i misbrug. Derfor skal der meget mere til. Der skal til, at vi får afskaffet fattigdomsydelserne. Vi skal have gjort noget ved den eksploderende ungdomsarbejdsløshed og sikret, at alle unge får arbejde eller uddannelse. Det er rigtig, rigtig vigtigt, så der er behov for langt mere indsats end det, som man hidtil har gjort fra regeringens og Dansk Folkepartis side.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 16:03

Peter Skaarup (DF):

Nu kom Enhedslisten i sin tale her i forbindelse med forslaget om en højere straf for katindsmugling ind på spørgsmål om forebyggelse, og i Dansk Folkeparti er vi meget enige i, at man skal forebygge kriminalitet så godt, som det overhovedet kan lade sig gøre. Men der var i talen en insinuerende af, at regeringen og måske også Dansk Folkeparti havde gjort for lidt. Man kan aldrig gøre for meget, kan man sige, så til en vis grad kan vi være enige i, at man netop aldrig kan gøre for meget.

Men er fru Line Barfod ikke enig i, at der jo her i 2010 og også fremadrettet gives en meget stor portion penge netop til at forebygge kriminalitet og engagement i kriminelle handlinger i det hele taget – at der gives meget store beløb både i 2010 og fremadrettet, specielt over for de unge? Er fru Line Barfod ikke enig i, at det rent faktisk er tilfældet?

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:04

Kl. 16:07

Line Barfod (EL):

Som jeg lige svarede hr. Tom Behnke, så er det rigtigt, at der er sat noget af. Men problemet er jo, at man har gjort så meget andet, så problemet er langt, langt større, og man gør ikke noget ved roden af problemet. Man gør intet ved de mange børn, der vokser op i fattigdom, man gør intet ved, at der i den grad mangler voksne i børnenes liv. Altså det, at der nu sker massefyringer af skolelærere, gør jo, at der kommer til at mangle nogle af de lærere, der ellers kunne gå ind og være en stabil faktor, og det, at man i kommunerne skal skære så voldsomt ned, kommer til at gå ud over hele det forebyggende sociale arbejde. Det, at der er en eksploderende ungdomsarbejdsløshed og mangel på praktikpladser, gør, at de unge ikke kommer i gang med en uddannelse eller et arbejde, som er noget af det, der virker allerbedst imod kriminalitet og stofmisbrug.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:05

Peter Skaarup (DF):

Men er fru Line Barfod ikke enig i, at det er rigtigt nok, at der fra statens side gives meget store beløb til det forebyggende arbejde her i 2010 og frem, også i forbindelse med at den kriminelle lavalder bliver sat ned til 14 år, og at man der gerne vil gøre et meget større forebyggende arbejde fra et meget tidligt tidspunkt? Må fru Line Barfod ikke erkende, at en del af de besparelser, der tales om, jo faktisk er besparelser, der foretages i øjeblikket eller er på vej eksempelvis i Københavns Kommune, hvor Enhedslisten traditionelt står fantastisk godt og i perioder har haft borgmesterposten på det pågældende område – og at der også i de perioder har været besparelser?

Så hvordan hænger det egentlig sammen, at man taler om, at der skal gives flere penge, når Enhedslisten selv er med til at spare ude i enkelte kommuner – i hvert fald i København?

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:06

Line Barfod (EL):

Nu har Københavns Kommune jo den her mærkelige styreform, hvor en borgmester kan sidde med et flertal imod sig. Vi ville gerne bruge langt flere penge på det sociale område, end der bliver brugt, og ønsker absolut ikke, at der skal skæres ned på det sociale område, men det er der jo nogle gange et flertal uden om os som gør.

I forhold til den kriminelle lavalder kan vi simpelt hen ikke se, at der overhovedet er noget, der taler for, at man skal sætte den kriminelle lavalder ned. Alle eksperter har advaret om, at det her vil føre til mere kriminalitet. Det er alene et slagnummer af Dansk Folkeparti, som ønsker, at man skal have flere børn sat ind i sikrede institutioner, børn med fodlænker på osv. Alle eksperter advarer om, at det fører til mere kriminalitet.

Dansk Folkeparti har gentagne gange stemt for nedskæringer, og jeg går ud fra, at Dansk Folkeparti også vil stemme for den kommunale aftale, der risikerer at komme her om få måneder med yderligere nedskæringer ude i kommunerne, som rammer det grundlæggende sociale arbejde, skolerne osv. – alt det, der kunne forebygge både kriminalitet og misbrug af forskellige stoffer.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Line Barfod. Hr. Peter Skaarup som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 16:07

(Ordfører for forslagstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det har været en udmærket debat, vi har haft i Folketinget i dag, om det forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat, om højere straffe for indsmugling af kat. Jeg tror, at der måske er nogle, der – uden det helt store kendskab til området – kan være lidt forundret over, hvad det er med det her kat, så derfor synes jeg lige, at det måske for god ordens skyld her under debatten skal nævnes, at der er tale om et meget skadeligt stof, der i virkeligheden modvirker integration af indvandrere.

Det er ofte somaliere, der tygger khat – k-h-a-t hedder det. [I den følgende del af referatet anvendes stavemåden »kat«, som er den officielle stavemåde ifølge Retskrivningsordbogen.] Den skadelige virkning skyldes indholdet af stoffer, der kemisk og farmakologisk ligner amfetamin. Bivirkningerne er øget irritation, nedsat mandlig seksualfunktion – det er ofte mænd, der tygger det. Brugen medfører ofte meget alvorlige sociale problemer, og halvdelen af skilsmisserne i Djibouti i Afrika tilskrives således tygning af kat.

Katsmugling er med til at finansiere afrikanske terrorgrupper som f.eks. den, Muhammedtegneren Kurt Westergaards overfaldsmand er tilknyttet. De meget store mængder kat, der også kommer ind i Danmark, smugles fra Holland, hvor kat er lovligt, og ind i Danmark og ofte videre til Sverige. Indtægterne fra katsalget er meget vanskelige at spore.

Ifølge narkokurere og terroreksperter er det sådan, at man angiveligt overfører pengene til terrorgruppen al-Shabaab i Somalia via såkaldte hawalabanker, der går uden om det etablerede banksystem. Politiet anslår, at der dagligt smugles et ton kat ind i Danmark via den tyske grænse, og meget af det smugles så videre til det øvrige Skandinavien.

For os at se i Dansk Folkeparti er det ikke nok, at man taler om, at der skal gøres noget ved det her problem, hvor strafniveauet altså er væsentligt lavere, end det er i Sverige. Som nogle andre ordførere også har været inde på, skal man forebygge, at unge mennesker – ja, alle – tygger kat, for de har ikke mulighed for at integrere sig, og de har ikke mulighed for at passe en uddannelse eller et job. Der skal som sagt også gøres noget ved strafniveauet for indsmugling af kat.

Hvis vi ser på situationen i Sverige, kan vi se, at der er en væsentlig højere straf i Sverige, når det gælder indsmugling af kat. Berlingske Tidende har den 8. februar beskrevet tingenes tilstand, som de er nu. Ifølge artiklen koster det 10 måneders ubetinget fængsel i Sverige, hvis man bliver pågrebet i at indsmugle 70 kg kat; i Danmark koster et tilsvarende lovbrud blot en enkelt måned bag tremmer.

Man har endvidere beskrevet en situation, hvor en katsmugler, der i januar blev pågrebet med 1,2 t kat i sin bil, blev dømt for det og fik en dom på 8 måneders fængsel. Ifølge Berlingske Tidendes oplysninger skal man blot pågribes med 48 kg kat i Sverige for at få en tilsvarende lang fængselsstraf. Så der er en meget, meget stor forskel på det strafniveau, man har i Sverige og i Danmark.

Et andet problem er, at der ikke er så stor viden om, hvor stort et omfang katindsmuglingen har. Det er ikke en pligt for landets politikredse til at indberette, hvor meget kat der beslaglægges i den enkelte kreds, og derfor har Rigspolitiet, der overvåger den organiserede kriminalitet, ikke meget eksakte tal for katproblematikken herhjemme. Der har ikke været den her indberetningspligt på kat, og man vurderer, at det er sådan, at man nødvendigvis må overvåge området mere systematisk.

Der er en fornemmelse af, at det som sagt er et stort problem, også fordi det angår lande, der ligger tæt på os. Indsmuglingen sker ofte af hensyn til kunder i Skandinavien i det hele taget, og derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at vi ikke kan stå tilbage med et strafniveau, der er så forholdsvis lavt, i forhold til hvordan det er i Sverige. Desuden er det jo sådan, at kontrollen med narko er meget dårlig i Danmark, fordi vi, som vi har været inde på tidligere i dag, mangler en grænsekontrol.

I Dansk Folkeparti er vi af den opfattelse, at man ved den danske grænse skal have toldere og også gerne politi, der assisterer med at holde øje med, hvad der kommer ind af ulovlige varer, og hvad der i øvrigt kommer af f.eks. flygtninge ind over den danske grænse. Vi synes, at man skal gøre mere på det område også.

Så der er sådan set flere ting at tage fat i: Der er straffniveauet; der er informationen; der er integrationen; der er kontrollen ved grænsen; og så er der også kortlægningen af, hvor de her pengestrømme går hen. Ofte er det jo sådan, ved vi, at pengene går i terroristers lommer i Afrika.

Kl. 16:13

Der har, som jeg var inde på tidligere, været en forholdsvis god modtagelse af forslaget. Vi er tilfredse med, at justitsministeren har lovet, at der nu sker noget. Der bliver nedsat en gruppe, der skal se på det her. Vi håber så, at det kan medføre relativt hurtig lovgivning, og jeg kunne da godt tænke mig at spørge justitsministeren, om ministeren vil forsikre, at vi kan lave lovgivning i næste folketingssamling, og at der i øvrigt kommer den indberetningspligt på området for politikredsene, som man har på andre områder.

Fru Lone Dybkjær var inde på, at De Radikale var enige med Dansk Folkeparti i den her problematik, og der vil jeg da sige til fru Lone Dybkjær: Hvad kan det ikke blive til? To sager, vi er enige om, på én dag. Det overgår da al tidligere erfaring.

Ja, jeg skal ikke sige meget mere ud over at glæde mig over, at det ser ud til at gå den rigtige vej, om end lidt langsomt, med det her forslag. Vi håber på, at det kan vedtages, hvis ikke i den her form, så i hvert fald i en justeret form i næste folketingssamling.

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 162:

Forslag til folketingsbeslutning om udvikling af et nationalt exitprogram rettet imod medlemmer af bander (deganging) og om iværksættelse af forskning i dansk bandekultur.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2010).

Kl. 16:14

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Problemerne med bander og rockere er forståeligt nok et emne, som alle partier i Folketinget er optaget af. Jeg synes, det er vigtigt at indlede debatten med at slå fast, at bekæmpelse af bande- og rockerkriminaliteten er en topprioritet for regeringen. Det kan der vist ikke herske tvivl om – heller ikke hos forslagsstillerne. Det er ikke mere end 5 dage siden, jeg var i et samråd i Retsudvalget om håndtering af bande- og rockermedlemmer i fængslerne, og for 6 dage siden besvarede jeg en række spørgsmål om bl.a. exitprogrammer og forskning i bandekriminalitet, der jo også er emnet for dagens debat.

Med det her beslutningsforslag bliver regeringen for det første pålagt inden udgangen af 2010 at udarbejde en handlingsplan for opbygningen af et nationalt exitprogram for bandemedlemmer. For det andet pålægges regeringen at afsætte midler til systematiseret forskning i dansk bandekultur, herunder bandernes rekrutteringsgrundlag, fastholdelsesmekanismer og potentialet for at trække medlemmerne ud af miljøet.

Jeg havde som bekendt lejlighed til at forholde mig til disse forslag her i Folketinget så sent som onsdag i sidste uge, og som jeg gav udtryk for ved den lejlighed, er regeringens holdning meget klar. Vi skal naturligvis gøre en indsats for at undgå, at unge mennesker overhovedet kommer ind i rocker- og bandemiljøet, og vi skal hjælpe dem, der er i miljøet til at komme ud af det igen. Vi vil ikke og vi skal ikke finde os i bande- og rockermedlemmernes fuldstændig hensynsløse opgør. Derfor har regeringen, siden bandekonflikten blusede op i sensommeren 2008, taget en række initiativer, som har til formål at bekæmpe banderne og rockerne; det gælder bl.a. i forhold til exitprogrammer og til forskning. Jeg vil derfor også gerne her sige, at der sådan set er mange gode tanker i det fremsatte beslutningsforslag, og mange af tankerne ligger faktisk på linje med det arbejde, som regeringen allerede er godt i gang med.

Men når det er sagt, må jeg også sige, at det selvfølgelig kan være svært at se en merværdi i at igangsætte et arbejde med en national handlingsplan i forbindelse med det arbejde, der allerede er godt i gang. Og bør man ikke afvente resultaterne af det forskningsprojekt, som allerede er sat i værk, før der bliver afsat flere midler? Det mener regeringen i hvert fald, og derfor kan vi heller ikke støtte beslutningsforslaget, og det vil jeg naturligvis gerne uddybe lidt mere. I den forbindelse tror jeg, det kunne være nyttigt for debatten kort lige at berøre de mange initiativer, som regeringen har taget, for forslagsstillerne forsøger at tegne et billede af, at vi slet ikke har gjort noget ved det, og det passer jo ikke – tværtimod.

I overensstemmelse med den overordnede strategi på området har regeringen sat ind med både hårde og bløde tiltag. De mest synlige tiltag har uden tvivl været den massive intensivering af politiindsatsen, som bl.a. har betydet flere ressourcer til politiet, så presset på banderne og rockerne kan fastholdes. Senest blev den politimæssige indsats styrket ved oprettelsen af den særlige task force i oktober sidste år. Det skete bl.a. i erkendelse af, at efterforskningen af de mange skudepisoder havde lagt beslag på så mange af politiets ressourcer, at der ikke var tilstrækkelige kræfter til den fremadrettede efterforskning. Hertil kommer regeringens bandepakke, der bl.a. medførte markant skærpede straffe på våbenområdet, samtidig med at muligheden for varetægtsfængsling i disse sager blev udvidet. De skærpselser har ifølge politiet været et særligt effektivt redskab i indsatsen for at få bande- og rockermedlemmerne væk fra gaden og ind i fængslet.

Som eksempler på nogle af de andre tiltag i regeringens bandepakke kan jeg nævne den styrkede brug af Al Capone-modellen, fordoblingen af straffen for kriminalitet i tilknytning til bandeopgør, den udvidede mulighed for at udvise bandemedlemmer, etablering af lokale banderåd og adgangen for politiet til at udstede såkaldte zoneforbud i bestemte områder. Hovedvægten i mange af de hidtidige til-

tag har jo ligget på den hårde side af indsatsen, og det har der været behov for. Men den intensive politiindsats og de strengere straffe kan jo ikke stå alene. Indsatsen skal gå på to ben, og det gør den også.

Kl. 16:20

Det fornemste mål må jo være at undgå kriminalitet ved at forebygge. Derfor er det kriminalpræventive arbejde da også en af mine og regeringens absolutte topprioriteter og en central del af regeringens nye arbejdsprogram fra februar. Vi skal gøre alt, hvad der står i vores magt, for at hindre, at unge mennesker kommer ind på en kriminel løbebane og måske bliver tiltrukket af bande- og rockermiljøet. De unge skal se, at der er andre måder at skabe succes i livet på end ved at søge de statussymboler, som kan opnås ved at tjene penge f.eks. på kriminalitet og ved at færdes i kriminelle miljøer. Derfor arbejder vi i regeringen målrettet for at styrke det forebyggende arbejde, og det er især i forhold til de unge, så vi i endnu højere grad kan vise en vej for dem ind i uddannelse og beskæftigelse kombineret med gode fritidsaktiviteter.

I efteråret lancerede regeringen så initiativet »Ny start«, som sætter massivt ind på at bekæmpe ungdomskriminaliteten. Der er faktisk tale om det største samlede initiativ til bekæmpelse af ungdomskriminalitet i nyere tid, og med det udspil tager vi et meget vigtigt skridt i bekæmpelsen af bandekriminaliteten, og udspillet ligger på den måde i direkte forlængelse af de mere akutte tiltag på den korte bane. Det gør sig også gældende for konferencen »Bryd fødekæden til banderne«, som blev afholdt i januar i år. Formålet med den konference var at få alle aktører på banen med henblik på at få alle gode erfaringer, ideer og forslag frem på bordet. Lige nu er vi ved at lægge sidste hånd på den rapport, som skal sammenfatte de mange forslag, som kom frem på konferencen.

Så vil jeg så vende mig imod den del af beslutningsforslaget, der angår et nationalt exitprogram. I beslutningsforslaget peges der på, at der mangler et nationalt exitprogram for personer, der ønsker at gøre op med deres bandetilhørsforhold. Efter forslagsstillernes opfattelse fokuserer den nuværende indsats i for ringe omfang på at motivere de personer, som allerede er involveret i bandekriminalitet, til at gøre op med deres medlemskab. Forslagsstillerne har den opfattelse, at der mangler støtte til personer, som har et ønske om at forlade bandemiljøet.

Som jeg sagde før, må det fornemste mål være at undgå kriminalitet via forebyggelse, og i forhold til bande- og rockerrelateret kriminalitet betyder det at få brudt fødekæden til banderne. Vi skal vise de utilpassede unge, at der er en anden vej – en vej, der ikke fører dem ind i banderne. Men hvis man alligevel kommer på afveje og ender i en bande, skal vi naturligvis også sikre, at vi kan tilbyde en vej ud af bandemiljøet, og derfor er det helt centralt, hvordan man bedst muligt får hjulpet folk ud af banderne.

Det gælder jo også i almindelighed, at vi skal styrke den resocialiserende indsats, vi skal blive bedre til at forhindre, at de indsatte, når de bliver løsladt, falder tilbage til en kriminel løbebane, og det gælder, uanset om man blot er en, vi kan kalde det, almindelig kriminel eller er et kriminelt bandemedlem. Det siger sig selv, at udfordringen er en anden, hvis man ud over at være kriminel også har tilknytning til bandemiljøet. Derfor kan vi heller ikke løse den problemstilling gennem den almindelige indsats alene.

Som jeg var inde på før, er der også allerede sat et arbejde i gang med at udvikle et koncept for exitprogram. Rigspolitiets nationale følgestab på bandeområdet nedsatte allerede i december 2009 en projektgruppe, der skal undersøge muligheder og barrierer forbundet med etablering af et exitprogram for medlemmer af rocker- og bandegrupperinger, som ønsker at forlade miljøet. Det er en bredt sammensat gruppe, som repræsenterer alle centrale spillere: Direktoratet for Kriminalforsorgen, politiet, kommunerne, SKAT og Rigsadvokaten. Også udenlandske erfaringer bliver inddraget, og jeg kan i den

forbindelse nævne, at professor i politividenskab ved den norske politihøjskole, Tore Bjørge, der har evalueret både norske, svenske og tyske exitprogrammer, er blevet inviteret til at deltage i projektgruppens næste møde.

Formålet med projektgruppens arbejde er at få fastlagt de overordnede principper for indsatsen over for de unge, som ønsker at bryde med bandemiljøet. I den forbindelse synes jeg, det er vigtigt, at vi får slået fast, at det primært jo er en social opgave at hjælpe folk ud af banderne. Det er ikke en politimæssig opgave. Det betyder naturligvis ikke, at politiet ikke spiller en vigtig rolle, eller at politiet ikke har et ansvar, men det betyder bare, at indsatsen ikke kun skal forankres hos politiet, men navnlig forankres hos kommunerne.

Kl. 16:25

Ud over politiet og kommunerne spiller kriminalforsorgen selvfølgelig også en vigtig rolle, idet fængselsvæsenet jo har kontrakten i forbindelse med en eventuel afsoning.

Hele den tilgang til exitprogrammer genfinder vi også i den strategi, som Københavns Kommune fremlagde for nylig, og som skal hjælpe udsatte og kriminelle unge til at forlade kriminelle miljøer. Her er indsatsen forankret i kommunens SSP-sekretariat, hvor den såkaldte SSP Plus-konsulent har til opgave at koordinere indsatsen. Jeg synes, det er meget glædeligt, at Københavns Kommune nu har valgt at gå aktivt ind i løsningen af den her opgave, og jeg er glad for, at Københavns Kommune er med i det arbejde, som Rigspolitiet har sat gang i, så de kan bidrage til arbejdet med kommunens erfaringer på området.

Projektgruppen er blevet bedt om at afslutte sit arbejde i august måned, og herefter vil projektgruppens anbefalinger blive forelagt regeringens tværministerielle bandeudvalg. Jeg forventer, at vi kort tid efter sommerferien har færdiggjort arbejdet med at fastlægge de fælles rammer for indsatsen over for unge, som vil forlade bandemiljøet. For mig at se vil et afgørende element i den forbindelse være, hvordan vi sikrer en proaktiv tilgang til identificeringen af personer, som vil kunne deltage i et exitprogram.

Det er jo altså ikke tanken, at man bare sådan skal sidde på hænderne og vente på, at der er et bandemedlem, som giver udtryk for gerne at ville bryde med miljøet; det handler om, at politiet, når de får fat i en fra miljøet, skal være opmærksomme på – ligesom kriminalforsorgen i forbindelse med varetægtsfængslingen skal være det – at her er et potentielt emne, som kunne være interesseret i at komme ud af kriminaliteten og bandemiljøet. Naturligvis skal det også være noget, man skal være opmærksom på under selve afsoningen. Endelig vil det være kommunernes opgave at være opmærksomme i forbindelse med den sagsbehandling i relation til personer i miljøet, som de måtte foretage.

Det synes jeg er en rigtig tilgang til problemet. Vi skal være proaktive, både når det gælder den politimæssige indsats, og når det gælder den bløde indsats for at forhindre, at folk søger ind i banderne, eller for at hjælpe, når nogen ønsker at forlade dem.

Den anden del af beslutningsforslaget handler så om at pålægge regeringen at afsætte midler til systematiseret forskning i dansk bandekultur, herunder bandernes rekrutteringsgrundlag, fastholdelsesmekanismer og potentialet for at trække medlemmerne ud af miljøet.

Regeringen støtter bestemt forskning på området. Vi har i forbindelse med finanslovaftalen afsat midler – det drejer sig om 5 mio. kr. til videnopsamling, forskning og uddannelse vedrørende bekæmpelse af bandekriminalitet, herunder rekrutteringsprocesser og årsager. Derfor er der i Rigspolitiet etableret et forskningsprojekt, der hedder »Bandeprojekt: Videnopsamling, forskning og uddannelse«, som er forankret i Politiets Videnscenter, som igen er en enhed i Politiets Uddannelsescenter. Der er tale om et ganske omfattende forskningsarbejde i den forbindelse, og det er planen, at Rigspolitiet afrapporterer fra bandeprojektet i slutningen af 2010.

Hvis jeg skal prøve at samle op på mine bemærkninger, vil jeg sige følgende: Der er mange gode tanker i beslutningsforslaget, men når regeringen alligevel ikke kan støtte det, hænger det for det første sammen med, at det ikke giver mening at pålægge regeringen inden 2010 at udarbejde en handlingsplan for opbyggelsen af et nationalt exitprogram, når der allerede er et arbejde i gang, som forventes at være færdigt kort tid efter sommerferien.

For det andet er et egentligt exitprogram ikke nødvendigvis den rigtige vej frem. Sådan nogle programmer skal nok snarere være noget, som er udarbejdet lokalt og tilpasset de lokale forhold og samarbejdsstrukturer, som det også er sket i Københavns Kommune. Men forventningen er altså, at vi kort tid efter sommerferien har færdiggjort arbejdet med at fastlægge de fælles rammer for indsatsen over for de unge, som vil forlade bandemiljøet, og jeg er sikker på, at vi, når det foreligger, bliver meget klogere på, hvordan man bedst muligt kan tilrettelægge indsatsen.

For det tredje er det eneste rigtige og seriøse at afvente resultaterne af den forskning, som vi allerede har sat i værk, inden der bliver draget konklusioner.

På den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 16:30

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det er dejligt at høre, at regeringen har sat gang i noget; det er ellers ikke noget, man har skiltet med. Vi har rejst den her debat flere gange, uden at vi har hørt det mindste pip om, at det her var på vej. Men det er jeg selvfølgelig rigtig, rigtig glad for.

Jeg må bare sige, at vi jo kunne have haft exitstrategier nu, vi kunne jo have haft afhopperfængsler allerede nu, hvis bare regeringen havde haft en sammenhængende retspolitik og havde medtænkt det, da man lavede bandepakken. Det er godt, at det kommer, men jeg synes nu, det kommer en anelse for sent.

Jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren: Hvad har man gjort for de bandemedlemmer, som befinder sig bag murene lige nu, for at sikre, at de forlader fængslerne uden at gå direkte ud i banderelateret kriminalitet igen? Hvad har man gjort i hele den lange periode, hvor man har sat rigtig mange bandemedlemmer bag tremmer – 200 styks fordelt på 50 grupperinger – og hvad har man gjort for at forhindre, at de ikke kommer ud til ny kriminalitet om et par måneder?

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:31

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jamen der er, som fru Karina Lorentzen Dehnhardt jo også udmærket ved, løbende masser af aktiviteter i gang i kriminalforsorgen for at resocialisere folk, som afsoner, for at sikre, at de kommer ud i livet efter fængselsopholdet på en god måde, får et tilbud om uddannelse, arbejde osv., og sikre, at kommunerne modtager de pågældende. Så der foregår jo allerede masser af aktiviteter i retning af at resocialisere, i retning af at forhindre, at man falder tilbage til kriminalitet. Men det, vi nu arbejder med, er så at forbedre og målrette de aktiviteter endnu mere ikke mindst i forhold til personer, som kommer fra bandemiljøet.

Så vil jeg bare sige, at det da er muligt, at fru Karina Lorentzen Dehnhardt ikke har bemærket, at vi er i gang med det her arbejde, men vi er jo i regeringen, som fru Karina Lorentzen Dehnhardt ved, beskedne folk, som ikke sådan går og praler med, hvad vi laver. Men

her kommer altså en indsats, som jeg regner med vi kan diskutere, når sommeren er forbi og projektet er gjort klar.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 16:32

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nu er det jo ikke sådan, at jeg har forsømt nogen lejlighed til at spørge ind til det her med deganging og exitprogrammer, og jeg har faktisk nogle svar fra ministeren, som går på, at man ikke havde iværksat noget – i hvert fald på et tidligere tidspunkt – og at man heller ikke havde det i tankerne. Hele den her idé kom nemlig fra Østjyllands Politi. Vi må bare erkende, at der ikke har været en målrettet indsats.

Kunne ministeren så ikke sætte nogle tal på for, hvor effektiv den her indsats i fængslerne er? Hvor mange bandemedlemmer har forladt banderne? Hvor mange vandrer ud nu rensat for deres bandemedlemskab og på rette spor? Jeg tror nemlig ikke, det er særlig mange. Og jeg ved nemlig – det kan jeg i hvert fald læse i pressen – at der sidder en eksrocker i fængsel i Østjylland, som har modtaget 80 henvendelser. Og derfor er det bare rigtig, rigtig ærgerligt, at vi har forspildt al den tid, fordi regeringen ikke på et tidligere tidspunkt har erkendt, at det her var en problemstilling, som man burde have gjort noget ved, så vi havde sikret, at der nu var færre bandemedlemmer. 80 henvendelser er ganske mange, som vi kunne have sikret ikke længere var bandemedlemmer.

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:33

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Vi er jo fuldstændig enige om, at det er vigtigt, at der gøres en indsats for at forhindre, at man fortsætter i banderne. De unge skal tværtimod motiveres til at komme ud af banderne. Derfor skal vi tidligt identificere, hvem det er, som kunne være interesserede i at komme ud af banderne, og hvor potentialet er størst, og sætte målrettet ind over for de pågældende. Og der skal vi så udvikle nogle bedre værktøjer end dem, vi har i dag, til at gøre det, men som sagt er det jo ikke sådan, at vi ikke gør noget i dag for at resocialisere.

Nøjagtige tal på, hvor mange der lige præcis er kommet ud af bander i forbindelse med deres afsoning, har jeg altså ikke på stående fod.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 16:34

Karen Hækkerup (S):

Jeg er normalt en meget stor fortaler for resocialisering, fordi det er det, det handler om. Vi skal have de kriminelle til at holde op med at være kriminelle, men lige når vi taler om bander og rockemedlemmer, tror jeg altså, at man må sige, at afskærmning nok nogle gange er bedre at satse på end resocialisering. Når jeg siger afskærmning, mener jeg afskærmning, hvor de hårdkogte forbrydere, der sidder inde, ikke kommer i kontakt med andre, der er sat ind i vores fængsler, og dermed får mulighed for at rekruttere yderligere soldater til deres krig.

Lad mig bare minde om, at vi i 2007 havde 141 bande- og rockemedlemmer i Danmark, der var overvåget. I dag er vi oppe på at have registreret over 1.300. Der er altså sket en ekstrem stigning.

Samtidig sætter vi bandemedlemmer, som har begået hårdkogt kriminalitet, i fængsler, og det skal vi selvfølgelig gøre. Vi har afsnit for særlig stærke indsatte, men de er ikke store nok, hvilket betyder, at over halvdelen af de bande- og rockermedlemmer, som afsøner en straf, sidder ude blandt almindelige mennesker, almindelige afsøner, som de dermed har mulighed for at hive fat i kraven på og få hevet med ind i deres bandekriminalitet. Hvad har regeringen egentlig tænkt sig at gøre ved, at så mange bandemedlemmer sidder blandt almindelige fanger i stedet for at sidde ved de stærke, hvor de burde være?

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:35

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Fru Karen Hækkerup giver jo egentlig selv forklaringen på, at man ikke bare sådan lige kan isolere alle banderne hver for sig i forskellige fængsler. Der er simpelt hen sket en eksplosion i antallet af bandemedlemmer, og politiet har gjort en benhård indsats, som er resultat af regeringens initiativer, der fører til, at vi rent faktisk får fanget flere bandemedlemmer for kriminalitet, anholdt dem, fængslet dem og sat dem til afsoning. Så det er en kæmpesucces, der er i kølvandet på bandernes kriminalitet.

Det fører så til, at der er kapacitetsproblemer i fængslerne, hvis det er sådan, at alle, der hører til en bestemt bande, skal afsondres i forhold til kun at sidde sammen med personer, som er fra den pågældende bande. Det, man så gør, er, at man siger, at de store grupperinger kan vi afsondre, men de andre må nødvendigvis spredes rundt. Det er simpelt hen ikke muligt med den kapacitet, vi har, at sørge for, at alle, som hører til en bestemt bande, sidder isoleret sammen med andre fra den samme bande, og der sker i øvrigt også hele tiden bevægelser i bandemønstret.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Karen Hækkerup.

Kl. 16:36

Karen Hækkerup (S):

Når justitsministeren siger, at der er sket en eksplosion, må man jo spørge: Er der så tilsvarende i Kriminalforsorgen sket en eksplosion i antallet af pladser til særlig stærke? Er der sket en eksplosion af den indsats, som Kriminalforsorgen har af muligheder på paletten for at gribe ind over for de her særlig stærke fanger? Der må man sige nej.

Kriminalforsorgen står over for i år at skulle skære 60 mio. kr. og nedlægge stillinger. Vi har givet penge til politi, vi har givet penge til domstole, men fængslerne, hvor det rent faktisk er, man har fat i kraven på dem, der begår kriminaliteten, skal spare. Kan ministeren ikke se, at det, vi er ved at skabe lige nu, er et kæmpe kriminalitetsproblem, som vi skubber foran os, for vi putter mennesker ind i vores fængsler, som har begået ganske grov kriminalitet, men vi sætter dem ikke ind på særlige afsnit, hvor de kan være afskærmet fra andre fanger. Nej, vi blander dem med alle vores andre indsatte, så de derfor har mulighed for at få endnu flere tilhængere, og derfor kan vi se, at der bliver flere og flere bande- og rockermedlemmer. Hvad har regeringen tænkt sig at gøre ved det?

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, det er lidt ærgerligt, at fru Karen Hækkerup er i så dårligt humør over, at vi har så stor en succes med at bekæmpe bande- og rockerkriminaliteten. Det er en kæmpesucces, at vi får opklaret så mange sager, pågrebet de pågældende kriminelle og får dem domfældt til afsoning. Det er en kæmpesucces. Når de kommer i fængsel, sker der rent faktisk i meget vid udstrækning afsondring af rockermedlemmer, medlemmer af banderne, ikke mindst dem, som hører til de mest hårdkogte, men det er umuligt hele tiden. Vi taler måske om 50 forskellige bander i Danmark, hvor medlemmerne i øvrigt skifter bande fra tid til anden. Der er det fuldstændig umuligt hele tiden at have dem alle sammen afsondret med deres egne bandemedlemmer, så at sige. Der bliver man nødt til at sprede dem.

Jeg skal i øvrigt sige, at så sent som i dag er det lykkedes politiet som konsekvens af en meget dygtig efterforskning at anholde 13 rocker- og bandemedlemmer, som nu bliver tiltalt for både drabsforsk og mange andre former for kriminalitet. Det er sket ved en storstilet indsats, der har fundet sted netop i dag.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 16:39

Line Barfod (EL):

Jamen det er rigtig godt, at der bliver gjort en stor indsats fra politiets side. Men ministeren mangler stadig væk at forklare, hvorfor man ikke sætter penge af til, at der også kan gøres en stor indsats i fængslerne.

Jeg er med på, at man ikke skal sætte hvert eneste bandemedlem i isolation, og at man ikke skal have hvert sit fængsel til hver bande, men det handler jo om, at man får nogle flere ressourcer i fængslerne til at sikre, at man kan behandle de mennesker på en ordentlig måde og også modvirke, dels at bandekonflikterne kommer ind i fængslerne, dels at der opstår nye bander inde i fængslerne. Som vi bl.a. har set i Sverige, er nogle af de bander, der er allerværst derovre, opstået i fængslerne, og derfor har det jo meget stor betydning, at man får sat mange flere ressourcer af på det her område til fængslerne.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:39

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jamen jeg synes, det er ganske overraskende, at fru Line Barfod overhovedet kan spørge på den måde. Når jeg står her og forklarer, at vi er i fuld gang med at planlægge nye initiativer i forhold til bandemedlemmerne, i forhold til at lave exitprogrammer, i forhold til at lave mere forskning, så vi får mere viden om, hvad det er, der gør, at de unge kommer ind i banderne, hvad det er for en kultur, der er i banderne, og hvordan vi får dem ud af banderne igen, så udtaler fru Line Barfod sig, som om der intet sker her. Der sker jo masser af ting hele tiden, og vi er i fuld gang med at gøre nye ting, planlægge nye ting, få mere viden. Der sker noget hele tiden, og derfor giver det overhovedet ingen mening at udtale sig sådan, som fru Line Barfod gør her.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 16:40

Line Barfod (EL):

Jamen jeg spurgte ikke til forskning og andre ting. Jeg spurgte til flere penge til fængslerne, og at der bliver en ordentlig indsats i fængslerne, og at man ser på, hvordan vi har nogle fængsler med veluddannet personale, hvor der er nok på vagt, hvor de faktisk har tid til det arbejde, der er i forhold til de indsatte, som jo gerne skulle handle om andet end bare at holde dem indespærret, som gerne skulle handle om, at man faktisk kunne få gang i nogle af de ting, som ministeren selv taler om. Det kræver en helt anden fokus på, hvad det er for nogle ressourcer, vi har i fængslerne, og hvordan fængslerne skal være indrettet osv., end det, som vi har set hidtil.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:41

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, det er fattigt, at hver gang venstrefløj, ikke mindst Enhedslisten, skal komme med indlæg, der kan skabe udvikling i det her samfund, så handler det alene om flere ressourcer. Altså, nu må vi snart til at holde op med den evindelige diskussion om flere ressourcer til alting. For vi ved jo alle sammen godt, at der altså har været en finansiel krise i det her land, der gør, at vi alle sammen er blevet fattigere, fordi der i landets private virksomheder bliver tjent færre penge, og så kan vi ikke bevilge flere og flere penge og tro, at ethvert problem skal mødes med ordene flere ressourcer. Der er ikke uendelige ressourcer. Der er, som det vil være medlemmerne af Folketinget bekendt, ikke et pengetræ her i Folketinget, som vi bare kan plukke penge af, og derfor må vi altså også en gang imellem vænne os til at diskutere: Kunne vi simpelt hen ikke gøre tingene bedre? Kunne vi ikke gøre tingene anderledes uden nødvendigvis at bruge flere ressourcer?

Selvfølgelig kan man da altid have glæde af at få flere penge, det kan vi til mange forskellige aktiviteter, det kan de også i Kriminalforsorgen, det skal jeg blankt erkende, det kan man på alle områder i den offentlige sektor, men vi kan ikke have det fundament for enhver diskussion, at betingelsen for at gøre tingene bedre er flere ressourcer.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Kristian Pihl Lorentzen som ordfører for Venstre.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Der er givetvis bred politisk enighed om at fastholde et vedholdende fokus på problemet med opblomstring af bandekulturen i Danmark. Bander skaber generelt utryghed blandt lovlydige borgere. Desuden bringer bandekulturen alt for mange unge ind på en gal løbebane præget af vold og anden alvorlig kriminalitet. Derfor er det et problem, når det samlede antal af bandemedlemmer i Danmark vokser, bl.a. ved at unge rekrutteres via internettet.

Der er altså tale om et samfundsproblem, som bør tages yderst alvorligt. Derfor er Venstre meget tilfreds med, at justitsministeren har igangsat udarbejdelsen af et katalog med konkrete handlinger, der kan hjælpe bandemedlemmerne væk fra deres bander. Jeg har forstået, at dette katalog vil være klar allerede i løbet af sommeren 2010, og at vi derefter har mulighed for at forholde os politisk til de enkelte forslag.

Politiet har naturligvis en meget vigtig rolle i denne forbindelse, men der er i høj grad også tale om en social opgave, hvor de unge bandemedlemmer skal opsøges og motiveres til at forlade banden. Herunder skal vi satse på tiltag, der kan bringe de unge videre i livet som lovlydige borgere. Der er også brug for øget fokus på, hvordan vi forebygger, at flere og flere unge faktisk føler sig tiltrukket af det rå bandeliv.

Venstre er også tilfreds med den iværksatte forstærkede indsats mod bandekriminalitet, herunder samarbejdet mellem politi og SKAT omkring den effektive Al Capone-strategi.

Så vil jeg tillade mig at glæde mig over det sidste nye, nemlig at der så sent som i dag er gennemført en storstilet rockeraktion af politiets bandeenhed her i København, og at det har medført adskillige anholdelser. Bravo, siger jeg bare. Lad os få noget mere af det.

Sammenfattende vil jeg godt sige, at der er mange gode tanker og hensigter bag dette beslutningsforslag, men når Venstre alligevel ikke kan støtte det, er det, fordi vi ønsker at afvente det handlingskatalog, som ventes klar her i sensommeren. Desuden vil vi gerne afvente resultaterne af den forskning i bander, der blev iværksat med finansloven for 2009 med hensyn til vidensopsamling og uddannelse i håndtering af netop bander. På denne baggrund kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 16:45

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg skal bare spørge Venstres ordfører, om han selv er tilfreds med den indsats, man har leveret i forhold til at løse de her problemstillinger omkring exitprogrammer. Det er jo sådan, at vi modtog en ny banderapport for 14 dage siden, som viste, at antallet af bandemedlemmer var vokset med en tredjedel igen. Det kalder jeg ikke en succes, og når det ikke er en succes, hænger det bl.a. sammen med, at man i kriminalforsorgen ikke har gjort den indsats, der skulle til for at sikre, at flere af de her mennesker ville forlade banderne. Er Venstres ordfører tilfreds med den indsats, man har lavet i regeringen?

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:46

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg er tilfreds med, at regeringen jo netop tager bestik af situationen, når der kommer flere bandemedlemmer, og at man derfor nu får udarbejdet et katalog med konkrete initiativer. Det er jeg meget tilfreds med.

Det, der er udfordringen her, er jo at finde nogle bedre metoder, få større kendskab til hele situationen omkring bander og til, hvordan de fungerer internt, hvad det er for nogle mekanismer osv., så vi har værktøjerne til at sætte ind over for bl.a. rekrutteringen. Det er jo noget af det, som der netop kigges på, og som jeg glæder mig til at få nogle konkrete forslag til.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 16:46

Kl. 16:49

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det glæder mig, at man også i regeringen nu er blevet så kloge, at man lytter til SF's og oppositionens forslag på det her område og nu anerkender, at det er det, der er behov for.

Vil Venstres ordfører ikke nok godt bekræfte, at det kunne man sådan set have sørget for allerede, da man vedtog bandepakken? Men da sagde man jo, at det her ingen konsekvenser havde for kriminalforsorgen. Enhver kan da se, at når man giver flere ressourcer til politi og domstole, betyder det flere i fængsel, og det betyder, at der så kommer rigtig mange bandemedlemmer. Nu er vi i en situation, hvor fængslerne er overbelagte, og vi er i en situation, hvor bandemedlemmerne skaber masser af problemer. Kunne man ikke i regeringen have tænkt sig lidt bedre om, da man lavede bandepakken?

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:47

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu er der jo god tradition for, at SF's svar på et problem er at bevilge flere penge. Det har vi set kaskader af eksempler på på mange fronter, ikke kun inden for retspolitikken, og det sker så også i det her tilfælde.

Næh, jeg synes, det handler om at få forslag på bordet, hvor man gør det bedre for de rådige ressourcer, og det er jeg sikker på at man også kan finde vej til inden for området her.

I øvrigt, når man nu tænker på, at regeringen *har* iværksat udarbejdelse af et katalog, der kommer meget snart, virker det her forslag fra SF jo lidt, som om man er ved at sparke en åben dør ind.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 16:47

Karen Hækkerup (S):

Det er jo den samme sang, der kommer fra regeringen, hver eneste gang oppositionen har stillet et godt forslag. Regeringen har sovet i timen, så kommer forslaget endelig på banen, og så står regeringens ordfører og siger, at det er som at sparke en åben dør ind.

Nej, vil jeg gerne have lov at sige til Venstres ordfører, hvis ikke SF og oppositionen igen og igen havde krævet, at der kom til at ske noget på det her område, var der ingenting sket, for det virker, som om regeringen fuldstændig er løbet tør for ideer, fuldstændig er løbet tør for syn på, hvordan man kan gøre tingene anderledes, og efterhånden kun står og kritiserer, når vi andre kommer med nogle forslag. Men vi kan jo faktisk bevise, at der ude i virkeligheden er behov for de ændringer, som vi står og siger at der er.

Jeg synes, regeringen har forsømt en chance, og jeg vil egentlig gerne spørge Venstres ordfører: Hvorfor har vi skullet vente så længe? Vi har vidst, at det her var et problem. Man har pillet de svage afsonere ud af fængslerne, fordi de har fået lov til at afsone derhjemme med fodlænke. Man har givet flere penge til politi, flere penge til domstole, men man anerkender altså ikke, at der også er behov for en indsats via kriminalforsorgen. Mener Venstres ordfører, at man i kriminalforsorgen kan gøre det lige så godt eller endnu bedre ved at forbedre indsatsen, uden at man skal have tilført de ressourcer, vi peger på?

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil godt understrege, at jeg ikke blot kritiserede, jeg sagde jo netop, at der var en del gode taktik i det her forslag fra SF. Jeg kan kun opfordre til, at SF sender deres forslag som indspil til det arbejde, der er i gang i øjeblikketovre hos justitsministeren.

Men jeg vil fastholde, at det eneste, der kommer fra oppositionen, er, at man forsøger at tage patent på en løsning på bandekriminaliteten. Vi har alle et ønske om at bekæmpe bandekriminaliteten, og det kan jo ikke passe, at det kun er S, SF og Enhedslisten, der har de gode forslag. Vi andre har også. Hensigten er, at vi skal have gjort op med det her, og nu har ministeren taget hånd om det og kommer med et robust katalog her i løbet af sommeren. Det synes jeg er godt nyt, som man skulle glæde sig over, i stedet for at være sådan lidt småsur på denne forårsdag.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 16:49

Karen Hækkerup (S):

Jamen jeg tror egentlig ikke, at vi i oppositionen er småsure, jeg tror mere, at vi er sådan en lillebitte smule utålmodige efter at se, hvornår der egentlig kommer til at ske noget.

Vi kan jo se, at der sidste år fra andet til fjerde kvartal var 67 skudepisoder i de københavnske gader. Når man bor her, føles det altså rimelig voldsomt. Når vi ved, at man kunne forhindre en hel masse af den her rocker- og bandekriminalitet, hvis man havde en forebyggende indsats, hvis man havde den rigtige indsats i fængslerne, og hvis man fik gjort op med den her kriminalitet, så ville det da føre til, at der var et langt mere trygt samfund.

Kan Venstres ordfører ikke se, at når man har en virkelighed, hvor vi sætter bandemedlemmer i fængsel – og det bliver vi ikke uenige om de skal – ikke på afdelinger for særlig stærke indsatte, men man blander dem alle mulige andre steder, hvor de har mulighed for at rekruttere nye bandemedlemmer, og når vi kan se, at der fra 2007 har været en stigning i overvågede bande- og rockermedlemmer fra 141 til 1.300, så har regeringens politik da ikke været nogen succes?

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:50

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kunne godt tænke mig at høre et finansieringsforslag fra Socialdemokraterne. Nu står man sådan og antyder, at der skal mange flere penge til kriminalforsorgen. Hvor skal de penge komme fra? Jeg har ikke set noget finansieringsforslag, heller ikke i SF's beslutningsforslag her.

Det, vi skal have på bordet nu, er et samlet katalog over, hvordan vi får forebygget, at folk kommer ind i banderne, hvordan vi bedre får bekæmpet banderne, og hvordan vi får taget hånd om det, så vi får specielt de helt unge bandemedlemmer ud af det uvæsen hurtigst muligt. Det får vi forhåbentlig en samlet og sammenhængende politik for, og jeg kan kun opfordre til, at Socialdemokraterne og SF spiller ind til den proces, hvis man har nogle konstruktive forslag, og ikke kun forslag, der går ud på at bruge flere penge.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Det glæder mig da, at Venstres ordfører anerkender, at der skal en samlet politik til. Det har oppositionen efterlyst i 2 år efterhånden og har også sidste år fremlagt beslutningsforslag med en stor handlingsplan med en lang række initiativer, som rummer en del af det, som Venstres ordfører nu står og siger der skal til. Så er det jo fint, hvis Venstre lytter til oppositionen.

Men har Venstre overvejet, at der altså nogle gange skal investeres, at det, at man investerer i noget, gør, at man sparer udgifter på længere sigt? Det var måske billigere at investere i en god og sammenhængende indsats hurtigt end at blive ved med at have nogle problemer, der koster samfundet de næste mange, mange år, som vi har set det i en række andre storbyer.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:52

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Der bliver jo også indsat rigtig mange ressourcer fra politiets side til bekæmpelse af bander, altså, jeg synes virkelig, at det, der er sket her i dag, jo er et eksempel på, at man virkelig tager hånd om den her opgave. Det er meget glædeligt.

Det at sige, at vi ikke investerer i opgøret med bander i Danmark, er jo forkert. Vi kan givetvis gøre mere for at forhindre den rekruttering, der foregår, og vi kan også gøre mere for at få folk ud af banderne igen og motivere unge til at komme ud af banderne og måske få dem hen til nogle aktiviteter, der er næsten lige så spændende, men som ikke er kriminelle. Der kan vi gøre mere, og det er der, jeg med forventning ser frem til det katalog, som ministeren kommer med her senere på sommeren.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 16:52

Line Barfod (EL):

Det glæder mig da, hvis Venstres ordfører er enig i, at der ikke kun skal investeres i politiindsatsen, som jo er en slags brandslukning her og nu, men at der skal investeres langsigtet i form af forebyggelse og i form af også at hjælpe dem, der er indblandet i bandekriminalitet, til at komme ud af den. Så vi er jo enige.

Men hvis man skal investere – går jeg ud fra at Venstres ordfører er med på – skal der også nogle penge til. Investeringer kræver, at man sætter nogle penge af, og så giver det et afkast på længere sigt. Det er det, man bl.a. har indset i Manchester, som vi var ovre at se på sidste år. Jeg vil bare høre, om Venstre er enige i, at man nogle gange er nødt til at investere, og så kan man altså spare nogle penge på længere sigt.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:53

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Princippet om at investere er jeg meget enig i. Det er derfor, det som regel er en rigtig god idé at investere i en motorvej, for det kaster rigtig meget af sig for samfundet på længere sigt – undskyld det trafikpolitiske sidespring.

Men det er da rigtigt, at vi er nødt til at investere i det her, og vi sætter jo mange ressourcer af til det. Man taler, som om vi slet ikke

bruger ressourcer på det. Der bruges rigtig mange ressourcer, og nu skal vi så have ideerne på bordet til, hvordan vi kan gøre det bedre inden for de gældende rammer, for jeg kan ikke stå her og love, at der bliver afsat flere millioner til det her område. Der er rigtig mange områder inden for den offentlige sektor, hvor vi kunne bruge flere penge, og derfor synes jeg, at det er sådan lidt søgt, at man i den her debat indikerer, at nu skal vi bare have en masse nye penge, men man siger ikke et ord om, hvor pengene skal komme fra.

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Det er rigtigt, at hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med. Det handlede ikke om motorveje, men tak til ordføreren.

Fru Karen Hækkerup som ordfører.

Kl. 16:54

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Nej, det handler ikke om motorveje, men der er et punkt, hvor der alligevel er en parallel til det her, nemlig at det kan komme til at gå stærkt – rigtig stærkt – og her taler jeg ikke om farten på bilerne på vejene, men farten af den kriminalitet, vi vil komme til at se fremover. For hvis regeringen ikke sørger for at ændre den kurs, den har lagt, vil vi stå over for et endnu større kriminalitetsproblem i de kommende år, end vi gør lige nu. Vi kan se, at antallet af bande- og rockermedlemmer, man overvåger fra politiets side, fra 2007 til i dag er steget fra 141 til over 1.300. Der er altså tale om en eksplosion. Der er tale om en udvikling, der slet ikke er styr på. Jeg ved godt, at det er et fortærsket udtryk, men jeg må bruge det igen, og det passer i den her sammenhæng: Der er tale om, at det sejler.

Vi har lige fået en bandedegørelse, som fortæller at der har været 67 skudepisoder, der var bande- og rockerrelaterede, fra andet til fjerde kvartal sidste år. 7 døde, og 66 blev såret, og rigtig mange mennesker rundtomkring har følt den utryghed, der opstår, når der bliver skudt, når der bliver stukket med kniv, når der er gang i gaden. Vi har haft en stigning på 25 pct. i antallet af lovovertrædelser, der har ført til anmeldelser med fældende afgørelser, altså 25 pct. mere kriminalitet fra 2007 til 2009. Samtidig har vi en borgerlig regering, der bryster sig af at gøre noget ved kriminaliteten. Den er altså steget med en fjerdedel.

Derfor må man sige, at der er behov for en anderledes politik. Der er behov for, at vi sætter helt anderledes konsekvent ind; at vi satser på forebyggelse; at vi gør noget ved de mennesker, vi har i vores varetægt, når de sidder i vores fængsler; at vi sørger for at bekæmpe årsagerne til kriminalitet i stedet for kun at gå efter og tænke i straf. Vi har en hel masse, som er dømt i Danmark for bandekriminalitet, og som lige nu sidder og afsoner efter fortyndingsprincippet. Det vil sige, at de er spredt ud, dryppet rundt i alle mulige andre institutioner end lige præcis de afsnit, der var tiltænkt de særlig stærke indsatte fanger.

Det betyder altså, at vi lige nu har en hel masse mennesker, som vi ved er nogle rigtige skidte karle, der sidder rundtomkring med direkte adgang til andre indsatte og har mulighed for at få draget dem ind i rocker- og bandekriminaliteten – noget, vi ved finder sted. Regeringen har tidligere sagt, at vi skal bekæmpe, at bandekrigene rykker ind i fængslerne, men sandheden er, at der er den og der har den været ganske, ganske længe.

Vi bliver nødt til at sige, at der skal gøres noget ved rekrutteringen. Den politik, regeringen står for, skaber et kæmpestort kriminalitetsproblem, som vil stige i årene, der kommer, hvis ikke man vil gøre noget. Så ved jeg godt, at Venstre elsker at stå at sige, at det er typisk for Socialdemokraterne og venstrefløjen, når der er et problem, at sige: Send flere penge. Men må jeg minde om, at vi her i Folketinget har givet flere penge til politiet og flere penge til dom-

stole. Det har ført til, at vi har fået 25 pct. flere domme, dvs. flere mennesker ind i vores fængsler.

Vi har i dag en overbelægning i ganske mange af vores fængsler. De ansatte i kriminalforsorgen er den arbejdsgruppe i Danmark, der går tidligst på førtidspension. De har i snit lige rundet de 40 år, når de går fra og er slidt ned. Hvordan tror man egentlig at indsatsen er inden for murene i vores fængsler med et personale, der er så nedslidt, som har enevagter, hvor de ikke føler sig trygge, og som føler sig rigtig, rigtig dårligt tilpas, også når de er på arbejde?

Lige nu er der stilhed før stormen. Bandekrigen har ligget lidt i dvale, men de folk, der sidder inde og afsoner lige nu, og som snart er på vej ud, har haft kronede dage. De har fået lov til at rekruttere nye til deres kamp. Krigen vil vende tilbage med fornyet styrke, og årsagen til, at det vil ske, er, at regeringen har sovet i timen og kun sat penge af til politi og til domstolene, men fuldstændig har forfæjlet at gøre noget ved årsagerne til den bandekriminalitet, som vi vil se stige i årene, der kommer.

Derfor er der behov for degangprojekter. Der er behov for forskning, og det nytter ikke noget, at regeringen pynter sig med, at den har sat 5 mio. kr. af. Det er simpelt hen ikke nok. Jeg er ked af igen at skulle sige det, men det koster altså at ville forebygge. Når regeringen siger, at den vil forebygge, klinger det hult i mine ører, for SSP-indsatsen landet over er blevet forringet efter politireformen. SSP-indsatsen er blevet dårligere, og så siger ministeren, at vi må sørge for, at der er gode fritidsaktiviteter til de unge, samtidig med at man nu sænker den kriminelle lavalder, så vi kan få selv 14-årige ind i vores fængsler og dermed få dem til at komme i kontakt med de her bandemedlemmer.

Regeringens politik hænger ikke sammen. Der er behov for, at vi har et helt anderledes fokus på retspolitikken, og jeg kan godt forstå, at regeringen føler sig presset, når man i målinger kan se, at vælgerne ikke længere har den samme tillid til, at den borgerlige regering kan føre en retspolitik, der har det endemål, at der bliver mindre kriminalitet i samfundet, for man har fejlet, man har sovet i timen, og det er ikke lykkedes. Socialdemokraterne støtter SF's forslag om en exitstrategi, og vi har i øvrigt været med på det, når vi har haft det oppe hernede i salen tidligere. Det her er noget, vi skulle være kommet i gang med for lang, lang tid siden, og selv om jeg synes, at det er fint, at ministeren nu har sat nogle initiativer i søen, så er det simpelt hen for dårligt, at det har taget så lang tid.

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 16:59

Peter Skaarup (DF):

Fru Karen Hækkerup er som Socialdemokraternes ordfører positiv over for en exitstrategi. Ja, vi mangler i virkeligheden en exitstrategi, ikke mindst over for udenlandske bandemedlemmer. Spørgsmålet er, hvordan vi får dem udvist. Hvis man er bandemedlem og laver meget grov organiseret kriminalitet og ikke er dansk statsborger, skal man set med Dansk Folkepartis øjne udvises.

Men hvordan vil Socialdemokraterne gribe den opgave an? For jeg kan konstatere, at når vi taler om de her ting – vi har lige haft et serviceeftersyn af udlændingeloven – er Socialdemokraterne mange gange imod. Hvordan hænger det, som fru Karen Hækkerup står og kritiserer, sammen med, at man altså stemmer imod, når der kan handles?

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Karen Hækkerup (S):

Den forrige sag, der var på dagsordenen, var forespørgsel nr. F 38, som handlede om Schengensamarbejdet. Der fremsatte vi et forslag til vedtagelse, hvor der stod, at kriminelle udlændinge, der kan udvises, skal udvises.

Det støtter Socialdemokraterne naturligvis, det gik vi ind for i forbindelse med det forslag til vedtagelse, som vi lige har fremsat sammen med de øvrige partier i Folketinget på nær Dansk Folkeparti, så der er sådan set ikke noget nyt der. Hvis kriminelle har begået noget kriminalitet, de kan udvises for, er det det, de skal.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:01

Peter Skaarup (DF):

Jamen det er da godt, at man har de gode intentioner i et forslag til vedtagelse fra en forespørgselsdebat.

Men når jeg taler om manglende sammenhæng, taler jeg om, at vi har haft nogle sager, hvor det har vist sig, at vi har groft kriminelle, udenlandske statsborgere i Danmark, der er med i de her bander. Og jeg kan konstatere, at Socialdemokraterne ikke er blandt de partier, der vil støtte en hårdere lovgivning på det her område, en lovgivning, der bl.a. kunne sikre, at de pågældende bliver udvist af landet.

Der er der brug for, at vi sikrer, at hvis man ikke vil følge vores lovgivning i Danmark og laver grov kriminalitet, så udvises man til sit hjemland, også selv om man måske ikke har så meget familie i det pågældende land.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:01

Karen Hækkerup (S):

Jeg tror, at jeg måske ikke forstår spørgsmålet korrekt, for som jeg læser vores lov, kan man udvises, hvis man har begået alvorlig kriminalitet. Det vil en domstol i givet fald tage stilling til, og det er også noget, som Socialdemokraterne bakker op om.

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Tom Behnke.

Kl. 17:02

Tom Behnke (KF):

Man kan godt høre, at det lige har været 1. maj, for jeg skal da lige love for, det var en brandtale, vi fik her, bl.a. det om, at SSP-samarbejdet aldrig har været værre, end det er i øjeblikket. Det krav, Socialdemokratiet havde til politireformen, var, at SSP-samarbejdet blev formet, som det er formet i dag, men lad nu det ligge. Vi skal ikke kaste mudder i hovedet på hinanden. Fru Karen Hækkerup siger, og det er sådan til opklaring: Hvis regeringen ikke ændrer den kurs, man har lagt, så går det helt galt.

Hvis ikke regeringen ændrer den kurs, man har lagt, så går det helt galt! Socialdemokratiet har støttet alle tiltag, regeringen har fremlagt, både i forhold til stramning af lovgivningen, politiets fokusområder og flere penge. Nu har regeringen også fremlagt planer for forebyggelse, en forebyggende indsats: Regeringen fremlægger planer for, hvordan man får bandemedlemmerne ud af banderne. Hvis det er sådan, at Socialdemokratiet mener, det er en helt forkert kurs, hvorfor har man så stemt for den?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:03

ungdomskriminalitet skulle sænkes, frarådede at sænke den kriminelle lavalder. Alligevel gør regeringen det, ikke fordi der er belæg for, at det vil virke, men fordi man skal please Dansk Folkeparti, og fordi man siger, det er et politisk ønske. Man har altså valgt at satse alt, hvad der handler om forebyggelse, på, hvad man får lov til af Dansk Folkeparti. Og når situationen er den, at penge gør en forskel, så må jeg minde om, at man i mange af landets kommuner lige nu er ved at genåbne budgetterne. Børn, der er anbragt uden for hjemmet, bliver taget hjem og anbragt i billigere tilbud, og hvis ikke man tror, at det vil skabe mere kriminalitet på lang sigt, når de børn, der er så udsatte, bliver så dårligt behandlet, så tror jeg, at man har taget rigtig meget fejl.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:06

Karen Hækkerup (S):

Vi har stemt for disse straffeskærpselser, og må jeg minde om, at det rent faktisk var SF og Socialdemokraterne, der eksempelvis foreslog, at straffen for at bære skydevåben skulle takseres til 1 år. Vi har bestemt været konsekvente i den her kamp mod bander og rockere, fordi vi ikke vil finde os i deres kriminalitet. Men når nu den konservative ordfører siger, hvorfor vi ikke er kommet med nogle flere ting, så må jeg jo bare sige: Man kan jo gå tilbage i referaterne fra Folketinget og se, hvilke spørgsmål der er blevet stillet; man kan se, hvilke samråd der har været indkaldt til, og man kan se, hvilke betænkningsskemaer der er blevet skrevet til de forskellige love. Den samlede opposition har igen og igen krævet en anderledes helhedsorienteret indsats mod den organiserede kriminalitet. Vi har haft det i salen så mange gange, vi har drøftet til hudløshed, at det ikke er nok kun at fokusere på straf, men at man også skal have det andet ben med. Jeg lagde godt mærke til, at justitsministeren sagde: Jamen vores indsats går på to ben. Men hvis man skulle give et billede på det, måtte man bare sige, at det ene ben ligner de ben, som en elefant går rundt på, og det andet et lille flueben.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Tom Behnke.

Kl. 17:04

Tom Behnke (KF):

Jo, men hvis det, at man strammer straffene, sørger for, at bandemedlemmer og rockere, der laver kriminalitet, bliver sendt i fængsel i lang tid, er en forkert kurs, hvad er det så, Socialdemokratiet vil – for det er jo den kurs, regeringen har taget? Hvad er det så Socialdemokratiet vil? Hvis det, at man laver en kæmpe, historisk stor pakke om den forebyggende indsats over for børn og unge, der er på vej ud i kriminalitet, og der er afsat mere end 700 mio. kr. til denne indsats, er den forkerte vej at gå, for det kan jeg forstå det er, altså hvis ikke regeringen lægger kursen over for de kriminelle om, så man går fra den forebyggende indsats til, at man straffer hårdt og konsekvent, er det den forkerte kurs, og den skal vi lægge om, for ellers går det rivende galt, hvad er det så for en kurs vi skal tage? Jeg har ikke hørt svaret.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:04

Karen Hækkerup (S):

Jeg tror, at den konservative ordfører lidt tager mig til indtægt for nogle holdninger, jeg ikke har. Jeg siger ikke, at vi ikke skal straffe, og jeg siger heller ikke, at vi ikke skal straffe hårdt, når det drejer sig om bande- og rockerkriminalitet, for det mener jeg vi skal. Jeg mener, vi skal det uvæsen til livs. Jeg mener heller ikke, at vi skal satse mindre på den forebyggende indsats. Tværtimod må jeg sige, at hvis man skal se på, hvem det er, der har stillet forslag om at forbedre forebyggelsesindsatsen, så er det ikke regeringen, det er ikke Dansk Folkeparti, det er den samlede opposition.

Lige nu behandler vi sideløbende med det her forslag et forslag om at sænke den kriminelle lavalder til 14 år, til trods for at Ungdomskommissionen, som regeringen nedsatte til at komme med anbefalinger om, hvad der skulle til, hvis omfanget af den samlede

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Man kan godt høre, at fru Karen Hækkerup er i god form efter 1. maj. Det var ellers noget af en kanonade imod regeringen, der kom her. Desværre blev der skudt med løst krudt, og jeg synes, at der var alt for meget gold kritik, og der var også alt for meget forsøg på at male sådan et falsk skræmmebillede af regeringens politik på området, male et sådant laden stå til-billede, hvor regeringen intet gør, men vi andre vil gøre noget ved det her. Det synes jeg ikke er helt troværdigt, og derfor vil jeg spørge fru Karen Hækkerup, om hun ikke anerkender den række af initiativer, som er iværksat for de mange penge, der er sat af til den her indsats imod bandekriminalitet, som ministeren har redegjort for i sin svartale her, og som i øvrigt er støttet af Socialdemokraterne.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:06

Karen Hækkerup (S):

Jo, den indsats anerkender jeg naturligvis. Vi har selv stemt for den, selv bakket op om den, støttet, at der skulle gives penge til politi, støttet, at der skulle gives penge til domstole, sagt, lad os nu få ansat nogle HK'ere ved domstolene, så dommerne kan bruge deres tid på at dømme. Vi har lagt en hel masse forslag på bordet, som regeringen har taget til sig, og det er jeg glad for, men vi kan se, at der er en stigning i kriminaliteten på 25 pct. Vi kan se, at der er en stigning i antallet af bandemedlemmer, der begår kriminalitet. Vi kan se, at der er en stigning i antallet af bande- og rockermedlemmer i det hele taget. Regeringen kan da ikke komme og sige, at man har haft en succes på det her område. Den regering, der har stået for at ville være tough on crime og ville bekæmpe kriminalitet, har jo fejlet, for kriminaliteten i steget. Det er jo sandheden.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:07

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg må jo så gøre opmærksom på, at Socialdemokraterne har stemt for de tiltag, som åbenbart er en stor fejltagelse. Jeg vil lige bemærke, at den situation, der er, ikke er tilfredsstillende, og det tror jeg at vi alle herinde er enige om, derfor er det jo godt, at ministeren nu kommer med et katalog, og jeg håber da, at Socialdemokraterne vil spille ind konstruktivt til det katalog. Men jeg kan forstå, at der skal gøres meget mere, og derfor vil jeg gerne spørge fru Karen Hækkerup

rup: Hvor kommer finansieringen fra til det her, for der er jo en lang, lang liste over andre forslag, der også skal bruges adskillige milliarder på, fra Socialdemokraternes side?

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:08

Karen Hækkerup (S):

Jeg kan kun sige, at de ting, vi har spillet ud med på Kriminalforsorgens område, har vi finansieret i vores finanslovoplæg. Så der er ikke noget der, der ikke er finansieret der.

Lad mig minde om, at vi i år skærer 60 mio. kr. på Kriminalforsorgen, samtidig med at vi har sørget for, at de, der sidder inde for småkriminalitet, ikke længere afsoner i fængslerne, men at de altså afsoner derhjemme med en fodlænke. Det vil sige, at den rest, vi har tilbage i vores fængsler, er folk, som har fået hårde straffe, fået længere straffe, har begået værre kriminalitet. Og hvad byder man så fængselsfunktionærerne? Jo, at de skal ud at fyre medarbejdere. Vi har åbne fængsler, der bliver overrendt, der bliver lavet indbrud i, folk flygter ikke ud af dem, folk kommer ind i dem, sikkerheden er ikke i orden. Vi har en belægning på over 100 pct. i mere end 22 af vores fængsler. Vi har en situation, hvor vores fængselspersonale går på førtidspension, når de er i starten af 40'erne. Vi har alenearbejde, hvor vi sender betjente alene ud til at holde styr på en hel afdeling, og vi har rockermedlemmer, der bliver placeret på almindelige afdelinger, hvor de kan hverve og styre og chikanere andre indsatte. Den politik er ikke nogen succes, må jeg bare sige til Venstres ordfører. Man har skåret ned på Kriminalforsorgen, hvor der havde været behov for det modsatte.

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Karen Hækkerup. Hr. Peter Skaarup som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

Vi har læst forslaget igennem og synes, der er flere fornuftige ting i det. Men det er jo sådan, som justitsministeren var inde på, at der heldigvis er nogle ting i gang på området.

En af de ting, som vi synes er vigtig at kigge på i forhold til en exitstrategi for bandemedlemmer, er de bandemedlemmer, der ikke har dansk statsborgerskab. For ét er, at vi har danske statsborgere, som er involveret i organiseret kriminalitet, men at vi også har udenlandske statsborgere, der deltager i de her bander og begår organiseret kriminalitet i Danmark, skal vi under ingen omstændigheder acceptere. Og der er det altså vores mening, at vi siger farvel og tak og laver en effektiv exitstrategi for de bandemedlemmer, der ikke er danske statsborgere. Ved på den måde at sikre, at de bliver udvist, hvis de bliver dømt for kriminalitet, kan vi undgå problemer med udenlandske kriminelle.

Vi skal i det hele taget se på, hvordan vi sørger for, at bandemedlemmer bliver hjulpet ud af miljøet på den rigtige måde. Her synes vi i Dansk Folkeparti, at vi godt kunne skabe en ordning, hvor vi mere effektivt hjælper dem i gang med en ny tilværelse, hvis de f.eks. giver politiet gode oplysninger om tidligere kollegaer i banderne. En ny tilværelse handler jo bl.a. om, at de får et nyt cpr-nummer, en ny adresse i et nyt område i landet, måske i udlandet, eller eksempelvis en uddannelse a la sømand, hvor de har mulighed for at komme lidt væk fra det hele, indtil tingene er stilnet af.

Man kunne også forestille sig, at man uddannelsesmæssigt målretter arbejdet med unge lømler med særlige tiltag, hvor det foregår

ved, at de kommer på efterskole eller ud i andre positive miljøer i stedet for de negative miljøer, de tilsyneladende befinder sig i. Kontaktpersoner, mentorer er bestemt af det gode her. Det kan være med til at kvalificere de unge til at kunne klare et job eller en uddannelse på den anden side af aktiviteten i banden. Det er vejen frem, i stedet for at den unge er fanget i kriminalitet.

Politiet skal efter vores opfattelse bibeholde bandeenheden også på den anden side af den bandekrig, der er. Man skal i de politikredse, hvor det er relevant, sætte massivt ind i de boligområder, som er hårdest ramt af bandekriminalitet. Det betyder, at man sammen med SKAT skal vise konstant og massiv tilstedeværelse på gaden og tjekke alle medlemmer og hangarounds, eller hvad det kaldes, i bund med hensyn til deres økonomiske forhold.

Det er vigtigt, at beboerne i lokalområdet finder ud af, at banderne er en belastning for området, så der bliver lagt et massivt pres på forældre og pårørende for at overtale deres børn til at bevæge sig ud af banderne.

I det hele taget er det, man kan kalde nultolerancepolitik, ekstremt vigtigt i forhold til det her. Vi mener, at de aktive bandemedlemmer hele tiden skal mærke politiets og myndighedernes øjne i nakken. Vi mener, de skal visiteres, afhøres og have deres køretøjer beslaglagt ved den mindste anledning. Det skal være dyrt, og det skal være besværligt at være medlem af en bande.

Når politiet og myndighederne har haft godt fat i et bandemedlem, vil det være naturligt, at man overvejer, hvad der kan gøres efter det. Er der tale om en fængselsstraf, må man sikre, at den pågældende ikke kommer ud i et nyt bandeliv efter fængselsstraffen, så vidt det overhovedet kan lade sig gøre. Og afslår bandemedlemmet, må man intensivere bestræbelserne fra myndighedernes side for at forsøge at få vedkommende fastholdt i et forløb, der sikrer, at den pågældende kommer ud af bandemiljøet alligevel.

Så skal man samarbejde med bandemedlemmernes familier. Roden til at kunne sikre, at bandemedlemmerne kommer ud af banderne, kan være, at familien er med på sagen. Så man skal appellere til den dårlige samvittighed. Man skal positivt sikre, at det kan gå ud over privatøkonomien, hvis medlemmet ikke forlader banden, og man skal fra myndighedernes side hele tiden være optaget af de økonomiske interesser, der er knyttet til at være medlem af en bande, med henblik på at afskære dem mulighederne for fortsat at være med i de her bander.

Det er også en god idé, som vi tidligere har talt om, at man gransker bandemedlemmerne psykiske tilstand. Kan nogle af dem måske være ramt af psykiske lidelser, sorg, depression eller angst, kan man hjælpe dem med en bedre behandling, en bedre indsats. Det er penge, der bliver hentet hjem i den sidste ende, hvis vi kan få ledt medlemmerne af banderne ud af miljøet.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Peter Skaarup. Hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:15

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det, og tak til Socialistisk Folkeparti for et i virkeligheden rigtig godt beslutningsforslag. Det er rigtig godt, forstået på den måde, at vi fra konservativ side er meget enige i, at det er væsentligt, at man sørger for at komme hele vejen rundt omkring den her problemstilling. Det er ikke nok, at vi bare skærper straffene og straffer dem, der begår kriminalitet i forbindelse med bande- og rockeraktiviteter, hårdere; det er ikke nok, at vi sørger for, at der bliver grebet ind, at der er overvågning, og at der bliver sanktioneret; det er også væsentligt, at man sørger for, at den tid, hvor de pågældende så sidder i fængsel, bliver brugt positivt, fremadrettet, formålstjenligt, fordi de

jo på et eller andet tidspunkt bliver løsladt igen, og så skulle vi helst have nogle bedre mennesker ud af fængslerne, end vi har puttet ind i fængslerne.

I den sammenhæng er det også vigtigt, at man sørger for at lave en exitstrategi, ikke bare for dem, som er kommet i fængsel, men også for dem, som måske stadig er ude på gader og stræder, men som gerne vil ud af de bander eller de rockerklubber, som de føler at de er blevet fanget i på den ene eller anden måde. Derfor glæder det os, at regeringen allerede før årsskiftet sørgede for at nedsætte en meget bred gruppe af eksperter til at vurdere det her for at finde ud af, hvordan vi laver de bedste exitprogrammer, sådan at det er noget, der virker. Det er altså ikke bare et spørgsmål om at sige, at man vil have det, og så læne sig tilbage, men at man rent faktisk gør noget ved det og sørger for, at de programmer, der bliver udviklet, er nogle, der kan bruges, og som virker fremadrettet. For det er helt utrolig vigtigt, at vi sørger for, at de unge, der er havnet i det her morads, kommer ud af det igen så hurtigt som muligt, og det, at der er nogle, der giver udtryk for, at de gerne vil ud af det, men ligesom ikke har følt, at myndighederne har været klar til at hjælpe dem, er selvfølgelig ikke tilfredsstillende. Så det er vigtigt, at vi får sat fokus på det.

Det er også vigtigt, at den helhedsorienterede gadeplansindsats virker. Vi har jo lige netop i de her dage frigivet mere end 136 mio. kr. til en helhedsorienteret gadeplansindsats. Det er rigtig gode penge, som netop går til det forebyggende og det præventive arbejde.

Så er det også vigtigt, tror jeg, at man i hele den her diskussion sørger for at holde fokus der, hvor problemerne er. Vi ved jo godt, at det er nogle få byer her i landet, hvor der er de massive problemer, og der synes jeg at man skal sætte ind. Og der har vi jo med stor glæde kunnet konstatere, at der i Københavns Kommune, efter at man fik en tidligere politichef ansat i sin forvaltning, pludselig er kommet andre boller på suppen. Pludselig er man begyndt at lave nogle helt anderledes konkrete strategier for, hvordan man får gjort noget ved den her bande- og rockerindsats. Det er godt, og det er positivt, for det, vi har kunnet konstatere, og som vi kan lære fra bl.a. udlandet, hvor man også har de her problemer, er, at det, der skal til, er den lokale, koordinerede indsats, altså at forskellige myndigheder på lokalt plan sørger for at arbejde sammen – så får man det alleralderbedste resultat ud af det.

Så er vi tilbage ved et emne, som har været diskuteret meget i dag, og det er fængslerne. Hvad gør man i forhold til fængslerne? Det ene er, at man jo har den her flerårsaftale, som vi lavede for par år siden, hvor vi gik ind og styrkede sikkerheden i fængslerne, både for de indsatte og for de ansatte, og derudover er vi jo i øjeblikket i fuld gang med at sørge for, at man laver noget af det, vi kan kalde for brandslukning, altså en her og nu-indsats for med det samme at få etableret nogle flere små enheder, sådan at man kan holde alle de her grupperinger adskilt fra hinanden. Det er man i fuld gang med at gøre. Der er også omdannet nogle åbne fængselspladser til lukkede fængselspladser, sådan at man netop har nogle flere muligheder for at placere de her folk, så de ikke går og påvirker hinanden eller generer hinanden eller direkte overfalder hinanden.

Men på længere sigt tror jeg også at der er behov for, at vi i det hele taget kigger Kriminalforsorgen efter i sømmene. Hvad er den langsigtede plan? Hvad er de langsigtede problemer, opgaver, udfordringer for Kriminalforsorgen? Og der er jeg glad for, at man har bedt Kriminalforsorgen om at komme med et gennemarbejdet langsigtet forslag til, hvordan vi løser de opgaver, der ligger ude i fremtiden. For en ting er et her og nu-billede af nogle spidsbelastninger, der kan afbødes her og nu, men jeg tror, at der er en mere langsigtet tendens, og den bør man tage hånd om. Der tror jeg at det er vigtigt, at vi afventer, at der er nogle af dem, som i dagligdagen har fingrene helt nede i det, nemlig Kriminalforsorgen, som kommer og fortæller os, hvad det langsigtede behov er, og til den tid er vi fra konservativ side meget indstillet på at lytte velvilligt.

KI. 17:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

KI. 17:20

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Det er jo ikke, synes det mig, så længe siden, at vi havde diskussionen om et andet hjørne af den her problemstilling, men jeg har ikke fået det slået efter. I dag drejer det sig altså mere om bandekriminalitet og om, hvad vi stiller op med den.

For det første vil jeg sige, at jeg glæder mig rigtig meget til at se, hvad der kommer ud af den forskning, der er igangsat. For jeg tror, at det er en af forudsætningerne for, at vi kan lave en fornuftig handling og fornuftige handleplaner på det her område, at vi finder nærmere frem til, hvad det er for nogle mønstre og mekanismer, der gør sig gældende i bandestrukturerne, og navnlig at vi finder frem til, hvordan vi får trukket medlemmerne ud. Jeg tror, at vi alle sammen har en eller anden fornemmelse af, hvad det er, det drejer sig om – et tilhørssted og den type ting – men man kan jo håbe på, at der i forbindelse med det forskningsarbejde også kommer nogle nye ting frem.

På en eller en måde vil det ofte være mennesker i et vist under-skud, som bliver tiltrukket af banderne. Så hvis vi kan lære noget der, vil det derfor være godt, men en social sammenhæng er der trods alt givetvis, formentlig også en uddannelsesmæssig sammenhæng.

Så er der spørgsmålet om de nationale exitprogrammer. Jeg ved ikke, om man kan lave handleplaner på det her område, men det er i hvert fald vigtigt, at man sikrer sig, at der er exitprogrammer for de enkelte, der er kommet i fængsel, altså individuelle exitprogrammer. Det gælder selvfølgelig også individuelt for bandemedlemmer. Der er vel ingen grund til at tro, at det skal være de samme programmer, der skal virke for alle medlemmer af banderne, og slet ikke når det har så stort et omfang, som det har i dag.

Men vigtigst af alt, som andre også har været inde på, er det naturligvis, at vi får lavet en fornuftig forebyggelse. Jeg tror ikke, at det, der har været sat ind indtil videre, er nok. Regeringen har trods alt været rimelig fokuseret på straf og knap så meget på forebyggelse. Det er formentlig også, fordi det er langt sværere, det kræver et samarbejde mellem mange forskellige myndigheder, og det gør selvfølgelig, at det er sværere at sætte i gang.

Som andre også har været inde på, er det klart, at det nu vil være et vigtigt element også at få Kriminalforsorgen ind i billedet i højere grad, end vi hidtil har haft. Det kan også være vigtigt at få den analyse, som Kriminalforsorgen skal lave, og som formentlig skal være færdig til august, så vidt jeg husker, sådan at vi kan se, om der er de nødvendige ressourcer.

Jeg er for så vidt enig med ministeren i, at man ikke bare kan sige flere ressourcer, flere ressourcer, flere ressourcer. På den anden side må jeg sige, at vi jo ikke kan give flere midler til politiet og dommerne, så vi får flere dømt, og forlænge straffene og nedsætte alderen for straf, uden at det har en konsekvens for Kriminalforsorgen. Det er jo ren logik.

Derfor kan det godt være, at vi er nødt til at kigge på, om der er ressourcer nok i Kriminalforsorgen. Der er jo ingen som helst tvivl om, at jo flere muligheder man får i fængslerne for at få de enkelte indsatte på rette spor, jo billigere er det for så vidt. Og det bliver så målt på, om den her tilbagefaldsprocent kan komme nogle procenter ned. Kan den det, vil det være værdifuldt, også økonomisk set.

Derfor er det meget vigtigt, at vi prøver at se, hvad det vil betyde, hvis vi får en tilbagefaldsprocent, der er noget mindre end den, vi har i dag, i forhold til at vi sætter mere ind på arbejdet i fængslerne.

Der er der jo desværre skåret ned. Det er ikke sådan, at vi kan sige, at der er tilstrækkelige ressourcer til at hjælpe den enkelte i et fængsel på vej med uddannelse, og hvad ved jeg. Vi skal gøre os klart, at uden det lykkes det ikke.

Så kommer hele tiden balancen over for dem, som nu engang ikke er kriminelle. Skal de kriminelle have meget? Men jeg tror i hvert fald, at vi vil få glæde af at få lavet en stærk indsats for at prøve at forhindre tilbagefald i så høj grad som overhovedet muligt.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:24

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten støtter forslaget. Det er hårdt at være beboer et sted, hvor der bliver skudt. Det har været særlig slemt for børnene, som bliver bange og nervøse, og især er der rigtig mange børn på Nørrebro, som har en baggrund, hvor de kommer fra lande, hvor de har været igennem krig og har oplevet, at der bliver skudt der, og de har troet, at de er kommet i sikkerhed i Danmark. Derfor er det ekstra slemt for dem, når de oplever, at der igen er blevet skudt i gaderne.

Det har været rart, at der i nogen tid har været nogenlunde roligt. Der er ingen tvivl om, at den kæmpeindsats, der er gjort både fra politiets og i høj grad også fra de sociale myndigheders side, og hele det kæmpe forebyggende arbejde, som Københavns Kommune satte ind med, hvor man virkelig for alvor prøvede især at forhindre rekrutteringen, forhindre, at børn og unge kom med ind i banderne, har haft en stor effekt.

Det viser, at det er nødvendigt at investere nogle ressourcer i forebyggelse, og jeg er fuldstændig enig med SF i, at det også er nødvendigt at investere ressourcer i en exitstrategi. Oppositionen har jo i over 2 år forsøgt at sige, at det her var et område, hvor man skulle gøre noget. Den har sagt, at der skulle laves en samlet national handlingsplan om både forebyggelse, exitstrategi og indsatsen fra politi, sociale myndigheder og alle de mange aktører, der er på området.

Vi er adskillige gange blevet fuldstændig afvist, og det var virkelig godt at høre i dag, at man er kommet til fornuft og nu kan se, at der er behov for at lave en samlet indsats på mange fronter, og at der vil ske noget. Det er der behov for.

Der er ingen tvivl om, at selv om der er nogenlunde stille i øjeblikket, er det noget, vi kan risikere blusser op igen. Den organiserede kriminalitet kan vi i mange andre lande se bliver værre og værre. Derfor er det nødvendigt, at vi også i Danmark har en rigtig god strategi for at forhindre, at det sker.

Det er også nødvendigt at investere. Der er blevet snakket noget om, at venstrefløjens altid bare vil have ressourcer. Det er sådan, at man er nødt til at investere, hvis man gerne vil have, at det skal blive billigere på lang sigt. Jeg er overbevist om, at hvis man investerer rigtig godt i forebyggende arbejde, bliver det billigere på lang sigt, ligesom det er meget billigere, hvis man, når man skal bygge et hus, sørger for at investere i nogle gode byggematerialer og sørger for løbende at investere i vedligeholdelse, end hvis man som regeringen lader husene stå og forfalde, for så bliver det meget, meget dyrere, når man så skal til at renovere dem.

Vi tror på, at det er en god investering at sætte penge af til forebyggelse, herunder også til exitstrategier for dem, der har været ude i bandekriminalitet. Og vi tror, at det er rigtig vigtigt, at man fra samfundets side tager hånd om dem, der gerne vil ud af banderne, ligesom vi tror, at det er afgørende at tage hånd om dem, der gerne vil vidne imod banderne, og om dem, der siger fra over for at betale beskyttelsespenge eller andet.

Vi mener, at det er afgørende, at man som samfund kan vise, at hvis der er nogle, der siger fra, får de samfundets beskyttelse. For det er det, banderne slår sig op på. Hvis man er med i dem, får man beskyttelse. Og der skal vi altså kunne stå og give dem beskyttelse i stedet. Vi skal kunne garantere folk, at de ikke bliver slået til plukfisk, at deres familier ikke bliver slået til plukfisk, og at de ikke risikerer at måtte flytte til et helt andet land, men at vi faktisk leverer en ordentlig beskyttelse.

Det er for mig en væsentlig del af et demokrati, at dem, der siger fra over for kriminalitet, kan være sikre på at få beskyttelse. Sådan er det desværre ikke i dag, og det mener jeg er noget af det, som vi også skal tage fat på, og som jeg håber vil komme med i den strategi, der kommer fra ministeren, så man der også ser på, hvordan vi sikrer en ordentlig beskyttelse af dem, der siger fra.

Der har været forfærdelige historier, f.eks. om en ung mand fra Vesterbro, der sagde fra over for at gå med i kriminalitet og ikke ville gå sammen med dem, han ellers gik sammen med, da de begyndte at lave kriminalitet, og som blev tævet. Han var så modig, at han gik til politiet, hvorefter han måtte opholde sig i sin lejlighed de næste mange måneder, mens politiet prøvede at finde ud af, hvordan han og hele hans familie kunne blive flyttet væk til en helt anden by.

Det er ikke den måde, vi bør sikre på, at man faktisk får modet til at sige fra. Der bør vi sikre, at man faktisk kan blive boende og fastholde sit liv. Det bør være de kriminelle, der skal være bange for, at det går ud over deres liv, og at de kommer i fængsel. Det skal ikke være dem, der siger fra over for kriminalitet, som er nødt til at betale den pris, at hele deres liv og hele deres families liv skal ændres fuldstændig grundlæggende, og at de skal leve i frygt fremover.

Det bliver vi nødt til også at tage fat på, ud over den exitstrategi, der er lagt op til her. Og det skal med i de fremtidige handlingsplaner, der kommer mod bandekriminalitet og organiseret kriminalitet.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er ordføreren for forslagsstillerne, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:29

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for debatten. Det er jo vældig opløftende, at vi har en regering, som langsomt er ved at blive klogere, en regering, som anerkender, at der faktisk skal nogle resocialiserende og forebyggende tiltag til, hvis vi vil have færre bandemedlemmer i fremtiden. Man kan blive helt forvirret over, hvorvidt det er en ordfører fra SF, der står heroppe, eller hvorvidt det er den konservative ordfører, fordi vedkommende nærmest lyder som SF. Det er dejligt.

Jeg er meget taknemlig for, at man i regeringen har anerkendt, at der er behov for exitstrategier. Det har vi sagt i lang tid i SF, faktisk stillede jeg det første spørgsmål om det her allerede i juni 2009 og fik det svar, at på det tidspunkt havde man overhovedet ikke sådan nogle strategier inden for kriminalforsorgen. En måneds tid senere er der så nogle politifolk fra Østjylland, som går ud og siger: Vi vil rigtig gerne lave sådan et projekt, for vi synes, at det er nødvendigt, det mangler. Vi kender nogle, som gerne vil ud af banderne, og vi bliver nødt til at hjælpe dem.

Så stiller jeg et nyt spørgsmål, og det får jeg så svar på den 16. november, altså godt og vel en måned før ministeren nedsætter sit udvalg, og hvor jeg igen får at vide, at man i Østjyllands Politi har overvejet mulighederne, men det er kun foreløbige betragtninger, og der er absolut ikke noget på vej. Men det kan jeg så regne ud at der har været en måneds tid senere, og så må jeg tage det og sige, at det trods alt har hjulpet noget, at jeg et par gange har stillet spørgsmål til ministrene om det her.

Vi har gentagne gange påpeget, hvor vigtigt det her er, og nu ser det ud til at blive til virkelighed. Det er vi rigtig glade for i SF. Vi synes faktisk, at der er god grund til at gøre en indsats på det her område, fordi det jo ikke er lang tid siden, vi fik en ny banderapport, som fortalte os, at der desværre er blevet flere bandemedlemmer igen, der er blevet flere klubber, som man overvåger, og vi ved også, at banderne desværre flytter ud. De spreder sig geografisk, vi ser dem i Kolding, Vejle, Fredericia, Esbjerg, Herning og måske også i andre byer, så der er bestemt behov for at gøre noget på det her område.

Der er beretninger fra fagfolk. Der er flere fra Kriminalforsorgen, som har været ude at sige: Opgaven med exitstrategier og afhopper-fængsler er ikke en opgave, vi kan løse alene, vi er nødt til at have hjælp fra politi og kommuner.

Jeg deltog i Justitsministeriets bandekonference for et par måneder siden, og der var også meldinger fra nogle af de fagfolk, som arbejder ude i friheden, og som sagde, at behovet er der. De kender faktisk unge AK81'ere, som gerne vil ud af banderne.

Derfor er det også en smule ærgerligt, at det først kommer nu. Man kunne sige: Bare regeringen dog havde taget højde for det her med bandepakken, da vi påpegede det. Hvis man, som fru Karen Hækkerup ganske rigtigt siger, går tilbage og læser, hvad der er sagt ved førstebehandlinger, vil man læse, at vi rent faktisk påpegede, at det skulle være en helhedsstrategi, at det også var nødvendigt at iværksætte noget på den bløde side. Det er lidt ærgerligt, at vi er et års tid bagud med den her indsats, men nu kommer den forhåbentlig snart.

Der er også det problem i forhold til afhopperne, at de nu sidder på værre vilkår end almindelige indsatte, fordi de bliver placeret i ar-rester. Og det er ikke særlig fornuftigt, når det ligesom er belønningen for at have hjulpet politiet, for at have samarbejdet med politiet, at man så bliver placeret på de vilkår. Det kan man godt forestille sig bliver af betydning for folks lyst til at hjælpe politiet i fremtiden. Vi ved, at to tredjedele af de allerallerværste episoder med bandekriminalitet lige præcis ikke er opklaret, og at politiet er meget afhængigt af, at folk i de miljøer fortæller noget. Og det gør de ikke, så længe de i hvert fald ikke kan vide sig sikre på, at der bliver taget hånd om dem efterfølgende.

Det er en problemstilling, som man kunne have løst for lang tid siden. Det er faktisk muligt i Østjylland at lave små afdelinger med ned til seks personer. Det har vi også foreslået i SF, vi har faktisk fremlagt rigtig mange løsninger på de problemer.

Der har været fagfolk ude at sige, at der er behov for, at man måske skal have en bolig eller et arbejde et andet sted. Nogle har hæv-det, at det kunne være på sin plads med en ny identitet. Vi siger bare, at det er vigtigt, at man får set på at kunne tilbyde en samlet pakke, når behovet opstår.

Så er jeg rigtig, rigtig bekymret for den rekruttering, som finder sted inden for Kriminalforsorgen. Det ikke mere end en uge til halvanden siden, at vi havde fængselspersonale, som råbte vagt i gevær, og som sagde, at rekrutteringen sker inden for murene. Og vi har også fået bekræftet fra ministeren, at man anvender et fortyndingsprincip. Dem, som ikke sidder i bandefdelingene, bliver spredt ud på andre afdelinger, og her har de altså adgang til at rekruttere blandt det bedste kriminelle materiale i Danmark. Dermed risikerer vi, at vi får flere bandemedlemmer frem for færre. Det er en rigtig, rigtig ærgerlig udvikling.

Kl. 17:34

Så blev der nævnt noget om finansiering. Jeg vil bare sige, at SF's forslag er fuldt finansieret ligesom de andre forslag, vi er kommet med. Vi vil gerne have flere ansatte i Kriminalforsorgen. Vi anerkender, at man står med tungere indsatte, og det kræver faktisk flere ansatte.

Regeringens svar på at have givet 400 ekstra betjente til politiet og en masse ekstra ressourcer til domstolene har været at nedlægge 100 stillinger i Kriminalforsorgen. Vi mener, at man tværtimod er nødt til at gå den anden vej, så vi vil gerne have 150 flere ansatte, vi vil gerne have afhopperafdelinger og exitstrategier og puljer til at komme i gang med at lave forsøg med strategier til bandemedlemmer for. Og det er fuldt finansieret i vores finanslovsforslag, så det kan jeg berolige derude om at der er styr på. Vi er skam ganske økonomisk ansvarlige, det behøver man ikke at være bange for.

Overordnet vil jeg sige, at jeg går herfra som et glad og lettet menneske, fordi jeg trods alt oplever, at vi har fået en regering, som er vendt på den her dagsorden. Vi har fået en ny justitsminister, som mener, at de fremtidige gevinster ligger i forebyggelse og resocialisering. Og jeg synes, det bliver interessant at følge, hvad der kommer af initiativer fra den kant i fremtiden.

Kl. 17:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 15.04.2010).

Kl. 17:35

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er fru Marion Pedersen.

Kl. 17:36

(Ordfører)

Marion Pedersen (V):

Der er mange forskellige slags lovforslag, man som folketingsmedlem bliver stillet over for at skulle fremføre sine synspunkter om her i salen. Nogle er lette at gå til, andre er sværere, og rigtig mange af dem er meget langhårede.

Det lovforslag, vi behandler her i dag, er et af de mere glædelige, for det drejer sig nemlig om et lovforslag, som vil gøre 936 voksne og ca. 264 børn til danske statsborgere. Det er voksne og børn fra 95 forskellige lande, som har søgt om og fået retten til fremover at kalde sig for danske statsborgere, og som dermed får de samme rettigheder og pligter, som alle andre danskere. Der er borgere fra vore nærmeste nabolande og fra lande langt, langt borte, lande, som jeg kender navnene på, men aldrig har besøgt, og lande, som får eksotiske billeder frem på nethinden.

Det er et privilegium at få dansk statsborgerskab, og for de fleste er det en meget stor beslutning, da det jo medfører, at de samtidig skal opgive det statsborgerskab, de hidtil har haft. Jeg synes, det er dejligt, og som dansker gør det mig også stolt, at andre kan se værdien i det danske samfund og derfor vælger at blive danskere. De siger

på den måde ja til de demokratiske værdier, vort land bygger på, og som grundloven beskriver, og de siger ja til at være en del af og deltage i dette demokrati. Mange har arbejdet hårdt på at nå hertil, de har skullet lære sproget, og det er bestemt ikke let, og de har skullet lære mange andre ting om det danske samfund, og det synes jeg er flot.

Jeg håber, alle får glæde af deres nye statsborgerskab og vil ønske dem hjertelig tillykke. Samtidig vil jeg udtrykke et ønske om, at de næste år, når de bliver inviteret til statsborgerskabsdag her på Christiansborg for at fejre den nye status, vil tage imod invitationen og komme ind sammen med deres familier og se Folketinget sammen med alle de andre, som er blevet danskere, og sammen med os politikere.

Venstre står naturligvis hundrede procent bag forslaget.

Kl. 17:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:38

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er kun en uge siden, vi havde den årlige statsborgerskabsdag her på Christiansborg. Det var en helt fantastisk dag, hvor der var højtidelig velkomst, underholdning og ikke mindst åbent hus her på Christiansborg for alle, der i 2009 havde fået tildelt statsborgerskab. Både de nye danskere og deres familier var indbudt og blev modtaget med åbne arme. Det var en dejlig dag med et leben uden lige her i vore høje haller, og jeg må sige, at det var en stor fornøjelse at være vidne til den store glæde, der var over at være blevet dansk statsborger og over muligheden for at opleve vort demokratiske centrum på tættest hold.

Det er ikke nogen let sag at blive dansk statsborger, hverken i forhold til de krav, man skal opfylde, eller i forhold til at skulle afsværge sig sit tidligere fædreland, og det giver da også en helt anden mening, når man står blandt 800 nye danskere og synger nationalsangen.

Derfor vil jeg gerne på vegne af Socialdemokratiet sige tillykke til de 936 nye statsborgere, der står på listen i dette lovforslag, og se frem til, at vi kan mødes personligt ved næste års statsborgerskab.

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Søren Krarup.

Kl. 17:39

(Ordfører)

Søren Krarup (DF):

Jeg sidder i øjeblikket og læser Ayaan Hirsi Alis nye bog og faldt forleden over hendes omtale af sin far. Hun beundrede ham meget, selv om hun brød hans planer med hende, da hun nægtede at lade sig tvangsgifte med en fremmed muslim i Canada, men flygtede til Holland og afsvor islam. Da faren ligger for døden på et hospital i London og søger at overtale hende til at vende tilbage til islam, har hun et meget klart blik for det falske og uredelige ved denne højt beundrede far fra Somalia. Hun skriver om ham: Stammehelten, beskytteren af den islamiske kultur og af slægten, tog imod almisser fra de vantro under falske forudsætninger med et falsk pas, skønt han i modsætning til mig kun havde foragt tilovers for deres værdier og levevis. Inden han døde, havde han endog søgt om og fået britisk statsborgerskab. Ikke fordi han ønskede at være britisk statsborger, men på grund af alle de medfølgende fordele såsom gratis bolig og gratis lægehjælp. Samtidig blev han ved med at belære mig om, at

jeg aldrig måtte være loyal over for en verdslig stat. Han bad mig gentagne gange indtrængende om at vende tilbage til den sande tro.

Dette bedrag vedrørende britisk statsborgerskab, som denne fanatiske muslim søger og får, selv om han ikke viser den ringeste loyalitet over for Storbritannien og engelsk kultur, kan ikke undgå at vække en vis eftertanke hos en dansk folketingspolitiker, der står foran at skulle meddele dansk statsborgerskab til 1.200 fremmede, heraf mange muslimer. Bliver vi på samme måde bedraget i vores eget land? Bidrager vi i virkeligheden til at undergrave Danmark og vore efterkommere, når vi meddeler dansk indfødsret til tusinder og atter tusinder, der har samme baggrund som giver Hirsi Alis far?

Jeg svarer, at det så vist ikke var uden grund, at vi i maj 2002 fik indskrevet forrest i den nye aftale om indfødsret:

»Det er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske retsprincipper.«

Det er heller ikke uden grund, at vi har opstillet strenge sprogkrav og indført en krævende indfødsretsprøve for dem, der vil have dansk statsborgerskab. Vi har virkelig grund til at lære af beretningen om Hirsi Alis far, vi har virkelig grund til at gøre op med den ligegyldighed med tildeling af dansk statsborgerskab, der herskede før 2002.

Men dette opgør med en rystende ligegyldighed med Danmarks og vores efterkommers ve og vel foretog vi altså i 2002, og vi har hævdet det siden. Og når vi netop har afholdt statsborgerskabsdag og mødt dem, der i 2009 fik dansk indfødsret, føler man – det gør i hvert fald jeg – også en vis tryk ved dem, der er blevet danske statsborgere.

Jeg havde også i år lejlighed til at tale med en del af dem, og jeg bilder mig ind, at de havde forståelse for, at det ikke er uden grund, at vi kræver troskab og loyalitet af dem. De forekom mig at være loyale og indforståede og ganske anderledes indstillet end Hirsi Alis far. Det er det ene, jeg føler trang til at sige ved denne førstebehandling af vores lovforslag.

Det andet er, at antallet af ansøgere er på en rimelig, ja, en begrænset størrelse. Vi strør ikke indfødsret ud med rund og ligegyldig hånd som før 2002. Det er her 1.200 nye danskere i alt, iberegnet børn. Det er folk, der taler ordentligt dansk, folk, der kender til dansk historie, kultur og samfundsforhold, fremmede, der har dokumenteret deres vilje til at blive danske, og som på troværdig vis udtrykte denne vilje i en samtale forleden på statsborgerskabsdagen.

Dette er baggrunden for, at vi siger ja til L 209.

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er SF's ordfører, fru Hanne Agersnap.

Kl. 17:44

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

SF kan også støtte lovforslaget her. Det er jo glædeligt, at der er så mange mennesker, der gerne vil have dansk statsborgerskab, og det er jo også glædeligt, at der er så mange, der har kunnet opfylde kriterierne for at få dansk statsborgerskab. Mange har ydet en stor indsats og har haft mulighed for at leve op til de krav, der stilles for at blive dansk statsborger. Der er også andre, som vi har behandlet i udvalget, der har måttet søge dispensation, fordi de på grund af sygdom eller andre ting ikke har været i stand til at leve op til kravene.

Samlet set er det omkring 1.200 personer, inklusive børn, der nu får statsborgerskab, og det synes jeg er glædeligt.

SF har ikke stået bag de gentagne stramninger, der har været i reglerne for at opnå statsborgerskab, men med de eksisterende regler

har den her gruppe mennesker i hvert fald kunnet opnå de privilegier, der ligger i at være dansk statsborger. Og som jeg sagde, er det en stor indsats, der er ydet her, og jeg håber meget, at de familier, både voksne og børn, som så er omfattet af det her lovforslag, vil få meget gavn og glæde af, at de nu er blevet danske statsborgere.

Så på vegne af hele SF vil jeg ønske velkommen, selv om borgerne jo har boet i Danmark i mange år, men tillykke med statsborgerskabet.

Kl. 17:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 17:46

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det er glædeligt, at så mange, faktisk 936, har ønsket at blive danske, ikke bare ønsket at blive danske, men rent faktisk også levet op til en række krav og bestået en række prøver for at nå dertil. Det viser, at de har haft og har et ægte ønske om at blive danske, og den indsats, der skal ydes, er ikke en lille indsats. Nej, kravene for at blive dansk statsborger er jo faktisk blevet skærpet, sådan at man skal bestå nogle test, nogle prøver, opfylde nogle krav og kriterier. Sådan skal det selvfølgelig også være. Dansk statsborgerskab er ikke noget, der bare foræres væk, men det er noget, man gør sig fortjent til, og derfor er vi glade for, at vi har de regler, vi har i dag, men vi er også tilfredse med og glade for at se, at så mange udlændinge, der er kommet her til landet og har levet her i en årrække, har et ønske om at blive danske.

Det vil vi gerne hjælpe dem til at blive, og derfor skal jeg også her ved førstebehandlingen ønske tillykke til de mange, der er kommet på lovforslaget, og som andre se frem til, at vi igen får en statsborgerskabsdag. Nu er det jo ikke så mange dage siden, vi havde en, men igen i år var det jo en glædens dag, og det er utrolig positivt at møde så mange nye, der er blevet danske statsborgere, og den glæde, de har ved at få lov til at blive danske statsborgere. Jeg glæder mig allerede nu til, at vi næste år kan byde bl.a. dem her velkommen som danske statsborgere.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Jørgen Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:48

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg vil ligesom de tidligere ordførere også glæde mig over, at vi har kunnet byde velkommen til så mange nye danske statsborgere, denne gang 936 personer og ca. 264 børn, som får indfødsret sammen med deres forældre. Det er min overbevisning, at de mennesker, som vælger at blive danske statsborgere, gør Danmark en lille smule rigere, så vi har alle sammen grund til at glæde os. De nye statsborgere kan glæde sig over, at de nu fuldt og helt kan indgå i det danske samfund med alle de rettigheder og de pligter, det indebærer. De kan nu på lige fod med alle andre danskere deltage i alle samfundets beslutninger og være med til at stemme om, hvem der skal vælges til vores Folketing og for den sags skyld til Europa-Parlamentet.

Men samtidig med at de glæder sig over at være blevet danske statsborgere, ved vi jo også, at der for en hel del af dem også er et skår i glæden, og at det ofte er en tung beslutning, fordi vi her i Danmark forlanger, at de for at kunne blive danske statsborgere så skal give afkald på deres oprindelige statsborgerskab. Uanset at disse mennesker har valgt Danmark, uanset at de foretrækker Danmark, så

gør det ondt, at vi forlanger, at de skal klippe navlestrengen til det land, hvor de er født. Det gør ondt på samme måde, som det jo gør ondt på danskere, der må opgive deres danske statsborgerskab, når de ønsker at blive statsborgere i et andet land.

Det er ikke, fordi det land, hvor de ønsker at blive statsborgere, forlanger det, men fordi Danmark forlanger det. Det gør specielt ondt, fordi der ikke findes nogen som helst rationel grund til, at de skal opgive statsborgerskabet. Det bliver faktisk endnu mere grotesk af, at mange af de nye statsborgere, som vi hilste på her på Christiansborg på statsborgerskabsdagen, kunne fortælle, at de rent faktisk også havde fået lov til at beholde deres oprindelige statsborgerskab, mens andre ikke havde. Derfor er det, at vi fra Det Radikale Venstres side arbejder meget på, at udlændinge, som søger dansk indfødsret, selv får mulighed for at bestemme, om de vil beholde deres oprindelige statsborgerskab, og at danskere, som søger statsborgerskab i et andet land, også kan beholde deres danske statsborgerskab.

Men så vil jeg gerne tilslutte mig de øvrige ordføreres ros til Folketinget for den fine gennemførelse af statsborgerskabsdagen her på Christiansborg forrige søndag. Det var som altid en rigtig god oplevelse at møde alle disse glade nye danskere. Men jeg synes også, at Folketingets Præsidium, formanden og alle ansatte fortjener stor ros for den velkomst og især for den åbenhed, de mødte de nye statsborgere med. Det at kunne bevæge sig frit rundt her på Christiansborg, snakke med partiformænd og politikere ansigt til ansigt og sætte sig ind i, hvordan vores parlament og partierne fungerer, er stort. Det er en åbenhed, som siger meget mere om det danske folkestyre og er meget mere værd end nok så mange test og integrationstimer. Jeg håber virkelig også, at det er en tradition, som er kommet for at blive. Tak.

Kl. 17:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, og det er fru Line Barfod.

Kl. 17:52

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Da vores ordfører på området, fru Johanne Schmidt-Nielsen, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne sige, at Enhedslisten støtter forslaget, og sige tillykke til alle de nye statsborgere, der med dette forslag får statsborgerskab. Samtidig beklager vi jo så over for dem, der er blevet ramt af de voldsomme stramminger, herunder også dem, der bliver ramt af, at man har lavet tingene om. Lige kort før folk skulle op til eksamen for at kunne få statsborgerskab, ændrede man på dem. Det er ikke en ordentlig måde at gøre tingene på, så det beklager vi. Vi har hverken lod eller del i det, men vi mener faktisk, at det er et problem.

Så vil jeg gerne ligesom mange andre sige stor tak til Folketinget og Folketingets ansatte for statsborgerskabsdagen. Jeg synes også, det er et rigtig fint arrangement, og folk er rigtig glade for at få muligheden for at komme herind. Jeg håber, at mange så også vil bruge muligheden for at deltage i demokratiet bagefter. Det er afgørende og noget af det vigtigste i forhold til integration, at man får mulighed for at deltage i demokratiet.

Derfor vil jeg da også godt benytte lejligheden til at opfordre regeringen til at tage det forslag af bordet, man har, om at indskrænke stemmeret til kommunalvalg for dem, der endnu ikke er blevet danske statsborgere. Det er hverken godt for demokratiet eller for integrationen at indskrænke stemmeretten. Det er langt bedre at sikre, at folk kan deltage i demokratiet. Det er det, der for alvor bygger demokratiet op.

Kl. 17:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren.

Jeg håber, at der er en del af de ansatte i Folketinget, der hører de rosende ord, der er faldet fra adskillige ordføreres side; ellers skal jeg sørge for, at det går videre via Præsidiumet.

Så er det integrationsministeren.

Kl. 17:53

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Ja, og takken falder jo det rigtige sted, for det er netop ikke ministeren og regeringen, der giver indfødsret; det er netop Folketinget, sådan som foreskrevet i grundloven. Og derfor er det også rigtigt, at det er Folketinget, der afholder det møde.

Også i år var jeg af samme grund som sidste år afskåret fra at være med, fordi jeg deltog i et møde hos et andet mindretal, nemlig de danske i Sydslesvig. Nu har Folketingets formand lovet at lave datoen om, men det har de også gjort i Sydslesvig, så nu må vi se, om vi kan få det koordineret.

Der er rettet forskellige bemærkninger, som ikke vedrører det her lovforslag. Dem vil jeg undlade at kommentere, men sige om tilslutningen: Tak for det; det slipper jeg jo let om ved.

Men så vil jeg gerne sige, hvis der sidder nogen ved fjernsynet og ser det her, som kender nogen, der skal op til den næste indfødsretsprøve og den næste igen: Det er altså vigtigt at forstå, at den indfødsretsprøve altså er formuleret, som den er, fordi et flertal i Folketinget har den opfattelse, at der skal kræves noget, og at det skal være på et højt niveau med kendskab til Danmark og det danske, når man får indfødsret. Derfor er det altså også vigtigt at understrege, at det er alvor, når man går op til indfødsretsprøven.

Det har været kritiseret, at der er en stor dumpeprocent, og dertil er at svare: Jamen det gælder med indfødsretsprøven som med alle mulige andre eksamener, nemlig at man ikke skal gå op, før man har læst på pensum og man har sat sig ind i pensum og man kan pensum. For der er altså ikke noget mærkeligt i, at man, når man går op som selvstuderende, uden at nogen har testet én, dumper.

Derfor er det en god idé at vente, til man kan sine ting, ligesom vi i andre henseender normalt venter. Undtagelsen er jo køreprøven, hvor man mener, at man skal gå op og dumpe tre gange, og det er jo så ens eget ansvar. Det kan ikke anbefales med indfødsretsprøven, for det giver en følelse af nederlag. Så til dem, der hører på det her og kender nogen, der skal op til indfødsretsprøven, vil jeg sige: Sig det nu videre, altså at man skal læse på pensum, inden man går op.

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 192:
Forslag til folketingsbeslutning om en samlet indsats mod tvangsægteskaber og æreskriminalitet.**

Af Marianne Jelved (RV), Henrik Dam Kristensen (S), Astrid Krag (SF) og Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 17:56

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er igen integrationsministeren.

Kl. 17:56

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg skal starte med at sige det gode, jeg kan sige om dette forslag om en særlig indsats mod tvangsægteskaber og det, man kalder æresrelateret vold. Det er jo et meget vigtigt emne, og det, at den samlede opposition genfremsætter det, selv om man godt ved, at der er flertal imod det, tager jeg ikke som udtryk for, at det bare er et parade-forslag; jeg tager det som et udtryk for, at man mener, at det er en vigtig sag. Og dermed er jo hele Folketinget enigt: Det er en meget vigtig sag.

Når regeringen er imod, er det jo som også anført sidste år, fordi vi mener, at vi har gennemført det meste af det, der er angivet i forslaget, og hele indsatsen mod tvangsægteskaber og æresrelateret vold er en dynamisk proces, hvor vi hele tiden forbedrer indsatsen – også sammen med de fleste partier her i Folketinget, og det skal jeg lige vende tilbage til om et øjeblik.

Lad mig først om det her med det æresrelaterede sige, at jeg har gået og fundet en del over det, og jeg bruger jo også selv udtrykket. Hvis vi sammen kunne finde et andet udtryk, ville det være godt, for allerede når vi bruger udtrykket æresrelateret, udsender vi egentlig et signal om, at vi mener, at det her handler om ære. Og dermed er der allerede lidt accept af den forfærdelige kultur, som vi jo netop alle sammen – går jeg ud fra – tager afstand fra, og som jo altså accepterer, at man i den grad kan tvinge og eventuelt udøve vold mod det unge menneske, som ikke retter sig efter slægtens og familiens ønske om, hvem vedkommende skal gifte sig med, og i det hele taget alt, hvad der vedrører vold også mod ægtefæller.

Men når det så er sagt, synes jeg egentlig, at forslaget umiddelbart lyder lidt hult, eller også er det, fordi man overhovedet ikke følger med i, hvad regeringen foretager sig. Men det kan jo ikke være rigtigt, for vi er fælles om det, vi kalder satspuljetildelingene, altså de ting, som vi snakker om, og hvor vi fremlægger for hinanden, hvad vi mener at nogle af disse penge skal bruges til næste år. Og man ved jo godt, at regeringen har fokuseret meget på det her.

Selv om det måske er lidt trættende for oppositionen at høre, er jeg bare nødt til igen i hvert fald til mig selv at stille det retoriske spørgsmål – og jeg modtager også gerne et svar: Jamen helt ærligt, hvad gjorde man selv? Der har jo aldrig før været gjort så meget forebyggende og beskyttende og straffene i forbindelse med det emne, vi her taler om – den æresløse vold, kunne jeg næsten have lyst til at kalde det – og tvangsægteskaber. Der er jo ikke nogen regering, der før denne har gjort så meget for og imod på de rigtige steder i forbindelse med de her emner. Det synes jeg lige man skulle besinde sig på.

Inden for mit eget område kan jeg jo nævne det, som oppositionen ikke kan blive enige om hvad de mener om, nemlig 24-års-reglen. 24-års-reglen er simpelt hen noget af det vigtigste, der også er indført i denne sammenhæng, for hvad betyder det, at vi har en 24-års-regel? Jo, det betyder, at man specielt sikrer de unge kvinder, at

de kan få fred til at få en uddannelse. Og hvordan er det gået i denne regerings tid? Der ved vi, at specielt kvinderne jo er meget glade for at tage en uddannelse, utrolig mange indvandrerkvinder tager en uddannelse, og på flere områder har de for længst overhalet de danske mænd.

Så det synes jeg er en meget vigtig sag, som man jo altså ikke har nævnt i forslaget fra oppositionens side. Man kunne også nævne fætre og kusine-forholdet, hvor jeg jo i de sager, jeg får forelagt, kan se, at der er flere familier, der bliver gift ind i hinanden, eller at slægten har haft arrangerede ægteskaber – måske tvangsægteskaber – mellem fætre og kusiner tilbage i tiden. Der er i hvert fald ikke noget tegn på, at de unge selv bliver spurgt til råds i den sag. Og det er jo da også omsider sivet ud, at også sundhedsmyndighederne må sige, at der her er en fare for, at dårlige arvelige egenskaber kommer til udtryk, hvis fætre og kusiner gifter sig med hinanden. Så det er af mange grunde en god regel.

Det er bare for at nævne et par emner inden for Integrationsministeriets område. Man kan også nævne Udenrigsministeriet, hvor vores ambassadører bistår i udlandet. Hvis folk bliver sendt ned på genopdragelse eller for at indgå et tvangsægteskab, udøves der meget store bestræbelser på at hjælpe de pågældende og få dem hjem til Danmark igen.

Kl. 18:01

Ser vi på Justitsministeriets område, er der jo et bredt felt af straffebestemmelser om vold og tvang, tilhold, bortvisning. Politiet arbejder på dette område præventivt og beskyttende, der er mange muligheder.

Når det drejer sig om Undervisningsministeriet, er der forskellige cirkulærer og bekendtgørelser. Det er selvfølgelig utrolig vigtigt, at lærerne i folkeskolen er opmærksomme på det her, at de sørger for at opfylde deres anmeldelses- og indberetningspligt til kommunen, og det er også vigtigt, at kommunen tager hånd om disse sager. Vi mener ikke i regeringen, at der mangler noget, når det drejer sig om reglerne, kommunernes muligheder og kommunernes pligter.

Det, som det nogle gange kniber med, er, at man – måske også i misforstået respekt, eller det, man tror er respekt for en kultur, som i virkeligheden er barbarisk – viger tilbage fra i tide at tvangsfjerne de unge mennesker og måske også viger tilbage fra at blande sig for meget i familiens forhold. Det er i høj grad kulturelt bestemt, også fra de danske ansattes side, og det skal lyde her fra talerstolen – og jeg hører meget gerne andre partier bakke mig op i det – at det altså ikke nytter noget, at man i misforstået respekt for noget, der for os er en barbarisk kultur, afholder sig fra at gøre det, man skal som kommune. Det håber jeg at vi samlet her i dag kan give en klar melding om.

Vi har i flere omgange prøvet at undersøge, hvilke muligheder kommunerne har. Det viser sig den ene gang efter den anden inden for mit område, at kommunerne har gode muligheder, men at de ikke altid er lige glade for at anvende de også mere tvangsagtige midler, som de har, og det mener jeg ikke at de skal vige tilbage fra. Tværtimod må vi sige, at det her er en kultur, som vi ikke kan acceptere.

Vi har jo så et samarbejde her i Folketinget mellem langt de fleste partier, og netop på grund af disse forhandlinger sidste år tog vi det jo op, da vi skulle fordele de nye satspuljemidler. Som mine kollegaer i Folketinget er helt klar over, har vi jo givet penge både til bostedet RED, til krisecentrene – ikke bare til centrene, men også til mere rådgivning og mægling – og vi har givet penge til et nyt bosted.

Noget, som jeg har været meget optaget af i al min ministertid, er jo den særlige indsats over for drengene, for efterhånden er det jo drengene, der ikke har ligestilling. De hænger på gaderne i stedet for at tage uddannelse; derfor er jeg meget optaget af, at vi tager særlig hånd om drengene. Men også når det drejer sig om vold og tvangsægteskab, skal vi jo huske, at specielt det med tvangsægteskaber og

så rammer de unge mænd, og derfor forsøger vi os nu med et rollemodelkorps for at gøre drengene opmærksomme på, at det her altså også er deres problem.

Jeg må sige til alt det her, at beslutningsforslaget undrer mig, og det, der specielt undrer mig, er jo, at bl.a. Det Radikale Venstre, som jeg ellers troede satte retssikkerhed og frihed ret højt, jo har nogle forfærdelige forslag indarbejdet i dette beslutningsforslag, hvor man altså føler, at det er Big Brother og tvang over for den enkelte. Det vil altså sige, at i stedet for at familien skal tvinge, så er det staten, der skal tvinge ved at inddrage pas og sørge for, at der ikke kan indrejses, uden at man for alvor ved, at der er tale om en forbrydelse. Man nævner, at hvis nogen er involveret i et tvangsægteskab, skal der en dommerkendelse til – ikke noget som helst om en dom eller beviser. Det undrer mig, at man er så inkonsekvent i sin retspolitik, men det er selvfølgelig ikke første gang, at jeg har oplevet, at når det så kommer til stykket, går man jo ind for tvang og straf i et omfang, som vi andre overhovedet ikke kunne tænke på.

Så vil jeg godt sige: Uanset regler og aktiviteter fra regeringens side, og det drejer sig altså om en meget bred vifte af ministerier, så er det den seje integrationsindsats, der er den vigtigste forebyggelse, også på det her område. Det er i det daglige integrationsarbejde, i skolerne, i hjemmene, med alle de projektmidler, vi bruger, hvor vi altså – som sagt mange gange – er fælles om, at vi skal have nogle klare mål med det, vi vil: At vi får de unge indvandrere med i forningslivet; at de er sammen; at vi i langt højere grad har fokus på medborgerskabet, også nu med tidsbestemte opholdstilladelser; at vi hele tiden fokuserer på, at det først og fremmest drejer sig om holdninger og værdier.

Det gør lige præcis det, vi taler om her i dag: Den æreløse kriminalitet, som jeg altså vil kalde tvangsægteskaberne. Det skal ikke være sindelagskontrol, men det skal være en undervisning i, hvordan det er i Danmark, hvordan normerne er i Danmark, og det skal være en bibringelse af forståelse hos indvandrerne af, at sådan er det altså her, og at det bliver man altså nødt til at acceptere. Hvis man i sit hjerte ikke kan gå ind for kvindernes ligestilling, må man beholde det inde i sit hjerte, for man er altså nødt til at acceptere det i ægteskabet, på arbejdspladsen og i samfundet i øvrigt.

Kl. 18:07

Hvis forældre ikke kan forstå, at man her i Danmark altså gifter sig, fordi man ikke kan lade være, fordi man som regel, heldigvis da, er skæv af forelskelse, så må man bare sige, at de må lære det udenad, for vi vil altså ikke have det her i Danmark. De, der også er indvandrere her i Folketinget, er jo strålende rollemodeller for andre om, at vi altså ikke vil acceptere det. Vi har en personlig frihed, som er helt afgørende i vort land.

Så må vi også indrømme, at fundamentalisme findes alle steder. Det er ikke mere end to timer siden, jeg talte med en fra Jehovas Vidner, der var forstødt. For nogle dage siden kunne man læse om en muslimsk far, der sagde, at hans datter skulle giftes med en muslim, og at hvis ikke hun gjorde det, så blev hun forstødt af familien. Det er virkelig nogle holdninger, om hvilke vi kan tillade os sige, at dem lægger vi stor, stor afstand til, og at de mennesker altså skal forstå, at vi simpelt hen ikke vil finde os i det her i Danmark. Man ikke tvinge forældre til at elske deres børn, men man kan tvinge forældre til under strafansvar – og det er det, vi gør – at give deres børn den frihed, som vi ønsker der skal være her i Danmark.

Derfor skal det her forslag jo også ses i en langt større sammenhæng end blot det med det æresrelaterede. Det er virkelig en kultur- og værdikamp her, og der håber jeg at vi kan blive enige. Jeg ville være meget glad, hvis forslagsstillerne ville pille nogle af de der forfærdelige tidsler ud, som bare erstatter forældrenes tvang med statens og kommunernes tvang.

Men, altså, som sagt: Regeringen afviser forslaget, men mange af tingene er vi fuldstændig enige i. Vi er enige i, at det er et meget vig-

tigt spørgsmål. Det er en kulturkamp, og det er også derfor, at vi i regeringen hele tiden gør tingene bedre og har iværksat masser af initiativer på det her område.

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er to korte bemærkninger til ministeren. Først er det fru Maja Panduro.

Kl. 18:09

Maja Panduro (S):

Tak. Jeg ville have sat pris på, om ministeren ville have været lidt mere grundig i at behandle forslaget og de elementer, der ligger i forslaget. Jeg synes, at ministerens tale bar præg af, at det, man sagde om forslaget, var: Noget af det synes vi allerede, at vi har gennemført, og noget af det synes vi er noget hø. Jeg synes, at det ville klæde debatten, om ministeren ville forholde sig seriøst til forslaget, frem for den der hvad med dig selv-retorik, som vi så også lige fik smidt efter os. Det kan man selvfølgelig altid bruge, men efter 9 år ved magten synes jeg dog, at det er interessant, om ministeren og den her regering ville forholde sig til de – synes vi selv – konstruktive forslag, som vi forsøger at bidrage med, for vi synes sådan set, at det kunne være rart, om vi kunne være enige om, at det her var et problem, vi skulle tage fat i.

Kl. 18:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:10

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg er jo bare nødt til at sige, at noget af det allervigtigste er 24-års-reglen, og den er ikke med, og det undrer mig. Fætter-kusine-ægteskabet er ikke med. Alle tvangsforanstaltningerne, som jo går langt ud over, hvad vi er vant til i Danmark, undrer mig, og dem må vi tage afstand fra. De er noget hø, for nu at bruge fru Panduros eget udtryk. Så er der en lang række opremsninger om forebyggende indsats og beskyttelse. Nu tillader tiden ikke et langt svar, men jeg kan kun sige, for beslutningsforslaget er jo bare en lang række overskrifter, at dem af dem, som er konstruktive, er jo noget, som vi for længst har indført, noget, vi arbejder med, noget, vi forsøger at videreudvikle, for vi kan jo kun blive enige om, at vi altid kan blive bedre. Når man hele tiden siger en bedre indsats, vil jeg sige, jamen det gør vi jo alle sammen, men forslaget bærer præg af, at man overhovedet ikke følger med i, hvad der foregår.

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 18:11

Maja Panduro (S):

Tak for den bemærkning. Det her med, at det bare skulle være en række overskrifter, er jeg ikke enig i. Jeg synes egentlig, at vi har gjort os ganske umage og også har bemærkninger til sidst, hvor vi uddyber nærmere, hvad det er, vi foreslår. Men jeg forstår faktisk ikke helt, hvorfor ministeren så bastant hælder det her ned ad brættet, for det, som beslutningsforslaget jo i sin grundessens går ud på, og så har vi en masse forslag til, hvad vi kunne gøre, er jo sådan set bare at pålægge, at man udarbejder en samlet plan, en koordineret indsats. Det savner jeg også i ministerens tale. Det bliver meget sådan noget spredt fægtning. Jeg synes egentlig ikke, at det burde være så svært at blive enige. Så kan vi jo altid diskutere enkeltelementerne efterfølgende, og det vil vi meget gerne være med til.

Må jeg så bare sige om 24-års-reglen: Jeg tror efterhånden, at det er ved at være klart selv for VKO's ordførere, at Socialdemokraterne jo bakker op om 24-års-reglen, men det er også for fattigt at tro, at 24-års-reglen så alene kan være et værn imod tvangsægteskaberne, og det håber jeg søreme at ministeren er enig med mig i.

Kl. 18:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:12

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Det er jo rart at høre, at Socialdemokratiet går ind for 24-års-reglen. Det er nogle gange lidt svært at finde ud af, hvad Socialdemokratiet mener om det, fordi man jo gerne vil i regering med de andre partier og tror, at man kan føre en fælles udlændingepolitik, og der er man jo ikke enig med i hvert fald De Radikale og Enhedslisten. Hvad SF mener, har jeg fuldstændig opgivet at finde ud af også på det her punkt.

Men når man i indledningen siger, at den eksisterende udlændingepolitik er baseret på en antagelse om, at man alene ved hjælp af udlændingeregler kan hindre tvangsægteskaber og hjælpe unge, er jeg nødt til at sige, at så følger man jo overhovedet ikke med i, hvad der sker. Det er jo præcis det, at der er en koordineret indsats med Justitsministeriet, med PET og politiet, med socialministeren, med indenrigsministeren, med kommunerne, og vi har selv en integrationsvirksomhed, som strækker sig langt ind i de enkelte kommuner og samarbejdet med de frivillige. Jo, der er en sammenhængende indsats også på tværs af ministerierne, og det er helt forkert, hvad man skriver her, og man afskærer jo sig selv fuldstændig fra en dialog.

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Marianne Jelled.

Kl. 18:13

Marianne Jelled (RV):

Tak for ministerens relativt venlige svar til beslutningsforslaget. Jeg har jo stillet spørgsmål til ministeren for ganske nylig og har fået et udmærket svar, så jeg har fået tjekket op på det, ministeren sidste efterår lovede at gennemføre via satspuljen, som vi jo alle sammen har været med i. Så bare for en ordens skyld har jeg svarene, og derfor kender jeg også de initiativer, som er en lille del af det, der ligger i beslutningsforslaget.

Så vil jeg sige til ministeren, at man jo kan læse i forskellige forskningsrapporter, hvordan f.eks. familiesammenføringsreglerne har virket. Er ministeren klar over, at de ændringer i giftemønsteret, hvor man bliver gift senere, og det mønster, der er med, at flere og flere kvinder uddanner sig, var i fuld gang inden 2002, og at man ikke kan se nogen signifikant ændring på de områder? Er ministeren klar over det?

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:15

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg vil i hvert fald sige, at tallene også i den grad er signifikante, og hvad angår antallet af familiesammenføringer i de kulturer, hvor vi ønskede, at de nu skulle blive danskere og pakke kufferten ud i stedet for at fortsætte med tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber, er det tydeligt at se, at mønsteret totalt har ændret sig. De tal er, så vidt jeg ved, oversendt til Folketinget – de kan i hvert fald findes

på vores hjemmeside, og jeg oversender dem gerne igen. Det er et meget ændret mønster, og det har ændret sig drastisk siden 2001.

Jeg vil overhovedet ikke begynde at påstå, at der ikke har været en udvikling før 2001, men jeg vil bare sige, at der er sket et spring i integrationsindsatsen efter 2001, og det kan jeg påpege med kolde tal.

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Marianne Jelved.

Kl. 18:16

Marianne Jelved (RV):

Tak. Der udkom sidste år, altså i 2009 i oktober måned, en rapport fra SFI om de konsekvenser, man kunne se af, hvordan reglerne for familiesammenføringer virkede.

Er ministeren klar over, at der fra 2000 til 2007 er sket en tidobling af de par, hvor en person med anden etnisk baggrund end dansk er samlevende eller gift med en fra sit gamle opholdsland, der er flyttet til Sverige? Ved ministeren også, at der er rigtig mange mennesker i Danmark, der lever med en ægtefælle, der bor i et andet land, og som pendler frem og tilbage, fordi parret ikke opfylder familiesammenføringskravene, men trods alt er gift og har børn? Det er en ny form for ægteskab – pendlerægteskab – som lever på et turistvisum.

Er det udtryk for, at vi præcist ved, hvad det egentlig er, der er sket, efter at vi har fået de familiesammenføringsregler?

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:17

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Ja, det mener jeg at det er. Man er nødt til at overholde de danske regler. Der er en ganske alvorlig baggrund for, at vi har fastsat de regler, og det, jeg selvfølgelig holder meget øje med, er, hvor mange af de ægtepar der så eventuelt vender tilbage, efter at de er blevet 24 år, eller prøver at udnytte EU-reglerne på en måde, som vi ikke havde ønsket.

Men uanset om man indregner det, må man altså slå fast, at det er meget tilfredsstillende, at ægteskabsmønsteret er ændret. Vi kan også se, at der i nogle af de tilfælde, hvor personer bliver gift med nogen fra hjemlandet, hvilket stadig væk sker, fordi de ikke har løst sig helt, ikke så sjældent sker det, at de unge mennesker så starter med at komme og få en uddannelse eller studere, hvilket betyder, at integrationspotentialet er større, og det var præcis det, vi ønskede at opnå. Vi ønskede ikke, at man skulle blive ved med at begynde fra scratch for hver generation, fordi man fyldte landet med nye fætre og kusiner.

Kl. 18:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 18:18

Line Barfod (EL):

Ministeren sagde en hel masse om, at stort set alt, hun støttede i forslaget, var gennemført. Derfor vil jeg gerne høre, om ministeren mener, at der er lavet et nationalt videncenter, om ministeren mener, at der er en tilstrækkelig beskyttelse af ofre i dag. Det indtryk, jeg får fra dem, jeg taler med, er, at der ikke er en tilstrækkelig beskyttelse af ofre i dag, at man ikke kan være sikker på, at man selv får den beskyttelse, man skal have, eller at ens børn får den hjælp og beskyttelse, de skal have. Selv om man så får noget beskyttelse, får man

frataget sin overfaldsalarm, hvis man har fået en sådan, uden at politiet laver nogen ny vurdering af, om der fortsat er en risiko for dem osv.

Så jeg vil gerne høre, om ministeren mener, at der slet ikke er behov for at gøre noget mere, herunder i forhold til at beskytte ofre.

Kl. 18:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:19

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Som jeg sagde i mit første indlæg, er indsatsen her som med al anden integration en dynamisk proces. Vi sidder jo ikke stille, når vi har gennemført noget i Integrationsministeriet, vi videreudvikler selvfølgelig, og på baggrund af diverse rådgivere, erfaringer og videnskabelige undersøgelser om, hvad der hjælper på det ene og det andet spørgsmål, tager vi os af det. Så sådan er det, det er selvfølgelig en dynamisk udvikling. Men jeg kan ikke begynde at sagsbehandle, når der er en, der mener, at hun uberettiget er blevet frataget overfaldsalarman. Der er også guldsmede, der synes, at politiet kommer for sent. Det kan jeg ikke begynde at kommentere her.

Kl. 18:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Line Barfod for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 18:19

Line Barfod (EL):

Jeg har under ingen omstændigheder bedt ministeren om at stå og lave sagsbehandling fra Folketingets talerstol, for det ville jeg synes var ret absurd. Det, jeg spørger om, er, om ministeren mener, der er behov for en større indsats i forhold til at beskytte ofre, og om det er noget, ministeren vil se på. Og vil ministeren sikre, at de, hvis der er nogen, der henvender sig for at få hjælp, kan regne med at få hjælp og støtte, og sikre, at de bliver beskyttet, og at deres børn bliver hjulpet, så de får en mulighed for reelt at få et liv, så de ikke står og skal vælge mellem at skulle indgå i eller blive i et tvangsægteskab og at skulle leve på flugt og i frygt resten af livet?

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:20

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen jeg mener, at der er de redskaber til rådighed, som der skal være. Vi har tilflugtsstederne, hvor de kan søge hen, vi har udbygget rådgivningen til denne gruppe, og der er mulighed for gennem politiet at få ny identitet.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Vi går i gang med partiernes ordførere, og den første ordfører er Venstres ordfører, og det er hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 18:21

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Intentionerne bag beslutningsforslaget fra den samlede opposition med Det Radikale Venstre i spidsen er gode. Det var de også, da vi i sidste samling diskuterede et nærmest identisk forslag, og da der er sammenhæng i regeringens politik, synes jeg også, at jeg vil kvittere og sige, at vi stadig væk opfatter intentionerne som gode og er glade for at diskutere det her i Folketingssalen.

Jeg skal også denne gang rose forslagsstillerne for endelig at anerkende, at der skal tages drastiske midler i brug for at bekæmpe tvangsægteskaber. Det er bare sørgeligt, at den erkendelse tilsyneladende ikke var til stede, da man sad i regering før 2001.

En af de ting, vi har videnskabelig dokumentation for virker, er 24-års-reglen. De stramninger i familiesammenføringsreglerne blev dels indført for at begrænse antallet af udlændinge, dels for imødegå tvangsægteskaber, sidstnævnte bl.a. ud fra en betragtning om, at jo ældre man er, jo bedre kan man modstå et pres fra familie og andre til at indgå et ægteskab mod sin vilje.

Som sagt virker 24-års-reglen. Senest har man i Rockwool Fondens undersøgelse konkluderet, at færre udsættes for tvangsægteskab, og at indvandrere er ældre, når de gifter sig, end tilfældet var i 2001. I 2000 var 46 pct. af indvandrerkvinderne gift som 23-årige, mens 19 pct. af kvinderne var gift i 2008.

Tal fra Udlændingetjeneste understøtter dette. I 2001 blev 63 pct. af indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande gift med en person bosat i udlandet. I 2007 var den andel faldet til 31 pct. En af de klare indikationer på, at 24-års-reglen sammen med de mange andre tiltag, som regeringen har foretaget, virker, er, at antallet af sommerbryllupper er faldet markant. De fleste tvangsægteskaber sker om sommeren, og antallet af sommerbryllupper blandt nydanskere er som sagt faldet markant.

I Venstre forstår vi ikke rigtig, hvorfor 24-års-reglen ikke er nævnt med et eneste ord i det her forslag, når det nu ligger forslagsstillerne så nært at bekæmpe og forebygge tvangsægteskaber. Men nu skyder jeg bare fra hoften og gætter på, at den samlede opposition ikke er så samlet, når det kommer til stykket, men er dybt splittet, når det kommer til 24-års-reglen og dermed også til indsatsen mod tvangsægteskaber.

Det beslutningsforslag, vi i dag behandler, og det, vi behandlede i sidste samling, bærer også præg af, at hovedformålet mere er at signalere enighed i oppositionen end at komme med nye forslag til at gøre en indsats mod tvangsægteskaber. Hvis det var det, formoder jeg, at man havde ændret basalt i det her forslag, vi behandler. Store dele af forslaget er, som integrationsministeren har redegjort for, allerede eller er på vej til at blive en del af de redskaber, vi har i værktøjsskassen, noget, som er gennemført af regeringen.

I forslaget efterlyses nationale retningslinjer for offentlige myndigheder, når det kommer til tvangsægteskaber og æresrelateret kriminalitet. Men sådan nogle nationale retningslinjer eksisterer faktisk allerede. Rigspolitiet udsendte dem i 2006 til politiet, og året efter, i 2007, blev der lavet en national strategi i samarbejde med NEC for at forebygge og bekæmpe tvangsægteskaber.

Forslagsstillerne efterlyser også et nationalt videncenter for æresrelateret kriminalitet og tvangsægteskaber, men det findes i realiteten også allerede i NEC-regi. Alle sager indberettes til NEC, der også bistår de enkelte politikredse i arbejdet.

Den monitorering, som efterlyses i forslaget, har regeringen påbegyndt i perioden 2006 til 2008.

Sidst, men ikke mindst, efterlyses der en samlet og koordineret indsats mod æresrelateret kriminalitet. Som integrationsministeren også har sagt, er det faktisk de selv samme partier, som står bag det her beslutningsforslag, som står bag den satspuljeforhandling, som vi har foretaget, og hvor regeringen sammen med Dansk Folkeparti og de øvrige partier i satspuljeforhandlingerne for 2009 har afsat 35 mio. kr. til en fremadrettet, national strategi mod vold i nære relationer. Det er i hvert fald et stykke af det, som bliver efterspurgt i forbindelse med strategien, og det synes jeg man skylder at kvittere for.

I Venstre har vi siden 2001-valget taget kampen op mod tvangsægteskaber, vi har forebygget og bekæmpet dem. Særlig 24-års-reglen har virket, men selvfølgelig kan og skal vi gøre endnu mere. Det her forslag, som en samlet opposition har fremsat, indeholder ikke

ret mange løsningsforslag, som vi kan bruge til noget. Derfor afviser vi forslaget.

Jeg skal i øvrigt på vegne af De Konservatives ordfører, som ikke kunne være til stede i salen her i dag, sige, at Det Konservative Folkeparti også afviser forslaget.

Kl. 18:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Marianne Jelved.

Kl. 18:25

Marianne Jelved (RV):

Hvis jeg nu skulle tage tråden op efter ministeren og bruge den samme tone, vil jeg sige, at det jo ville være lidt underligt, hvis vi skulle skrive noget om 24-års-reglen, for det er jo en regel, der eksisterer. Et beslutningsforslag skal jo beskæftige sig med de ting, der ikke eksisterer, men som man mener som forslagsstiller burde eksistere. Så jeg vil afholde mig fra at snakke mere om 24-års-reglen, for det er ikke det, sagen handler om i dag, men spørge hr. Karsten Lauritzen, om vi er enige om, at den tidobling af det antal par med anden etnisk baggrund end dansk, som samlever eller er gift med en fra sit oprindelsesland, der nu i anførselstegn er flygtet til Sverige, er et tegn på, at vi er sikre på, at tvangsægteskaber ikke finder sted.

Kl. 18:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:26

Karsten Lauritzen (V):

Tvangsægteskaber finder desværre sted i Danmark, men mulighederne og ressourcerne, der bliver brugt på at forhindre dem, er øget kraftigt, og vi ser jo, at der hele tiden bliver udrullet nye tiltag fra Integrationsministeriet. Et tvangsægteskab er et for meget, og derfor har vi i regeringen jo også været garant for, at der gentagne gange i straffeloven er blevet strammet op på, hvordan tvangsægteskaber straffes.

Jeg kan bare notere mig, at hvis man sådan kigger lidt på, hvad forskere siger, kan man se, at der i hvert fald for et stykke tid siden i Kristeligt Dagblad og også i Integrationsministeriets i øvrigt udmærkede blad var en forsker, der satte fokus på tvangsægteskaber og æresrelateret kriminalitet i sidste eller forrige nummer, en forsker, der er professor ved Oslo Universitet, Unni Wikan – jeg ved ikke, om jeg udtaler det rigtigt – der roste den danske indsats og sagde, at den er betydelig, god og effektiv. Det glæder jeg mig sådan set over, for det er udtryk for, at det, regeringen har lagt frem, rent faktisk også virker.

Kl. 18:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det. Så er det fru Marianne Jelved for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 18:28

Marianne Jelved (RV):

Rockwool Fondens rapport fra sidste år er blevet nævnt, og jeg har selv nævnt SFI's rapport også fra sidste år. Ingen af de to rapporter kan godtgøre, at tvangsægteskab er noget, vi har overblik over eller viden om, eller at vi ved, hvor meget der foregår. Tværtimod kan man ifølge Rigspolitiets statistikker se, at der faktisk er temmelig meget æresrelateret kriminalitet, som er blevet registreret siden 2006-2008.

Så der er da nok at gøre stadig væk, vil jeg sige til hr. Karsten Lauritzen. Verden er jo ikke færdig med at blive bedre – eller det er den måske?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Karsten Lauritzen (V):

Det er i hvert fald et så stort spørgsmål, at jeg ikke kan svare på det her fra Folketingets talerstol i dag. Jeg kan bare sige, at regeringens indsats mod tvangsægteskaber er vedvarende. Og jeg synes da, det er lidt tankevækkende, at fru Marianne Jelved nævner Rockwool Fondens undersøgelse fra i sommers, for den handler netop om 24-års-reglen og ser på, om 24-års-reglen virker. Det er jo tankevækkende, at fru Marianne Jelved i sit første spørgsmål siger, at hun ikke synes, vi skal snakke om 24-års-reglen, og så fremhæver den i sit andet spørgsmål.

Så vil jeg også have lov til at fremhæve, at sådan som jeg læser den rapport, så konstaterer man, at 24-års-reglen har haft en effekt, i hvert fald på, at tidspunktet for, hvornår nydanskere bliver gift, er blevet udskudt, sådan at de er ældre. Men selvfølgelig kan vi ikke have nogen sikkerhed for, at der ikke stadig væk finder tvangsægteskaber eller æresrelateret kriminalitet sted, og det er jo derfor, at vi også er åbne over for at tage den her diskussion i Folketingsalen. Men vi har tillid til, at de initiativer, der indtil videre er sat i søen, virker effektivt.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er fru Maja Panduro.

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Socialdemokraterne har altid kæmpet for menneskets frihed til at vælge sin egen livsbane, og når vi i Danmark i 2010 ser unge kvinder og mænd blive tvunget af deres familie til at gifte sig mod deres vilje, er det et voldsomt brud på helt grundlæggende frihedsrettigheder. Det skal stoppes, og som samfund har vi et ansvar for at stå ved de her unges side og tage del i deres kamp. Det gælder også for de af dem, som ikke har kræfterne eller modet til at starte kampen op selv.

På de 2 år, der er gået, siden Rigspolitiet i 2006 begyndte at registrere anmeldelser om æresrelateret vold, og frem til september 2008, hvor vi fik tal for det, har man registreret 349 ofre. Dertil kommer så alle dem, som ikke tør at anmelde deres egen familie, og dem, som vi ved at vi har eksporteret til Sverige, og som nu opholder sig på krisecentrene i Malmø. De her tal viser med al tydelighed, at der er behov for langt mere handling nu.

Socialdemokraterne finder det helt uacceptabelt, at vi som samfund lader ofrene i stikken, og at forældre, som begår den mest alvorlige forbrydelse mod deres børn, får lov til at gå ustraffede rundt iblandt os. Derfor er det, at vi fra en samlet opposition fremsætter forslaget her i håb om at kunne få alle Folketingets partier med på at stå vagt om de her unge piger og drenge, som har så meget brug for vores opbakning.

Formålet med forslaget er at skabe grundlag for en samlet og koordineret indsats imod tvangsægteskaber og æreskriminalitet, og vi fremsætter så en række forslag til, hvad indsatsområderne kunne være. Konkret foreslår vi for det første, at man efter engelsk forbillede laver en samlet indsats til at beskytte mod tvangsægteskaber og æreskriminalitet. Vi foreslår også, at den bl.a. eller f.eks. kunne indeholde kun én chance-reglen med pligten til at handle, et nationalt mæglerteam, indførelse af en særlig beskyttelsesordre, når det handler om tvangsægteskaber, beskyttelse af og støtte til ofrene langt,

Kl. 18:28

langt bedre, end vi gør i dag, en styrket oplysningsindsats, en styrket vidensopsamling og i det hele taget også en styrket international indsats.

Kl. 18:28

Vi kan jo godt stå her i dag og bruge vores krudt på at sige grimme ting om hinanden og spørge: Hvad med dig selv, og hvad skete der for 10 år siden? Men vi kunne også bruge vores krudt på at gå sammen om at finde nogle løsninger for de her unge mennesker, som har så meget brug for vores opbakning. At mene eller påstå, at den nuværende indsats er god nok, er efter min mening direkte respektløst over for de 349 registrerede og formentlig mange hundrede flere ikkeregistrerede, som er ramt her.

Med de her forslag er det en samlet opposition, som rækker hånden frem til alle kræfter og alle partier, som måtte have ønske om at hjælpe de her unge, og det håber vi meget at V, K og O vil tage imod.

Kl. 18:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Dalggaard.

Kl. 18:33

Per Dalggaard (DF):

Tak. Når jeg læser teksten til det her beslutningsforslag, kan jeg ikke lade være med at spørge fru Maja Panduro om, hvad ære der nu findes i kriminalitet, altså hvorfor hedder beslutningsforslaget noget med æreskriminalitet. Hvad er det egentlig for et mærkeligt begreb?

Jeg helt enig med ministeren, når ministeren har undret sig over det med, at der da ikke kan være nogen ære i at begå kriminalitet i sin egen familie. Man taler sågar om æresdrab, altså, det drejer sig om mord på sine egne børn, og det drejer sig om vold mod sin egen familie. Det er det, det er. Men når man har det begreb ære foran, er det lige som om, man forsøger at dæmpe det, sådan at det egentlig ikke gør særlig meget, fordi det forekommer i specielle kulturelle cirkler, og så er det ikke så galt. Jeg vil gerne spørge: Hvor meget ære er der egentlig i kriminalitet og i mord?

Kl. 18:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:34

Maja Panduro (S):

Se, her er vi jo allerede rigtig godt i gang med at tale os ind på hinanden, for jeg er faktisk meget enig i det, som ministeren sagde til en start. Jeg synes, det kunne være rigtig godt, hvis vi kunne finde en anden betegnelse for det her. Nu er æreskriminalitet jo den betegnelse, vi plejer at bruge, men det er meget interessant at se, at i nogle af de undersøgelser, der er lavet, og i noget af den litteratur, der findes, efterlyser man faktisk også netop nogle bedre begrebsafklaringer, nogle bedre definitioner, og at vi kan blive mere enige om, hvilke termer vi bruger, og hvad vi mener med dem.

Det kunne jo faktisk være en del af det forslag, som vi fremsætter her, at det var noget, vi gik ind og prøvede at kigge på eller fik nogle mennesker, der er klogere end os, til at kigge på. For jeg er enig i, at der ikke er nogen ære i at tvinge sin søn eller datter til et ægteskab, som vedkommende ikke ønsker, og det er heller ikke nogen ære, hvis man efterfølgende forsøger at gennemtvinge det med vold. På det punkt kan hr. Per Dalggaard og jeg rent faktisk finde hinanden og blive enige, og det er jo da glædeligt, når det sker.

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Dalggaard for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 18:35

Per Dalgaard (DF):

Jeg tror nu heller ikke, at det er fru Maja Panduro, der har opfundet det her begreb i forbindelse med teksten her. Det vil jeg helt klart medgive. Det kommer sikkert fra nogle andre.

Men problemet er jo så, hvad vi skal kalde det. Familiekriminalitet? Barnemord eller børnemord? Eller familievold over for sin egen datter? Det er det, det handler om. Det er jo egentlig beskæmmende at opleve, at det rent faktisk – sådan som jeg i hvert fald ser det – er et kulturelt fænomen. Det er jo det, der knytter sig til de her uhyrligheder, der foregår, og som er listet op i det her beslutningsforslag. Hvad kan vi egentlig gøre ved det?

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:36

Maja Panduro (S):

Som jeg opfatter det, er der flere spørgsmål. Men med hensyn til hvad vi skal kalde det: Lige så vel som det ikke er mig, der har fundet på begrebet, og heller ikke nogen af mine medforslagsstillere, mener jeg heller ikke, at det er noget, som vi skal blive enige om lige nu. Det tror jeg vi skal overlade til nogle, som har mere forstand på den slags, end vi har.

Med hensyn til hvad vi gør ved hele problematikken her, har vi jo side op og side ned med forslag lige her, som jeg da håber at hr. Per Dalgaard har læst og også vil tage til sig. Jeg tror ikke, jeg synes, det er nogen særlig god idé at kalde det kulturelrelateret kriminalitet. For som ministeren også var inde på, oplever vi jo altså folk være modbydelige over for deres egne børn i alle mulige kulturer. Vi har også oplevet den her slags kriminalitet i Danmark engang for nogle år siden. Så at sige, at det er en eller anden bestemt slags kultur, der står bag det her, tror jeg vil være for fattig en definition.

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Søren Krarup.

Kl. 18:37

(Ordfører)

Søren Krarup (DF):

Der skal ikke herske tvivl om, at vi ser med største sympati på dette beslutningsforslag om at gøre en indsats for at standse de uhyggelige foreteelser, der kaldes tvangsægteskab og æreskriminalitet, herunder familiens drab på piger, som ønsker at følge deres eget hjerte og ikke familiens kategoriske krav om, hvem de skal gifte sig med. Vi finder æresdrab afskyelige og finder det grotesk, at ordet ære overhovedet kan benyttes i forbindelse med en sådan menneskeforagt og kvindeundertrykkelse. Vi ønsker, at vores lovgivning og den bag lovgivningen liggende kultur skal sætte en stopper for denne afskyelighed.

For så vidt ser vi på beslutningsforslaget med sympati, men vi finder jo grund til at sige højt og tydeligt, at disse afskyelige fænomener knytter sig solidt til islam. Der står islam på æresdrab og tvangsægteskaber, og hvorfor ikke sige sandheden umisforståeligt?

Forhen kendte vi ikke til sådanne problemer i Danmark. Før folkevandringen eller indvandringen fra Mellemøsten, den, som venstrefløjen i dette land er skyldig i, ville et beslutningsforslag som det foreliggende være ganske meningsløst. Tu l'as voulu, Georges Dandin, som Molière siger: Du var selv skyld i det, venstrefløj og kulturradikalisme. Men det er ikke forbudt at blive klogere og tage afstand fra de dumheder, man selv har begået.

I disse dage, hvor Ayaan Hirsi Alis nye bog endnu en gang trækker problemstillingen op – ikke mindst i kraft af hendes egen historie, hvor hun, den somaliske ungmø, skulle tvangs giftes med en fremmed, men flygtede fra familien og kom til Holland og brød med den islamiske familie, der ville tvangs gifte hende mod hendes vilje – er der grund til at se grundforholdet i øjnene. Det er der ikke mindst i dette kristne land, hvor tvangsægteskaber i forlængelse af den lutherske reformation blev standset af kongens og landets lov. Jeg henviser f.eks. til Birgitte Gøyes historie og hendes nej til tvangsægteskabet med Jesper Daa og det efterfølgende kærlighedsægteskab med Herluf Trolle. Ikke mindst i dette Danmark har vi grund til at fatte problemet i dets bredde og dybde.

Der er med beslutningsforslagets nej til tvangsægteskaber og æreskriminalitet tale om et nej til islam og den islamiske kultur. Der er dermed tale om et utvetydigt ja til dansk kultur med dens respekt for det enkelte menneske og for den enkelte kvinde.

Vi glæder os over venstrefløjens klare udspil, men undrer os så over, at udspillet ikke er helt klart, for hvorfor taler beslutningsforslaget så overlegent og bagatelliserende om den udlændingepolitik, der siden 2002 har bremset for tvangsægteskab ved hjælp af 24-årsreglen? Vi tror ikke, at man alene med regler kan binde og bremse en menneskeforagtede kultur. Vi tror, at lovgivningen skal kombineres med et kulturelt opgør, der gør det klart for alle i dette land, også for indvandrene, at vi her er på et område, hvor vi simpelt hen siger nej til tvangen og undertrykkelsen.

Vi ønsker at se problemet i dets helhed. Vi spørger derfor, om dette beslutningsforslag nu også gør det. Der forekommer os at være tale om en uklarhed eller halvhed, som nægter at gå til ondets rod. De mange henvisninger til engelske forslag og forbilleder synes os tvivlsomme, for netop England har jo haft vanskeligt ved at sige nej til den islamisme eller multikulturalisme, der er i færd med at drage sharialovgivning med sig.

Vi ønsker et klarere og tydeligere nej i Danmark, men måske gør vi forslagsstillerne uret. Måske er der med dette beslutningsforslag tale om et sent forsøg på at råde bod på de forfærdeligheder, som venstrefløjen selv har åbnet Danmark for. Når det i de indledende bemærkninger siges, at man ønsker en samlet og koordineret indsats mod tvangsægteskaber og æreskriminalitet, og det derefter hedder: »Indsatsen kan bl.a. indeholde de elementer, der gennemgås i bemærkningerne«, tager vi dette »kan« som udtryk for en ærlig vilje til i fællesskab med os andre at gøre noget ved menneskeforagten. Når der siges kan, er mulighederne mange. Man er åben for forslag, man har god vilje i sin beslutning om at standse det afskyelige.

Vi henholder os til denne gode vilje, som vi finder i beslutningsforslaget, og vil derfor gå ind i udvalgsarbejdet med åbent sind, idet vi naturligvis betinger os, at det sker på grundlag af accept af 24-årsreglen og af tilknytningskravet.

Kl. 18:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det SF's ordfører, og det er fru Hanne Agersnap.

Kl. 18:43

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

SF's ordfører på den her sag, fru Astrid Krag, kan desværre ikke være her i dag, så jeg skal sige følgende:

SF er som bekendt medforslagsstiller af det her forslag til bekæmpelse af æreskriminalitet og tvangsægteskaber. Tvangsægteskaber er forbudt i Danmark, og regeringen har fulgt op med regler, der forhindrer familiesammenføring for unge mennesker. Men tvangsægteskaber stoppes ikke bare, fordi de unge hindres i at få familiesammenføring i Danmark, så simpelt er det ikke. Der mangler tilbud om hjælp og støtte til unge, der presses ud i tvangsægteskab i Dan-

mark. På krisecentrene i Malmø ser man tydeligt resultaterne af den politik. Her ender et stadigt større antal danskere, ofre for tvangsægteskaber, fordi den danske indsats er utilstrækkelig. Dertil kommer problematikken om æreskriminalitet, og et nyt begreb er velkomment. Rigspolitiet startede for 2 år siden med at registrere æresrelateret vold, og der er registreret omkring 350 ofre. Det viser også, at vi trænger til forbedringer.

Vi ønsker en samlet pakke af redskaber til at tage hånd om de voksende problemer både med æreskriminalitet og med tvangsægteskaber, og det er det, det her forslag lægger op til. Først og fremmest skal vi blive bedre til at identificere problemer, handle rigtigt og i rette tid. Det er nu engang sådan, at de mennesker, som bedst spotter problemerne, er folk i marken, det være sig læger, socialrådgivere og lignende. Derfor er det vigtigt, at netop disse mennesker ved præcist, hvordan man tackler problemerne og forløberne for de her problemer. For selv om der er vilje til at hjælpe, kan det være svært, hvis man ikke har den fornødne erfaring og ekspertise.

Vi synes derfor, at der er brug for nationale retningslinjer, som kan give offentlige myndigheder overblik over både handlings- og løsningsmuligheder, og der er brug for reel støtte i form af et professionelt nationalt kriseberebnskab, som kan rykke ud, når de lokale myndigheder står med et problem. Når problemerne er blevet identificeret, skal de selvfølgelig tackles rigtigt, og der er jo ikke kun én løsning, som løser alle typer af de her konflikter; det er nødvendigt, at vi har forskellige værktøjer i værktøjskassen.

Der er tilfælde, hvor problemerne spottes tidligt, og hvor mægling kan være effektiv. Mægling mellem forældre og den unge vil sørge for, at vi i mange tilfælde undgår situationer, hvor den unges liv bringes i fare. Vi skal løse alle de konflikter i optrækket, hvis vi kan, for det kan ikke nytte noget, at vi venter på, at den unges liv først er kommet i fare. Men nogle af problemerne vil altid gå i hårdknude, og der skal der naturligvis andre midler til. Hvis den unge først er kommet i fare, er det bogstavelig talt livsnødvendigt, at der er ordentlige muligheder for beskyttelse. Forslaget her rummer flere gode initiativer, som vi i SF mener vil styrke både følelsen af trykthed og trygheden reelt.

Før jeg slutter af, vil jeg lige tilføje, at også den forebyggende indsats er vigtig. Hos SF mener vi, at uddannelse, information og oplysning er altafgørende. Det her er ikke bare et spørgsmål om regler, redskaber og straffe, det handler også om en god integrationsindsats. Så fra SF's side vil jeg bare sige, at vi håber, at regeringen vil fatte interesse for den problemstilling og de forslag, der her rejses.

Kl. 18:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning til den fungerende ordfører fra hr. Søren Krarup.

Kl. 18:46

Søren Krarup (DF):

Jeg vil gerne spørge, selv om den fungerende ordfører ikke er den rigtige, om noget, som jeg også kunne spørge fru Marianne Jelved om, for hun nævnte også – og det står også i bemærkningerne til forslaget som en anklage mod os – at det, at vi har 24-års-reglen, betyder, at der er mange, der gennemfører tvangsægteskaber, og som så flytter til Sverige og prøver på at snyde ved at bosætte sig der og så komme tilbage til Danmark som EU-borgere. Det vil altså sige, at Sverige kommer til betale byrden af, at vi har en reel lovgivning, der forbyder tvangsægteskaber via 24-års-reglen. Men så vil jeg spørge SF's fungerende ordfører, om det ikke var rimeligt at rette kritikken mod Sverige og sige til svenskerne: Hvorfor kan I ikke vise det samme ansvar, som vi gør? Hvorfor tillader I, at man tvangsgifter piger imod deres vilje og tillader, at de bosætter sig hos jer? Det var dog rimeligt at rette den kritik, der står her i beslutningsforslaget, mod de svenskere, der ikke overhovedet vil vide af virkeligheden.

Kl. 18:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:48

Hanne Agersnap (SF):

Før vi begynder at pege fingre ad andre lande for, hvordan de løser deres problemer, synes jeg, det er værd at kigge på, om vi har nogle flere muligheder for at løse problemerne reelt i starten, altså for at træde til med mægling, træde til fra læreres, socialrådgiveres og lægers side og for at anvende flere af de andre forslag, der er, om at få nogle redskaber i kassen, der gør, at vi kan løse problemerne, før de opstår – frem for at pege fingre ad, hvordan andre lande løser problemerne.

Kl. 18:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 18:48

Søren Krarup (DF):

Nu må det jo siges, at det er venstrefløj, der peger fingre ad den danske lovgivning. Vi peger ikke fingre ad Sverige. De må have lov at være så tåbelige, som de er, og de er meget tåbelige; deres fremmedpolitik er dybt uansvarlig. Men fordi de ikke vil se virkeligheden i øjnene, skal vi da ikke skoses, fordi vi har indført en 24-års-regel, der betyder, at vi faktisk forbyder tvangsægteskaber med ganske umodne kvinder. Så jeg synes, det er rimeligt at rette kritikken mod rette vedkommende.

Jeg hilser det da med stor glæde velkommen, som jeg sagde i min ordførertale, at venstrefløj nu begynder at forstå, at der virkelig skal handles, og det sker selvfølgelig også ved hjælp af lovgivning. Det sker ved hjælp af accept af 24-års-reglen, og jeg går da ud fra, at venstrefløj vil acceptere 24-års-reglen som forudsætningen for dette forslag. Men som jeg sagde, forudsætter det samtidig et kulturelt opgør med den islamiske kultur, der systematisk og bevidst tyranniserer – for ikke at sige myrder – kvinder.

Kl. 18:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:50

Hanne Agersnap (SF):

Vi vil meget gerne have et opgør med tvangsægteskaber – de bringer ikke noget godt med sig – og det har vi altid ønsket. Der er kommet det virkemiddel med 24-ugers reglen, men her er et forslag til flere andre virkemidler, der kan bekæmpe tvangsægteskaber. Så det vil vi meget gerne have et opgør med, og vi mener, at der simpelt hen mangler flere redskaber. Det er ikke slut endnu med det problem, og derfor vil vi gerne have flere redskaber.

Men jeg vil alligevel gerne lige opponere mod, at det skal være en kamp mod den islamiske kultur. Det skal være en kamp mod tvangsægteskaberne, og så skal vi ikke brede det ud til et mere omfattende begreb som sådan.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i ordførerrækken med fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 18:51

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Jeg vil starte med at sige, at jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at vi skal have fundet et andet ord end æreskriminalitet. Det er et stort problem, at nogle journalister, eller hvem det nu er, på et eller andet tidspunkt har fundet på at hæfte det ord på denne type kriminalitet. Det er drab, der er tale om, og det er vold og trusler.

Det er utroligt, at nogen kan påstå, at det skulle have noget som helst med ære at gøre, ligesom jeg også håber, at vi i forhold til rockere og andre kan få udryddet, at det har noget som helst med ære at gøre, når de slår ihjel, og at vi kan få udryddet det, der handler om, at nogle synes, at det skal straffes lidt mildere, eller at det skulle være noget, der havde med ære at gøre, når manden slår kone og børn ihjel, fordi konen vil forlade ham, eller i nogle tilfælde de her tragiske sager, hvor mænd slår kone og børn ihjel, fordi de har mistet arbejdet og ikke kan se, hvordan det skal kunne hænge sammen for familien, når de ikke længere har arbejde. Der er en række ting, vi skal have arbejdet med, både i forhold til begrebet æreskriminalitet og i forhold til at få fjernet den her opfattelse af, at ens ære skulle få det bedre, ved at man slog nogen ihjel. Det er en helt forfæjlet opfattelse.

I forhold til selve forslaget, som vi jo er medforslagsstillere af, mener vi, det er helt afgørende, at vi får en bedre indsats, end vi har i dag, for at sikre, at ingen bliver tvunget til at gifte sig mod deres egen fri vilje, og at ingen bliver tvunget til at blive i et ægteskab mod deres egen fri vilje. Derfor håber vi også meget, at den imødekommethed, der trods alt var fra ministeren, med hensyn til at der skal gøres noget mere på det her område, også fører til, at der kommer et videncenter eller en tilsvarende løbende videnopsamling og videnformidling.

Vi håber, at det fører til, at der kommer et kriseberedskab, som hurtigt kan rykke ud, og at man gør en langt større indsats for, at alle de myndighedspersoner – lærere, pædagoger og andre – der kan komme i kontakt med unge, som fortæller om, at de er i fare for at blive tvunget ind i et ægteskab eller gerne vil ud af et ægteskab, de er blevet tvunget ind i, ved, at der er et sådant kriseberedskab, de kan kontakte straks, altså ved, hvor de lynhurtigt kan finde nummeret henne, så de kan ringe og kriseberedskabet kan rykke ud, fordi det også er vigtigt, at der kommer en meget hurtig indsats.

Det er vigtigt, at de unge får en viden om, at de kan få hjælp med det samme, og at det er en effektiv hjælp, de får med det samme, og at det er den rigtige hjælp, de får med det samme. Hvis man har prøvet nogle gange at fortælle om, hvad det er, man er bange for, og ikke får nogen hjælp, kan det jo være, at man giver op. Og hvis det spreder sig også til andre unge i samme situation, at man ikke kan regne med en ordentlig hjælp, har vi svigtet de unge, som har så stort behov for hjælpen.

Jeg håber også, at der for alvor kommer gang i mægling og udvikling af metoder til mægling, så man forhåbentlig kan finde en løsning i forhold til familien. Ikke mindst mener jeg altså, at vi skal gøre beskyttelsen af ofrene langt, langt bedre. Jeg mener, at man skal have krav på at få en ordentlig beskyttelse, og at man selv skal være med til at bestemme, om man vil have den beskyttelse, der ligger i, at man fuldstændig må opgive sit liv og flygte til et andet land og leve dér under ny identitet, eller om man vil have en beskyttelse, hvor man bliver i sit liv. Især hvis man har fået børn og børnene går i skole og har kammerater osv., mener jeg faktisk, at man har ret til at få en beskyttelse, der gør, at en selv og ens børn kan blive i det liv. Så må det være den familie, der truer en, der må opgive deres liv. Det kan ikke være rigtigt, at det er ofrene, der yderligere skal svigtes af samfundet, ved at de er nødt til fuldstændig at ændre deres og deres børns liv.

Jeg mener, at det er lige så vigtigt, at vi beskytter ofrene her, som det er vigtigt, når det er tegnere eller andre, der bliver udsat for tru-

sler. Det er afgørende, at vi kan vise, at vores demokrati er så stærkt, at vi beskytter dem, der bliver truet med vold og drab, altså viser, at vi ikke vil lade det ske, og at vi ikke vil finde os i, at det er dem, der skal blive ofre igen ved at skulle opgive deres liv og måske flygte til et andet land. Det synes jeg ikke er rimeligt, og jeg mener, det er noget af det, der skal med i den indsats, der skal være fremover.

Kl. 18:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Marianne Jelved.

Kl. 18:55

(Ordfører for forslagsstillerne)

Marianne Jelved (RV):

Tak, jeg vil gerne kvittere for den åbenhed, der har været vist fra, synes jeg, alle ordførerne og ministeren for at drøfte i hvert fald dele af det forslag, som er til behandling her i dag i Folketinget. Jeg vil gerne over for ministeren anerkende, at der er sat ting i værk i forbindelse med satspuljen: Der er lavet en funktionsenhed i forbindelse med Landsorganisation af Kvindekrisecentre, der er ved at blive skabt et landsdækkende mæglerkorps, der er skabt eller ved at blive skabt et bosted for unge par, der er vejledning undervejs til frontmedarbejderne, og der er et rollemodekorps, der er ved at blive etableret, hvor medarbejderne er under uddannelse. Så langt så godt. Det er alle sammen udmærkede ting, og der er rigtig mange partier, der står bag ved, og man kan sige, at det også ligger implicit i nogle af de ting, som vi har skrevet om i beslutningsforslaget. Så det kunne have været nævnt, ja, det er rigtigt.

Så må jeg om ordvalget eller ordbrugen sige, at jeg er enig med både ministeren og de ordførere, der har beskæftiget sig med brug af begrebet ære i forbindelse med de forfærdelige ting, vi her behandler et forslag om at undgå fremover, og det eneste, jeg kan finde på at kalde det, som nogenlunde matcher min opfattelse af det, er undertrykkelseskriminalitet. Det er godt nok et langt og indviklet ord at sige, men det er jo sådan set det, det drejer sig om: Man undertrykker andre mennesker og deres frihedsrettigheder.

Når vi i Det Radikale Venstre har været kritiske over for 24-års-reglen eller i hvert fald noget af begrundelsen for at have den, er det, fordi det har ligget i luften, og det er også nogle gange blevet sagt – og jeg mener også, at hr. Søren Krarup sagde det her i dag – at 24-års-reglen i sig selv bidrager til at forhindre tvangsægteskaber. Det mener jeg desværre ikke den gør. Den forhindrer jo ikke nogen i at blive gift; den forhindrer nogen i at blive familiesammenført i Danmark. Det er flertallets frie ret at træffe den slags beslutninger, det anfægter jeg ikke, og det er jo ikke en forudsætning for Det Radikale Venstre eller de andre forslagsstillere – det vil jeg gerne understrege over for hr. Søren Krarup – at 24-års-reglen er i spil, fordi vi gerne vil have nogle flere initiativer på bordet, der kan forhindre den kriminalitet, der fører til undertrykkelse af unge mennesker og tvang, som er helt ulovlig og helt uacceptabel. Så det er ikke et spørgsmål om enten-eller, hvad angår 24-års-reglen, det er spørgsmål om, hvordan vi kan komme videre i bekæmpelsen af den kriminalitet og den undertrykkelse, som vi jo alle sammen er enige om at bekæmpe.

Derfor vil jeg også gerne kvittere over for hr. Søren Krarup for den åbenhed, der blev givet udtryk for, og den konstruktive vilje til at se på eventuelle flere forslag. Der kan jo også være nogle ting, som vi ikke har fundet på endnu, og som vi i fællesskab kan blive enige om kunne være gode initiativer. Det er bare vores pointe, at vi ikke mener, at det er tilstrækkeligt. Vi er ikke færdige med at udvikle redskaber til at forhindre, at unge bliver bragt i en situation, som de ikke selv kan håndtere, og hvor de så har brug for hjælp fra samfundet omkring dem.

Der er nogle ordførere fra gruppen af forslagsstillere, der har beskrevet nogle af de ting, og jeg vil godt over for ministeren, som

eksplicit tog fat i tvangsforanstaltninger over for personer, som de borgerlige partier ikke kunne drømme om at tage fat i, understrege, at jeg går ud fra, at der er tale om muligheden for ved dommerkendelse at opbevare et pas for en ung, som kan blive tvangshjemført, kan man sige, til hjemlandet for at blive tvangsgift der. Det er klart, at det er en meget, meget indgribende foranstaltning, og det er heller ikke et krav, at det er det forslag, der skal gennemføres, men vi mener bare, at der er brug for, at man kan skride ind og forhindre unge i at blive ført af sted eller give dem redskaber til at håndtere den situation, når de bliver bragt i den situation, at der er tvang, og de kan ane, hvor det bærer hen.

Derfor er det også meget, meget vigtigt, at der er et krav til myndighederne om at skride ind og have helt klare retningslinjer for den myndighedsudøvelse, der skal ske, i det øjeblik en ung henvender sig eller nogle fortæller myndighederne, at der er ved at ske overgreb mod den unge. Vi mener, der stadig væk er et mægtig stort behov for oplysningsarbejde og i virkeligheden også redskaber og undervisningsmaterialer, der gør det klart, hvad ret og pligt er i et demokrati som det danske, og som også giver anvisninger til lærerne, pædagogerne og andre, som har med børn og unge at gøre, så de bliver i stand til at handle hurtigt. For der skal handles hurtigt, når der er mistanke om, at der er den slags undertrykkelse og overgreb på vej.

Kl. 19:01

Der er det desværre trist, at vi af og til får henvendelser fra folk – senest har jeg fået det fra en gymnasielærer – som ikke rigtig ved, hvad de skal gøre, hvis de får mistanke om, at der er sådan nogle ting undervejs. Derfor er der brug for meget oplysningsmateriale. Vi kan håbe, at det kommer med noget af det, som der er taget initiativ til i forbindelse med satspuljeforhandlingerne sidste år.

Så vil jeg gerne argumentere for, at vi også ser på mulighederne for at styrke videnindsamlingen også fra internationale erfaringer. Der er jo andre lande, som arbejder med de samme problemstillinger, og som har forskellige initiativer og måske også forskellige erfaringer. Vi burde meget mere systematisk kunne indhente erfaringerne. Uanset om vi som hr. Søren Krarup mener, at englænderne ligger, som de selv har redt, må vi dog alligevel prøve at se, om man kan hente nogle erfaringer fra den sammenhængende indsats, de har gjort her i de senere år. Det gør de jo også i Sverige og i andre lande omkring os. Så et videncenter, der kan samle oplysninger om det her, ville være et godt udgangspunkt for, at vi kunne iværksætte flere initiativer.

Jeg skal slutte med at sige, at forslagsstillerne er fuldstændig på det rene med, at der er forskellige holdninger til de forslag, der ligger i beslutningsforslaget, og det er jo også derfor, det er formuleret på den måde, at »yderligere initiativer kan bl.a. bestå af«, og så kommer der en række initiativer. Og det er jo i mangel på fantasi og kløgt, at der ikke står flere ting eller der ikke er udviklet flere løsninger, men det er også for at vise det åbne sind og sige, at der her dog er et fælles emne, som alle er enige om at være på vagt over for, nemlig den tvang og den undertrykkelse, som er ulovlig, og som er ødelæggende for et hvilket som helst ungt par, der bliver udsat for det, uanset hvem det er, der udsætter dem for det.

Jeg er helt enig med hr. Søren Krarup i, at man godt kan tale om, at der er kulturelle forhold, der gør sig gældende, men det er der jo også, når man ser på den vold, der i øvrigt findes i vores samfund, og overgreb mod børn og unge, som vi er nødt til at forholde os til og gøre noget ved også som lovgivere.

Så jeg vil give tilsagn om en åben og fordomsfri forhandling med partierne, og det kunne jo være, at vi kunne nå frem til en beretning, som kunne sætte flere initiativer i gang.

Kl. 19:03

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 19:03

Søren Krarup (DF):

Jeg takker også for den åbne og velvillige holdning til det fælles problem. Det er indlysende, at en indsats imod tvangsægteskaber, og jeg vil ikke sige æreskriminalitet, jeg vil sige datterdrab, for det er jo det, der er tale om, er vi alle tilhængere af, det støtter vi.

Men jeg må så lige spørge, for det er helt afgørende: Accepterer forslagsstillerne, at betingelsen for disse fælles overvejelser, hvor vi med åbent sind vil gå ind, er en accept fra alle parter af 24-års-reglen og tilknytningskravet? Er det accepteret som betingelsen for de fælles overvejelser?

Kl. 19:04

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:04

Marianne Jelved (RV):

Jeg forstår slet ikke, hvorfor det skal gøres til en betingelse, for det fremgår jo ikke på nogen måde, at 24-års-reglen eller tilknytningskravet er en del af det her beslutningsforslag eller er en forudsætning for, at man kan komme med flere initiativer, der beskytter unge og bekæmper tvang og undertrykkelseskriminalitet, som jeg nu har valgt at kalde det.

Det har jo intet med hinanden at gøre, og jeg forstår ikke, hvorfor man skal aflægge fane-ed for at få lov at forhandle med hr. Søren Krarup om yderligere initiativer, som der kunne skabes flertal for, og som kunne udgøre en endnu større indsats imod tvang og undertrykkelse af unge mennesker.

Kl. 19:04

Formanden :

Hr. Søren Krarup.

Kl. 19:04

Søren Krarup (DF):

Det er da klart, at når vi har foretaget et meget væsentligt skridt imod tvangsægteskaber med det, der hedder 24-års-reglen, og vi så i øvrigt vil arbejde videre imod, at tvangsægteskaber finder sted, så må vi da begynde med at acceptere, at den lovgivning er der og er en stor fordel, som vi arbejder ud fra. Ellers synes jeg jo ikke at vi kan forhandle.

Så vil jeg lige sige, at naturligvis er det ikke gjort med lovregler. Det var det, jeg sagde i min ordførertale, nemlig at der er tale om et kulturelt opgør, og der skal det jo så også siges, at den kultur, vi taler om, er den islamiske kultur. Jeg står her med Hirsi Alis sidste bog, hvor hun netop siger, at alle æresdrabene finder sted i muslimske lande, medmindre der altså er tale om folk, der er kommet til de vestlige lande og der medbringer deres muslimske kultur.

Men altså, dels er der tale om et kulturopgør med islam; dels er der tale om, at vi må acceptere, at vi har foretaget en lovgivning, som vi må fortsætte med og lade være betingelsen for videre forhandlinger.

Kl. 19:06

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:06

Marianne Jelved (RV):

Jeg synes ikke, det er rimeligt at udtrykke sig på den måde, som hr. Søren Krarup gør, og som indikerer, at alle med en bestemt religiøs tro går ind for tvangsægteskaber, for det er jo ikke rigtigt. Det her er meget mere en generationskonflikt, end det er noget andet. Det må jeg nu mene, selv om hr. Søren Krarup ryster på hovedet. Desværre

sker der jo også overgreb andre steder end i de generationskonflikter, vi konkret har på bordet med beslutningsforslaget her, overgreb på børn i andre sammenhænge og uden for muslimske kredse.

Så skal vi nu ikke lade det ligge et øjeblik og koncentrere os om det, der er beslutningsforslagets kerne, nemlig at skabe flere initiativer, der kan forhindre tvangsægteskab og forebygge og skabe oplysningsvirksomhed, der gør, at vi kan komme det her til livs i Danmark? For vi vil bare ikke have det.

Kl. 19:07

Formanden :

Tak til fru Marianne Jelved.

Der er ikke flere, der ønsker ordet for korte bemærkninger, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet, er det vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 215:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal ejendomsskat. (Nedsættelse af grundskyldpromillen for ejendomme, der benyttes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 28.04.2010).

Kl. 19:07

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører, der får ordet, er hr. Erling Bonnesen fra Venstre.

Kl. 19:07

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Dansk landbrug og fødevarerektoren er i en særdeles vanskelig situation i øjeblikket. Det er ikke klynkeri, det er blodig alvor. Dansk landbrug og fødevarerektoren samt følgeindustri m.v. med ca. 140.000 arbejdspladser betyder selvsagt rigtig meget for samfundsøkonomien beskæftigelsesmæssigt og bidrager med stor eksportværdi og valutaandtjenning til medfinansiering af velfærds-samfundet. På den baggrund er vi i Venstre tilfredse med, at VK-regeringen sammen med Dansk Folkeparti har lavet aftalen Grøn Vækst 2.0, hvor der tages en række initiativer, der støtter op om landbrugets og fødevarerektorens udfordringer og styrker mulighederne for omstilling og udvikling.

Udfordringerne er nærmest dobbelte: Erhvervet skal overleve og samtidig sikre udvikling og fornyelse. Der er brug for flere gode fødevarer i fremtiden, og derfor er der også muligheder for udvikling og skabelse af merværdi gennem yderligere produktudvikling i takt med markedsudviklingen, og det gælder både det konventionelle landbrug, det økologiske landbrug og nicheproduktionerne. Dansk landbrug skal også i fremtiden være en større energileverandør og f.eks. gennem øget anvendelse af biogas m.v. deltage progressivt på den grønne dagsorden. For at erhvervet kan overleve, kræver det, at der sættes fokus på erhvervets rammevilkår og konkurrencevilkår i sammenligning med andre lande, som man konkurrerer med. Og

samtidig skal der også tages miljøhensyn, således at man på en afbalanceret måde også sikrer miljøforbedringer og passer godt på naturen. Det ønsker landbrugserhvervet også selv.

Lovforslaget her er en håndsrekning til landbruget, en slags omstillingshjælp, for at erhvervet bedre kan tackle de omstillinger, som erhvervet er på vej igennem. Grundskylden, jordskatterne på produktionsjorden, sænkes med 500 mio. kr. pr. år med virkning fra 2011 og fremefter, og nedsættelsen er fuldt finansieret ved fremrykning af lønsumsafgiften samt ved pesticidafgift og kvælstofafgift. Samtidig sikres det, at kommunerne kompenseres, i det omfang de berøres af det.

Venstre ønsker og vil arbejde for, at erhvervet sikres konkurrencevilkår, der vil sikre et bæredygtigt landbrug og fødevarerhverv, og det vil også styrke aktiviteterne og beskæftigelsen i landdistrikterne generelt. Samfundet kan ikke undvære landbruget. Venstre støtter derfor lovforslaget. Tak.

Kl. 19:10

Formanden :

Der er ønsket om en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 19:10

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at der skal skabes arbejdspladser overalt i Danmark og i høj grad også der, hvor der er landbrug. Men jeg forstår simpelt hen ikke, hvordan Venstre kan gøre det så fuldstændigt hovedløst. For mig at se handler det mere om, at Venstre vil give skattelettelse til sine venner, end at man vil sikre arbejdspladser.

Hvis man for alvor skal ind at hjælpe landbruget, skal man da se på den kæmpe gældsbyrde, de har, og så skal man se på, hvordan landbruget kan blive omlagt til økologisk kvalitetsproduktion, i stedet for at landbruget laver en billig produktion, som skal konkurrere med en billig produktion andre steder. Der er da brug for at lave noget, der for alvor peger mod fremtiden, i stedet for bare ukritisk at dele skattelettelse ud.

Kl. 19:11

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:11

Erling Bonnesen (V):

Grøn vækst 2.0 peger klart, som jeg også markerede i min ordførertale, fremad og giver erhvervet nogle muligheder. Men det står lyssende klart, at det bliver vi ikke enige med Enhedslisten om, og det er der sådan set ikke så meget nyt i.

Kl. 19:11

Formanden :

Fru Line Barfod.

Kl. 19:11

Line Barfod (EL):

Jeg er enig i, at der ikke er så meget nyt i, at Venstres landbrugspolitik peger bagud ud fra, hvordan tingene var for 100 år siden, mens vi synes, at vi skal se fremad og se på, hvordan vi kan skabe et landbrug, som kan producere det, der er behov for.

Hvorfor ikke bruge det, at vi har brug for at få arbejdspladser i Danmark, til at sikre nogle gode fødevarer i Danmark, i stedet for fortsat at satse på en svineproduktion, som produceres under elendige vilkår, som er med til at sprede masser af gylleforurening i Danmark, og som bliver kørt til Tyskland og slagtet af rumænske kolonnearbejdere til 20 kr. i timen? Hvad med at se på, hvordan vi får lavet gode slagterier i Danmark, der kan producere kvalitetsfødevarer til vores børn, syge og ældre, der har behov for dem?

Det ville være en fornuftig brug af midlerne, men det her med bare fuldstændig ukritisk at dele ud til vennerne hjælper da ikke noget.

Kl. 19:12

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:12

Erling Bonnesen (V):

Spørgeren forsøger her at opstille et fiktivt skræmmescenarium og argumentere ud fra det, men det er jo kilometer væk fra det, som jeg lige på Venstres vegne har stået og holdt en ordførertale om.

Derfor er jeg selvfølgelig også på Venstres vegne tilfreds med den aftale, der nu ligger, hvor vi lige præcis sætter fokus på de her ting, som jeg nævnte i ordførertalen, så landbruget fremover også kan blive en større energileverandører. Vi sætter fokus på konkurrencevilkårene, så landbruget bedre kan konkurrere og således, at produkterne kan skabe merværdi. Det er oven i købet også markeret i aftalen, at vi gør noget for den økologiske produktion. Så der er muligheder, der kan tages fat på.

Men det er jo en forudsætning, at vi får landbrugserhvervet til at overleve, således at de fortsat kan være leverandører af nogle råvarer. Det er sådan set også det, det her skal bidrage til.

Kl. 19:12

Formanden :
Hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 19:13

Flemming Bonne (SF):

Vil ordføreren ikke prøve at forklare lidt mere præcist, hvorfor Venstre går ind og laver en bred støtte? Det er jo rent faktisk sådan, at det her forslag er til gavn for de store landbrug og skovbrug. Det er A.P. Møller, Lego, prins Joachim og alle de store landbrug, der får nytte af det her. Hvis ordføreren virkelig mener noget med, at der skal gives støtte og bedre konkurrencevilkår, ville det så ikke være en bedre idé at gå mere selektivt til værks?

Kl. 19:13

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:13

Erling Bonnesen (V):

Det er også her helt tydeligt, at spørgeren fra SF forsøger at opstille den lidt fiktive dagsorden om, at det er en skæv kompensation. Jeg tror, at det er rimelig tydeligt, hvis man følger med i dagspressen, hvordan landbrugserhvervet og fødevarersektoren rent faktisk har det. De balancerer som erhverv og sektor næsten på kanten af et kollaps. Derfor er det selvfølgelig vores ansvar at påtage os at prøve at hjælpe dem igennem krisen.

Derfor markerede jeg også i min ordførertale, at det her med kompensationen, som vi kan sige er en omstillingshjælp, faktisk er en lille håndsrekning til trods alt at holde fast i kanten, så landbruget fortsat kan være leverandør af råvarer til fødevarersektoren.

Det er også for at sikre de 140.000 arbejdspladser, der er i hele fødevarersektoren. Og det undrer mig da, at SF ikke interesserer sig mere for at prøve at sikre de 140.000 danske arbejdspladser, som er afhængige af det her. Men det gør man tilsyneladende ikke i SF. Det må jeg undre mig over.

Kl. 19:14

Formanden :
Hr. Flemming Bonne.

Kl. 19:14

Flemming Bonne (SF):

Forskellen på Venstre og SF i den her sag er, at vi ikke et øjeblik tror på, at de her skattelettelser vil give øget vækst og vil skabe nye arbejdspladser.

Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Kan ordføreren ikke komme lidt tættere på, hvordan man forestiller sig, at der skal komme flere arbejdspladser ud af det her lovforslag? Og vil ordføreren ikke også godt prøve at fortælle lidt om, hvordan det her hænger sammen med den nye strategi for Udkantsdanmark, som der også peges på i lovforslaget? Vil det her medføre nye arbejdspladser i Udkantsdanmark? Og hvor mange nye arbejdspladser?

Kl. 19:15

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:15

Erling Bonnesen (V):

For at erhvervet kan overleve, skal man selvfølgelig have fokus på rammevilkårene og konkurrencevilkårene. Der er det helt tydeligt, at dansk landbrug i øjeblikket er dømt bagud på point. Derfor handler det selvfølgelig om at få sikret de aktiviteter, landbruget har, og det gør vi bl.a. ved at give den her kompensation.

Jeg kan så også forstå, at SF har en helt anden tilgang, faktisk den direkte modsatte tilgang. Det kan vi jo læse i den såkaldte »Fair Forandring« fra Socialdemokraterne og SF. De vil ikke sænke og lempe beskattningen, men vil øge den. Det vil da så at sige knockoute hele erhvervet, og det er da så også en klar besked til de 140.000 danskere, som nu er beskæftiget i sektoren. Hvad er svaret til dem fra S og SF? Det vil vi se frem til at høre.

Kl. 19:16

Formanden :
Så er det hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 19:16

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes simpelt hen, at Venstres ordfører er nødt til at være mere præcis i forhold til det her. Sagen er jo den, at man tager et relativt stort beløb, som kommunerne skal undvære i indtægter. Man spreder det ud over et meget, meget stort område, så det bliver en lillebitte ting, de enkelte får ud af det. Det er jo landbrug, planteskoler og alt mulig andet, der skal have glæde af det her.

Hvor mange arbejdspladser er der i det her? Hvor meget vækst vil det give for dem, der får disse gevinster, i forhold til hvad det er, kommunerne rent faktisk mister i en situation, hvor der i forvejen bliver sparet?

Lugter der ikke lidt af, at partiet Venstre over for sin samarbejdspartner – i en frygtelig situation for dem, hvor man går tilbage i meningsmålinger og alt muligt andet – desperat prøver at købe en lille smule aflad?

Kl. 19:17

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:17

Erling Bonnesen (V):

Nej. Når man taler om kommunernes situation, vil det også klæde den socialdemokratiske spørger lige at kigge på hele siden, for et par afsnit længere nede står der, at kommunerne vil blive kompenseret fuldt ud for den virkning, de bliver berørt med. Så kommunerne mister ikke en eneste krone på det her. Man kan sige, at der samlet ikke går en eneste krone fra velfærden ved det her.

Forudsætningen for, at vi også kan betale vores fremtidige velfærd, er jo lige præcis, at vi har noget erhverv, nogle arbejdspladser og noget eksport. Når vi kigger på vores produktion og eksport, er det en af vores meget store kompetenceklynger, og derfor handler det selvfølgelig om at sikre den beskæftigelse, vi har nu, og den produktion, vi har nu, og bruge det som et springbræt til at få det yderligere forøget. Det er der præcis gode muligheder for, fordi der jo, når vi kigger ud over verdenskortet, bliver øget brug for gode fødevarer. Det er det, vi skal være klar til, men det er så en forudsætning, at vi får vores erhverv med os.

Kl. 19:17

Formanden :
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 19:18

Rasmus Prehn (S):

Jeg har skam læst lovforslaget. Det er korrekt, at der lægges op til, at kommunerne skal kompenseres, men bliver det nu fuldt ud? Hvis det f.eks. bliver over blokken, ja, så vil det være sådan, at det i nogle tilfælde kun vil være 85 pct., man får dækket. Så der er nogle kommuner, der skal af med penge, der i en situation, hvor de står og skal spare på kernevelfærden, skal af med yderligere, fordi man hos Venstre har siddet og er blevet enige om: Nå, jamen vi må hellere finde på et eller andet, så i mangel af bedre giver vi en lille skattekompensation til dem, der har landbrug, planteskole og alt muligt andet.

Man prøver altså at købe sig aflad, men hvor meget vil det egentlig have i effekt? Kan Venstres ordfører nævne, hvor meget en gennemsnitlig landmand helt konkret vil få ud af det her? Vil det virkelig batte noget, eller er det bare at tage et relativt stort beløb af samfundets kage og smøre den ud som et tyndt lag i forhold til nogle for bare at købe aflad? Det er jo ikke noget, der rigtig batter noget, når det først bliver smurt så tyndt ud.

Kl. 19:18

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:18

Erling Bonnesen (V):

For så vidt angår virkningen på kommunerne, vil det også være nyttigt lige at læse et afsnit længere ned, for der står lige præcis, at den enkelte kommune bliver kompenseret så at sige krone til krone. Så der er ikke en eneste kommune, der taber en eneste krone på det her. Det lille forsøg på at lave et lille skræmmebillede af det må jeg tage afstand fra. Kommunerne bliver fuldstændig kompenseret, for det står meget klart og tydeligt markeret i lovforslaget. Det har også været hensigten, og det er på plads, så det kan afvises fuldstændig.

Kl. 19:19

Formanden :
Så er der en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 19:19

Thomas Jensen (S):

Der er siden 2002 givet 4,1 mia. kr. i skattelettelser til dansk landbrug, og det er jo penge, der er gået fra velfærden i Danmark. I forlængelse af svaret på hr. Rasmus Prehns spørgsmål vil jeg bare følge op og sige, at det slet ikke er fuldstændig klart formuleret, hvilken konsekvens det har for kommunerne. Der står direkte, at det kan blive over bloktilskuddet, der står direkte, at hvis ikke det finansieringsudvalg, som sidder og arbejder nu, kan finde frem til noget, er det over bloktilskuddet, det skal reguleres. Vi har jo tidligere troet, at det her finansieringsudvalg skulle kunne lave noget, der kunne træde i kraft i 2012, nu står der, at det allerallertidligst kan træde i kraft i

2012. Der er stor, stor forvirring om, hvad det her vil betyde for den kommunale økonomi og dermed muligheden for at sørge for ordentlig velfærd ude i kommunerne.

Jeg vil bare gerne have Venstres ordfører til at bekræfte, at der ikke er nogen fuldstændig klare svar i lovforslaget på, hvad det her betyder for kommunerne.

Kl. 19:20

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:20

Erling Bonnesen (V):

Jeg kan fuldstændig afvise den usikkerhed, der forsøges tegnet her. Det står klart og tydeligt, sort på hvidt i det afsnit, som er lige før det, som den socialdemokratiske spørger her gik i gang med, nemlig at den enkelte kommune allerede fra dag et bliver kompenseret krone til krone. Så jeg vil lige anmode om, at man læser hele lovforslaget for dermed at fjerne enhver form for usikkerhed her fra starten af.

Det, der så står markeret, er, at man så hen ad vejen vil prøve at se, om man kan få det balanceret ind på lige fod med de andre regler, som generelt gælder for kommunerne. Der står også markeret, at hvis det så ikke kan lykkes, vil man fortsætte med den her direkte kompensation, som der er lagt op til.

Det er det, der er hensigten med det, og derfor kan jeg feje enhver tvivl af bordet, for så vidt angår den usikkerhed, der her søges tegnet.

Kl. 19:21

Formanden :
Hr. Thomas Jensen.

Kl. 19:21

Thomas Jensen (S):

Det er bare ikke sandt. Lad mig læse op fra lovforslaget: »Den individuelle kompensationsordning gælder alene for 2011.« Og videre står der, at hvis ikke Finansieringsudvalget kan finde ud af at finde en løsning på det her, vil kommunerne blive kompenseret for virkningen af provenutabet over bloktilskuddet. Her er det jo af hr. Rasmus Prehn blevet fremført, at vi er nede i nogle procenter, de kun bliver kompenseret.

Hvad vil det f.eks. betyde for udkantskommunerne, de kommuner, som har meget landbrugsjord, og som taber rigtig meget provenu på det her lovforslag? Det her er endnu et eksempel på, at Venstre trækker Danmark skævt. Udkantskommunerne bliver ramt hårdere af det her lovforslag end f.eks. København, Århus og Odense. Har Venstres ordfører noget svar på det? Det her er endnu et eksempel på, at Danmark bliver trukket skævt. Kan Venstres ordfører give mig ret i det?

Kl. 19:22

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:22

Erling Bonnesen (V):

Hvis det er den stærkeste argumentation, man kan komme med i forbindelse med påstanden om, at vi skulle trække Danmark skævt, så må jeg godt nok sige, at det ikke bare er slapt, så er det meget, meget slapt. Hvis man læser det her lovforslag grundigt, for så vidt angår den måde, kommunerne bliver kompenseret på, vil man læse, at de bliver kompenseret fuldt ud. Læs også lige høringssvarene, hvor der står, at det er fint nok, at det bliver tacklet på den måde.

Så det er hensigten, det vil blive gennemført, og kommunerne taber ikke en eneste krone på det her; der går ikke en eneste krone fra velfærden på grund af det her. Samlet set vil det her ikke medvirke til at brække Danmark over, tværtimod vil det styrke aktiviteten også i landdistrikterne, fordi man jo så kan fastholde noget beskæftigelse også i landdistrikterne.

Jeg må da så undre mig endnu mere over, at Socialdemokraterne så har skrevet i sit eget forslag, at man vil øge beskattningen. Det vil da om noget få Danmark til at brække over og koste arbejdspladser.

Kl. 19:23

Formanden :

Tak til hr. Erling Bonnesen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 19:23

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Tak. Mens regeringen med nulvækst og andre såkaldte planer tvinger kommunerne til at skære ned på velfærden, fordi der er givet ufinansierede skattelettelser, så stopper det desværre ikke ved det. Nu skal dansk landbrug have en skattelettelse mere.

Det virker jo fuldstændig barokt i 2010, at når Socialdemokraterne foreslog at hæve lønsumsafgiften for at finansiere vores børns uddannelse, så afviser regeringen det med, at Socialdemokraterne vil sende danske virksomheder til udlandet, men når dansk landbrug har fået en fod i døren, eller rettere et sæde i regeringen, så giver regeringen straks en skattelettelse på ½ mia. kr. til landbruget, som delvis – og kun delvis – finansieres af netop lønsumsafgiften. Det viser klart og tydeligt, at regeringen prioriterer landbruget højere end velfærden i Danmark. Det her lovforslag stjæler fra børnene og giver til bønderne.

Det er jo ikke første gang, at velfærden skal udsultes for at give skattelettelser til landbruget. Med det her lovforslag har dansk landbrug siden 2002 fået skattelettelser for 4,1 mia. kr. Og så er spørgsmålet, hvilke konsekvenser så store skattelettelser har for kommunernes økonomi. Det er desværre ganske uklart, hvilke konsekvenser det har. Skattelettelserne til landbruget giver færre penge til velfærden i Danmark, men det er uklart, hvor mange penge der helt præcis forsvinder. Det er nemlig nogle tvivlsomme finansieringskilder, der bliver trukket ind. F.eks. er det usikkert, om det med kvælstofvoterne kommer på plads inden 2013.

Hvad betyder lovforslaget så for Udkantsdanmark? Her er det til gengæld ganske klart, at kommunerne i Udkantsdanmark bliver ramt rigtig hårdt, fordi de mister rigtig mange skatteindtægter fra jordbrug. Og når regeringen så vil træde til og kompensere over bloktilskuddet, ved vi godt, at det ikke bliver en fuldstændig kompenserende. Det her vil udhule udkantskommunernes økonomi endnu mere, og på den måde viser det endnu en gang, at Venstres politik ikke hænger sammen, når det handler om velfærd, eller når det handler om Udkantsdanmark.

Hvad vil lovforslaget så betyde for landmændene? Det er jo ligesom formålet med det her lovforslag, at det skal hjælpe landmændene. Men virker det overhovedet? Redder det nogen landmænd at smøre en skattelettelse på ½ mia. kr. ud over Danmarks 14.000 landmænd – i øvrigt landmænd, som har en samlet gæld på 350 mia. kr.? Sikrer det dansk landbrug at komme med den her skattelettelse? De økonomiske vismænd siger nej. Den sunde fornuft siger også nej. For problemet i dansk landbrug er jo, ud over at afsætningspriserne er lave, at jordpriserne er høje, og det er jo velkendt for alle landmænd, at skattelettelser betyder stigende jordpriser. Med andre ord gør det her forslag ondt værre for dansk landbrug. Det rammer skævt på ejere og lejere af jord, og det rammer skævt på unge og ældre landmænd.

Det er klart, at regeringen ikke har nogen plan for alvor at hjælpe dansk landbrug, og i den videre proces med det her lovforslag er der i hvert fald behov for at få afklaret en lang række uklarheder ved forslaget og få svar på, om det overhovedet virker med hensyn til at hjælpe landmændene.

Det her lovforslag er hastet igennem, og det grænser til lovsjusk. Der er ikke nogen dokumentation for, hvilken betydning det her vil få for forskellige landmænd. Der er heller ikke nogen konsekvensberegninger for kommunernes økonomi, og der er heller ikke nogen konsekvensberegninger for udkantskommunernes økonomi. Så begynder man at fikle ved kommissoriet for finansieringsudvalget omkring udligningssystemet, det skal også udskydes endnu længere tid. Der er flere uklarheder, end der er klarheder.

En klarhed, der dog er, er, at miljøet bliver den helt store taber. I skattelettelsen på ½ mia. kr. er der ingen miljøkrav til landbruget, og helt afgørende elementer fra Grøn Vækst er blevet skrottet eller helt udsat. Vi kan se, at 50.000 ha randzoner ikke er blevet etableret inden 2010, som det var lovet i aftalen, og natur- og vandplanernes skæbne kender vi endnu ikke. På den måde er der rigtig, rigtig mange miljømæssige ting, hvor det står ganske klart, at det går den forkerte vej. Det, der står klart, er, at der endnu en gang bliver delt skattelettelser ud. Pengene tages fra velfærden, og der bliver slået et ekstra hul i statskassen. Desuden må miljøet holde for.

Det, der er klart her fra talerstolen, er, at Socialdemokraterne ikke kan støtte forslaget, men vi vil i udvalgsarbejdet sørge for at bringe klarhed over forskellige ting: konsekvenser for landmænd, miljø, kommunernes økonomi og især udkantskommunernes økonomi.

Kl. 19:27

Formanden :

Tak. Der er ønsket om korte bemærkninger, først fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:27

Erling Bonnesen (V):

Tak for det.

Det høres jo meget tydeligt på retorikken, om jeg så må sige, at der er skruet godt og grundigt op for skræmmebilledet her, og det er mange gange sådan omvendt proportionalt med de problemer, man har med at få forklaret den linje, man rent faktisk lægger.

Det er også helt tydeligt, at nu er det jo virkelig markeret, at der er forskelle i politik, for hvordan får man sikret valutaindtjeningen, og hvordan får man sikret noget beskæftigelse? Vi gør det, som vi nu har markeret det. Og det er jo helt tydeligt, at der i Socialdemokraternes eget forslag, det såkaldte »Fair Forandring«, på side 18 lægges op til en øget beskatning af landbrugserhvervet og dermed fødevarersektoren på 1,1 mia. kr.

Så jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, hvordan man vil forklare landbrugs- og fødevarerhvervet og de 140.000 arbejdspladser, som er afhængige af det her, at en øget beskatning og forringelse af konkurrencevilkårene vil sikre arbejdspladserne og eksporten.

Kl. 19:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:28

Thomas Jensen (S):

Med den stigning, som Socialdemokraterne lægger op til, tror jeg ikke at vi vil kvæle dansk landbrug. Omvendt mener jeg heller ikke, at det her lovforslag med en kæmpe skattelettelse vil hjælpe dansk landbrug. De økonomiske vismænd siger det: 500 mio. kr., der skal fordeles mellem 14.000 landmænd, er ikke det, der løser problemerne i dag. Et forgældet dansk landbrug, der har en samlet gæld på 350

mia. kr., skal have helt andre håndsrekninger fra Venstre, hvis Venstre virkelig vil hjælpe dansk landbrug. Så desværre, jeg tror ikke på, at det her hjælper dansk landbrug til at komme på ret køl igen.

Kl. 19:29

Formanden :

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:29

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jamen det er jo tydeligt – og det er så også fair nok – at man står fast på de synspunkter, man nu bringer til torvs. Men jeg hæfter mig ved, at den socialdemokratiske ordfører selv lægger lidt vægt på, at landbrugserhvervet nu er oppe på en gældsbelastning på 350 mia. kr. Det indikerer ligesom, at der er behov for et godt øje på, hvordan vi kan få den her sektor hjulpet med ind i fremtiden. Og så er det jo faktisk en ren knockout at komme og sige: Jamen I har problemer i forvejen, nu giver vi jer lige et ekstra problem, endda et meget stort problem, ved at lægge ekstra skatter oveni.

Så jeg vil gerne spørge en gang til: Hvordan vil man prøve at forklare 140.000 danskere, hvis job er afhængige af det her, at man nu rammer dem direkte på deres erhverv med øget beskatning?

Kl. 19:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:30

Thomas Jensen (S):

Med det lovforslag, som er fremsat her, hvor man giver en skatteletelse til dansk landbrug, ved alle godt hvad konsekvensen er. Det gør ondt værre. Det, der er galt for dansk landbrug i dag, er jo, at jordpriserne er på et helt, helt opskruet niveau. Når man giver en skatteletelse, stiger jordpriserne, og hvad betyder det for den unge landmand, som står med det grønne bevis i hånden og gerne vil købe en bedrift? Det betyder, at der skal endnu flere penge til. Med andre ord: Den unge landmand bliver fra starten af endnu mere gældsat.

Det her lovforslag hjælper ikke til at få unge landmænd til at give sig i kast med at bygge dansk landbrug op på ny. Så den der medicin, vil jeg sige til hr. Erling Bonnesen, der gives til vennerne ovre på Axelborg, virker desværre ikke.

Kl. 19:30

Formanden :

Så er der korte bemærkninger, og det er fra hr. Tage Leegaard.

Kl. 19:31

Tage Leegaard (KF):

Vi kan jo tydeligt se, at i Socialdemokratiet er man mere optaget af at bruge penge, end man er af at skaffe indtjening til Danmark. Og jeg kunne godt tænke mig at høre, om Socialdemokraterne egentlig er optaget af, hvordan rammebetingelserne for landbruget i Danmark skal være i forhold til andre lande, om ikke man synes, at det er en god idé, at den danske landmand har nogle rammer, så han kan konkurrere på lige vilkår med andre landes landmænd.

Kl. 19:31

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:31

Thomas Jensen (S):

Hvis de lige vilkår, som hr. Tage Leegaard lægger op til, er at slække på miljøkravene og give yderligere skattelettelser, vil jeg sige: Nej, så er Socialdemokraterne ikke med.

Kl. 19:31

Formanden :

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 19:31

Tage Leegaard (KF):

Jamen det synes jeg da er dejlig klar tale, og det synes jeg da man skal notere sig, og jeg synes, at man skal notere sig, at Socialdemokraterne så heller ikke er optaget af de der op til 150.000 arbejdspladser, som er i landbruget. Og så kan jeg slet ikke forstå den her fordrejning af tallene, for man siger: Jamen det gør frygtelig ondt på de 5 millioner mennesker, som bor ude i kommunerne, men det gavner ikke de 14.000 ude i landdistrikterne. Den sammenligning kan jeg altså slet ikke få til at hænge sammen.

Kl. 19:32

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:32

Thomas Jensen (S):

Nu er det jo sådan, at der heldigvis bor flere end 14.000 mennesker i udkantsområderne i Danmark, og det vil sige, at de her penge, der bliver spredt så meget ud, over 14.000 landmand, ikke er det, der sætter gang i udkantsområderne. Til gengæld betyder det her lovfor-slag jo, at kommunerne i udkantsområderne mister penge på det, og dermed gør man ondt værre for Udkantsdanmark. Så på den måde synes jeg egentlig at det her lovforslag skaber langt flere problemer end det løser.

Kl. 19:32

Formanden :

Så er det fru Birgitte Josefsen for en kort bemærkning.

Kl. 19:32

Birgitte Josefsen (V):

Jeg synes jo, det er dejligt at høre, at Socialdemokratiet har opfundet en ny politik: Dem, der ligger ned, tramper vi bare en ekstra gang på. Så når det bliver sagt, at det ikke har nogen indvirkning at fordele 500 mio. kr. på 14.000 landmand, så må jeg i hvert fald sige, at det da i hvert fald har den virkning, at man så fordeler en skattestigning på 1,1 mia. kr. på 14.000 landmænd, på et landbrugserhverv, som på trods af en global krise, har formået at sørge for en stor eksportge-vinst til Danmark på over 100 mia. kr. Og jeg vil høre, om ikke Socialdemokratiet mener, at der skal nogen i det her land til at skaffe nogle indtægter til det velfærdssamfund, som vi alle sammen er optaget af at vi har, og som vi også gerne skulle have i fremtiden. Så hvordan vil man sikre det ved at brandskatte et erhverv, som i den grad lever op til at skaffe penge til Danmark?

Kl. 19:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:33

Thomas Jensen (S):

Dansk økonomis vækst skal på fode igen, helt sikkert, og det er ikke kun landbruget, der skal hjælpe til med det, det skal mange andre erhverv også. Så derfor har Socialdemokraterne spillet ud med en lang række tiltag. Allerede dengang vi kunne se, at dansk økonomi var på vej ned ad bakke, handlede vi i tide, og vi handlede i et omfang, som ville kunne gøre, at man kunne bremse dansk økonomis nedtur. Dengang fokuserede vi f.eks. på at investere benhårdt i byggeriet, sådan at de bygningsarbejdere, der var blevet sendt hjem med en fyresedel i hånden, kunne komme i arbejde. Vi lagde frem, hvordan vi vil-

le investere i et grønnere Danmark, i væksterhverv inden for vedvarende energi, men alle de tiltag blev hældt af brættet af Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Så hvis man vil prøve at foregøgle den danske befolkning, at Socialdemokraterne ikke klart og tydeligt går ud og siger, hvordan vi vil skabe mere vækst i Danmark, er det decideret usandt.

Kl. 19:34

Formanden :

Fru Birgitte Josefsen.

Kl. 19:34

Birgitte Josefsen (V):

Jeg har sådan set ikke fået noget svar på, hvordan man fra Socialdemokratiets side vil være med til at sikre, at et erhverv, der henter over 100 mio. kr. hjem i eksportgevinst, skal klare sig i fremtiden, når man vil brandskatte det med 1,1 mia. kr. fordelt på 14.000 landmænd. Det kan jeg altså ikke rigtig se giver vækst. Det er jo heller ikke det, vismændene siger. Men jeg kan så også forstå, at Socialdemokratiet har taget elementer ud af vismændenes rapport og kun forholdt sig til det, som man i Socialdemokratiets optik synes er nødvendigt at forholde sig til. Så jeg vil gerne have svar på, hvordan man vil sikre, at det her erhverv, som hjælper os til at sikre et velfærdssamfund, skal overleve i fremtiden med brandskatning.

Kl. 19:35

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:35

Thomas Jensen (S):

Nu forholder vi os til det her lovforslag, som virkelig er Venstre, Konservative og Dansk Folkepartis klare løsning på, hvordan dansk landbrug skal overleve. Min holdning til det er så, at det her ikke kommer til at hjælpe dansk landbrug med at overleve. Der vil være rigtig mange bedrifter rundt omkring i landet, som i de kommende år må lukke ned og bliver overtaget af naboen, og når naboen skal overtage, så er der stadig væk et meget, meget højt prisniveau for jorden, og på den måde vil de landmænd, der eventuelt skal i gang med at stifte et brug, komme fra start med en meget, meget stor gæld, fordi det her forslag er med til at drive priserne op. Og på den måde synes jeg ikke at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti er med til at skabe nogle klare og gode, positive udsigter for det danske landbrug, desværre.

Kl. 19:36

Formanden :

Tak til hr. Thomas Jensen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger, og så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:36

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det fremsatte lovforslag er et forslag, som går ud på, at grundskyldspromillen kan sættes ned for ejendomme, der benyttes til landbrug, gartnerier, planteskoler, frugtplantager og skovbrug. Det er en del af en udmøntning af aftalen »Grøn Vækst«, som blev indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti den 9. april i år, og den del, der er i det her lovforslag, omhandler så nedsættelsen af skatten på produktionsjord. Det betyder, at en ramme på 500 mio. kr. gældende fra årene 2011 og frem vil blive fjernet som en regning til det danske landbrug, og det vil derefter selvfølgelig betyde en forbedring af deres likviditet, i og med at de ikke skal betale den her skat på deres produktionsjord.

Det er en håndsrekning til nogle erhverv, som er hårdt ramt af de konjunkturer, vi p.t. er vidne til, og svigtende afsætningsmuligheder og dårlige afregningspriser udgør en utrolig giftig cocktail for hele det danske landbrugserhverv. Fra Dansk Folkepartis side synes vi, at vi har en forpligtelse til at stimulere erhvervets økonomiske situation, så den i hvert fald ikke bliver værre, men derimod bedre. Der er i alt 139.000 beskæftigede i branchen, hvoraf de 77.000 er ansat i landbruget og de 62.000 er ansat i fødevareerhvervet. Dertil skal så lægges en række følgeindustrier i energisektoren, agroindustrien og hele bygge- og anlægsbranchen, som også nyder godt af forskellige anlægsinvesteringer, som der i løbet af årene er foretaget. Dertil skal lægges, at på netop det her område er der vitale interesser på spil, og ikke mindst yderkantsområderne har en pæn andel af arbejdspladserne.

Bruttogælden i landbrugssektoren udgør omkring 350 mia. kr., sådan som det også tidligere i dag er blevet sagt fra Folketingets talerstol, og derfor er den samlede branche også særdeles sårbar over for de nyeste konjunkturer, idet værdien af eksempelvis produktionsjord og produktionsudstyr er kommet under ekstremt pres. Det er et pres, der har medført, at truslen om teknisk insolvens for den enkelte erhvervsdrivende er mere end overhængende faretruende.

Fra Dansk Folkepartis side er vi derfor meget tilfredse med den her aftale. Det er en delaftale, som nedsætter erhvervets grundskatter med 500 mio. kr., og det er absolut et lovforslag, som går i den rigtige retning. Men vi anerkender stadig væk, at der skal mange, mange andre incitamenter og virkemidler til for at redde erhvervet og hjælpe og bidrage til, at det hele ikke falder på gulvet for den her meget store industri, hvor man jo kan se, at der er et utrolig stort antal danske arbejdspladser på spil. Så Dansk Folkeparti kan på den baggrund støtte det fremsatte lovforslag.

Kl. 19:39

Formanden :

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger, og først er det fra fru Line Barfod.

Kl. 19:39

Line Barfod (EL):

Jeg kunne forstå, at Dansk Folkepartis begrundelse for at stemme for 0,5 mia. kr. i gaver til Venstres venner er, at man gerne vil sikre nogle arbejdspladser. Nu mangler der jo i den grad også arbejdspladser i byggeriet, så vil Dansk Folkeparti også sikre, at der kommer nogle penge til f.eks. at få gang i klimarenoveringer, som for alvor kunne være med til at sikre arbejdspladser i byggeriet?

Dansk Folkeparti lægger jo stemmer til, at regeringen kræver nedskæringer af kommunerne, så masser af mennesker bliver fyret i ældreplejen og på skolerne og mange andre steder. Vil Dansk Folkeparti også være med til, at der bliver sendt nogle penge dertil, så man kan sikre de arbejdspladser, der skal sørge for, at der er nogen til at tage sig af vores børn og vores syge og vores ældre?

Kl. 19:40

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:40

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen det er jo den sædvanlige klagesang, som vi hører fra Enhedslistens ordfører. Det er den sædvanlige sang om, at det går ad Pomern til, og at det sådan set er regeringens og Dansk Folkepartis skyld; vi gør ikke det rigtige, vi trykker ikke på de rigtige knapper, vi hjælper ikke befolkningen, vi hjælper ikke virksomhederne, vi er med til at ødelægge landets økonomi, og det hele går sådan set fløjten. Det hænger simpelt hen ikke sammen, vil jeg sige til fru Line

Barfod. Det, som ordføreren skildrer i det spørgsmål, som bliver stillet til mig, er ikke virkeligheden.

Kl. 19:43

Det her er ét lovforslag, som konkret går ind ét sted og gør, at en øm tå måske kunne få det lidt bedre. Men Dansk Folkeparti har jo netop støttet incitamenten til, at vi skal have mange forskellige små initiativer sat i gang for at sikre, at det ikke går så galt, som det kan gå, og som vi kan se det gør i rigtig, rigtig mange af vores nabolande. Derfor støtter vi også det her forslag.

Kl. 19:41

Formanden :

Fru Line Barfod.

Kl. 19:41

Line Barfod (EL):

Det er meget muligt, at Dansk Folkepartis ordfører ikke mener, at det er virkeligheden, at der er voldsomt stor arbejdsløshed i øjeblikket i byggeriet, men så synes jeg, at Dansk Folkepartis ordfører skulle komme ud og snakke med nogle af de mange arbejdsløse. For det er altså deres virkelighed, at der ikke er nogen job, og at de i den grad godt kunne tænke sig at komme i gang med at lave de mange klimarenoveringer, som der er behov for. Det er også muligt, det ikke er Dansk Folkepartis ordførers opfattelse, at det er virkeligheden, at der er mange, der bliver fyret i den her tid ude i kommunerne, men så burde ordføreren tage ud og snakke med de mange skolelærere og hjemmehjælpere og mange andre, der bliver fyret.

Der er det bare, jeg spørger: Hvad er det, der gør, at Dansk Folkeparti i stedet for målrettet at gå ind med nogle penge, som kunne sikre arbejdspladser, så er med til at dele 0,5 mia. kr. ud til Venstres venner?

Kl. 19:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:42

Hans Kristian Skibby (DF):

Venstres venner, Enhedslistens venner – jeg går ud fra, at vi alle sammen har en fælles interesse i, at det danske samfund skal komme igennem den her krise så godt og velfalanceret som overhovedet muligt. Så ved jeg godt, at Enhedslisten har en helt anden dagsorden, og den går så ud på, at man skal udstede endnu flere kreditobligationer, landet skal forgældes, vi skal kaste en kæmpe stor pose penge ud, for Enhedslisten har jo bl.a. foreslået, at vi skulle opkøbe huse på tvangsauktioner i Danmark og så lade folk bo i husene efterfølgende. Man kan ikke købe huse gratis på tvangsauktion uden penge – det er ganske simpelt nonsens, det kan ikke hænge sammen.

Derfor er man nødt til at have en velfalanceret samfundsøkonomi, og det får man bedst ved det, vi har været med til at støtte her, nemlig at man laver en masse små delelementer, som samlet set kan være med til at gøre branchen bedre stillet til at imødegå de meget store økonomiske udfordringer, som ligger i, at hele verden oplever en recession, som mange selvfølgelig har set komme som noget af en overraskelse. Men det er selvfølgelig nødvendigt, at vi ikke bare sender en stor ballon op og smider alle pengene ud på en gang, men går ind og kigger på tingene. Det gør vi med det her forslag, og det er der en god idé i.

Kl. 19:43

Formanden :

Så er det hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Thomas Jensen (S):

Historien gentager sig. År efter år, siden VK-regeringen kom til og Dansk Folkeparti støt og roligt har bakket op hele vejen igennem, har vi set skattelettelser, skattelettelser og skattelettelser. I år 2010 kan vi for alvor se, hvilke konsekvenser det har med de nedskæringer, der nu skal gennemføres i de danske kommuner og regioner. Så mit spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører er: Hvor skal der spares med den her yderligere skattelettelse på ½ mia. kr., når nu Dansk Folkeparti går over i Finansministeriet til november eller december og skal lave en finanslovaftale med Venstre og Konservative? Hvor skal der spares på velfærden i Danmark?

Kl. 19:44

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:44

Hans Kristian Skibby (DF):

Ordet skattelettelser var jo det ord, jeg hørte flere gange i spørgerens indlæg, og jeg vil gerne sige, at mange af de skattelettelser, der bliver nævnt, ikke er skattelettelser, det er skatteomlægninger. Det ville man også kunne læse, hvis man var socialdemokrat og gad læse de ting, som der ligger. Hvis man kigger på den seneste skatteomlægning, vil man over årene kunne se, at den faktisk medfører en forbedret likviditet på 5½ mia. kr., som så bl.a. kan bruges målrettet til nogle initiativer, som kan gavne det danske samfund efterfølgende. Så det er ikke en skattelettelse, vi har fået, det er en skatteomlægning, som i de første 2-3 år giver en skattelettelse, men på sigt er det en skatteomlægning, og det er der sådan set sund fornuft i, og det er noget, som vi ikke har haft nogen som helst kvaler med at indgå i fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 19:44

Formanden :

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 19:45

Thomas Jensen (S):

Det lyder jo flot. Velfærden i Danmark kan sove trygt, der er slet ikke tale om skattelettelser, der er tale om skatteomlægninger. Var det bare så vel, fristes jeg næsten til at sige, for de finansieringskilder, der jo er nævnt i det her lovforslag, altså det, som hr. Hans Kristian Skibby kalder for skatteomlægninger, er nogle meget, meget uklare punkter. Tag nu f.eks. en ny grøn kvælstofregulering fra 2013. Det er fuldstændig uklart, om miljøministeren har styr på den, og om den overhovedet kommer i hus inden 2013. Så er der pesticidafgiften fra 2011. Kan hr. Hans Kristian Skibby garantere, at det er hundrede procent på plads og nagelfast, at den vil bidrage til at finansiere det her fuldt ud? Det samme med lønsumsafgiften fra de finansielle virksomheder. Kan hr. Hans Kristian Skibby garantere, at de her tre elementer krone for krone vil finansiere det her forslag?

Kl. 19:45

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:46

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo det, der er af de store forskelle på Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti. Når vi er med i en aftale, er tingene fuldt finansierede. Når Socialdemokraterne kommer med det ene oplæg efter det andet her i salen, på kryds og tværs med forskellige sammenlægninger med Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti og andre, bruger man de samme penge flere gange. Det er ikke tilfældet, når man ind-

går en aftale, hvor man også har de korrekte regnestykker med ind i aftalen.

Jeg vil gerne sige, at Socialdemokraterne jo er kommet med en plan selv, »Fair Forandring«, hvor man går ind og vil øge afgifter og skatter markant, og det vil absolut betyde, at vi får en stærk forværret konkurrencesituation i Danmark, som vil medføre, at vores eksportgivende virksomheder og at meget industri vil være meget sværere stillet i forbindelse med det udbud og de tilbud, de giver til andre lande, og med hensyn til den danske eksport. Det vil koste danske arbejdspladser, hvis man går ind og støtter Socialdemokraternes »Fair Forandring«; det vil koste mange, mange milliarder kroner, og det vil koste mange, mange job, og de penge, man vil bruge, er penge, man vil låne sig til. Det skal nok blive en succes!

Kl. 19:47

Formanden :

Så er det hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 19:47

Rasmus Prehn (S):

Dansk Folkepartis ordfører sadler virkelig den høje hest i den her debat. Når Dansk Folkeparti er med, er der virkelig garanti for, at alt er finansieret krone til krone osv. Hvorfor er det så så uklart med finansieringen af det her lovforslag? Hvorfor bliver det ikke lagt mere åbent og ærligt frem? Hvorfor er det, at forslaget skal hastes igennem? Det virker da spøjst, at man ikke kan lægge det mere konkret frem. Hvordan finder man ud af det her, hvordan er finansieringen, og hvad giver det af muligheder for folk i landbruget? Det er der heller ikke lavet beregninger på.

Men sagen er jo den, at når alt kommer til alt, tager man penge fra fællesskabet, man tager penge fra samfundet, som kunne være brugt på vores børns skoler, på vores børns børnehaver og på ældreomsorg – nogle af de områder, som i øjeblikket er ramt af besparelser. De penge tager man så og bruger til målrettede skattelettelse til Venstres venner i landbruget. Det er jo det, det handler om. Der kunne jeg godt tænke mig at få et mere ærligt svar fra Dansk Folkeparti. Hvorfor er man med på den her galej, hvorfor er man med til at finansiere sådan en skattefest for landbruget, når man ikke vil gøre så meget andet?

Kl. 19:48

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:48

Hans Kristian Skibby (DF):

Man kan jo i hvert fald konkludere, at Socialdemokraterne ikke har lyst til at være venner med de mange, mange medarbejdere, der er ansat i den forarbejdende industri, og med de mange mennesker, der er ansat inden for landbruget. Det her er jo faktisk et lovforslag, som gør arbejdsvilkårene langt, langt bedre og giver en større sikkerhed for, at vi kan bevare mange af de her virksomheder i Danmark, mange af de her arbejdspladser i Danmark og mange af de eksportindtægter, vi har i dag, som er med til at finansiere den samlede velfærd i Danmark. Et af de helt grundlæggende elementer i, at man selvfølgelig skal støtte det her lovforslag, er, at vi med det er med til at understøtte de danske virksomheder og deres muligheder for at gå ud på eksportmarkederne og bevare den konkurrencesituation, som de har.

Der er det, man godt kan undre sig over, at Socialdemokraterne står her og kalder dem Venstres venner og Dansk Folkeparti's venner i stedet for at være seriøse om det, der faktisk er hele målsætningen, nemlig at skabe bedre vilkår for de her virksomheder, som har 140.000 ansatte her i Danmark. Jeg synes ikke, Socialdemokraterne kan være det bekendt.

Kl. 19:49

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 19:49

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes heller ikke, at Dansk Folkepartis ordfører kan være bekendt ikke at svare på det, der bliver spurgt om. Der var et meget klart spørgsmål om, om vi virkelig skal ud at reducere yderligere i den offentlige velfærd, om vi skal til at skære endnu mere ned på folkeskolen, på børnepasning og på ældreområdet, fordi der skal være råd til en målrettet skattelettelse til landbruget, vel at mærke en skattelettelse, som andre erhverv ikke får glæde af. Hvorfor skal der være den forskelsbehandling, hvorfor er det kun landbruget, planteskoler og skovbrug og nogle andre, der skal have den her skattelettelse, mens hele byggebranchen ikke skal have nogen gunstige vilkår? Det forklarer Dansk Folkepartis ordfører overhovedet ikke, og det synes jeg ikke Dansk Folkepartis ordfører kan være bekendt.

Kl. 19:50

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Det her lovforslag omhandler ét element ud af en lang række forskellige elementer, hvorved vi prøver at stabilisere det danske samfund og sikre os så godt, som vi nu kan, i den grimme situation, som landet står i på grund af en masse udefrakommende konjunktursvingninger. Jeg går ud fra, at Socialdemokraterne er klar over, at krisen ikke bare er i Danmark, men at den faktisk er international. Det håber jeg Socialdemokraterne er klar over, når de nu mener at være så egnede til at overtage hele landets styring.

Det, der er det grundlæggende, er selvfølgelig, at tingene skal være fuldt finansierede, og det her forslag er fuldt finansieret. Vi har fået mange andre delelementer igennem, bl.a. forhøjelse af de anlægsinvesteringer, der ligger i kommunerne, og det var netop for at tilgodese byggeri og for at tilgodese energirigtige renoveringer osv. osv. Der ligger en lang række delaftaler andre steder i den samlede samfundsøkonomi, som er til gavn og glæde for de pågældende områder.

Men det her lovforslag omhandler den her industri, og det er landbrug, det er skovbrug osv., og det er 140.000 arbejdspladser, og jeg kan så bare konstatere, at Socialdemokraterne ikke ønsker at bakke op om det, men ønsker at snakke om, hvem der er venner med hvem og så ellers være fløjtende ligeglad med danske arbejdspladser, som går til grunde på grund af dårlige konkurrenceforhold, og det er ikke rimeligt.

Kl. 19:51

Formanden :

Så er det hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 19:51

Flemming Bonne (SF):

Jeg tror da, Dansk Folkepartis ordfører er ved at skrue sig lidt for højt op i sine forventninger til, hvor mange arbejdspladser der kommer ud af det her. Jeg går ud fra, at ordføreren er fuldt opmærksom på, at det her jo primært vil gavne de store jordbesiddere, dem med de store arealer. Det er prins Joachim, det er A.P. Møller-fonden, det er LEGO, og det er de store herregårde, der ligger ude i udkanten af Danmark, som i forvejen driver nogle meget rationelle brug, og som har været med til at formindske antallet af job ude i yderområderne.

Så kan ordføreren ikke sådan lige prøve at forklare, hvad det helt præcis er for en forventning, der er til arbejdspladserne? Hvad er det for en type arbejdspladser, vi får flere af nu? Hvordan vil det forholde sig med slagteriarbejdspladserne f.eks., får vi flere af dem?

Kl. 19:52

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:52

Hans Kristian Skibby (DF):

Altså, jeg har indtryk af, at det tilsyneladende ikke er gået op for Socialistisk Folkeparti, at danske arbejdspladser gennem de senere år er forduftet ud af Danmark. Vi har på 1 år mistet ti gange så mange, som vi ellers har oplevet at miste på 1 år. Nu er det så kommet til, at konjunktursituationen har gjort, at hele vores forarbejdningsindustri, hele vores landbrugssektor kører, hvad skal man sige, på maven. De ligger nærmest ned, og mange af dem er tæt på at måtte dreje nøglen om. Her er så et forslag, som prøver at give dem en hjælpende hånd, og det ønsker Socialistisk Folkeparti ikke.

Jeg vil sige til hr. Bonne, at det her ikke drejer sig om at skabe nye arbejdspladser. Det vil vi selvfølgelig meget gerne, men det, der er grundlæggende i det her forslag, er at forsvare og bevare de job, vi allerede har. Det er faktisk det allerførste succeskriterium for, at det her overhovedet skulle kunne forsvares og forklares. Og det kan det heldigvis, for alt andet lige vil 500 mio. kr. mindre i regning til landbruget være 500 mio. kr. mere på bundlinjen til at sikre arbejdspladserne og sikre en god konkurrenceevne, også på eksportmarkerne.

Kl. 19:53

Formanden :
Hr. Flemming Bonne.

Kl. 19:53

Flemming Bonne (SF):

Kan ordføreren ikke være enig med mig i, at hvis vi virkelig skal have skabt nye job og forbedret vilkårene for landbruget, skal vi altså i gang med en større omstilling i forhold til helt andre typer af produkter, forædling af økologi osv.?

Det lægger det her lovforslag jo ikke op til. For mig at se taler vi her om noget, som ikke engang er en redningspakke, for det strøs jo ud med bred hånd. Det strøs ud til nogle af de store jordbrugere og landbrugere, som ikke lider nød.

Kl. 19:54

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:54

Hans Kristian Skibby (DF):

Som jeg har svaret flere, vil jeg sige, at det vel er bedre at give 500 mio. kr. i lettelser, end det er at inddrive 1,1 mia. kr. ekstra hos et erhverv, som det jo står klart defineret i S og SF's »Fair Forandring«, hvor man ønsker at tage penge fra de her virksomheder for at finansiere andre ting i det danske samfund. Det må da være bedre at give penge til en sektor frem for at tage penge fra den.

Så vil jeg gerne sige, at når man ender med at tage penge fra en sektor, betyder det jo også, at sektoren har færre penge til netop at produktudvikle de varer, som de gerne vil sælge på eksportmarkerne. Og man har selvfølgelig også færre penge til at omstille sin produktion til økologi.

Tingene hænger altså sammen, det er sund fornuft, og derfor er det her lovforslag også sund fornuft. Vi hjælper en lang række danske virksomheder, vi hjælper et stort eksporterhverv, vi hjælper

140.000 medarbejdere, og det synes jeg også at oppositionen burde lære og tage til sig.

Kl. 19:55

Formanden :

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er det hr. Flemming Bonne som ordfører for SF.

Kl. 19:55

(Ordfører)

Flemming Bonne (SF):

Så skal vi til det igen. Regeringen fremsætter et lovforslag, 6 dage før det skal førstebehandles i Folketinget. Og de høringsberettigede parter modtager det, 7 hverdage før det skal førstebehandles. Det sker, på trods af at hovedlinjerne i lovforslaget blev præsenteret allerede for ca. 3 måneder siden. Det er ikke godt nok.

Det er udemokratisk, det er lovsjusk og mangel på rettidig omhu for at citere en af regeringens faste støtter. Men det bliver formentlig ikke fra hr. Møller, vi kommer til at høre nogen kritik denne gang. For det vil typisk være A.P. Møller-Fonden, LEGO, prins Joachim og en række store jordbesiddere, bl.a. Skov- og Naturstyrelsen, som vil blive begunstiget ved regeringens lovforslag. Derfor er regeringens bemærkninger om, at det skal sammentænkes med regeringens mange initiativer i forhold til Udkantsdanmark mildt sagt upræcise.

Men spørgsmålet er også, om det i virkeligheden vil betyde noget særligt for de gældsramte landmænd. Vil det betyde noget, når provenuet spredes ud med let hånd over landbrug, gartneri og skovbrug? Det er i hvert fald noget, vi vil forsøge at forske i i det kommende udvalgsarbejde. Vi vil søge klarlagt, hvilke dele af landbruget der bliver tilgodeset med lovforslaget. Vi vil også søge klarlagt, hvilke dele af Danmark der bliver tilgodeset med lovforslaget.

Endelig mener vi også, at den økonomiske krise i landbruget bør bruges til at fremtidssikre og udvikle landbrugserhvervet frem for at yde stadig støtte til en i forvejen problematisk landbrugsstruktur, som vi i dag ved er storleverandør til forurening af luft, grundvand og af vores vandløb og have.

SF foreslår, at vi i stedet satser på at forhøje støtten til nye biogasanlæg med 20 øre pr. kilowatt-time frem til og med 2015, samtidig med at der gives statsgaranti for lån, at vi afsætter yderligere midler til omlægningsstøtte til økologi, og at vi afsætter midler til udvikling, markedsmodning og markedsføring af høj kvalitetsfødevarer.

SF fremsatte for nogen tid siden nogle præcise bud på, hvordan vi kan skabe nye arbejdspladser inden for fødevarerindustrien og i forbindelse med biogasanlæg frem for at give passive skattelettelser, som ingenting løser.

I SF mener vi, at der skal gives aktiv støtte, hvis man vil udvikle landbrugserhvervet, ikke bare til gavn for fremtidens landmænd, men også for klimaet og samfundsøkonomien. Landbruget skal ligesom alle andre erhverv hele tiden inddrage innovation og nye tiltag for at sikre sin overlevelse. Det er en nødvendighed i den globale virkelighed. Det betyder omstillingsparathed og en tilpasning mod nye udviklingstendenser. Lige præcis derfor vil vi styrke landbrugets rolle som leverandør af vedvarende energi.

Samtidig skal tilskyndelsen til økologisk landbrug styrkes til gavn for miljøet, men også for at sikre en fortsat kvalitetsudvikling af vores fødevarer. Efterspørgslen efter økologiske varer stiger og stiger. Selv i en krisetid som den, vi står i i øjeblikket, bliver de lidt dyrere økologiske varer i stigende omfang lagt ned i vores indkøbskurve. Vi har altså her et marked i fortsat vækst.

Samtidig betyder økologi bedre dyrevelfærd og mindre forurening. Økologisk landbrug skal desuden udnyttes aktivt i forbindelse med beskyttelse af følsom natur. Derfor skal økologien selvfølgelig styrkes yderligere. Det bliver den ikke, hvis vi giver skattelettelser over en bred kam, som det er foreslået i lovforslaget.

	Kl. 20:00		Kl. 20:02
Formanden : Der er ønske om korte bemærkninger. Det er først hr. Erling Bonnesen.		Formanden : Så er det fru Birgitte Josefsen for en kort bemærkning.	
	Kl. 20:00		Kl. 20:02
Erling Bonnesen (V): Tak for det. Socialistisk Folkeparti forsøger lidt at tegne et billede af, at man gerne vil hjælpe landbrugserhvervet. Det står bare fuldstændig i skærende kontrast til, hvad man selv skriver i sit oplæg, det såkaldte »Fair Forandring« fra Socialdemokraterne og SF. Der står midt på side 18, at man vil pålægge erhvervet yderligere byrder, man vil direkte beskutte erhvervene ekstra med over 1 mia. kr. Det er jo en ren knockout for erhvervet og giver overhovedet ikke mulighed for den udvikling, der ellers er tegnet. Hvordan vil man fra Socialistisk Folkepartis side forklare de 140.000 danskere, at mange af dem står til at miste deres job, hvis Socialistisk Folkeparti får magt, som de har agt?		Birgitte Josefsen (V): Jeg blev så glad, da ordføreren startede sin ordførertale, for jeg kunne jo høre, at SF er parat til at støtte op om den landbrugspakke, der er vedtaget, og hvori der er indskrevet, at man både skal kigge på prisen på biogas og hjælpe landbruget til at få omstillet produktionen. Men jeg må sige, at min glæde ikke holdt så lang tid, for jeg kan forstå, at SF ligesom Socialdemokratiet vil brandskatte 14.000 landmænd med 1,1 mia. kr. Nu så jeg så også ved SF's landsmøde, at man vil hjælpe dansk erhvervsliv, og derunder hører jo også landbruget. Så hvordan hænger SF's politik sammen? Man står og siger et, når man holder skåltaler, men nu står vi så her med et konkret forslag, som skal støtte op om et erhverv, og så skubber man simpelt hen til dem, der ligger ned.	
	Kl. 20:01		Kl. 20:03
Formanden : Ordføreren.		Formanden : Ordføreren.	
	Kl. 20:01		Kl. 20:03
Flemming Bonne (SF): Så vidt jeg husker teksten i vores oplæg »Fair Forandring«, handler det her om, at vi ruller nogle afgifter tilbage til et niveau, de har været på tidligere. Vores tilgang til nye job og til at redde landbruget er, at vi skal i gang med en omstilling, således at vi både sikrer bedre natur og bedre dyrevelfærd og laver høj kvalitetsprodukter. Der tror vi ikke på, at det lovforslag, der ligger her, vil have nogen som helst virkning, tværtimod.		Flemming Bonne (SF): Det synes jeg nu ikke vi gør. Nu er det ikke os, der har fremsat det her lovforslag, som med rund hånd spreder nogle skattelettelser ud over store jordbrug, som i virkeligheden ikke behøver de her skattelettelser. Vi havde meget hellere set, at provenuet af de her skattelettelser blev investeret i en omstilling af dansk landbrug i retning af økologi og mere kvalitet.	
	Kl. 20:01		Kl. 20:04
Formanden : Hr. Erling Bonnesen.		Formanden : Fru Birgitte Josefsen.	
	Kl. 20:01		Kl. 20:04
Erling Bonnesen (V): Kære ordfører fra SF, det svar holder jo overhovedet ikke. Hvis vi kigger midt på side 18 i Socialistisk Folkepartis eget forslag, står der: »S og SF vil derfor forbeholde sig ret til at pålægge landbruget øgede skatter og afgifter ...«. Klarere kan det jo ikke siges. Og i det ovenstående afsnit lige før står 1,1 mia. kr. Det kan jo ikke siges klarere. Det er en ren knockout fra Socialistisk Folkeparti til landbrugserhvervet og fødevaresektoren. Så jeg vil spørge en gang til: Hvordan vil man forklare 140.000 danskere, at mange af dem står til at miste deres arbejde, hvis Socialistisk Folkeparti får magt, som de har agt? For det er jo det, der er fakta.		Birgitte Josefsen (V): Hvis man nu skal lave en hurtig matematisk beregning, kan man se, at det her omhandler 500 mio. kr., og SF vil så brandskatte med 1,1 mia. kr. Der er sådan set et spænd derimellem, så det hænger jo ikke rigtig sammen, når man siger, at man alene vil kigge på omlægning. Det skal landbruget så selv betale for ved en yderligere skattetilDELING på 1,1 mia. kr. Men jeg vil gerne spørge om, hvordan det hænger sammen, at man ved et landsmøde står og siger, at nu vil man understøtte dansk erhvervsliv, og så lægger man så 1,1 mia. kr. på 14.000 landmænd. Altså, jeg ville i hvert fald sidde og ryste i bukserne, hvis jeg var industrimand, for hvad er så summen sammen med det, der skal lægges på de øvrige erhverv? Det tegner sådan set ikke godt for dansk erhvervsliv, må jeg sige, hvis SF får lov til at regere i det her land.	
	Kl. 20:02		Kl. 20:05
Formanden : Ordføreren.		Formanden : Ordføreren.	
	Kl. 20:02		Kl. 20:05
Flemming Bonne (SF): Venstres ordfører overser jo, hvordan vi vil gå ind og støtte erhvervet, og hvordan vi vil være med til at sikre, at der er midler til en omstilling af landbruget i retning af mere økologi, mere kvalitet og endnu flere arbejdspladser. Det synes jeg da er en afgørende pointe.		Flemming Bonne (SF): Jeg tror såmænd, at fru Birgitte Josefsen kan være helt tryk sammen med de 14.000 landmænd. For samlet set, når regeringen skifter og vi skal i gang med en omstilling af landbruget, så er det da rigtigt, at der er tale om afgifter, men der er jo i den grad også tale om, at SF er parat til at sætte penge af til en målbar omstilling af hvervet. Det, der er problemet med de her generelle løsninger, er, at vi ingen vegne kommer. Vi vil opleve et landbrug, som stadig væk bliver	

forgældet. Som en tidligere ordfører har sagt, vil jordpriserne fortsat stige, og vi vil få tvangsauktioner osv. Det her er lidt som at tisse i bukserne. Problemerne opstår igen, når der er gået 3 måneder eller ½ år, og så kan vi tage diskussionen en gang mere. Der skal en meget mere målrettet indsats til, og den er vi parat til at deltage i.

Kl. 20:06

Formanden :

Så er det hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 20:06

Hans Kristian Skibby (DF):

Ordføreren var inde på nogle meget grundlæggende ting, som hører til den måde, man produktudvikler på i bl.a. dansk landbrug. Det var jo noget om økologi og noget om biogas, det var nogle af de der ønsker, man havde, til at bruge nogle penge. I stedet for at bruge dem på det her ville man hellere gå ind og kigge på biogasanlæg.

For at kunne udbygge vores biogasanlæg i Danmark – også det, som egentlig er regeringens intentioner i forbindelse med »Grøn Vækst« osv., nemlig at vi skal have mere CO₂-neutral energi i Danmark – skal vi selvfølgelig også have nogle svin til at producere gyllen. Så vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvis man nu, sådan som ordføreren siger, får en ny regering i Danmark, som så lægger sig i seelen for at ødelægge det, sådan som vi i hvert fald har kunnet tolke det i dag – man vil brandskatte produktionserhvervet, bl.a. grisebønderne, som mange af dem vil opleve at gå fra hus og hjem – hvordan vil ordføreren så tilvejebringe al den gylle, altså når svineproducenterne har lukket og slukket og staldene står tomme?

Kl. 20:07

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:07

Flemming Bonne (SF):

Jeg tror, at man vil komme til at opleve en situation, hvor svineproduktionen får en anden status. Den vil få status som industriproduktion og blive underlagt nogle helt nye krav. Den udvikling er jeg sikker på kommer under alle omstændigheder, men vi vil bare sparke gang i den, når vi kommer til magten.

Kl. 20:07

Formanden :

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 20:07

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen det lyder da meget betryggende, at SF vil sparke gang i den, når de får magten. Så kan vi andre jo glæde os til at se, hvad det betyder. Den røde katekismus har i hvert fald aldrig i mine øjne rummet ret meget af en sund landbrugspolitik.

Men jeg vil gerne sige, at et af de steder, hvor vi i Danmark har gennemført en stor økologisk omlægning, jo er i forbindelse med vores økologiske mælk. Der endte det jo med, at der kom så mange økologiske mælkeproducenter, at man faktisk ikke kunne få mere for sin økologiske mælk, end man kunne for almindelig konventionel mælk.

Så spørger jeg: Hvis det samme så ender med at ske i andre brancher, altså at man tvinger landbruget til at lave en masse investeringer i omlægninger, til at gå over i økologi osv., også i forbindelse med andre typer landbrugsproduktion, end hvad angår almindelig mælk, hvad så, når udbuddet bliver større end efterspørgslen? Har SF så et bud på, hvordan man vil se på det, når man samtidig har valgt at brandskatte landbruget, sådan som vi kan se det nu, med i hvert fald 1,6 mia. kr. ved at annullere det her tilskud på 500 mio. kr.

og så i øvrigt finde 1,1 mia. kr. oveni ved at sætte afgifter på over for det danske landbrug?

Kl. 20:09

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:09

Flemming Bonne (SF):

Som jeg ser det, er et af landbrugets grundlæggende problemer, at man ikke er i stand til hurtigt at tilpasse sig nye markedssituationer. Man er alt for fastlåst i sin produktion. Vi ser jo også, hvorledes vi gang på gang får overproduktion af forskellige produkter, og det er jo med til at sænke priserne. Så derfor skal vores landbrugsstruktur være meget mere fleksibel og hurtig til omstilling og have mange flere forskellige afgrøder og produkter at spille med. Så tror jeg på, at dansk landbrug går en gylden fremtid i møde.

Kl. 20:09

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Tage Leegaard.

Kl. 20:09

Tage Leegaard (KF):

Tak. Nu kunne jeg høre, at Socialistisk Folkepartis ordfører for lidt siden advarede mod at svinge sig op i nogle ideologiske højder. Jeg synes nok ikke, at der blev sparet på ideologien, da ordføreren begyndte at tale om landbruget som de store jordbesiddere. Jeg tror da, at det vil interessere de mange tusinde landmænd rundtomkring, som arbejder hårdt for at skaffe til dagen og vejen, at høre, at de bliver karakteriseret som sådan nogle typer af Socialistisk Folkeparti. De har åbenbart noget at se frem til.

Det, mit spørgsmål egentlig går på, er, om ikke man i SF er optaget af at skaffe dansk landbrug nogle rammer, så de kan konkurrere på lige fod med landmændene i deres nabolande, i de omgivelser, som svarer til den hverdag, de er ude i.

Kl. 20:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:10

Flemming Bonne (SF):

Jo, meget gerne. Det er sådan set det, jeg står og plæderer lidt for, men det kræver, at man i dansk landbrug viser omstillingsparathed, at man er parat til at blive mere fleksibel og arbejde med andre produkter. Så tror jeg altså nok, at der skal være en gylden fremtid for store dele af dansk landbrug. Jeg har kritiseret det her lovforslag for, at det ensidigt favoriserer de store jordbesiddere. Sådan er det jo i sagens natur. Det er dem, der ejer meget jord, som vil få størst gavn af forslaget, og derfor tror jeg ikke et øjeblik på, at de mindre brug får ret stor gavn af forslaget.

Kl. 20:11

Formanden :

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 20:11

Tage Leegaard (KF):

Tak. Nu har jeg hørt Socialistisk Folkeparti tidligere i dag været ude af snakke om, at regeringens politik vil være en masse på velfærd. Jeg tror, at hvis vi ikke gavner dansk landbrug, vil der blive en masse på arbejdspladser i landbruget, men det bekymrer åbenbart ikke ordføreren.

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 20:11

om at bevare de arbejdspladser, som allerede er der, og jeg synes, det er utrolig vigtigt at få det med i den her meget spændende debat. Derfor støtter Det Konservative Folkeparti naturligvis dette lovforslag.

Kl. 20:11

Kl. 20:15

Flemming Bonne (SF):

Jeg synes faktisk, at jeg har brugt meget taletid heroppe på stolen for at forklare, at vi vil et helt andet landbrug, et mere effektivt landbrug, et omstillingsparat landbrug, et, der kan noget mere end det landbrug, vi ser i dag, som entydigt fokuserer på masseproduktion af discountvarer. Det er jo ikke ligefrem det, dansk landbrug skal sikre sin fremtid ved. Man bliver nødt til at blive enig med sig selv om, at man sammen med en kommende regering gerne vil være med til at indlede en omstillingsproces. Det vil vi gerne være med til.

Kl. 20:12

Formanden :

Tak til hr. Flemming Bonne, og så er det hr. Henrik Rasmussen fra Det Konservative Folkeparti som den næste ordfører.

Kl. 20:12

(Ordfører)

Henrik Rasmussen (KF):

Landbrugs- og fødevareerhvervet skaber ikke bare beskæftigelse og vækst i fødevaresektoren, men også i energisektoren, engrosindustrien og en række følgeindustrier, herunder også i bygge- og anlægsbranchen. Denne beskæftigelse er i særdeleshed væsentlig for livet i udkantsområderne.

Dette lovforslag er en del af aftalen om »Grøn Vækst« og vedrører nedsættelse af skatten på produktionsjord ved nedsættelse af grundskyldspromillen, som sker, ved at der i 2011 bliver en samlet lettelse af jordskatterne på 500 mio. kr. for ejendomme, der benyttes til landbrug, gartneri, planteskoler, frugtplantager eller skovbrug.

Aftalen om »Grøn Vækst 2.0« tager sigte på at forbedre vandmiljøet og naturtilstanden og sikre beskæftigelsen i landbrugs- og fødevareerhvervet. Formålet med dette lovforslag er at understøtte de enkelte bedrifter, og nedsættelsen betyder, at grundskyldspromillen på produktionsjord reduceres med 5,1 promillepoint i 2011. Kommunerne vil i 2011 blive kompenseret individuelt af staten for nedsættelsen af grundskylden.

Der er sagt meget i salen om »Grøn Vækst«. »Grøn Vækst« indeholder en del punkter, som skal udmøntes af regeringen. Bl.a. indeholder »Grøn Vækst« meget om økologi, og med aftalen har man også sikret, at produktionen af økologiske varer forhøjes, endda fordobles, fra 2010.

Forskellen mellem den socialistiske del, vil jeg sige, af Folketinget og den borgerlige del er, at når vi fremsætter et forslag, er det selvfølgelig finansieret. Og det er finansieret, som det også tidligere er sagt, ved at pesticidafgiften hæves, og ved kvælstofregulering og lønsumsafgift for finansielle virksomheder.

Jeg synes, debatten her selvfølgelig er vigtig. Når vi taler om økonomisk politik i det marked, som vi er i øjeblikket, er det svært at sige, at det lige præcis er sådan, det ved vi alle sammen. Vi kan kigge ud ad vinduet og se den finansielle krise, men vi har da i hvert fald et værktøj og en formodning om, at det her er noget, der vil komme til at virke.

Det vil også virke i forhold til vækst, for det, vi bl.a. gerne vil skabe med det her, er et højere indkomstprovenu, og det er så der, hvor vi igen er meget forskellige i blokkene her i Folketingssalen. Det er også fint, at vi kan tilkendegive de politiske ståsteder, som vi har. Vi tror på, at ved at vi sænker afgifterne, skaber det også større incitament til at tjene flere penge.

Så må man sige, at landbruget jo er et erhverv i Danmark, hvor det ikke kun drejer sig om vækst i disse tider. Det handler altså også

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 20:16

Thomas Jensen (S):

Nu hørte vi jo før, at Dansk Folkeparti brugte det meget flotte ord om det her, at det her var en skatteomlægning, og at Dansk Folkeparti derfor var hundrede procent sikker på, at det her nok skulle hænge sammen økonomisk. Jeg synes nu, at der er nogle lidt uklare ting i det her lovforslag, nemlig om, hvordan det her skal finansieres.

Nu står den konservative ordfører så og fremfører, at det er helt sikkert, at pesticidafgiften og kvælstofreguleringen nok skal bære det hele hjem sammen med lønsumsafgiften. Jeg vil bare gerne høre den konservative ordfører garantere her fra talerstolen, at det, der er i »Grøn Vækst« om kvælstofregulering og om pesticidafgift, vil blive indført, som det er lovet, på rette tidspunkt, og dermed også vil garantere, at det her bliver fuldt finansieret.

Kl. 20:16

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:16

Henrik Rasmussen (KF):

Hvis hr. Thomas Jensen havde hørt godt efter under mit indlæg, havde han hørt, at jeg jo sagde, at netop med den økonomiske krise, der er i øjeblikket, er det vigtigt hele tiden at kunne styre. Vi har en målsætning, regeringen har en målsætning om, at det her er tre værktøjer, som kan bidrage til de ting. Der er også beskrevet en nødløsning for, hvordan og hvorledes det kan gøres, hvis der sker et eller andet.

Så jeg vil ikke i give nogen som helst garantier, men jeg fortæller, at det her er målsætningen, for det er det, regeringen vil gøre. Og det er da meget præcist at gøre det. Hvordan og hvorledes væksten så kommer til at ske, er meget svært at vide – det tror jeg at hverken du eller jeg har facitlisten på. Det ville jo være rart.

Kl. 20:17

Formanden :

Slet ikke du (*Henrik Rasmussen (KF): Undskyld*).

Det er hr. Thomas Jensen.

Kl. 20:17

Thomas Jensen (S):

Tak. Vi fik en fuldstændig tilståelse her. Ordføreren står og siger, at det kan bidrage til at finansiere. Altså, ordføreren står jo og redegør for, at vi har en økonomi, som hverken ordføreren eller jeg har overblik over, og at vi derfor ikke rigtig kan sige, præcis hvor meget det her vil bidrage til at finansiere det her forslag.

Det er da glædeligt, at den konservative ordfører er kommet her til, for vi kan konkludere, at det her forslag ikke er fuldt finansieret. Det vil betyde, at der vil gå skattelettelser ud til borgerne, som vil være med til at underminere velfærden i Danmark. Så det var da en erkendelse, og det vil jeg også håbe at den konservative ordfører kan slutte op om.

Kl. 20:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:18

Henrik Rasmussen (KF):

Jeg fortæller – modsat andre – at det her er en klar økonomisk politik fra regeringens side, som vi naturligvis bakker op om. Vi er i Det Konservative Folkeparti ikke bange for at tage ansvar for den økonomi, der er derude. Vi er et økonomisk ansvarligt parti, og det er vi faktisk ganske stolte af. Det betyder også, at man en gang imellem skal gøre noget for at sikre nogle arbejdspladser i landet, og det gør vi bl.a. med det her lovforslag.

Kl. 20:18

Formanden :

Så er det hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 20:18

Rasmus Prehn (S):

Ansvarlige, siger den konservative ordfører, men man har jo her i Folketinget forsøgt at haste det her forslag igennem, og det, man så lægger frem med hensyn til finansiering, er jo først og fremmest og med den allerbedste vilje fugle på taget. Det er jo ikke noget, der er videre konkret, og ordføreren står selv på talerstolen her og sår tvivl om, om det er noget, vi kan regne med.

Kan ordføreren, der også er konservativ borgmester, ikke forstå de mange borgmesterkollegaer og de mange byrådsmedlemmer landet over, som synes, at det her da er lidt uklart? Hvor meget risikerer vi at skulle have op af vores lomme for at finansiere, at landbruget skal have skattelettelser? Hvor meget risikerer vi at skulle finde af besparelser andre steder – på børnehaverområdet, på folkeskoleområdet, på ældreområdet – fordi man vælger den her snuptagsløsning, altså tager penge fra kommunerne og siger, at man giver dem i skattelettelser til landbruget?

Kl. 20:19

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:19

Henrik Rasmussen (KF):

Når det her bliver hastet igennem, er det jo netop, for at det skal have en effekt for 2011. Det er jo netop, for at vi ikke nøler noget som helst igennem ved at sidde og vente på, hvordan og hvorledes udviklingen er. Vi handler, og det gør vi hurtigt med den her lovændring, fordi det så sker allerede for 2011. Og det er vel ganske indlysende at gøre det sådan.

Så deler jeg ikke opfattelsen af, at borgmestrene er meget usikre, i forhold til at man skal til at lave kompenserende besparelser på skolerne. Det er en helt anden diskussion i forhold til det her. Det er jo ikke noget med, at kommunerne skal til at spare på skolerne, fordi man laver det her. Tværtimod er det her en del af den vækstpakke, som de borgerlige partier her gerne vil have fremmet for at sikre, at der også er penge fra det private erhvervsliv, som kan sikre, understøtte og underbygge den offentlige sektor.

Kl. 20:20

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 20:20

Rasmus Prehn (S):

Selv om det ikke er noget voldsomt stort beløb, betyder det jo alt andet lige, at det er nogle penge, kommunerne risikerer at skulle finde, hvis finansieringen ikke er på plads. Det må ordføreren kunne give mig ret i.

Så med hensyn til det her med, at man skynder sig, at man ikke vil lurepasse, altså at man nu vil skynde sig at få gjort noget, vil jeg

spørge: Hvorfor var man så længe om at handle med hensyn til den store økonomiske krise? Hvorfor var man forbeholden over for at fremrykke offentlige investeringer og alt muligt, da det var nødvendigt for at sikre bygningshåndværkeres beskæftigelse?

Lige her, når det handler om landbruget, er man simpelt hen lynhurtig, og man haster noget igennem, også selv om man ikke har finansieringen på plads. Hvordan kan det hænge sammen? Altså, der er kun fugle på taget og hastværk – hvordan kan det hænge sammen?

Kl. 20:21

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:21

Henrik Rasmussen (KF):

Det eneste, jeg blot står og siger på denne talerstol om økonomien i forhold til finansiering, er, at vi er helt overbeviste om, at det her er fuldt dækket økonomisk. Jeg vil bare ikke give nogen garantier fra den her talerstol. Det vil jeg ikke med det økonomiske marked, som vi ser, og som vi har oplevet de sidste mange år. Jeg tror, det ville være ganske uklogt af en politiker at stå og give nogen som helst form for økonomiske garantier fra den her talerstol i øjeblikket.

Kl. 20:22

Formanden :

Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 20:22

Line Barfod (EL):

Jeg har stadig ikke forstået, hvordan det at dele 0,5 mia. kr. ud til Venstres venner skulle kunne sikre nogen som helst arbejdspladser. Kan den konservative ordfører ikke forklare mig det? Vil den slagteriarbejder, der er blevet fyret, fordi man nu i stedet kører svinene til Tyskland, hvor de så bliver slagtet af kolonnearbejdere til 20-30 kr. i timen, få sit arbejde tilbage, fordi man deler den her halve milliard kroner ud?

Kl. 20:22

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:22

Henrik Rasmussen (KF):

Det er jo igen en anden diskussion. Det, vi skal sikre her, er, at landbruget har nogle gode vækstbetingelser og også nogle betingelser for overhovedet at blive i landet. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi kan arbejde på det. Så hele diskussionen om slagteriarbejderne synes jeg ikke nødvendigvis hænger sammen med den her debat.

Kl. 20:23

Formanden :

Fru Line Barfod.

Kl. 20:23

Line Barfod (EL):

Hele argumentationen fra både Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti er, at hvis man giver 0,5 mia. kr. til Venstres venner, sikrer vi en masse arbejdspladser både direkte i landbruget og i fødevarerindustrien. Fødevarerindustrien er bl.a. slagterier. Der er en masse slagteriarbejdere, der er blevet fyret, fordi de ikke kan konkurrere med priserne på slagterier i Tyskland, hvor man har kolonnearbejdere til 20-30 kr. i timen.

Derfor spørger jeg: Regner man med, at dansk landbrug skal ned på det niveau, og mener man, at man vil komme derved med den halve milliard kroner, man deler ud her? Hvad er det for nogen konkurrencevilkår, som man regner med at skulle konkurrere på? Vil

man skaffe arbejde til de arbejdsløse slagteriarbejdere med den her halve milliard kroner?

Kl. 20:23

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 20:23

Henrik Rasmussen (KF):

Nu ved jeg ikke, om fru Line Barfod nogen sinde har været selvstændig erhvervsdrivende, men jeg kan i hvert fald meddele, at en af de ting, der gør det svært at være selvstændig erhvervsdrivende – og så som landmand – bl.a. er skatter og afgifter. Derfor er det altså vigtigt, at de bliver reduceret, så man kan sikre, at der kommer et ordentligt provenu, så de folk kan få en ordentlig indkomst. Og det betaler man jo også skat af, så der kommer også penge ind ad den vej. Det er derfor, at vores vækstpolitik heldigvis ligger så langt fra, hvad Folketingets socialistiske sides vækstpolitik gør. Det skal der også være stor forskel på – heldigvis for det.

Kl. 20:24

Formanden :

Tak til hr. Henrik Rasmussen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Marianne Jelved fra Det Radikale Venstre.

Kl. 20:24

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Da den radikale ordfører desværre ikke kan være til stede her, skal jeg gøre rede for den radikale folketingsgruppes opfattelse af lovforslaget her.

Jeg tillader mig alligevel at komme med en lille personlig betragtning som indledning. I 1987 blev jeg valgt til Folketinget første gang, og jeg kom straks i lære hos den daværende landbrugsordfører for det Radikale Venstre, hr. Hans Larsen-Ledet. Det var jeg rigtig glad for, og jeg lærte rigtig meget. Det, der står for mig som en virkelig markant oplevelse, som rystede mig noget, var, at selvejet i dansk landbrug var gældsat ud over alt. Derfor må jeg indrømme, at jeg, når jeg sidder og overværer forhandlingen her i dag, synes, det er umådelig trist, at dansk landbrug er kommet i en gældsat situation, som går ud over alle grænser, og som gør landbruget uhyre sårbart over for svingninger i konjunkturerne. Så jeg har sådan set meget stor forståelse for, at regeringen og dens flertal finder det nødvendigt at gøre et eller andet. Sådan ville jeg også have det, hvis det var mig, der sad i regeringen.

Det, vi behandler nu, er udmøntningen af en del af en aftale mellem Venstre og Konservative som regering og Dansk Folkeparti som parlamentarisk grundlag. Det går så ud på, at grundskyldspromillen for ejendomme – og jeg citerer – »der må anses for benyttet til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug« nedsættes med 5,1 promillepoint pr. 1. januar 2011. Og det er 500 mio. kr. værd. I virkeligheden er 500 mio. kr. jo i den her sammenhæng ikke mange penge. Det finansieres så af en fremrykning til 2011 af lønsumsafgiften for finansielle virksomheder.

Der må jeg komme med endnu en lille personlig bekendelse. Jeg har før haft rigtig meget med finansielle virksomheder at gøre, og det er første gang i mit politiske virke, at jeg må konstatere, at der ikke kommer nogen indsigelse fra den finansielle sektor imod, at man fremrykker eller rører ved deres lønsumsafgift. Jeg har siddet og funderet lidt over, hvad årsagen kan være til det, og måske er det i virkeligheden, fordi den finansielle sektor også holder vejret i disse tider og tænker på, at når man nedsætter skatten på landbrug, på jorden, så kapitaliseres det straks, og det vil sige, at der sker en vis form for værdistigning af jorden på papiret, i hvert fald så længe der ikke er nogen, der vil købe den, og det kan lette presset lidt på de

lokale pengeinstitutter. Men jeg ved ikke, om det er sådan, det hænger sammen.

Der er også forhøjelser af pesticidafgifterne, og der er kvælstofregulering fra 2013 til finansiering, og kommunerne kompenseres. Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at man vil bruge en løsning, der faktisk fører til en kapitalisering af jordpriserne, medmindre det er en indirekte sikring af, at pengeinstitutterne kan holde vejret lidt længere. Man kunne jo også have fundet andre måder at gøre det på, man kunne f.eks. have lavet en tidsbestemt nedsættelse af skatterne på jord, man kunne lave en indefrysningsordning, men nu er det altså blevet en blivende foranstaltning, og man kan spørge sig selv, om det er pengene værd, når det kommer til stykket. Det kan kun fremtiden vise.

Det, jeg vil slutte med, er den tredje personlige betragtning, nemlig at jeg ønsker dansk landbrug alt godt fremover. Men jeg vil da indrømme, at det ser svært ud, og Det Radikale Venstre kan ikke støtte det her forslag.

Kl. 20:29

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 20:29

Erling Bonnesen (V):

Tak. Nu har jeg forståelse for, at den radikale ordfører startede med at redegøre for, at man ikke var den sædvanlige ordfører, så jeg skal være mig for at komme ud i for mange detaljer.

Det er bare omkring sådan nogle personlige betragtninger, som jeg lige vil gå ind over lige præcis i forhold til den finansielle sektor, hvor det var, at den radikale ordfører ikke lige havde set, og det er fair nok, når man ikke lige arbejder med det til daglig, om den finansielle sektor havde reageret på det her. Det er min oplevelse, og jeg vil så på samme måde som ordføreren sige, at det så var min observation i hvert fald og personlige betragtning, at den finansielle sektor, da det her kom på banen, jo også sagde, at man måske ikke lige var sådan allermest begejstret for, at man skulle være med til at finansiere det her.

Men det lå sådan lidt i luften eller mellem linjerne – kald det, hvad man vil – at det nok var lidt i sektorens egen interesse. Man prøver så at sige at have is i maven, hvis man også skal have det her til at fungere fremadrettet. Så jeg vil også sige, at jeg faktisk har respekt for, at den radikale ordfører her siger, at vi sådan set står lige præcis på kanten af en knivsæg og skal prøve at have de her ting med frem.

Så bare lige et lille kort spørgsmål, for fru Marianne Jelved har jo også en fortid som økonomiminister, og så skal det korte spørgsmål være, at så kan vejen frem da slet ikke være en øget beskatning af erhvervet, som man siger fra anden side her i salen.

Kl. 20:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:30

Marianne Jelved (RV):

Nej, det kan man sige, så skal det i hvert fald følges af andre ting, også. Men Det Radikale Venstre har sådan set heller ingen planer om at lave en øget beskatning på jordbruget.

Kl. 20:30

Formanden :

Dermed sluttede de korte bemærkninger til fru Marianne Jelved. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 20:30

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Det er jo bemærkelsesværdigt, at man i en tid, hvor regeringen går ud og kræver, at der bliver fyret i kommunerne, og siger, at nu skal der skæres på skoler, børnehaver, ældrepleje osv., så samtidig kommer med en gave til sine venner på 0,5 mia. kr. Det er jo i forlængelse af alle de mange gange tidligere under denne regering, hvor vi har oplevet, at man har delt skattelettelse ud til sine venner.

Man argumenterer så med, at det skal skabe arbejdspladser, men den arbejdsløse slagteriarbejder, der har mistet sit job til slagterierne i Tyskland, fordi man der henter østeuropæiske kolonnearbejdere og underbetaler dem med 20-30 kr. i timen, får ikke sit job igen af de her skattelettelse.

De økologiske bønder, som har nogle mindre jordbrug, og som producerer gode økologiske fødevarer, kommer jo heller ikke nemmere til at kunne konkurrere med discountfødevarer fra vores nabolande med det her forslag. I det hele taget er ideen om, at Danmark skal forbedre sin konkurrenceevne, ved at vi skal forringe hele samfundet og vi skal prøve at komme ned på niveau med nogle af de fattigste lande i verden, en utopi. Vi kommer ikke til at konkurrere med priserne fra de fattigste lande i verden. Vi skal ikke konkurrere med landbrug, der er baseret på ofre for menneskehandel, og vi skal heller ikke have det indført i landbruget i Danmark, selv om vi har set enkelte eksempler på det allerede. Det er ikke den vej, vi skal.

Hvis det havde stået til Venstre, så ville vi jo slet ikke have noget økologi i dag. Den landbrugspolitik, som Venstre står for og har stået for, handler jo om at støtte de største og en tro på, at man bare skal have så store enheder som muligt og lave masseproduktion så billigt som muligt, men det kan Danmark ikke konkurrere på. Når vi har fået udviklet et godt økologisk landbrug, som faktisk giver arbejdspladser, fordi der er mange flere arbejdspladser i økologisk landbrug, end der er i de store industrilandbrug, så er det jo, fordi der er nogle, der har sat sig ned og set på, hvordan vi udvikler kvalitet.

Det, at vi i dag har nogle superprodukter inden for ost, inden for forskellige typer mælk og yoghurt osv., og også på en række slagterivarer og andet, er jo, fordi der er nogle, der er gået op imod landbrugspolitikken fra Venstre. Det er jo, fordi der er nogle økologer – en del af dem bakket op af forskellige almenyttige fonde – som er gået ud og har sikret, at man faktisk fik lavet noget kvalitetsproduktion.

Hvis man for alvor ønskede at støtte det, ville det da være langt bedre at gå ud og sige, at kommunerne skulle have mulighed for at indgå nogle gode aftaler med de lokale landbrug, med de lokale fødevarerproduktioner og sikre, at man kunne være med til at garantere en afsætning fra lokale slagterier, lokale mejerier osv., fordi man aftog de gode landbrugsprodukter til de lokale behov, til de lokale daginstitutioner, kantiner for kommunalarbejdere osv. Der er masser af muligheder, hvis man gerne ville sikre, at vi havde gode lokale arbejdspladser, så kunne man sørge for, at der var en god afsætning på kvalitetsprodukter, og nogle af de kvalitetsprodukter ville så også kunne eksporteres i et vist omfang. Man ville lære vores børn, hvordan god mad smager, så de også fik lyst til selv at købe det senere.

I stedet giver man her skattelettelse, som primært kommer de store godsejere til gode, og der er overhovedet ingen garanti for, at det giver arbejdspladser. Tværtimod risikerer vi, at det forstærker udviklingen med kæmpestore industrilandbrug, hvor produkterne enten bliver sendt til Tyskland eller til andre lande, hvor de kan blive forarbejdet af underbetalt arbejdskraft, eller også henter man underbetalt arbejdskraft hertil og laver det som sæsonsamarbejde, hvor de er her i ganske kort tid. Det giver ikke arbejdspladser i Danmark. Det er ikke med til at hjælpe nogle af vores yderkommuner. De har brug for reelle arbejdspladser, og det er en helt anden indsats, der skal til, end det, man lægger op til med den her skattelettelse, hvor

pengene jo altså samtidig så tages fra det, der ellers skulle gives til at sikre velfærden, bl.a. i nogle af de kommuner, der er allerhårdest trængt i vores yderområder i de her dage. Tak.

Kl. 20:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 20:35

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Grunden til, at jeg vil stille spørgsmålet, er sådan set det, som fru Line Barfod var inde på med hensyn til at give arbejdspladser. Der vil jeg gerne spørge ordføreren, om ikke ordføreren også er indstillet på, at der kunne være en vis sund fornuft i prøve at bevare og forsvare de arbejdspladser, vi allerede har nu.

Altså, ordføreren bruger sin argumentation på, at det ikke giver nye arbejdspladser. Kunne ordføreren ikke også prøve at give et billede af, hvad Enhedslisten synes om at bevare og forsvare allerede værende job. Vi har jo nævnt tidligere, at der er 140.000 job, der er på spil i det her.

Så vil jeg gerne spørge om en ting mere, hvis jeg kan nå det. Jeg tror faktisk, jeg vil vente – det tager lidt tid.

Kl. 20:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 20:36

Line Barfod (EL):

Jeg synes, at der skal være arbejdspladser i landbruget. Jeg ville meget gerne have, at vi fik mange flere arbejdspladser, både ved at forsvare de arbejdspladser, vi har i dag, og ved at få mange flere nye arbejdspladser. Jeg kunne rigtig godt tænke mig, at vi fik lokale mejerier, slagterier, grønsagspakkerier, ægpakkerier og alt det andet rundt i hele landet. Det ville i den grad give arbejdspladser lokalt, og det kunne sikre kvalitetsprodukter. Jeg ville også gerne have, at vi tog fiskeriet med, så vi fik masser af arbejdspladser i fiskeriet igen ved at satse på kystfiskeri og på at kunne få frisk fisk i Danmark.

Det ville da være fantastisk, men det kræver en fuldstændig anden holdning til fødevarer end den, man har i Dansk Folkeparti og regeringen. Det kræver, at vi sætter kvalitet i højsædet, og det kræver, at vi ser på, hvordan vi skaber arbejdspladser i Danmark, i stedet for kun at se på, hvordan man deler gaver ud til sine venner.

Kl. 20:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 20:36

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men man kunne jo også lave det sådan, at forbrugerne ikke har råd til at købe de produkter, der er på hylderne. Altså, hvis vi sætter afgifterne op og der bliver flere arbejdsløse på grund af konkurrenceudsættelse, så ender det med, at vi har færre job i Danmark. De her kvalitetsprodukter er der ikke nogen, der er i stand til at købe for den løn, de har til rådighed. Det er da også et problem, som jeg synes man skal have med.

Men jeg vil gerne spørge ordføreren om noget helt andet, og det er med hensyn til de påbegyndte tvangsauktioner inden for landbrugssektoren, vi allerede har kunnet se. Der bliver der sådan typisk solgt landbrugsjord til priser på 90.000 kr. pr. hektar. Det kan vi se nogle af de steder, hvor vi har været inde at studere det. Man har jo tidligere købt den samme jord til omkring en kvart million kr. pr. hektar. Selvfølgelig er det et billede af, at priserne har været skruet alt, alt for højt op – det erkender vi blankt, men kan ordføreren ikke

også prøve at anerkende, at der faktisk er et samfundsøkonomisk problem, som man er nødt til at tage hånd om? Og det gør man bedst, synes vi, ved at man giver branchen bedre handlemuligheder, større fleksibilitet, færre udgifter, frem for det, som ordføreren prøver på, nemlig at sætte afgifterne op med 1,1 mia. kr., hvis man ellers står ved sit ansvar, og det går jeg ud fra, for Enhedslisten har jo sagt, at man vil stemme for en S-SF-regering.

Kl. 20:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 20:38

Line Barfod (EL):

I forhold til det med at forbrugerne skal have råd: Jeg mener i den grad, at vi skal have nogle fødevarer, vi kan betale. Det er jo også derfor, jeg siger, at det er rigtig vigtigt, at man sikrer, at der er en ordentlig afsætning af fødevarerne. Det kan man bl.a. sikre ved at gå ind at lave nogle aftaler, der gør det muligt, at der kan ske en afsætning til lokale børnehaver, kantiner, ældrepleje osv. – altså til alle dem i lokalområdet, der har brug for at få god mad af en ordentlig kvalitet.

Så har Enhedslisten jo gang på gang foreslået, at vi skulle fjerne moms på de økologiske fødevarer, så borgerne får råd til at købe den gode mad. Det ville da være et forslag, der battede noget. I forhold til den kæmpe gældsfælde, som regeringen og Dansk Folkeparti har været med til at lokke landbruget ud i, er der et kæmpe reelt problem, og det er der virkelig behov for, at vi gør noget ved. Men det gør vi jo ikke ved at give en skattelettelse – slet ikke, når den primært rammer de rigeste og de største jordbesiddere. Der skal en helt anden indsats til for at få landbruget ud af den gældsfælde.

Kl. 20:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning.

Kl. 20:39

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jeg har bare lyst til lige at korrigere en af de bevidste misforståelser, som Enhedslistens ordfører udstiller. Jeg tror, at ordene faldt nogenlunde sådan, at Enhedslistens ordfører sagde, at hvis det havde stået til Venstre, så var der ikke nogen former for økologi overhovedet. Det har jeg da meget lyst til lige at få gendrevet, og det kan jeg også dokumentere med den aftale, vi står med nu, for det fremgår direkte af aftalen, at man også får understøttet nogle initiativer på det økologiske område.

Men det er sådan nogenlunde det sædvanlige, man siger fra Enhedslistens side: Man stiller en række fiktive skræmmebilleder op i direkte modstrid med det, der er rent fakta. Sådan er det.

Kl. 20:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 20:39

Line Barfod (EL):

Vi kan vel ret hurtigt blive enige om, at det ikke er Venstre, der har været fortalere for økologi de sidste 30 år. Jeg er med på, at man nu har anerkendt, at økologi findes, og at det faktisk er noget, der kan sælges, men det er altså ikke Venstre, der har været drivkraften i, at der er økologisk landbrug i Danmark i dag; nøjagtig som det ikke er Venstre, der har været drivkraften i, at der er vindmøller og al den anden grønne energi, grønne job osv. i dag.

Det er noget, der i den grad er drevet frem af folk, der rundt omkring har været virkelig engageret i det, er gået i gang med det, og

hvor en del af dem så også har haft almenyttige fonde til at bakke sig op. Mange af de små mejerier ville være bukket under for længst, hvis de ikke havde haft forskellige fonde, der bakkede dem op, for de har i den grad været oppe imod storlandbruget i form af Arla, der har gjort, hvad de kunne, for at få dem udslettet.

Det har absolut ikke været noget, hvor Venstre har været inde at bakke op om, at der skulle være mulighed for at have økologisk landbrug og små økologiske virksomheder i Danmark.

Kl. 20:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 20:40

Erling Bonnesen (V):

Jeg er Venstremand, og jeg er liberal. Jeg går ind for frihed til, at man kan prøve at udvikle sine ideer. Vi støtter et konventionelt landbrug, vi støtter et økologisk landbrug, og vi støtter op om en nicheproduktion. Det er jo lige præcis op til initiativtagerne og ildsjælene at prøve at udvikle deres produkter og få dem afsat. Så vi støtter op om hele paletten.

Kl. 20:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 20:41

Line Barfod (EL):

Det er ikke frihed til at udvikle sig, når der er nogle ganske få store virksomheder, der har fået lov til at have monopol på hele markedet, og som får lov til at opføre sig, som det passer dem, som vi har set det på landbrugsområdet med de store landbrugsvirksomheder. Det er det, Venstre har stået for, og det er den politik, som Venstre stadig væk står for, når de nu deler skattelettelser ud til deres venner, som primært kommer dem til gavn, der har de allerstørste godser. Det her har intet at gøre med at sikre frihed og sund konkurrence mellem mindre virksomheder, for så ville man komme med en fuldstændig anden politik.

Der er behov for en anden politik. Der er i den grad behov for, at vi går ind og sikrer gode vilkår for landbruget i Danmark og får sikret nogle gode arbejdspladser i Danmark. Der skal også en gælds politik til, men det handler først og fremmest om at få øjnene op for, at det med at tro, at det er et kæmpe industrilandbrug med underbetalt arbejdskraft, der er vejen frem, går ikke.

Kl. 20:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 20:42

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Der er ikke så meget at tilføje. Jeg kan tilslutte mig, hvad ordførerne for Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti har sagt. Jeg synes, at de både har svaret og spurgt godt.

Jeg vil blot her ved afslutningen tilføje, at der ikke, som nogen har antydnet, er tale om, at kommunerne ud af deres budgetter skal finansiere en lettelse af jordskatterne. Det fremgår meget tydeligt af forslaget, at finansieringen sker gennem en fremrykning af lønsumsafgiften på finansielle virksomheder og en fremrykning af stramminger, når det gælder kunstgødnings- og plantegiftsafgifter. Det er det, der finansierer det. Det synes jeg at jeg lige vil understrege.

Med hensyn til at lettelsen skulle gavne de store brug, vil jeg gerne sige, at ingen har interesse i, at en række landbrug går ned og hjem. Store brug har som regel både absolut og relativt større gæld end små brug, og derfor er det ikke rimeligt at stille det op på

den måde, at mennesker, som har store brug, slet ikke har brug for hjælp, mens de små brug har brug for hjælp. Det her handler om, at landbruget generelt er blevet gældssat, og det handler om at undgå en katastrofe for en række landbrug.

Finansieringen sker gennem de nævnte fremrykninger og ikke ved, at kommunerne skal ryste op med penge, som de ellers skulle have brugt til velfærd. Kommunerne vil blive kompenseret krone for krone for det provenu, som de her taber. Sådan vil det være det første år, og hvis det viser sig, at vi ikke kan forhandle os frem til en permanent ordning for kompensation de efterfølgende år, vil vi også i de efterfølgende år krone for krone kompensere det, som kommunerne taber ved denne omlægning. Derved skulle det være helt sikkert, at forslaget ikke går ud over kommunernes velfærdsområder, og staten bliver som bekendt også kompenseret gennem de fremrykninger, som jeg lige har nævnt.

Selv om fru Marianne Jelved ikke kunne støtte forslaget, vil jeg dog takke hende for, at hun ikke gjorde sig skyld i de misforståelser, som jeg synes visse andre ordførere har gjort sig skyld i, men jeg vil ikke vække en ny debat til live.

Jeg vil takke for tilslutningen fra det flertal i Folketinget, som har aftalt disse forslag.

Kl. 20:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 20:45

Thomas Jensen (S):

Tak. Nu siger ministeren jo, at det er krystalklart, hvad der står i det her lovforslag, og at kommunerne vil blive kompenseret krone for krone for de her tiltag. Det er jo rigtigt for 2011, det står der jo, men der står også: »Den individuelle kompensationsordning gælder alene for 2011.«

Så er det rigtigt, at der er lagt op til, at finansieringsudvalget skal prøve at finde en løsning for borgerne fremover. Og sluttelig står der, at hvis man ikke kan finde en løsning, vil kommunerne herefter blive kompenseret for virkningen af provenutabet over bloktilskuddet.

Mit spørgsmål til ministeren er: Kan ministeren bekræfte, at det bloktilskud så vil være 100 pct.s kompensation for det provenutab, kommunerne får?

Kl. 20:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 20:46

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Ja.

Kl. 20:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 20:46

Thomas Jensen (S):

Det var en dejlig erkendelse at få fra ministeren i dag.

Noget andet, som jeg håber at få et lige så klart svar på – men jeg forventer det ikke – er, at der jo i kommissoriet for finansieringsudvalget står, at det skal arbejde frem imod, at der i 2012 skal ligge noget, så vi kan få bragt de ubalancer, der er i udligningssystemet, på plads.

Det er også noget, KL har kommenteret i sit høringssvar, og derfor vil jeg spørge ministeren, om der i lovforslaget ved anden behandling vil komme en ændring, så der ikke længere står »tidligst fra

2012«. For jeg synes, vi begynder at bevæge os ud på en glidebane, hvor vi ikke ved, hvornår vi får reformeret det her udligningssystem.

Så jeg vil bare gerne høre ministerens svar på: Kan ministeren ved andenbehandlingen stille et ændringsforslag, der giver sikkerhed for, at det er fra 2012, vi får ændret udligningssystemet?

Kl. 20:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 20:47

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Nej. Det, jeg svarede ja til, var, at kommunerne får fuld kompensati-on for de indtægter, som de mister ved denne lettelse af jordskatterne. Det får de krone for krone, sådan at det nøjagtig er det beløb, de mister fra de jordskatter, de skulle have haft i kommunen, som de får kompenseret af staten. Den ordning vil køre videre, medmindre der findes en model, hvor det kan køres ind i de generelle aftaler med kommunerne.

Så det, der altså kan ændre ved, at kommunerne krone for krone får kompensation, er, at regeringen og Kommunernes Landsforening finder en model, der på mere normal vis ordner forholdet mellem stat og kommune.

Kl. 20:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 20:47

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes, der siges meget hvis og hvis, hvis og såfremt. Altså, først giver ministeren udtryk for – ganske vist nærmest sådan i en hvis-skende tone – at der er tale om 100 pct.s kompensation, men så får ministeren alligevel sagt, at det kun er det første år, og nu her direkte adspurgt må ministeren så indrømme, at det kun er det første år, og at det derefter skal til forhandling igen.

Så er der spørgsmålet angående bloktilskuddet. Kan ministeren ikke bekræfte, at det er sådan, at det i hvert fald i debatten er fremgået, at op til flere kommuner oplever, at de ikke får 100 pct.s kompensation, men kun en delvis kompensation, når de kompenseres over bloktilskuddet? Og kan ministeren ikke ud fra den betragtning forstå, at der er kommuner, der ryster i bukserne, når man begynder at bruge 0,5 mia. kr. til skattelettelser til landbruget uden at være helt sikker på, hvordan man skal finansiere det her i forhold til kommunerne?

Kl. 20:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 20:48

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Hr. Rasmus Prehn kan jo altså gøre alting indviklet, gøre alting til et overgreb og fortolke alting som et angreb på velfærden – således og så i dag. Det tror jeg at ingen kan få ham til at lade være med.

Jeg siger bare, at det første år får kommunerne krone for krone de penge af staten, som de her mister på jordskatterne, og det gør de og så i de følgende år, medmindre staten og Kommunernes Landsforening finder en model for, hvordan man på mere normal vis ordner tingene. Og hr. Rasmus Prehn kan jo være fuldstændig sikker på, at Kommunernes Landsforening ikke går med til en ordning, som betyder, at kommunerne mister noget til staten. Så kender jeg Kommunernes Landsforening meget dårligt.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 20:49 i dag slagter svinene nede i Tyskland med billig, underbetalt østeuropæisk arbejdskraft, eller hvor svaret var til den landbrugsarbejder, der godt kunne tænke sig at blive ved med at have et fast arbejde i landbruget i Danmark, i stedet for at man importerer billig arbejdskraft i sæsonen og så sender dem af sted igen.

Rasmus Prehn (S):

Det er jo selvfølgelig meget kækt sagt, at jeg får næsten alt til at lyde som et overgreb på kommunerne, men det virker nu altså også, som om regeringen og navnlig landets nye indenrigsminister oplever alt som leg, som en fløjtende fest, så længe der er tale om, at pengene går til landbruget, og at det så er velfærden, der skal stå for.

Er det ikke situationen her? Dybest set kommer det her, hvis finansieringen ikke er på plads, til at betyde 0,5 mia. kr. mindre til velfærd og 0,5 mia. kr. mere til landbrugets lommer. Det er da en fløjtende fest for landbruget, men det er det bestemt ikke for velfærden.

Kl. 20:49

Hvordan er det, det her forslag sikrer de arbejdspladser i Danmark på danske løn- og arbejdsvilkår?

Kl. 20:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 20:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 20:50

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror, at det er klogt af fru Barfod at se den danske fødevaresektor som en helhed med de næsten halvanden hundrede tusinde arbejdspladser, der findes der. Hvis en del af den helhed bukker under, får det konsekvenser for andre. Når man så, hvis man er fru Line Barfod, vil sige, at så kan vi jo købe råvarer i udlandet, hvis de ikke produceres i Danmark, vil jeg spørge: Jo, det kan man godt, men er det til fordel for Danmark? Og hvad er det egentlig, der sker ved, at man laver den ordning her? Hvem er det egentlig, der lider skade ved den ordning, vi gennemfører her? Det kan jeg ikke se.

Kl. 20:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan jo kun redegøre for, hvad der står i forslaget, hvordan lettelsen finansieres gennem fremrykninger af lønsumsafgift og pesticid- og kvælstofafgift, og hvordan kommunerne kompenseres, således at det hele går op. Og så er hr. Rasmus Prehn selvfølgelig velkommen til at betvivle og mistænkeliggøre alting, men mit svar er: Læs forslaget, for det er faktisk ikke så svært at forstå.

Kl. 20:50

Kl. 20:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 20:51

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Line Barfod (EL):

Når begrundelsen for forslaget er, at man skal sikre arbejdspladser, vil jeg gerne høre ministeren om, hvordan ministeren mener, at det her forslag om at give skattelettelser til Venstres venner vil sikre, at f.eks. slagteriarbejdere, landbrugsarbejdere og andre kan beholde deres job. Hvordan er det, at ministeren helt konkret forestiller sig, at det her skulle hjælpe, hvis det er konkurrencen med underbetalt østeuropæisk arbejdskraft, der er problemet?

Kl. 20:51

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 168:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af transkønnedes rettigheder.

Af Kamal Qureshi (SF), Mogens Jensen (S), Lone Dybkjær (RV) og Per Clausen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 20:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 20:51

:
(Punktet er udgået af dagsordenen).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Ingen har interesse i, at en række brug bliver insolvente. Dette forslag giver en hjælpende hånd på det rigtige tidspunkt, og det sker gennem fremrykninger af afgifter og en lønsumsafgift i den finansielle sektor. Det er en efter min mening en god måde at klare et øjeblikkeligt, temporært problem på.

Kl. 20:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Line Barfod.

Kl. 20:52

Line Barfod (EL):

Nu prøvede jeg altså at lytte rigtig godt, men jeg kunne simpelt hen ikke høre, hvor svaret var til den slagteriarbejder, der er bange for at blive fyret, ligesom hans kolleger er blevet det, fordi man i stedet for

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 199:

Forslag til folketingsbeslutning om at give selvmordstruede ret til behandling.

Af Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV) og Line Barfod (EL).

(Fremsættelse 06.04.2010).

Kl. 20:53

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 20:54

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Der er ingen tvivl om, at personer, der har forsøgt at begå selvmord, eller som er selvmordstruede, har behov for hurtig, intensiv og relevant behandling. Det står også i regeringsgrundlaget fra 2007.

Spørgsmålet er, om en behandlingsret på 48 timer er den rigtige vej at gå. Ifølge Sundhedsstyrelsen kan en garanti for behandling inden for 48 timer i værste fald tilskynde nogle sårbare unge til at forsøge selvmord alene for at få behandling. Jeg ved, at selvmordsforsøg ofte er det desperate udtryk for et ønske om opmærksomhed. Så der er altså en faglig bekymring for den foreslåede garanti.

Antallet af selvmord i befolkningen har jo været faldende i de senere år. Fra 1980 til 2001 er antallet af selvmord halveret, hvilket er bemærkelsesværdigt. Jeg kan huske hele debatten om velfærdsstaterne, som man sagde havde den skyggeside, at livet blev meningsløst og folk begik selvmord. Det passer ikke. Antallet af selvmord er halveret fra 1980 til 2001.

Der er stadig væk alt for mange selvmordsforsøg, og derfor har der været fokus på forebyggelse og behandling af folk, der forsøger at begå selvmord. I handlingsplanen for psykiatri er der også initiativer, der sigter på forebyggelse af selvmord.

I Center for Selvmordsforskning har regeringen sidste år fået kortlagt den eksisterende viden om selvmord og selvmordsforsøg blandt unge piger og drenge og om årsagerne til det stigende antal forsøg på selvmord. Der bliver bl.a. risikofaktorer i relation til unges selvskadende adfærd kortlagt. Skilsmisse, ensomhed og alvorlig sygdom blandt familie eller venner er faktorer, der kan påvirke unges selvmordsrisiko og selvskadende adfærd.

Hvis man læser om unges selvmordsforsøg, kan det undertiden være små ting, der udløser selve handlingen. Jeg har f.eks. læst om en pige, der beskriver sit selvmordsforsøg sådan her, og jeg citerer:

Min kæreste sagde, at han aldrig kunne tilgive, at jeg havde flørtet med hans bedste ven, og så fór jeg ud på badeværelset og tømte et glas Panodil. Det var meget impulsivt, og jeg ved ikke, hvad jeg ville opnå, men det var i hvert fald ikke at dø. Citat slut.

Ofte, som i dette tilfælde, ligger der helt andre hensigter end et ønske om at dø bag selvmordsforsøg. Livet kan være gået i hårdknude, der kan være brug for hjælp til at rede trådene ud. Derfor peger regeringens kortlægning på, at grundlaget for at fremme unges trivsel og forebygge selvskadende adfærd er, at der er kontakt til de unge, at forældre, lærere og pædagoger opdager det og får talt med den unge, inden det går galt.

Der skal sættes ind med egentlig forebyggelse, også med diagnostik og relevant behandling. Som noget nyt har Sundhedsstyrelsen i specialevejledningerne for psykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien fastsat selvmordsforebyggelse som en regionsfunktion med henblik på at styrke og udvide indsatsen i relation til selvmord.

Der stilles særlige krav til forebyggelse og behandling af selvmordsforsøg for den ikkepsykisk syge eller den lettere psykisk syge patient. Der skal bl.a. være et formaliseret samarbejde mellem anæ-

stesiologi, kirurgi, neurologi, intern medicin og børne- og ungdomspsykiatri. Herudover skal der være adgang til særlige kompetencer inden for psykoterapi og psykofarmakologi.

På den baggrund anbefaler Sundhedsstyrelsen, at indsatsen i forhold til forebyggelse og behandling af selvmordsforsøg med fordel kan forankres i de regionale centre for selvmordsforebyggelse, som er etableret i hver region. Disse regionale centre tilbyder bl.a. kortere og længerevarende samtaleforløb og træning og efteruddannelse af personale i f.eks. hjemmeplejen, på psykiatriske afdelinger, i akutmodtagelser og i distriktspsykiatrien osv., så der opnås kompetencer i opsporing af selvmordstruet adfærd. Centrene fungerer også som videnscentre, hvor man udvikler metoder og indsamler materiale til oplysning og rådgivning.

Kl. 20:59

Målgruppen for centrene er som udgangspunkt personer, som har forsøgt selvmord eller har været selvmordstruede, men som ikke tilhører psykiatriens kernegruppe. Det vil sige, at personerne i målgruppen ikke har en psykiatrisk lidelse eller har måske kun en lettere psykisk lidelse.

I forbindelse med de to sidste satspuljeaftaler var regeringen og satspuljepartierne enige om at afsætte et betydeligt beløb til en styrkelse af behandlingsindsatsen over for personer, der har forsøgt selvmord, med afsæt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Regeringen og partierne har afsat 12 mio. kr. årligt i 2010 og fremefter til de regionale centre for selvmordsforebyggelse.

Med udmøntningen af puljerne vil der ske en markant udvidelse og udbygning af regionernes centre for selvmordsforebyggelse, sådan at centrene kan tilbyde en hurtig, opfølgende behandlingsindsats for personer, der har forsøgt selvmord, eller som er selvmordstruede. Det seneste økonomiske løft, som er givet, takket være satspuljeaftalerne, vil samtidig sikre, at centrene kan yde en forebyggende og behandlende indsats for borgere i hele regionen, som dækkes af det pågældende center.

Med denne redegørelse mener jeg at jeg har forklaret, hvorfor regeringen ikke kan støtte det foreliggende forslag. Der er ganske meget i gang på området, der er effekter af det, og landet er blevet dækket af disse centre, som skal forebygge selvmord. Det mener regeringen er tilstrækkeligt i øjeblikket.

Kl. 21:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 21:01

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg synes ikke, det giver så meget mening, når ministeren siger, at hvis vi indfører en hurtig hjælp inden for 48 timer, en ret til at få hjælp, vil flere unge mennesker prøve at begå selvmord for at blive omfattet af retten. Betyder det så, hvis man skal følge den logik, som jeg godt nok synes er langt ude, at halvdelen af Danmark, nu hvor vi har fedmeoperationer, vil begynde at spise mere for at kunne få en fedmeoperation?

Kl. 21:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 21:01

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror ikke, man kan sammenligne selvmordsforsøg med fedme. Jeg refererede en sundhedsfaglig vurdering. Den vil jeg henholde mig til. Jeg er ikke ekspert i psykiatri. Det ved jeg at spørgeren mener at hun er, og det er så en forskel på os. Men jeg har jo altså Sundhedsstyrelsen at støtte mig til, og det har jeg det godt med.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 21:02

Özlem Sara Cekic (SF):

Nogle gange ønsker man jo, at ministrene kendte en lille smule til deres områder, men det kan godt være, at det er for stort et krav.

Men det her handler jo faktisk rigtig meget om, at vi kan gå ind og redde mennesker her og nu. Hvis vi går ind og laver en opsøgende og ledsagende hjælp, kan vi faktisk redde menneskeliv. Derfor undrer det mig, at Sundhedsstyrelsen har lavet en rapport, der viser, at hvis man giver dem en hurtig hjælp, vil flere begå selvmord. Det forstår jeg simpelt hen ikke. Det bliver ministeren nødt til at forklare. Kan ministeren dokumentere den påstand?

Kl. 21:02

Kl. 21:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 21:03

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Som jeg sagde flere gange, er spørgsmålet om selvmordsforsøg meget kompliceret. Som den pige, jeg citerede, jo åbent sagde, forsøgte hun ikke at begå selvmord for at dø. Hun gjorde det i desperation over, at hendes kæreste havde sagt noget, som hun blev meget ked af, og hvor hun måske også blev ærgerlig over noget, hun selv havde gjort. Det kender man også fra andre selvmordssituationer. Nu nævnte jeg her noget, som man kan hente i skreven faglitteratur – andre eksempler kunne nævnes – og jeg tror ikke, det er nyt for spørgeren, at selvmordsforsøg kan have med ensomhed at gøre, kan have med appeller om opmærksomhed at gøre. Og hvis et selvmordsforsøg allerede efter 48 timer udløser en behandling, så kan det være noget – siger Sundhedsstyrelsen – som for nogle gør det mere attraktivt at forsøge at begå selvmord.

Kl. 21:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ministeren. Fru Sophie Løhde som Venstres ordfører.

Kl. 21:04

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

At personer, der har forsøgt selvmord, eller som er selvmordstruede, skal have hurtig og intensiv psykiatrisk hjælp, er der vist ingen parti-er her i Folketinget som kan være uenige i. Men når jeg så alligevel vil bruge ganske kort tid på at kommentere det her beslutningsfor-slag, er det i bund og grund, fordi vi har at gøre med et emne, som simpelt hen er alt for alvorligt til, at man, som visse oppositionspar-tier gør, bare kan love guld og grønne skove uden at gøre sig den an-strengelse at afsætte så meget som en eneste krone. Det gør man fra oppositionens side i dag, og det er jo i øvrigt ikke længe siden, at vi sidst behandlede et identisk forslag fra Socialistisk Folkeparti, hvor der ligesom i dag – sørgeligt nok – heller ikke var afsat så meget som en eneste krone. Det mener jeg ganske enkelt er dybt useriøst, i hvert fald hvis man tænker på, hvad vi rent faktisk diskuterer.

Men ud over den manglende økonomiske ansvarlighed fra oppo-sitionspartierne eller fra visse dele af dem, må jeg hellere sige, hæf-ter jeg mig desuden ved én stor faglig svaghed ved forslaget, som ministeren også var inde på i sin tale, nemlig at det med en behand-lingsret inden for 48 timer ifølge Sundhedsstyrelsen rent faktisk vil kunne tilskynde nogle sårbare unge til at forsøge selvmord alene for at få behandling, en faglig bekymring for forslaget, som i øvrigt ikke burde være forslagsstillerne ubekendt, eftersom det var en del af de

ting, vi også drøftede meget tæt, da vi havde satspuljeforhandling-erne sidste år, hvor vi også sad og drøftede, hvad det var for nogle ini-tiativer der skulle iværksættes. Men den faglige bekymring, som Sundhedsstyrelsen er kommet med, og som vi dermed alle sammen burde have viden om, synes jeg ærlig talt vi skal tage dybt alvorligt, også selv om det måske kan være svært at forstå for nogle, og at der dermed er nogle, der synes, at vi skal betvivle den sundhedsfaglige vurdering fra Sundhedsstyrelsen.

Jeg vil ikke bruge tid på at nævne alle de mange forskellige ini-tiativer, som vi i satspuljekredsen i enighed har besluttet at iværksætte i forhold til personer, der har forsøgt selvmord, eller som er selv-mordstruede, og som er initiativer, der i øvrigt enten er i fuld gang med at blive implementeret eller vil blive det inden for ganske kort tid, men jeg er da i øvrigt meget spændt på, om årsagen til, at Social-demokraterne ikke er medforlagsstillere bag forslaget her i dag, er, at de også tager de faglige bekymringer for forslaget alvorligt, om det er, fordi de mener, at vi rent faktisk – i øvrigt i enighed – har iværksat en række gode initiativer i regi af satspuljen, som vi nu skal afvente virkningerne af, eller om det er, fordi de også synes, det er en anelse pinligt, at deres nyforlovede i Socialistisk Folkeparti nu igen fremsætter ufinansierede forslag som en anden dækningsløs check.

Det kan selvfølgelig være en kombination af alle tre dele, og det formoder jeg at den socialdemokratiske ordfører vil redegøre for om lidt, når det bliver hendes tur, men vi kan i Venstre i hvert fald med-dele, at vi ikke kan støtte forslaget, som for det første ikke engang Sundhedsstyrelsen har givet faglig opbakning til, og fordi vi for det andet ikke ønsker at støtte et forslag, som er en stor omgang ufinan-sierede løfter.

Kl. 21:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 21:08

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg synes, at jeg virkelig vil opfordre til, at man fra talerstolen siger, hvad der står i det her beslutningsforslag, og ikke begynder at digte sine egne beslutningsforslag. Hvis ordføreren gjorde sig den ulejligh-ed at bladde om på side 2, ville ordføreren jo også se, at vi har an-slået, at 48 timers hjælp vil kunne gennemføres for ca. 25 mio. kr. årligt. Så når ordføreren siger, at der ikke er blevet sat en eneste kro-ne af til det her forslag, synes jeg, at det er rigtig, rigtig pinligt. Det var det ene.

Det andet er, at det her forslag jo selvfølgelig er finansieret. Så kan det godt være, at ordføreren synes, at det er rigtig underholdende at snakke om mennesker, der prøver at begå selvmord, men det er faktisk alvor. Jeg kan godt se, at ordføreren synes, at det her er rig-tig, rigtig sjovt. Jeg tror ikke, at dem, der prøver det, eller deres på-rørende synes, at det sjovt, at man står og gør grin med dem.

Kl. 21:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:09

Sophie Løhde (V):

Jeg startede faktisk min tale med at sige, at jeg synes, at det her em-ne er alt for alvorligt til, at man som visse oppositionspartier, herun-der Socialistisk Folkeparti, bare lover guld og grønne skove uden at gøre sig den anstrengelse at afsætte så meget som en eneste krone til det her. Det er useriøst, og det er en hån imod dem, vi rent faktisk taler om. Når jeg tillod mig trække på smilebåndet, var det, fordi ordføreren fra Socialistisk Folkeparti bad mig om at læse på side 2 i beslutningsforslaget. Ja tak, det har jeg gjort. Jeg har det liggende

foran mig, og det fremgår, at det anslås, at forslaget vil koste 25 mio. kr. årligt.

Så vil jeg selvfølgelig rose Socialistisk Folkeparti for, at de kommer med en vurdering af, hvad det koster årligt, men når man har med penge at gøre, plejer man, i hvert fald der, hvor jeg kommer fra, at fortælle, hvor de skal komme fra. Det er jo ikke nok bare at fortælle, at et forslag koster x antal kroner, man må også sige, hvor pengene skal tages fra. Den anstrengelse har man altså ikke gjort sig i Socialistisk Folkeparti. Det gjorde man heller ikke for et år siden, og det er derfor, jeg synes, at det er useriøst at stå her og diskutere et forslag, som man ikke har gjort sig anstrengelsen at anvise en eneste krone for.

Kl. 21:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 21:10

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er meget interessant, at ordføreren efterlyser en hel beregning på, hvor vi tager alle kroner og øre fra. Det kan jeg sagtens sende til ordføreren. Det er jo bare en helt anden praksis, end når vi ellers behandler beslutningsforslag her i Folketingssalen. Der siger vi, hvor meget det vil koste, og så er det fuldt finansieret i forhold til vores finanslov og den måde, vi vil fordele pengene på. Det ved ordføreren da udmærket godt. Men handler det her om, at vi skal sidde og mundhugges om, hvor pengene kommer fra? Eller handler det her om, at der er rigtig mange mennesker, som prøver at begå selvmord? For nogle lykkes det, for andre ikke, og der er flere tusinde mennesker, som er ramt af det her som pårørende. Er det det, ordføreren vælger at bruge sin tid på i stedet for at sig: Hvad kan vi gøre for at sikre, at de kommer tilbage til livet?

Kl. 21:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:11

Sophie Løhde (V):

Hvis ordføreren fra Socialistisk Folkeparti havde lyttet til min tale, ville hun kunne erindre, at jeg påpegede, at der var en stor faglig svaghed ved det her forslag, nemlig at en behandlingsret inden for 48 timer ifølge Sundhedsstyrelsen rent faktisk vil kunne tilskynde nogle sårbare unge mennesker til at forsøge selvmord alene for at få behandling. En sådan faglig bekymring for forslaget tager vi dybt alvorligt i Venstre.

I relation til økonomien hævder man, at det er en helt ny praksis, at man fra oppositionens side skal begynde at fremsætte finansiering og anvise finansiering til sine beslutningsforslag, og der vil jeg sige, at jeg godt er klar over, at det er en ny praksis for Socialistisk Folkeparti. Men det er det altså bare ikke, når vi i øvrigt diskuterer beslutningsforslag. Så plejer man at fortælle, hvor pengene skal komme fra. Jeg har da også gjort mig den anstrengelse at tjekke, om det her forslag så var finansieret et andet sted. Det er det ikke i Socialistisk Folkepartis oplæg, heller ikke i deres finanslovsforslag, så det er altså ikke korrekt. Dermed er der ikke afsat en eneste krone.

Kl. 21:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 21:12

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil sige om finansieringen, at det synes jeg sådan set ikke er det vigtigste her; jeg synes, vi skulle diskutere forslagets indhold. Det er

jo ret sædvanligt, at man, når man fremsætter et forslag, prøver at anslå, hvad det vil koste, og så har man selvfølgelig forpligtet sig til på den kommende finanslov – det er den måde, vi arbejder på – at få det finansieret. Så jeg synes, at det er at dreje diskussionen hen i en anden retning. Det er klart, at der ikke er nogen, der ved, præcis hvor meget det vil koste. Det, vi kan gøre, er at prøve at få det finansieret via finansloven. Det er i hvert fald den måde, Det Radikale Venstre arbejder på.

Så vil jeg gerne tilbage til argumentationen. Jeg ved ikke, om man kan kalde det, som Sundhedsstyrelsen kommer frem med, en faglig vurdering. Der er jo dybest set ikke rigtig nogen, der ved, hvordan mennesker, der er selvmordstruede, reagerer, og om de tænker på den her måde: Så kan jeg få en behandling. Men i virkeligheden kunne man jo godt sige, at hvis det er tilfældet, så burde man måske også give en behandling til de mennesker, der er selvmordstruede. Jeg er med på, at der er sket en del under satspuljen, men det er også klart, at der har været uenighed om, om det her er et godt forslag at tage i brug eller ikke.

Kl. 21:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:13

Sophie Løhde (V):

I forhold til økonomien kan jeg da trøste fru Lone Dybkjær med, at i forhold til De Radikale er jeg selvfølgelig af naturlige årsager en lille smule mindre nervøs, men alligevel plejer det jo at være god praksis, at man anviser, hvor man vil finde pengene henne. Hvis man godt kunne tænke sig at finde pengene i kommende finanslovsforslag, kunne det måske også være en god ting at skrive. Jeg synes bare ikke, det er rimeligt at fremsætte et forslag, som er identisk med et tidligere fremsat forslag, og som sidste gang havde en afsender, der hedder Socialistisk Folkeparti. Her anden gang er der heller ikke anvist en eneste krone til det, og det var der jo heller ikke i det sidste finanslovsforslag fra Socialistisk Folkeparti. Og dermed holder argumentationen jo ikke.

Så er jeg også enig i, at vi selvfølgelig skal forholde os til indholdet, og det er derfor, jeg bare personligt siger, at når Sundhedsstyrelsen siger, at de vurderer, at det her forslag måske kan risikere at gå imod hensigten og det, der var tankerne bag det – som jo i øvrigt er sympatiske tanker, som man ikke kan være uenig i – så gør det bare indtryk på mig.

Kl. 21:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Taletiden er stadig væk både for spørger og svarer 1 minut.

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 21:14

Lone Dybkjær (RV):

Ja, på denne tid af døgnet burde vi selvfølgelig alle sammen overholde det; det medgiver jeg formanden.

Jo, men det er trods alt en vurdering, det er trods alt en vurdering. Og det, jeg synes, man så skal sige, er, at man jo altså i andre lande kører med andre metoder, og meget kan man jo sige om det her land, men særlig fremragende på det psykiatriske område kan vi jo altså ikke prale af at have været gennem tiderne. Derfor synes jeg, det da er værd at gå ind i en diskussion og sige: O.k., hvad kan vi så gøre for de mennesker, der har forsøgt selvmord? Det er jo ikke for dem alle sammen sådan en historie som den, sundhedsministeren – helt sandfærdigt givetvis – kom med; der er jo altså også alvorligere tilfælde, og der er jo desværre også alvorligere tilfælde for folk, der prøver flere gange, og som det så til sidst lykkes for.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:15

Sophie Løhde (V):

Da vi i sin tid sad og drøftede, hvad de penge, som vi i fællesskab alle sammen var enige om skulle afsættes yderligere til det her område, skulle målrettes til, drøftede vi en lang række forskellige forslag. Det, jeg lyttede mig til, og som der sådan set var enighed om i satspuljekredsen, for ellers havde vi vel ikke indgået aftalen, var, at de gode erfaringer, vi havde – for det er ikke kun negative erfaringer, vi har i Danmark – på det her område fra Fyn, hvor man rent faktisk havde formået at etablere et knaldgodt tilbud, kunne vi i satspuljekredsen godt ønske os at få udbredt til at dække alle regionerne, så det ikke kun var koncentreret omkring Fyn. Det var det, der var grundtanken og hovedtanken med de penge, vi afsatte i satspuljeforliget, nemlig at vi skulle have bredt det gode tilbud ud, sådan at alle dele af Danmark blev omfattet.

Kl. 21:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 21:16

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for ordet.

Jeg tror, vi skal passe meget på, når vi i drøfter sådan en alvorlig sag som beslutningsforslaget her, at vi ikke kommer til at støde nogle mennesker, der måske har overvejet selvmord som en udvej, mennesker, der er tæt på nogen, for hvem det er lykkedes at bruge selvmord som en udvej. Derfor er det en vigtig problemstilling, men derfor kan vi jo godt politisk se forskelligt på, hvordan vi håndterer den udfordring, vi står over for.

Min gruppe er enig om, at vi har for få erfaringer endnu med de fem regionale centre, vi har, til at sige, at vi skal fordoble den årlige bevilling. Vi har haft en runde, hvor vi gav 5 mio. kr. om året. Nu er vi gået i gang med anden runde, hvor det er 12 mio. kr. om året, og vi vil gerne have, at vi så evaluerer de ansøgninger og de initiativer, der er, når vi går i gang med satsforhandlingerne igen til efteråret, så vi på erfaringsmæssigt grundlag kan sige, hvad det så er, vi får sat i gang, om det rammer den kapacitet, der er, om vi skyder over målet, eller om vi skyder under målet, og hvilke erfaringer der i det hele taget er. Så vi er ikke parat til at finde 25 mio. kr. på nuværende tidspunkt, vi har heller ikke afsat dem i vores forslag til finanslov, så af økonomiske grunde kan vi ikke støtte forslaget, men vi vil meget gerne være med til at se på problemstillingen.

I forhold til de 48 timer, der blev drøftet i en del af debatten, har jeg også forholdt mig til, at der i Sundhedsstyrelsens ark til os ved de sidste satspuljeforhandlinger står noget om 48 timer, men der står også en anden vej end den, der lige har været oppe og vende her i de foregående taler. Der står faktisk – og det er nogen, som jeg har haft med i de forhandlinger, som jeg har haft omkring selvmord – at vi skal passe på ikke at gøre alle selvmordstruede unge til psykiatriske tilfælde. Det kan jo være, at det, der ligger bag, er rent sociale årsager, en helt banal kærestesorg, som gør, at man kommer med et selvmordsforsøg som et råb om hjælp, og så er det ikke rimeligt, at man bliver til en psykiatrisk patientsag, hvis det er en social problemløsning eller en netværksløsning, der skal til. Der vil vi godt være lidt klogere på, hvordan vi kan fange folk hurtigt op på de akutte skadestuer, man kommer ind på, både de almindelige skadestuer og måske også de psykiatriske skadestuer. Hvordan kan vi hjælpe inden for

den periode, man har dem, og kan man nå at udrede problemstillingerne på 48 timer, sådan at man får opklaret, hvem der skal have et psykiatrisk tilbud, og hvem der skal have et mere socialt orienteret tilbud, netop for at give den rigtige behandling til de rigtige mennesker.

Derfor er det vigtigt for os, at vi får nogle erfaringer ind, men også at vi får sagt til de unge, at uanset hvad og uanset hvordan deres livssituation er – ja, det kan også være voksne, det kan være ældre, vi ser desværre selvmordsforsøg i alle aldre – så er der for de fleste også en anden udvej end at lege med selvmordstanker og også at gøre forsøg med dem. Så vi anerkender vigtigheden af, at vi får drøftet problemet og også, at vi tør sætte ord på det, for det er stadig væk et tabuområde. Folk kommer ikke frem med, at de er så trætte af livet, at de måske leger med tanken om selvmord, for så kunne de jo få hjælp i tide, inden de foretager selvmordsforsøget, for det vigtigste er jo, at vi får nået folk, inden de kommer så langt ud, at de har begået en livstruende handling.

Så vi vil gerne være med til at få en særlig drøftelse. Jeg vil også godt sige til ministeren, at det jo kunne være, at vi netop skulle tage en særlig drøftelse af nogle af de emner, som vi har bevilget satspuljefenge til, så det ikke bare bliver i satspuljegruppen, men at vi skal evaluere lidt i god tid eller have sådan nogle miniforhandlinger, minidrøftelser, hen ad vejen netop for at give den rigtige respekt til de forskellige problemstillinger, vi har, også når vi nu i fællesskab med sidste satspuljeaftale lavede den connection, der var mellem psykiatrien og det sociale område. Der tror jeg faktisk at mange af de unge mennesker her kunne få meget mere glæde af meget positivt samspil, i stedet for at de er rene sociale tilfælde og rene psykiatriske tilfælde. Så lad os evaluere de midler, der bliver søgt ind til, også for oplysningens skyld. Det er jo ikke midler, der er lagt i bloktilskudene, det er jo midler, man skal søge i den fælles pulje til nogle konkrete ting og initiativer.

Her har vi i hvert fald en pulje penge, som bliver målrettet til den gruppe borgere, den skal hjælpe, og de regionale centre har så ansvaret for at få kanaliseret nogle projekter, der tager afsæt i de problemstillinger, de ser lige i deres region, for det kan også godt ske, at der er store forskelle på befolkningens adfærd, om man er i en storbyregion, eller om man er i en anden geografisk region i Danmark. Derfor skal vi ikke gå ind og bare lave alt for mange standardløsninger, men netop få bredt viften ud, så vi får hjulpet folk efter deres eget behov.

Kl. 21:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 21:22

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Det er med stor undren, at jeg ser dette beslutningsforslag blive fremsat. Dansk Folkeparti fremsatte sidste år B 158, og en uge efter kom der et forslag fra Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten. Dansk Folkeparti satte derfor emnet på dagordenen, da vi diskuterede satspulje, og vi fik derigennem sammen med de andre satspuljepartier sat 33 mio. kr. af fra 2010-2013. Så der er sat noget i gang. Vi har en aftale satspuljepartierne imellem. Det er useriøst at komme et halvt år efter, inden blækket er tørt, og før pengene er delt ud, og foreslå den samme løsning, som vi havde lavet en aftale om. Jeg kan forstå Enhedslisten, som ikke var med til forhandlingerne, men jeg undres over De Radikale og Socialistisk Folkeparti. Er det en måde at have aftaler på? Det er ikke første gang, vi ser Socialistisk Folkeparti være negative over sager, som er aftalt på satspuljemøderne. Vores forslag i Dansk Folkeparti må være, at Socialistisk Folkeparti trækker sig fra satspuljen, da man kun er utilfreds med de aftaler, der bliver

lavet. Vi er jo alle enige om, at der skal gøres noget ved problemet, men at fremsætte et forslag oven i det andet til mere end 25 mio. kr. er fuldstændig ude i hampen. Samtidig mangler vi endnu en gang fakta om, hvor pengene skal komme fra, men det er måske igen fra forhøjelsen af cigaretafgifterne.

Der er ca. 700-800, der begår selvmord hvert år, og cirka ti gange flere forsøger selvmord. Livslinien oplyser også, at man i gennemsnit besvarer 12.000 opkald om året fra mennesker, der går med selvmordstanker. Det bevidner, at vi står med et alvorligt samfundsproblem, når vi taler om selvmordstruede. Jeg vil gerne slå fast, at ethvert selvmord er et selvmord for meget, og at tanken om selvmord altid skal tages alvorligt. Tal viser jo, at hver tredje, der kommer på skadestuen i forbindelse med et selvmordsforsøg, bliver sendt hjem uden nogen form for hjælp. Men samtidig viser forskning, at man ved en aktiv opfølgning og støtte til selvmordstruede personer kan halvere antallet af gentagne selvmordsforsøg. Alene i 2006 kom over 4.000 mennesker på skadestuen efter et selvmordsforsøg, og det er jo egentlig et skræmmende tal. Specielt skræmmende er det jo, at hver tredje af dem bliver sendt hjem igen uden nogen form for hjælp. Tilbuddet om behandling kan være meget forskelligt, alt efter hvilken situation den selvmordstruede person er i, og selve fremgangsmåden skal naturligvis være underlagt en lægefaglig eller psykologfaglig vurdering. Min pointe er, at ingen selvmordstruet, hverken ung eller gammel eller sindslidende, skal være overladt til gentagne selvmordsforsøg og til måske at fuldbyrde deres handling.

For at sikre en styrket og specialiseret indsats over for selvmordstruede, herunder børn og unge, har Sundhedsstyrelsen fastsat de regionale centre for selvmordsforebyggelse som regionsfunktion i styrelsens specialevejledning. De regionale selvmordscentre tilbyder et professionelt behandlingstilbud til personer, som enten har svære overvejelser om selvmord eller har forsøgt selvmord, herunder personer, som henvender sig til en skadestue eller praktiserende læge efter forsøg på selvmord. Herudover forestår centrene rådgivning, undervisning og supervision til sundhedspersoner og andre, der kommer i kontakt med selvmordstruede og deres pårørende. En yderligere udbygning af de regionale centre vil kunne udbrede indsatsen over for selvmordstruede og understøtte centrenes målsætning om et hurtigt opfølgende behandlingstilbud. Jeg forventer mig en del af det arbejde og ser frem til, at vi kan tage sagen op, når vi ved, hvordan det går med de nye afsatte midler fra satspuljen.

Kl. 21:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 21:26

Özlem Sara Cekic (SF):

Ordføreren snakker om, at hvis man går til en satspuljeforhandling og har nogle forslag, som ikke bliver til noget, så må man ikke foreslå det her i Folketingssalen, for det vil være et forligsbrud. Det synes jeg simpelt hen ikke er rigtigt. Det betyder jo så, at vi ikke kan tilføre psykiatrien midler udefra, fordi alt kommer til at afhænge af satspuljen.

Men grunden til, at ordføreren gør det, er jo, at ordføreren for Dansk Folkeparti har et alvorligt problem. For fra Dansk Folkepartis side har man utallige gange sagt i pressen – det kan godt være, det ikke direkte er ordføreren, men andre ordførere fra Dansk Folkeparti – at de gerne vil have en 48-timers-garanti; at inden for 48 timer skal der være hjælp. Men er det ikke helt normalt, at Dansk Folkeparti siger noget i pressen og stemmer anderledes her i salen?

Kl. 21:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:27

Liselott Blixt (DF):

Nej, nu hentyder ordføreren til noget, Socialistisk Folkeparti gør, nemlig at man går ud populistisk og siger det, befolkningen vil høre, og når man så hører stemningen vende, skynder man sig at lave det om. Det har vi jo set gentagne gange fra Socialistisk Folkepartis side.

Ja, vi fremsatte et forslag, som jeg også lige har stået og sagt, et forslag, hvor vi nævnte de 48 timer, som Socialistisk Folkeparti, en uge efter at vi havde foreslået det, også fremsatte forslag om. Vi gjorde bare det, at vi gik i en satspuljekreds, hvor vi aftalte, hvad vi skulle gøre. Det hedder forhandling; det hedder politiske forhandlinger, når man sidder flere partier sammen og forhandler om, hvordan man kan finde en løsning på et problem. Og så bliver man enige om nogle ting, og inden man så udmønter pengene, går man da ikke ud og laver et forslag igen oveni.

Kl. 21:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 21:28

Özlem Sara Cekic (SF):

Ordføreren er rigtig, rigtig presset, og det forstår jeg faktisk udmærket godt. Det her handler jo om, at ordføreren har muligheden for at stemme for et forslag, der simpelt hen direkte redder liv.

Dansk Folkeparti har i pressen sagt, at de gerne vil have behandlingsret for de selvmordstruede inden for 48 timer, men når det kommer til stykket, vil de ikke stemme for det. På godt gammelt dansk ville man kalde det noget bestemt, men det vil jeg så ikke sige herfra; det tror jeg godt man selv kan gætte sig til.

Er det derfor ikke et massivt svigt fra Dansk Folkepartis side, når Dansk Folkeparti igen og igen svigter de mest udsatte grupper – i dette tilfælde selvmordstruede mennesker – ved, at Dansk Folkeparti vælger ikke at stemme for et forslag, som de i øvrigt selv i pressen utallige gange har sagt var en god idé?

Kl. 21:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:29

Liselott Blixt (DF):

Jeg undres over en ordfører, der, hver gang ordføreren rejser sig op, skal være så nedvurderende over for de mennesker, der står på talerstolen. Jeg synes faktisk, det er utidighed at opføre sig på den måde i Folketingssalen.

Vi har lavet en aftale, og når vi har lavet en aftale, står vi fast ved den. Vi lavede en aftale med ministeren og satspuljepartierne for 5 måneder siden.

Ordføreren hentyder til, at man ikke tager selvmordstruede alvorligt. Jeg kender en pige på 13 år, som så sin mor, der havde taget piller og havde prøvet at begå selvmord. Den pige var mig. Jeg havde en bror, hvis kæreste hoppede ud fra en bro for 3 år siden, og hun døde desværre af det. Sådan kunne jeg faktisk blive ved, så hvis der er noget, man ikke skal tage gas på, er det lige det.

Kl. 21:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Vivi Kier som ordfører for De Konservative.

Kl. 21:30

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Det er et vedkommende og væsentligt emne. For nylig har vi set nogle udsendelser i tv om de såkaldte panodilpiger, og her vil jeg gerne sige tak til de familier, der deltog i den udsendelse. De har været med til at sætte fokus på et område, som det kan være utrolig svært at tale om og derfor ofte også er et tabuområde. Det er altid dybt tragisk, og det kan være rigtig svært at forstå, at et menneske synes, at den eneste udvej er at forsøge at tage sit eget liv.

Som andre før mig har sagt, har vi jo i de 2 sidste år i satspuljekredsen afsat puljer til en styrkelse af indsatsen over for netop personer, der har forsøgt at begå selvmord. Første pulje startede op i 2009, og anden pulje starter op her i 2010 og kører i årene frem med i alt 12 mio. kr. om året. Jeg synes ærlig talt, at vi nok lige skylder at følge op på virkningen af disse puljer. Puljerne er forankret i de regionale centre for selvmordsforebyggelse.

Det næste forslag kunne jo egentlig lige så godt have ligget inde i det her forslag. Jeg må sige, at jeg har stor sympati for, at mennesker, der forsøger at begå selvmord, får både hurtig og relevant hjælp. Det er et væsentligt emne, og vi skal alle sammen blive langt bedre til at turde snakke med hinanden, og vi skal ikke mindst turde snakke om det tabu, som et selvmord desværre stadig væk er.

Man kan endnu en gang knytte de kommentarer til det, at mennesker, der forsøger selvmord, uanset om det er blandt unge eller blandt ældre mennesker, jo ikke tilhører en ensartet og homogen gruppe. Så det er et emne, vi skal tage dybt seriøst, og det mener jeg faktisk også vi gør.

Jeg vil igen henvise til de sidste satspuljeforhandlinger, som der trods alt var en stor og bred kreds af politiske partier der stod bag. Vi lavede et særligt fokusområde for at forebygge og gøre noget ved selvmordsforsøg. Derfor må jeg i lighed med mange andre her fra talerstolen sige, at jeg synes, at kæden hopper fuldstændig af, når man stiller endnu et forslag uden finansieringsanvisning. Det har også Socialdemokraterne sagt her fra talerstolen.

Set i lyset af de initiativer, der er sat i gang på det her område, skal jeg tilkendegive, at jeg ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 21:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Anne Marie Geisler Andersen som ordfører for De Radikale.

Kl. 21:32

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Vi er jo medforslagsstillere, så vi støtter forslaget.

Man anslår, at der er ca. 8.000-10.000 selvmordsforsøg i Danmark årligt, og selv om antallet af selvmord har været faldende fra 1980 til 2006, ser vi alligevel en stigning i antallet af selvmordsforsøg. Mennesker, der allerede har forsøgt at tage deres eget liv en gang, har en øget risiko for at forsøge igen. I løbet af de seneste 10 år har man ikke mindst set en stigning i antallet af unge piger, som forsøger at tage deres eget liv. Hvert år er der således ca. 1.200 unge mellem 15 og 19 år, som forsøger at begå selvmord. Også unge på helt ned til under 15 år indlægges som følge af selvmordsforsøg.

Ikke mindst fordi et tidligere selvmordsforsøg er en alvorlig risikofaktor for at forsøge igen, er det vigtigt, at mennesker, som har forsøgt selvmord, får den nødvendige hjælp hurtigst muligt oven på et selvmordsforsøg. Det er fuldstændig grotesk, at vi i Danmark sender mennesker hjem fra hospitalet, som lige har forsøgt at begå selvmord, uden at de får nogen som helst hjælp før efter et par måneder.

Hvilken hjælp den enkelte skal tilbydes, afhænger af den enkeltes behov, men med forslaget sikres alle mennesker, som har forsøgt selvmord, et tilbud om relevant behandling inden for 48 timer.

Vi støtter forslaget.

Kl. 21:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 21:34

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er også medforslagsstiller af forslaget og støtter det selvfølgelig. Vi synes, det er dybt tragisk, at der er så mange i vores samfund, der forsøger selvmord og begår selvmord. Når det er helt unge, er det frygtelig tragisk, og der er virkelig behov for at sætte ind og sikre, at der meget hurtigt kommer hjælp, og at der også er en hjælp, der holder ved og holder fast, til man er sikker på, at de unge er ude af risikoen og igen har fået troen på, at de kan få et godt liv.

Men jeg vil gerne sige – som vi også har diskuteret her en gang imellem – at det altså også er dybt tragisk, når det er i den anden ende af livet, altså at der er ældre mennesker, der føler, at de ikke længere ligesom har nogen plads i livet og måske føler, at de er lidt til besvær og derfor begår selvmord. Der ligger altså også en stor udfordring for os i at sikre, at ældre ikke bare er nogle, der bliver opfattet som en byrde i samfundet, og at man ikke bare diskuterer ældre som en byrde, men faktisk diskuterer alt det, som ældre kan være med til at give til os andre, hvor stor en betydning de kan have i samfundet, hvor meget de kan være med til at give til andre mennesker – og dermed kan de også tro på, at der er behov for dem i stedet for at føle, at de er tilovers, så de derfor begår selvmord.

Det her forslag handler så konkret om at gå ind og sikre, at der er meget hurtig hjælp til dem, der har forsøgt selvmord. Det er selvfølgelig fuldstændig afgørende, at man hurtigt kan få hjælp, og at der ikke går lang tid, men også, at der bliver fulgt op på hjælpen. Men ud over det mener vi altså også, at vi har behov for at satse langt mere på, at alle føler, at de faktisk er vigtige i samfundet, at de har noget at bidrage med, og at de ikke er tilovers og derfor heller ikke begynder at tænke på at begå selvmord, som mange desværre gør, fordi de ikke synes, at der er brug for dem i samfundet. Det er virkelig noget, som vi bør sætte ind mod.

Kl. 21:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Özlem Sara Cekiç som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 21:36

(Ordfører for forslagsstillerne)

Özlem Sara Cekiç (SF):

I dag diskuterer vi noget, der er dybt, dybt alvorligt. Det drejer sig om liv eller død. Det drejer sig om mennesker, som er alene, som er ensomme, som har en lidelse, eller for hvem et eller andet i livet er gået galt, og som så vælger livet fra. Nogle gange lykkes det dem, andre gange gør det ikke. Det handler også om, at det tit ikke kun går ud over dem, men også hele deres netværk – de pårørende, de mennesker, der er omkring dem. Det er lige så traumatisk for dem i deres omgangskreds, der oplever det, som for dem, det går ud over.

Det er også derfor, vi ønsker, at vi kan række hånden ud til dem, der virkelig har brug for hjælp. Ekspertter på området påpeger, at det, der skal til, er opsøgende og ledsagende hjælp, så man kan fange de her mennesker i tide, altså opsøge dem, men også ledsage dem til hjælpen. For det, der skal til for at kunne redde menneskeliv, er, at man gør en aktiv indsats for det.

Vi ved jo, at det at prioritere et område jo tit gør, at vi faktisk er i stand til at hjælpe en gruppe mennesker. Jeg har snakket med en ung pige, som livet havde været rigtig hårdt for, om, hvordan hun en dag i ren desperation havde taget en hel pakke Panodil og så efterfølgende var blevet indlagt. Men hun fortalte også om, hvordan hun var blevet udskrevet til ingenting. Og hun sagde, at der heldigvis – heldigvis – var et pilotprojekt et eller andet sted, som havde gjort, at man havde hjulpet hende på vej. For ellers var det jo sådan for hende, at der ingen tvivl var om, at hun ville prøve at tage livet af sig igen.

Jeg er da fuldstændig enig i, at det nogle gange, en del gange, og så handler om, at det er et råb om hjælp – et råb om, at der er nogle, der hører en; et råb om, at der er nogle, der hjælper en; et råb om, at der er nogle, der løser de problemer, man selv synes er fuldstændig uoverkommelige. Derfor har jeg også meget, meget svært ved at forstå, at det, at man giver en behandlingsret og rækker hånden ud til de her mennesker, vil medføre, at flere mennesker vil tage livet af sig. Jeg må ærligt indrømme, at jeg ikke har set det notat fra Sundhedsstyrelsen, som samtlige regeringspartier henviser til, om, at en behandlingsret skulle betyde, at flere mennesker vil prøve at begå selvmord. Det kommer jeg til at bede om at få efterfølgende.

Det er rigtigt, at vi under satspuljeforhandlingerne har været med til at drøfte det her, og der sagde vi også under forhandlingerne, at det her, som man forhandlede sig frem til i satspuljen, simpelt hen ikke var nok. Vi syntes ikke, det var ambitiøst nok, og vi ville rigtig gerne gøre det muligt at kunne hjælpe rigtig mange mennesker meget, meget effektivt.

Jeg vil gerne takke for de kommentarer, der er kommet. Det er bare ærgerligt, at vi endnu en gang svigter en gruppe mennesker, som har brug for hjælp. Og jeg vil gerne takke dem, der er medfor-slagsstillere, og håber, at vi kan bruge den næste tid til at overbevise de politikere, der er herinde, om, at det her faktisk er en måde, vi kan redde menneskeliv på.

Kl. 21:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Karen J. Klint for en kort bemærkning.

Kl. 21:40

Karen J. Klint (S):

Jeg tror, vi skal passe meget på ikke at tale forbi hinanden i så alvorlig en sag som den her. Jeg tror, alle partier er interesserede i at hjælpe de mennesker, som er berørt. Det er så bare, hvordan vi får grov-sorteret i den slags behandling, der skal til.

Det notat, nogle af os har henvist til, er altså et notat, som vi fik til tredje møde i satspuljeforhandlingerne den 20. oktober 2009, så det er i al fald et materiale, alle vi satspuljepartier har. Der skriver Sundhedsstyrelsen afslutningsvis, at de synes, at det at tale om en behandlingsret er for smalt et perspektiv, netop fordi vi så ikke har den sociale indsats med. Det var også derfor, jeg i al fald i vores ord-førertale fra Socialdemokraterne sagde, at man skal passe på ikke at gøre alle til et psykiatrisk tilfælde, hvis det er en social indsats, der er behov for.

Så det kan godt ske, at vi, når vi skal genoptage satspuljeforhand-lingerne, skal drøfte, hvordan vi rammer bredt i målgruppen med en hurtig indsats. Men der er forskel på at tale om en hurtig indsats og en behandlingsret.

Kl. 21:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er fuldstændig rigtigt, at det kun er 30 pct. af alle dem, der begår selvmord, der har været indlagt på en psykiatrisk afdeling. Mange af dem er ikke nødvendigvis nogle, som har berøring med det psykia-triske system.

Men jeg har så påpeget det notat, og det kan godt være, jeg tager fejl, og så kan ordføreren jo læse op, så vi kan høre, om der direkte står, at hvis man går ind og tilbyder hjælp, så vil flere begå selv-mord. Mig bekendt står det ikke i notatet. Men det kan jo godt være jeg tager fejl.

Kl. 21:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Karen J. Klint.

Kl. 21:42

Karen J. Klint (S):

Det er faktisk nogle af de sidste linjer, der står i notatet, og jeg cite-rer:

Sundhedsstyrelsen vurderer endvidere, at man kan frygte, at en behandlingsrettighed inden for 48 timer vil medføre en uhensigts-mæssig tilskyndelse til selvmordstruende adfærd blandt visse risiko-grupper for at opnå en hurtigere behandling.

Det er jo netop målrettet de psykiatiske patienter, der i forvejen siger: Vores livskvalitet er så dårlig. Hvis ikke jeg har udsigt til at kunne få en hurtig behandling for min psykiatiske lidelse, så kan jeg true med selvmord, og så kommer jeg til inden for 48 timer. Det er det, man så taler lidt imod.

Jeg skal ikke som politiker kunne vurdere risikoen i det, og der-for har jeg ikke lagt vægt på det i min ordførertale, men mere lagt vægt på, at det er meget vigtigt, at vi ser på dem, der har et socialt behov, og at vi ikke glemmer dem og kun ser på dem, som har et egentligt behandlingsbehov.

Kl. 21:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 21:43

Özlem Sara Cekic (SF):

Mange af de eksperter, vi har snakket med, da vi lavede det her be-slutningsforslag, siger jo, at det, der er afgørende for at kunne gå ind og gøre en forskel for de her mennesker, er en opsøgende og en led-sagende hjælp.

Sundhedsstyrelsen siger så, som jeg kan forstå det: Nej, det er det ikke, for det vil jo gøre, at flere inden for en bestemt gruppe måske vil prøve at begå selvmord, fordi der nu er den her ret.

Jeg må bare sige, at jeg er uenig med Sundhedsstyrelsen så. Det er ikke, fordi jeg tror, at Sundhedsstyrelsen ikke kan lave ordentlige vurderinger. Jeg tror på de mennesker, der arbejder med det her om-råde, og de siger, at det er deres erfaring, at hvis man opsøger de her mennesker, dem, som er i risikogruppen, og hvis man kan følge dem over til behandling, så er der en meget lille risiko for, at de prøver at begå selvmord igen.

Kl. 21:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Preben Rudiengaard for en kort bemærkning.

Kl. 21:44

Preben Rudiengaard (V):

Jeg må helt klart sige, at det, der bringer mig op, er fru Karen Klints udmærkede tilgang til det, og samtidig sagde ministeren også, at han

ikke var ekspert og henviste til ordføreren for SF, som han beskrev som ekspert på det her område.

Kl. 21:47

Jeg vil så gerne spørge, om ordføreren for SF ikke vil bekræfte, at selvmord har en smittende effekt. Alle erfaring viser det, ikke mindst psykiatriens fader på selvmordsområdet, Émile Durkheim, har beskrevet den effekt, der var, når selvmord smittede. Det vil sige, at det, Sundhedsstyrelsen lægger op til, er, at hvis der nu er det her system med en ret, kan man gøre sig fortjent til hurtigere at komme i behandling. Det er jo frygteligt at tænke de ting, når vi har et behandlingssystem, som i vid udstrækning fungerer meget godt. Det vil jeg gerne bede om ordførerens kommentar til.

Kl. 21:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:45

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg har ikke sagt, at jeg var ekspert på området. Det kan godt være, at der er nogle folketingsmedlemmer, der synes, at jeg fortjener den titel, men det synes jeg ikke jeg gør. Det er rigtigt, at jeg har arbejdet med den her gruppe mennesker, men det synes jeg ikke gør mig til ekspert. Men jeg har til gengæld hørt på, hvad eksperterne har sagt. Og der kan man jo se, at de siger, at man er i en risikogruppe, hvis man f.eks. vokser op i en familie, hvor der har været selvmord, og man føler, at det er en måde, man kan løse problemet på, og man ikke har lært andre måder at løse sine problemer på, eller hvis man f.eks. har en depression; der er også nogle ting, der kan forstærke det.

Det er det, jeg har hørt eksperterne sige, og derfor synes jeg også, det er at have en meget, meget underlig tilgang til mennesker at sige, at hvis vi giver dem en ret, er der flere, der vil have hjælp, og derfor giver vi dem ikke den ret, så de ikke kan få hjælp. Det synes jeg er et meget, meget underligt menneskesyn.

Kl. 21:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Preben Rudiengaard.

Kl. 21:46

Preben Rudiengaard (V):

Nu vil jeg ikke ligefrem kalde mig ekspert, til trods for at jeg har studeret selvmordets epidemiologi igennem mange år, og derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om ordføreren ikke er enig i, at det kan være meget vanskeligt at identificere de der mennesker. Hvis de udsender signaler, skal de selvfølgelig hjælpes, og vi har jo et system, lige fra den praktiserende læge over psykiatriske skadestuer osv., som kan træde til og hjælpe de her mennesker. Men jeg ved ikke, hvordan ordføreren har tænkt sig at man skal gå ud og lave opsøgende arbejde, for da jeg i min tid som retsmediciner, undersøgte fuldbyrdede selvmord, må jeg da helt klart sige, at mange af dem kom som et lyn fra en klar himmel, og at ingen havde forventet det. Så derfor er det et spørgsmål, om det er hensigtsmæssigt med denne form for opsøgende effekt og behandlingsgaranti.

Er det ikke bedre, at det behandlingssystem, vi har i dag, får lov til at blive brugt optimalt, og at man ikke bliver sendt hjem, men bliver henvist til psykiater eller henvist til et velfungerende socialt niveau, så man kan blive hjulpet, og så selvmordet på den måde kan forebygges?

Kl. 21:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, hvis vores eksisterende system fungerede, lå Danmark jo heller ikke der, hvor det gør på kurven. Danmark ligger stadig væk som et af de lande, hvor der er en rigtig, rigtig høj forekomst af selvmordsforsøg og selvmord. Og derfor er vi jo bare uenige. Jeg synes ikke, man gør det godt nok, og som forslagsstillere mener vi, at man kan gøre det bedre, men det mener Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti ikke.

Men jeg synes ikke, det er et område, hvor man kan gå ind og satse på folks liv, og i forhold til risikogrupper er det jo sådan, at vi ved, at der er nogle risikogrupper, hvor man kan lave opsøgende arbejde. Vi ved i forhold til dem, der har mistet pårørende, at de er i en risikogruppe, og vi ved, at ældre mennesker har en rigtig høj forekomst af selvmord og er i en risikogruppe, samtidig med at nogle med psykiske lidelser kan være det.

Kl. 21:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Vivi Kier for en kort bemærkning.

Kl. 21:48

Vivi Kier (KF):

Jeg må sige, at SF jo får det til at lyde, som om de er det eneste parti, der faktisk vil gøre noget for den her gruppe mennesker; man vil redde menneskeliv. SF formår også at få det til at lyde, som om der overhovedet intet er sket på det her område.

Så vil jeg blot bede ordføreren bekræfte, at der i de sidste 2 år faktisk er sat to projekter i gang, som netop skal styrke det forebyggende arbejde i forbindelse med mennesker, der har forsøgt at begå selvmord.

Kl. 21:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:49

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg har ikke sagt, at SF var det eneste parti. Altså, vi fremsætter det her forslag sammen med Det Radikale Venstre og Enhedslisten, og det er, fordi vi tror på, at vi kan gøre tingene bedre. Det er så ikke ensbetydende med, at de ting, der bliver gjort, er fuldstændig langt ude.

Men vi har bare en tro på, at det kan gøres bedre. Så er det jo rigtigt, at der da er sat nogle initiativer i gang. Sådan er det jo også på mange andre områder, altså at der bliver sat nogle initiativer i gang. Og så laver vi også nogle andre initiativer, fordi vi kan se, at der måske skal mere vision til. Vi har da behandlingsret i forbindelse med mange andre lidelser, så jeg forstår ikke, hvorfor man ikke også kan have det i forbindelse med selvmord.

Kl. 21:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Vivi Kier.

Kl. 21:50

Vivi Kier (KF):

Jeg er ikke i tvivl om, at SF mener, at de kan gøre det bedre; det kender vi på alle områder. De fordobler beløbene, og så synes de, at de gør det bedre.

Jeg har prøvet sådan i min lille bog at tælle alle de her ufinansierede forslag, der har været, sammen – vi er oppe på forslag for mange, mange milliarder – og så vil jeg blot lige spørge: Hvad synes SF så om, at vi faktisk hører Socialdemokraterne sige om det her beslut-

ningsforslag, at de ikke kan stemme for, netop fordi der er den manglende finansiering? Hvad er svaret på det?

Kl. 21:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:50

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu vil jeg jo ikke fortælle, hvad fru Karen Klint sagde, men jeg vil fortælle, hvordan jeg hørte det. Jeg hørte, at de ikke havde prioriteret det, at de ikke havde råd til det. Men der er det jo sådan, at vi er forskellige partier, ligesom De Konservative og Dansk Folkeparti er det, og ligesom Venstre og De Konservative også er det. Det synes jeg at der skal være plads til, og jeg tror også, at ordføreren enig med mig i, at der er en grund til, at man er to forskellige partier. Men det her er jo finansieret i vores finanslovsforslag.

Kl. 21:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Anne Marie Geisler Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 21:51

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg vil blot spørge ordføreren, om hun kan bekræfte, at hvis man allerede en gang har forsøgt at tage sit eget liv, så har man en øget risiko for at forsøge igen, og at hvis vi sikrer den rette hjælp i tide, kan vi formentlig også reducere antallet af gentagne forsøg og dermed også antallet af selvmord.

Kl. 21:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:51

Özlem Sara Cekic (SF):

Ja, det kan jeg bekræfte. Det er en af risikogrupperne, og det er meget tydeligt, at det er en gruppe, som man kan gå ind og gøre en indsats for og i hvert fald fange på den måde. Men det er klart, at det jo handler om, om man vil det.

Kl. 21:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 21:51

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

[Lydudfald] ... hvis man laver en sammenligning. Hvis vi gjorde det samme på, lad os sige fødevarerområdet, så skulle vi ikke foretage fedmeoperationer, fordi det måske kunne tilskynde nogle mennesker til at spise lidt mere, sådan at de kunne få en operation. Er ordføreren enig i, at det jo ikke er et argument for ikke at tilbyde operationen til de mennesker, som har behov for den? Og hvis det, at man får en ret til behandling inden for 48 timer, betyder, at nogle mennesker forsøger at tage deres eget liv, er ordføreren så ikke enig i, at det er nogle mennesker, der har brug for hjælp?

Kl. 21:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:52

Özlem Sara Cekic (SF):

Jo, jeg er fuldstændig enig i, at der så er tale om nogle mennesker, der har brug for hjælp. Som jeg også sagde til ministeren, så synes jeg, at det er rigtig underligt at sige, at hvis vi giver sådan en ret, er

der flere, der beder om hjælp, og at man så ikke vil yde den hjælp. Der er mennesker, der når så langt ud, at de er i stand til at tage livet af sig, de vil simpelt gøre det for at vise, at de har brug for hjælp, og hvis vi ikke kan række dem en hånd, synes jeg godt nok, det er et fattigt samfund, vi lever i.

Kl. 21:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Birgitte Josefsen for en kort bemærkning.

Kl. 21:52

Birgitte Josefsen (V):

Når vi taler om selvmord, handler det jo om mange persongrupper, og en stor procentdel af de selvmord, der begås, kommer som lyn fra en klar himmel, hvor hverken pårørende eller nogen i behandlingssystemet har opfanget signaler, der skulle indikere, at der var tanker om selvmord eller selvmordsforsøg – det kan jeg i hvert fald skrive under på som pårørende.

Jeg må sige, at det forslag, Socialistisk Folkeparti fremsætter her i dag, jo kun er hule og tomme ord. Hvordan kan man stå og sige, at man godt kan forstå, at Socialdemokratiet ikke stemmer for det her, fordi de jo så ikke prioriterer det, fordi de ikke har råd til det? Hvad er det, SF har som argument for at komme med forslaget en gang til, når man ikke på noget tidspunkt har fundet plads til prioritere det i sit eget finanslovsforslag? For forslaget er jo genfremsat, og det var ikke med i SF's finanslovsforslag sidste år, og der har været et helt år til at sætte det på SF's finanslovsforslag. Så det er jo kun tomme ord, der kommer fra Socialistisk Folkeparti. Det er jo ikke at hjælpe de selvmordstruede.

Kl. 21:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:54

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, jeg kan godt høre, at valgkampen er gået i gang, og at der er et massivt pres på Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti i forhold til alle meningsmålingerne. Derfor spiller man den her ping-pong, som er fuldstændig uden for emnet.

Det her handler om mennesker, som prøver at tage livet af sig, og som vi kan gå ind og gøre en forskel for. Når vi så stemmer med Socialdemokraterne, bliver vi spurgt om, hvorfor vi stemmer med Socialdemokraterne, og når vi stemmer forskelligt, bliver vi spurgt om, hvorfor vi stemmer forskelligt.

Nu diskuterer ordføreren med en ordfører for Socialistisk Folkeparti, og jeg kan sige, at vi har sat nogle penge af til psykiatrien, og der indgår det her.

Kl. 21:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Birgitte Josefsen.

Kl. 21:54

Birgitte Josefsen (V):

Det handler ikke om valgkamp, det handler om selvmordstruede. Og jeg synes, det er fuldstændig forkasteligt, når Socialistisk Folkepartis ordfører kommer og stiller et forslag, hvor der er brug for nogle personaleressourcer for at føre forslaget ud i livet, og så ikke vil tage det ansvar på sig at komme med en finansieringsmodel for, hvordan de medarbejdere skal aflønnes. Der er ikke en krone i det her forslag, og det var der heller ikke sidste år, da forslaget blev fremsat.

Kl. 21:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 21:55

Kl. 21:58

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu skal ordføreren ikke komme for godt i gang. Det er jo ikke længere siden end i går eller forgårs, at vi hørte sundhedsministeren gå ud og sige, at der nu var 820 mio. kr. på vej til psykiatrien, og det viste sig faktisk, at langt størstedelen af de penge var nogle, vi havde givet sidste år, og som ministeren lige havde brug for at genbruge. Så jeg tror ikke, man fra Venstre skal snakke om økonomisk ansvarlighed.

Kl. 21:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 21:55

Sophie Løhde (V):

Jeg tror, at man skal være SF'er for at mene, at det er fuldstændig uden for emnet at tillade sig at snakke og diskutere og påpege, hvor man har tænkt sig at finansiere alle de løfter, man kommer med. Alttså, vi står i Folketingssalen. Når man fremsætter forslag, plejer det at være her, man drøfter, hvor pengene skal komme fra, men jeg godt klar over, at det ikke gør sig gældende hos Socialistisk Folkeparti. Men det troede jeg faktisk at det var begyndt at gøre, for sidste gang jeg stod her en lidt sen aften, havde jeg en debat med kollegaen fra Socialistisk Folkeparti ved navn Pia Olsen Dyhr, og hun sagde bl.a. den 8. april, at hun selvfølgelig ville sørge for, at alle de forslag, de fremover fremsætter, ville indeholde finansieringskilder, for det havde de ingen problemer med. Hvorfor er det så, at vi nu i dag behandler et ufinansieret forslag? Det næste forslag er ufinansieret. Det er ikke en del af SF's finanslovsforslag sidste år og heller ikke forrige år.

Kl. 21:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 21:56

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg tror, at jeg sender finanslovsforslaget over. Så kan man få lov til at læse det en gang til. Der står, at vi har afsat nogle penge til psykiatrien, og det kan godt være, at det virkelig er svært for ordførerne fra regeringspartierne sammen med Dansk Folkeparti at forstå, at der faktisk er nogle partier, som også sætter penge af til psykiatrien, som ikke nødvendigvis bliver taget fra satspuljen.

Kl. 21:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 21:57

Sophie Løhde (V):

Jeg synes, at ordføreren fra Socialistisk Folkeparti skal spare portoen. Det ville være synd at bruge penge på det. Hold endelig på dem i Socialistisk Folkeparti, for jeg har faktisk finanslovsforslaget fra Socialistisk Folkeparti både fra sidste år og forrige år med mig her i dag. Der står ikke et eneste ord om en ret til hurtig behandling for selvmordtruede eller om det næste forslag, som koster det dobbelte af det, vi behandler her. Ikke et eneste sted er det nævnt, at det er noget, man vil prioritere i Socialistisk Folkeparti. Og så er vi jo tilbage ved bundlinjen. Der er ikke afsat en eneste krone til det her, som vi alle sammen synes er utrolig vigtigt, men som også er et meget alvorligt et emne, og dermed er det også meget alvorligt at stille nogle mennesker en masse løfter i udsigt, som man reelt ikke kan levere fra Socialistisk Folkeparti.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 21:58

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er simpelt hen lodret forkert, når ordføreren siger, at der ikke står noget om psykiatrien i vores finanslov. Det er også lodret forkert, når ordføreren siger, at der ikke står noget om psykiatrien i »Fair Forandring«. Selvfølgelig gør der det.

Kl. 21:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 200:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til pårørende til selvmordstruede.

Af Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV) og Line Barfod (EL).

(Fremsættelse 06.04.2010).

Kl. 21:58

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Indenrigs og sundhedsministeren.

Kl. 21:58

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Med det forslag, som vi nu har til behandling, vil Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten pålægge mig at fremsætte et lovforslag om støtte til alle efterladte til personer, som har forsøgt at begå selvmord, eller rettere sagt efterladte til personer, som har begået selvmord, samt støtte til pårørende til personer, som har forsøgt at begå selvmord. Som nævnt under det tidligere forslag har regeringen sammen med de såkaldte satspuljepartier givet regionernes centre for selvmordsforebyggelse et økonomisk løft til styrkelse af behandlingsindsatsen over for personer, som har forsøgt at begå selvmord. Det er sket med afsæt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

Centerets primære opgave er at behandle patienter, der har forsøgt at begå selvmord, eller som har tanker om selvmord, men centrene inddrager også de pårørende så vidt muligt, når en af deres nærmeste er i behandling i centeret. Nogle centre holder temaaftner for pårørende og efterladte, hvor personalet holder oplæg, og hvor der er mulighed for at stille spørgsmål og dele erfaringer og oplevelser med andre, som er i en tilsvarende situation. Derudover kan man som pårørende henvende sig til sin egen læge, som tilbyder vederlagsfri samtaleterapi. Lægen kan også henvise til behandling hos en psykolog, og der er mulighed for at få 60 pct. offentligt tilskud til det.

Foreningen Livslinien og flere patient- og pårørendeorganisationer, f.eks. foreningen SIND og foreningen Bedre Psykiatri, tilbyder gratis telefon- og internetrådgivning til bl.a. pårørende og efterladte. Det vil sige, at pårørende og efterladte allerede i dag har forskellige muligheder for støtte, når en dem nærtstående har forsøgt at begå selvmord eller faktisk har begået selvmord. Jeg mener ikke, at der er behov for at indføre nye, ressourcekrævende regler på området, og jeg konstaterer også, at forslagsstillerne ikke har ulejliget sig med at beskrive, hvordan forslaget skal finansieres. Så også af den grund vil jeg tillade mig på regeringens vegne at afvise forslaget.

Kl. 22:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så går vi i gang med ordførerrækken. Den første er Venstres ordfører, og det er fru Sophie Løhde.

Kl. 22:01

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Jeg synes, at ministeren allerede på glimrende vis har redegjort for nogle af de forskellige tilbud, der er i dag på området, og ligesom med det foregående forslag, vi behandlede lige før, mener jeg fortsat, at vi har med et emne at gøre, som simpelt hen er alt for alvorligt til, at man, som oppositionen gør det, kan tillade sig at love guld og grønne skove, igen uden at gøre sig anstrengelsen og vise, hvor pengene skal komme fra.

I det konkrete tilfælde drejer det sig i hvert fald om minimum 40 mio. kr. årligt, som man ikke har orket at anvise finansiering til. Det vil sige, at der ikke er en eneste bøjet femogtyveøre bag det forslag, vi nu står og behandler. Det synes jeg er en lille smule trist, og derfor må jeg meddele, at vi heller ikke i Venstre kan støtte det her beslutningsforslag.

Kl. 22:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 22:02

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg vil bare meget kort spørge, om pårørende til selvmordstruede har ret til psykologhjælp.

Kl. 22:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:02

Sophie Løhde (V):

Ministeren har allerede på glimrende vis redegjort for de muligheder, der er for psykologhjælp på det her område, så det kan jeg fuldstændig henholde mig til.

Kl. 22:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 22:03

Özlem Sara Cekic (SF):

Men det er jo ikke rigtigt. Pårørende til selvmordstruede kan ikke få psykologhjælp. Det er ikke en del af de her kriterier. Ved ordføreren det?

Kl. 22:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Sophie Løhde (V):

Jeg må endnu en gang henholde mig til, at jeg er fuldstændig enig i det, ministeren fremhævede i sin tale. Men jeg noterer mig, at det, når ordføreren for Socialistisk Folkeparti tilsyneladende ikke har andet at fokusere på her, igen er, fordi man har røde ører, for man har nu anvist et forslag her med 40 mio. kr. årligt, som man ikke har orket at afsætte så meget som en eneste bøjet femogtyveøre til. Det er godt nok trist.

Kl. 22:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg har altid ønsket mig at få at vide, hvordan en bøjet femogtyveøre ser ud, men det kan være, at det kommer senere. Så er der en kort bemærkning fra fru Anne Marie Geisler Andersen, værsgo.

Kl. 22:03

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

[Lydudfald] Hvis ens pårørende har begået selvmord, kan man få tilskud til psykologbehandling, men hvis man er pårørende til en, der har forsøgt at tage sit eget liv, kan man ikke få tilskud til psykologbehandling. Er ordføreren enig i, at det er sådan, reglerne er?

Kl. 22:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:04

Sophie Løhde (V):

Som ministeren redegjorde for i sin tale, er der i dag forskellige muligheder for at få psykologhjælp.

Kl. 22:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Anne Marie Geisler Andersen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 22:04

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg vil blot oplyse ordføreren om, at jeg lige har konfereret med embedsmændene, der oplyser, at man ikke kan få tilskud til psykologbehandling via sygesikringen, hvis man er pårørende til en person, som har forsøgt at tage sit eget liv, men som ikke er lykkedes med at tage sit eget liv. Man kan få tilskud ved dødsfald.

Kl. 22:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:04

Sophie Løhde (V):

Men det er da vist heller ikke mig bekendt i uoverensstemmelse med det, ministeren sagde. Jeg erindrer, at ministeren i sin tale nævnte, at der er mulighed for at få tilskud til psykologhjælp, i det tilfælde at man er pårørende til en, der har begået selvmord. Men jeg mener, at det var det, ministeren sagde i sin tale, og dermed er der jo ikke uoverensstemmelse imellem det, ordføreren siger fra salen, og det, ministeren fremhævede i sin tale.

Men nu er jeg godt nok ikke minister, så jeg synes, at man skulle have brugt chancen og spurgt ministeren, da man rent faktisk havde muligheden, siden der tilsyneladende er en så stor forvirring.

Så må jeg notere mig, at heller ikke Det Radikale Venstre har orket at komme med noget svar på, hvor de her penge skal findes hene.

Kl. 22:05

Kl. 22:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er den socialdemokratiske ordfører, og det er fru Karen J. Klint.

Kl. 22:05

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg ved ikke, om man kan bøje en 25-øre, og jeg ved heller ikke, om det er den bedste overskrift, vi skal huske denne alvorlige debat på. Jeg synes faktisk, det er en alvorlig debat.

Jeg vil godt starte et lidt andet sted. Under det forrige beslutningsforslag drøftede vi lidt det med, at der kan være en afsmittende effekt. Nu kommer jeg fra et område på Fyn, hvor vi – i hvert fald i den landsby, jeg kommer fra – næsten på forhånd vidste, hvem der blev den næste i rækken, når nogen havde begået selvmord. Det smittede faktisk af, og der var den holdning, at hvis det var lykkedes for to, vidste vi også, hvem den tredje ville blive. Desværre blev den afsmittende effekt også til sandhed. Derfor kan man nemt komme til at være pårørende til nogen, som begår fuldbyrdet selvmord, eller komme i en situation, hvor ens slægtning har forsøgt eller truet med det. Det er dybt traumatiserende, for man føler sig jo enormt afmægtig.

Jeg vil sige, at vi ikke kan støtte forslaget, som det ligger her, men vi vil gerne være med til at se på, om der er nogle bedre muligheder for at samle op på området. Et eller andet sted synes vi også, det kan være lidt ulogisk, at det er nemmere at få krisehjælp og psykologhjælp, hvis man har været tilskuer til en ulykke, end det er, hvis man har en traumatiseret situation i sin familie. Så er det endnu mere besværligt, og man skal måske henvende sig hos den frivillige offerrådgivning for at få noget hjælp. Det er ikke for at forklejne den rådgivning, den vil jeg faktisk også gerne gøre lidt reklame for her. Det er utrolig vigtigt, at man også kan bruge det frivillige netværk, der er i Danmark, til at få noget hjælp, når man står i en situation, hvor man måske ikke har et behandlingsbehov, men i hvert fald et samtalebehov og et lyttebehov. Så kan man få læstet af, for man kan ikke selv se, hvorfor man lige er bragt i den situation.

Når vi afviser forslaget i dag, er det, fordi vi ikke lige umiddelbart kan gennemskue, hvad det vil koste, og hvor vi har 40 mio. kr. til rådighed om året ud af de midler, der er i de puljer, vi har, eller i »Fair forandring«, som vi har lavet sammen med SF?

Men vi vil gerne være med til at drøfte det generelt, og det kan være, at vi skal tage det med i den debat, jeg efterlyste under det forrige beslutningsforslag. Jeg tror, vi skal have selvmord op som et særligt tema i de forhandlinger, vi skal have i forbindelse med satspuljen. Det kunne også være, vi skulle tage det med krisepsykologhjælp op og spørge: Hvad er det egentlig, der skal udløse den i dag? Er de gamle kriterier ved at være lidt slidte? Er der også andre kriterier, der skal med ind? Skal der sættes flere penge af til det? Er det de frivillige telefonnetværk, der skal støttes? Eller hvad er det, der skal til, for at vi når bredere ud?

Så det, vi kan bruge debatten til i dag, er det med, at det altså er nødvendigt, at vi tør tale åbent om, at der er mange selvmord i Danmark, og at der er endnu flere selvmordsforsøg. Det må ikke være et tabu. Det skal også gerne være sådan, at pårørende kan få hjælp til at spotte, om der er en af deres slægtninge, der har det så dårligt, at de måske kan se, at der er et faremoment i det, og så skal man altså også kunne få hjælp i tide.

Så vi vil gerne være med til en positiv drøftelse, men kan ikke støtte forslaget, som det ligger.

Kl. 22:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Anne Marie Geisler Andersen.

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg skal bare lige være sikker på, at jeg har forstået ordføreren korrekt, altså at ordføreren mener, at pårørende skal have hjælp til at få øje på personer i omgangskredsen, der måtte være selvmordstruede, men at pårørende til en person, som har forsøgt at tage sit eget liv, ikke skal kunne få tilskud til eksempelvis psykologbehandling.

Kl. 22:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:09

Karen J. Klint (S):

Det er en misforståelse. Jeg sagde det bare to gange. Jeg sagde, at jeg godt kunne se det ulogiske i, at man kan få krisehjælp, når man er tilskuer til en ulykke, men at man ikke automatisk kan få hjælp, når man har et svært traume i sin familie, altså når det ikke ender med et dødsfald. Så det sagde jeg faktisk. Jeg sagde så også, at vi ikke kan gennemskue, hvad økonomien i det er, og det vil vi gerne drøfte i forbindelse med de drøftelser, vi skal have på hele selvmordsområdet.

Så puttede jeg også den ekstra krølle på, at hvis man har en slægtning, der mistrives så voldsomt, at man kan frygte, at den pågældende kan finde på enten at true med eller gøre et selvmordsforsøg eller fuldbyrde handlingen, så er det vigtigt, at man kan få noget information om, hvordan man kan få øje på en slægtning eller bekendt, der er i alvorlig nød.

Kl. 22:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 22:10

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Så vidt jeg husker, er der sat tal på i kroner og øre; men skal jeg forstå det sådan, at hvis man senere kommer med et forslag, hvori der er redegjort for, præcist hvor meget det vil koste, så vil Socialdemokraternes ordfører gerne støtte, at pårørende til mennesker, der har forsøgt selvmord, skal kunne få tilskud fra sygesikringen til psykologbehandling?

Kl. 22:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:10

Karen J. Klint (S):

Det var ikke det, jeg sagde. Jeg sagde, at vi gerne vil være med til at se på, om kriterierne for krisehjælp skal revideres og opdateres. Vi har ikke i vores udspil »Fair forandring« sat 40 mio. kr. af til det.

Så det var en åben og ærlig udmelding om, at vi ikke lige p.t. har øremærket beløbene til det her. Derfor kan det være noget, der skal satspuljefinansieres, og så er det jo andre forhandlinger – og ikke dem, vi har her i salen – der skal til.

Kl. 22:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Liselott Blixt.

Kl. 22:11

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Hvert år sker der i Danmark mellem 600 og 700 selvmord. Det betyder, at der hvert år er mindst 4.000 mennesker, som oplever det traume, det er, at en af deres nære har taget sit liv. Mange efterladte står tilbage med følelsen af et dobbelt svigt: De føler sig svigtet af den døde, og de føler, at de selv har svigtet. Mange isoleres i deres sorg, fordi selvmord stadig er et tabuemne, og fordi omgivelserne ikke ved, hvordan de skal håndtere situationen.

Landsforeningen for efterladte efter selvmord gør et stort stykke arbejde. Filosofien bag foreningens arbejde er, at hvis man som efterladt får den rigtige hjælp og støtte til at bearbejde sit tab af en pårørende ved selvmord, får man mulighed for at komme videre i sit liv på en konstruktiv måde. Dermed bliver man mindre udsat for selv at vælge selvmordsadfærd eller anden social eller helbredsmæssigt destruktiv adfærd.

Den umiddelbare støtte og hjælp til den efterladte sker bedst i det lokale miljø, og foreningen arbejder derfor på at oprette lokale afdelinger, der skal komme med relevante tilbud, herunder deltagelse i sorggrupper, der under professionel ledelse kan yde støtte i den første hårde fase, og selvhjælpsgrupper, hvor de efterladte kan møde andre i samme situation og hjælpes ad med at komme videre. Endvidere skal lokalekredsen arrangere kredsmøder eller temadage for og om de efterladte, så der kan skabes en bredere dialog om løsninger på både personlige og praktiske problemer.

Dansk Folkeparti har som tidligere nævnt været med til at sætte ressourcer af i satspuljen til selvmordcentre i Danmark. De gør et vigtigt stykke arbejde sammen med alle de frivillige foreninger, og derfor mener vi, at det er vigtigt i det videre arbejde at rette blikket mod de eksisterende foreninger og fremadrettet støtte dem i deres arbejde. Hvis man som pårørende har meget svært ved at komme ud af sin sorg, har man mulighed for at få økonomisk hjælp til en psykolog.

Så alt i alt mener vi at der er rigtig mange gode tilbud for pårørende til selvmordstruede, og dem skal vi have fokus på. Samtidig mangler vi igen en finansiering af beslutningsforslaget, og derfor kan vi ikke støtte det.

Kl. 22:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 22:13

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, enten har man ikke gjort sit hjemmearbejde ordentligt, eller også er der bare noget, man fuldstændig har misforstået. Man kan altså ikke få tilskud til psykologhjælp, det kan man ikke. Og det tror jeg også at ministeren er udmærket klar over at man ikke kan. Men man kan sagtens gå til psykolog og selv betale for det.

Hvis man ringer til Dansk Psykolog Forening, så ville de faktisk støtte, hvis lovgivningen var sådan. Hvis man så alligevel laver en henvisning uden om lovgivningen, så er det jo ulovligt, for man kan ikke gøre det med de kriterier, der er for at få tilskud til psykologhjælp.

Kl. 22:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:14

Liselott Blixt (DF):

Altså, jeg mener nu, at der er de regler. Hvis man går op til sin praktiserende læge, når man været udsat for noget traumatisk, der gør, at

man psykisk er så langt ude, at man har brug for psykolog, så kan man få 60 pct. af udgiften dækket til psykologhjælp. Ellers må jeg se den tekst, som ordføreren refererer til, hvor der står, at man ikke kan få psykologhjælp, når man har et traume.

Kl. 22:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er den konservative ordfører, fru Vivi Kier.

Kl. 22:15

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

At være pårørende til en selvmordstruet kan være utrolig svært – svært, fordi det jo ikke er ligesom at have en brækket arm. Ved alle sygdomme betyder pårørende ofte meget i behandlingsforløbet, men måske især når det gælder psykisk syge og selvmordstruede. For mig er det dog væsentligt, for ikke at sige essentielt, at vi holder fast i, at det er den syge, der suverænt bestemmer, om pårørende må informeres og inddrages i den enkeltes forløb.

Når man ser det her beslutningsforslag, kunne man jo næsten tro, at der intet foregår med hensyn til pårørende til selvmordstruede. Det er jo ingeniørlunde sandt. Ministeren har allerede nævnt de mange eksisterende muligheder, så dem skal jeg undlade at remse op igen, men jeg vil godt kvittere for fru Karen Klints kommentar om de mange frivillige foreninger, som gør et fantastisk stykke arbejde. Det er jeg fuldstændig enig i.

Men det er klart, at vi altid kan blive bedre til at inddrage de pårørende. Det er altid svært at se ens nærmeste lide af en sygdom, som man ikke sådan lige ved, hvordan man gebærder sig i forhold til, og som ikke bare kan kureres med en arm i gips i 8 uger.

Jeg må sige, at vi igen står med et forslag, der er ufinansieret. Det er så nemt at ville gøre det endnu bedre for andre, men det kræver altså også, at man finder en finansiering for alle sine tiltag. Man kan nemlig ikke snakke politik, uden at man også snakker økonomi, ligesom vi, hvis vi kun vil snakke økonomi, altid kommer til også at skulle forholde os til politik.

Med disse ord skal jeg tilkendegive, at vi ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 22:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den radikale ordfører, fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 22:17

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

I dag har pårørende til mennesker, som har forsøgt at begå selvmord, ikke mulighed for at få tilskud til psykologhjælp fra sygesikringen, som man kan i andre krisesituationer. Med forslaget ønsker vi bl.a. at give de pårørende til folk, der har forsøgt selvmord, mulighed for at blive henvist til psykologhjælp med tilskud fra sygesikringen. Vi ønsker også at udvide den frist, der normalt gælder for henvisning til psykologbehandling, idet chokfasen og bearbejdningsfasen kan vare længere end de 6 måneder.

Der bør være et særligt fokus på børn, som rammes af forældres eller søskendes selvmordsforsøg. Hvis de får den rette hjælp i tide, kan vi forhåbentlig minimere de negative konsekvenser, som det kan få for deres videre liv, også selv om det ikke medfører et umiddelbart traume.

Der er ingen tvivl om, at det kan være utrolig hårdt at være pårørende til et menneske, som er selvmordstruet – ikke mindst følger der med selvmordsforsøget en angst for, at den pårørende vil forsøge

igen. Et tidligere selvmordsforsøg er en alvorlig risikofaktor for, at man forsøger igen, og det kan næppe undgås, at man efter et selvmordsforsøg altid vil være lidt på vagt over for den selvmordstruede, af frygt for at vedkommende skulle forsøge igen. Oven i oplever mange en voldsom vrede over, at ens allernærmeste overhovedet kunne finde på at forsøge.

Derfor er der al mulig grund til at give pårørende til selvmordstruede hjælp; en hjælp, som også vil kunne komme den selvmordstruede til gavn, da den kan gøre de pårørende bedre i stand til at støtte vedkommende. Vi ved, at det, at man inddrager pårørende i behandlingen, øger behandlingens effekt, og det reducerer risikoen for tilbagefald.

Vi støtter forslaget, og vi har finansieret det i vores forslag til finanslov, som vi plejer.

Kl. 22:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste er ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 22:19

(Ordfører for forslagsstillerne)

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg skal lige huske at sige, at Enhedslisten også støtter forslaget. Det havde fru Anne Marie Geisler Andersen glemt at sige.

En pige fortæller, at hun prøver at begå selvmord, at livet er for hårdt. Mor og far er skilt. Hun bliver sendt hjem, mor får at vide, at der ikke er noget psykiatrisk galt med hende. Så gør mor og far det, at de laver en vagtplan. Hvem skal passe på deres datter om morgenen, om eftermiddagen, om aftenen og om natten. Man vil ikke have, at hun vælger livet fra.

Som pårørende kan det være utrolig svært at håndtere den situation, når der er en, der pludselig vælger livet fra. Tit handler det om skyld og skam – er det, fordi man kom for sent til et møde med dem, er det, fordi man ikke var nok til stede, eller er det, fordi man har forsømt sine kære? Vi ved jo, at der tit er det her tabu, når det handler om sindslidende. Vi snakker aldrig om skyld og skam, når det handler om allergi. Hvis skyld er det, at man har høfeber, hvis skyld er det, hvis nyrerne svigter, og hvis skyld er det, når blodtrykket stiger? Men desværre er det meget anderledes, når det handler om sindslidende. Det ved vi både i forhold til det tabu, der er i samfundet, og også den måde, vi prioriterer vores midler på, når vi skal varetage de mest udsattes interesser. Og der er ingen tvivl om, at psykiatri er et område, som år efter år bliver glemt, forsømt, nedprioriteret, og det er nok også derfor, at psykiatrien har et efterslæb på 1,4 mia. kr.

I dag har pårørende til selvmordstruede og til personer, der har forsøgt at begå selvmord, ikke ret til psykologhjælp til nedsat pris, som det er tilfældet i andre krisesituationer. Ministeren påstår andet. Jeg har lige sendt et spørgsmål over, så får vi det jo også sort på hvidt. Familiemedlemmer og pårørende kan blive dybt berørt og kan leve i angst og usikkerhed i lang tid fremover. Alle efterladte eller pårørende til mennesker, der har forsøgt at begå selvmord, skal derfor uanset alder have et tilbud om en sundhedsfaglig samtale i forbindelse med den akutte behandling af de personer, der har forsøgt at begå selvmord. Derefter skal den pårørende sikres et hurtigt tilbud om støtte og hjælp, f.eks. i form af samtalegrupper eller andre tilbud, oprettet i samarbejde med forebyggelsescentrene og de relevante frivillige organisationer og den kommunale sektor.

Der skal rettes et særligt fokus mod børn, som rammes af forældrenes eller søskendes selvmordsadfærd; de skal sikres tilbud om støtte og hjælp. De efterladte efter selvmord bør desuden have en udvidet mulighed for henvisning til psykologhjælp, idet deres chokfase og bearbejdningsfase ofte er forlænget, og de virkelig tunge problemer først opstår 5-9 måneder efter selvmordet.

Jeg vil sige tak for den manglende debat omkring det her og tak til medforlagsstillerne. Og så vil jeg også bare lige sige, at vi kæmper videre. Det kan godt være, at vi har overbevist flertallet om, hvor vigtigt det er for mennesker, som prøver at begå selvmord, og de pårørende, der er omkring dem, at vi altså også passer godt på dem. Jo stærkere pårørende er, jo større chancer er der også for, at den enkelte kommer sig.

Kl. 22:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger, først fra fru Vivi Kier.

Kl. 22:23

Vivi Kier (KF):

Hvis forslagsstilleren synes, at der har været en manglende debat, kan jeg jo kun som ordfører stå undrende tilbage og sige, at jeg ikke oplevede, at der var nogen, der gerne ville have en debat. Jeg oplevede ikke at få stillet et eneste spørgsmål, så den bemærkning skulle man måske lige overveje til en anden gang.

Det, jeg tog ordet for, var faktisk, at ordføreren i sin tale blev ved med at snakke om sindslidende og sindslidendes muligheder, og hvor forfærdeligt det hele var for de sindslidende. Så vil jeg bare høre, om ikke vi lige blev enige om i forrige forslag, at selvmordstruede – og det her er så pårørende – jo ikke nødvendigvis er psykiatriske patienter, de er jo ikke nødvendigvis sindslidende, det kan også være et udtryk for en social begivenhed. Eller har jeg helt misforstået, hvad der er sket i aftenens løb?

Kl. 22:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:24

Özlem Sara Cekic (SF):

Knap halvdelen af alle selvmord begås af personer, der mindst en gang har været indlagt på en psykiatrisk afdeling, og 30 pct. af alle, der begår selvmord, har inden for det seneste år været eller er aktuelt indlagt på en psykiatrisk afdeling.

Andre grupper, der har en forhøjet risiko for at begå selvmord, er bl.a. alkohol- og stofmisbrugere, psykisk syge, alvorligt fysisk syge, hjemvendte soldater, beboere på institutioner og indsatte, ældre mænd og personer, der tidligere har forsøgt selvmord.

Kl. 22:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Vivi Kier for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 22:24

Vivi Kier (KF):

Denne gang er det en bemærkning, jeg blot vil komme med. Jeg har ikke noget spørgsmål.

Jeg må igen sige, at man let og elegant glider uden om den manglende finansiering, vil ikke snakke økonomi, når man snakker politik. Man synes åbenbart ikke, at de to ting hænger sammen. Men jeg får sådan en trang til at påpege, at det faktisk er den siddende regering, som år efter år har sat flere og flere penge af på psykiatrimrådet, hvad der ikke tidligere er sket.

Så må jeg så sige, at nu ser jeg, at ordføreren igen er ved at flække af grin, og efterhånden har jeg fundet temaet. Hver gang man ikke helt ved, hvad man skal svare, hver gang man føler sig lidt trådt på, skynder man sig at grine og virker lidt nedladende over for os andre.

Men det var bare en kommentar om, at der faktisk er givet flere og flere penge hver eneste år til psykiatrimrådet.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 22:25

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er det, jeg mener med manglende debat. Det er en rigtig, rigtig god illustration af, hvordan man bruger taletiden til at skyde på andre, at svine andre til og sige, at andre er nedladende og det ene og det andet. Efterfølgende beklager man sig over, at der ikke bliver stillet spørgsmål, når man utallige gange falsk påstår, at der ikke er en finansiering bag det her forslag.

Man vil ikke diskutere det indholdsmæssige i det, nemlig at der er pårørende, der ikke får hjælp, og hvad vi kan gøre for at passe på dem, men vil hellere snakke om, at SF kommer med et forslag, der ikke er finansieret, selv om jeg utallige gange har sagt, at det er noget, vi har sat penge af til. Det er jo klart, at man vælger at høre det, man vil høre.

Jeg har forstået, at regeringen er enorm – hvad skal jeg sige? – depressiv, og at det ikke går så godt for regeringen, og at det er derfor, at man laver sådan nogle angreb. Det er bare lidt uheldigt i forhold til emnet, synes jeg.

Kl. 22:25

Kl. 22:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Anne Marie Geisler Andersen.

Så må vi have noteret forkert. Så er der en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde, værsgo.

Kl. 22:27

Sophie Løhde (V):

Der er flere ting, jeg undrede mig over. Først havde fru Özlem Sara Cekic meget travlt med at stå og smile og grine på talerstolen, da jeg var oppe, hvor ordføreren fra Socialistisk Folkeparti kom til at sige noget meget underholdende, og jeg blev anklaget for ikke at tage emnet alvorligt.

Så nu er det jo, jeg må spørge og stille det samme spørgsmål, som ordføreren havde til mig: Er det her virkelig noget at grine af? Er det ikke så alvorligt et tema, at man ikke skal stå og fnise oppe på talerstolen? Det hænger jo ikke sammen.

Så taler ordføreren om, at andre taler nedladende. Jeg tror, at enhver, hvis der overhovedet er nogen derude, der sidder og følger med, og det tvivler jeg på, godt kan se et billede af, hvem det er, der taler nedladende til andre.

Men jeg vil bare spørge ordføreren for Socialistisk Folkeparti, at hvis det nu er sådan, at man i virkeligheden har finansiering til sine forslag, hvorfor fortæller man det så ikke? Hvorfor skriver man ikke i sine forslag, at man har finansiering til det, eller er det, fordi man forsøger at dække over, at faktum er, at der ikke står et eneste ord om selvmordstruede eller hjælp til pårørende for selvmordstruede eller personer, der har forsøgt selvmord i SF's finanslovsforslag, hverken i år eller sidste år?

Kl. 22:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:28

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg vil til enhver tid grine, hvis der er nogen, der påstår, at den nuværende regering har tilført psykiatrien så mange midler, at psykiatrien har det rigtig godt. Jeg vil til enhver tid grine, for jeg synes simpelt hen, at det ligefrem er komisk, tragikomisk.

Det andet er, at jeg inderligt håber, at der ikke er TV her fra debatten i dag. Det ligner simpelt hen bare en børnehave med et lavt diskussionsniveau, hvor vi snakker om folk, der prøver at begå selvmord, og de pårørende, der bliver tilbage, og så sidder man og debatterer på det her niveau.

Endnu en gang: Forslaget er finansieret via vores finanslov. Vi har sat nogle penge af til psykiatrien. Jeg kan jo ikke gøre for, at lyden ikke går igennem.

Kl. 22:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra Sophie Løhde.

Kl. 22:29

Sophie Løhde (V):

Man fristes til at spørge: Hvad siger du? Altså, lyden går ganske glimrende igennem hernede, men tilsyneladende er der en større interesse i Socialistisk Folkeparti for at forholde sig til fulp frem for fakta.

Når man går meget op i, at man godt må grine, når vi snakker økonomi – det er selvfølgelig måske også morsomt, når man er medlem af Socialistisk Folkeparti, at tale om penge – bliver jeg nødt til at spørge, hvor mange midler den tidligere SR-regering, som Socialistisk Folkeparti støttede, afsatte om året i deres psykiatrafalter? Hvor mange penge blev der afsat konkret? Var det 150 mio. kr., der var tallet? Og vil ordføreren herunder så måske fortælle, hvor mange penge, hvor mange millioner der er blevet afsat under den her regering til sammenligning med det, den tidligere regering lagde for dagen?

Kl. 22:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:30

Özlem Sara Cekic (SF):

Da jeg forberedte mig til den her debat, undersøgte jeg økonomien i det her forslag – hvor mange pårørende der bliver ramt af det, hvor mange mennesker der prøver at begå selvmord, hvilken risikofaktor der er – og jeg må ærligt indrømme over for ordføreren fra Venstre, at jeg simpelt hen ikke har kigget på, hvor mange midler SR-regeringen satte af til psykiatrien. Jeg synes, det kunne være rigtig spændende at høre, hvor mange midler de satte af, men jeg har bare ikke forberedt mig på, at jeg skulle komme med et tal, så det kan jeg ikke.

Jeg synes også, det er fuldstændig uden for vores emne. Vi diskuterer pårørende til selvmordstruede. Jeg ved ikke, om det er gået op for ordføreren, men det er faktisk det, vi diskuterer, og ikke en SR-regering.

Kl. 22:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 22:31

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Jeg tror, det er første gang, at jeg stiller spørgsmål i en debat om psykiatrimrådet, selv om det jo ikke er, fordi jeg ikke synes, det er interessant. Men når man sidder på sit kontor og arbejder og lytter til folketingskanalen og hører SF's ordfører, bliver man tilskyndet til at komme ned og spørge om noget nede i Folketingssalen.

Jeg vil godt spørge SF's ordfører om, hvor meget hun har lyttet til sin partiformand med hensyn til det der med at holde sig til sandheden. For som jeg forstår SF's ordfører, påstår hun, at der er sat penge af til det her forslag. Det er jo en fair og reel diskussion, som jeg kan forstå at SF's ordfører på andre områder synes er reel. Derfor bliver

jeg nødt til at høre, hvor præcis man har sat pengene af, og hvorfor man fremsætter et forslag som det her uden at have finansieringen på plads.

Kl. 22:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:31

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg gider simpelt hen ikke svare. Jeg er simpelt hen træt af at være papegøje og stå og sige det samme igen og igen.

Kl. 22:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 22:32

Karsten Lauritzen (V):

Jeg må sige, at jeg synes, at SF's ordførers syn på det danske demokrati, det danske folkestyre og den talerstol, som ordføreren står på, er beskæmmende. At man ikke ønsker at svare på et spørgsmål stillet i en folketingsdebat, siger vist mere om Socialistisk Folkepartis syn på dansk folkestyre end så meget andet, og jeg synes, det er beskæmmende.

Jeg vil godt spørge ordføreren igen. Jeg kan forstå, at det her forslag koster 40 mio. kr. årligt. Hvor finder man finansieringen henne? Og så håber jeg, at ordføreren har så meget respekt for det danske folkestyre, at man i det mindste vil svare på de spørgsmål, der bliver stillet.

Kl. 22:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:32

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er tit rigtig, rigtig underholdende, når nogle fra regeringspartierne skal fortælle mig om det danske folkestyre og alle de her ting. Jeg tror godt nok, at jeg har levet dobbelt så længe som dig her i Danmark, så det skal nok gå.

Når man kommer her og har hørt debatten fra sit kontor og det samme spørgsmål er blevet stillet mindst 12 gange – nu ved jeg ikke, hvor langt ordførerens kontor ligger fra talerstolen – og der 12 gange er kommet et svar, synes jeg simpelt hen, det er spild af det danske demokrati at sidde her og gentage det samme igen og igen.

Nu siger jeg det en gang til, og nu siger jeg det rigtig langsomt; det kan godt være, at det hjælper. Nokia plejer at sige, at gentagelse fremmer forståelsen, så jeg siger det bare en gang til: Forslaget er finansieret i SF's finanslov, vi har sat penge af til psykiatrien. Det er det, der er at sige.

Kl. 22:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Inden vi går videre med de korte bemærkninger, skal jeg for god ordens skyld sige, at direkte tiltale ikke er tilladt ifølge Folketingets forretningsorden. Så man må altså ikke sige »dit« og »dig« osv. Man skal sige »som ordføreren« eller »som medlemmet«. Men jeg tror, alle forstod, hvad der blev sagt.

Så går vi videre. Der er yderligere tre korte bemærkninger, og først er det fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 22:34

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg vil bare spørge, om ordføreren ikke vil bekræfte, at somatikken under den siddende regering har fået tilført, hvad der svarer til over

30 pct. flere økonomiske ressourcer, mens psykiatrien har fået tilført omkring 7 pct. flere økonomiske ressourcer. Og i forvejen var der tale om et efterslæb, det var ikke, fordi psykiatrien var forud. Er det ikke korrekt?

Kl. 22:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:34

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er korrekt, at der er et efterslæb i psykiatrien, og at psykiatrien ikke får de samme midler, som somatikken gør. Og vi kan jo også se resultatet, nemlig en psykiatri, som regeringen siger er i verdensklasse, men som mere er i bundklasse med sengepladser, der forsvinder, folk, der bliver fyret, ventelister, der vokser, og tvangen, der stiger. Det er jo det, der sker, når man ikke tilfører de nødvendige midler. Det er fuldstændig korrekt.

Kl. 22:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Birgitte Josefsen for en kort bemærkning.

Kl. 22:35

Birgitte Josefsen (V):

Tak for det.

Det er jo lidt underligt at opleve SF's ordfører stå her i Folketingssalen den ene gang efter den anden og efterlyse en debat, og når vi så forsøger at skabe en debat om emnet, vil man ikke svare.

Så jeg vil gerne spørge én gang til: Hvor er det, vi kan se finansieringen af det her forslag i SF's finanslovudspil? Vi har ledt, og vi har ledt, og vi har ledt, og det kan ikke findes nogen steder. Der står ikke »selvmordstruet«, der står ikke »selvmord«, der står ikke »påvørende« nogen som helst steder i noget finanslovoplæg. Hvor er det, finansieringen er? Er det noget, der skal holdes hemmeligt for den danske befolkning?

Kl. 22:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:36

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu er det jo ikke SF, der har ry for at holde ting hemmeligt for den danske befolkning. Det er jo ikke os, der laver de her hemmelige aftaler rundtomkring og holder det hemmeligt for befolkningen, men lad det nu ligge.

Det er med i vores finanslovsforslag, hvor vi har sat nogle penge af til psykiatrien, og der går vi ind og prioriterer.

Kl. 22:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Birgitte Josefsen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 22:36

Birgitte Josefsen (V):

Jamen også det forslag, der bliver drøftet nu, er jo en genfremsættelse, og vi har ledt, og vi har ledt. Så burde den her finansiering jo være beskrevet i finanslovsforslaget for 2010, og jeg kan ikke finde noget beløb nogen som helst steder i SF's finanslovsforslag. Så jeg synes igen, jeg må sige, at det er fuldstændig tomme ord, der kommer fra SF's ordfører, og det hjælper altså hverken de selvmordstruede eller de påvørende. Det er simpelt hen hykleri af værste skuffe.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg kan godt hjælpe ordføreren med at finde det, men lad os bare vende den om – nu prøver vi noget nyt.

Hvis jeg sagde, at det er nogle penge, som jeg synes skal findes via satspuljen, ville ordføreren så støtte forslaget, ville ordføreren så synes, at det var vigtigt at hjælpe pårørende til selvmordstruede, ville ordføreren så debattere det her indholdsmæssigt frem for så desperat at gå efter SF?

Jeg ved godt, at regeringen er rigtig presset. Det ved jeg godt. Jeg ved også godt, at regeringen har brug for en vejviser, og SF stiller sig gerne til rådighed.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Jonas Dahl.

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil bare høre, om ordføreren kan bekræfte, at der på side 16 i SF's forslag til finanslov står følgende:

»I SF vil vi sikre et velfungerende offentlige sundhedsvæsen for alle. ... Til gengæld vil vi prioritere flere penge til nogle af de områder, der er blevet forsømt i de senere år. Det gælder især det medicinske område og psykiatriområdet.«

Endelig konkluderes der: »Der afsættes ekstra 1,6 mia.kr. til mere og bedre sundhed i 2010.«

Altså, det står på side 16 i SF's forslag, og jeg vil bare høre, om ordføreren ikke kan bekræfte det. Der må så være nogle, der enten har haft svært ved at få læsebrillerne på eller ikke har forberedt sig ordentligt til forslagens behandling i dag i salen.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Özlem Sara Cekic (SF):

Det kan jeg bekræfte. Jeg har sagt det utallige gange herfra, men lyden går ikke igennem, og derfor er der problemer. Men vi giver selvfølgelig et it-kursus efter den her behandling.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Er der flere korte bemærkninger? Det er der ikke. Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Jeg skal lige høre, om der er nogen, der vil have ordet i anden omgang.

Det er ikke tilfældet, og da der derfor ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 22:37 Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 214:

Forslag til folketingsbeslutning om liberalisering af apotekervæsenet.

Af Villum Christensen (LA) m.fl.
(Fremsættelse 09.04.2010).

Kl. 22:39

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 22:39

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Forslaget fra Liberal Alliance udspringer af konklusionerne fra en rapport, som Konkurrencestyrelsen for nylig har udsendt. Rapporten dokumenterer, at apotekervæsenet i Danmark ikke kun er præget af liberale principper, og det er det, som Liberal Alliance gerne vil lave om på. Men jeg vil godt sige med det samme, at regeringen ikke er tilhænger af en fuld liberalisering af apotekerne. Grundelementerne i lægemiddeldistributionen i Danmark er på den ene side bevillingssystemet og på den anden side avancesystemet.

Bevillingssystemet indebærer, at butikkerne har eneret på at sælge receptpligtige lægemidler til forbrugerne, og det indebærer også, at jeg som minister udpeger den enkelte apoteker og bestemmer antallet af enheder og deres beliggenhed. Systemet sikrer også, at der findes apoteker i områder, hvor der kun bor få, og hvor der er langt til den nærmeste store by.

Avancesystemet betyder, at apotekere er underlagt en økonomisk rammestyring. Hvert andet år aftaler ministeriet med apotekerforeringen, hvor stor den samlede avance må være. Det sikrer, at udgifterne til distribution af medicin i Danmark holdes på et fornuftigt niveau, så udgifterne til medicin holdes nede.

Endelig er der en udligningsordning mellem apotekerne, hvor apotekere med stor omsætning betaler til apotekere med mindre omsætning.

Reguleringen af sektoren har til formål at opfylde følgende mål: at borgerne skal have let adgang til lægemidler; at prisen skal være ens overalt i landet; at distributionen skal være forsvarlig og sikker; og at den skal ske til rimelige samfundsmæssige omkostninger.

Konkurrencestyrelsen udsendte i februar rapporten om regulering af apotekssektoren, den konkluderede, at konkurrencen bør skærpes, bl.a. ved at der bliver en mere fri adgang til markedet, sådan at enhver, der opfylder bestemte kriterier, kan nedsætte sig som apoteker. Konkurrencestyrelsen foreslår også at fjerne den nævnte udligningsordning mellem de store og de små apoteker. Dermed vil Konkurrencestyrelsen indføre et konkurrencepres på apotekerne, som indebærer, at mere effektive apoteker i løbet af en periode vil erstatte de mindre effektive apoteker.

Jeg synes, det er nyttigt og konstruktivt, at Konkurrencestyrelsen har kastet sig over apotekssektoren, og at den kommer med forslag til, hvordan konkurrencen kan blive bedre. Det er intellektuelt stimulerende, og det kan altid inspirere.

Men det er jo ikke tilfældigt, at grundelementerne i vores rapporteringssystem har været uændrede i mange år. Hvis Liberal Alliances forslag realiseres, er der en risiko for, at der vil ske det, at borgere i udkantsområder skal rejse længere for at købe medicin, eller at samfundet skal bruge uforholdsmæssig store ressourcer på at opretholde forsyningen i Yderdanmark. Tag f.eks. apoteket i Sakskøbing, som har en ret begrænset omsætning, og som derfor modtager penge gennem udligningsordningen fra de større apoteker. Hvad sker der, hvis der kommer en ny forhandler, som udkonkurrerer apoteket, hvorefter

den nye forhandler måske opgiver forretningen og drejer nøglen om? Så er der ingen apoteksforsyning i Sakskøbing.

Vi er nødt til efter regeringens mening at have et sikkerhedsnet for borgernes medicinforbrug. Det er jo sådan, at apotekerne er underkastet de vilkår, at de ikke selv bestemmer, hvor meget de kan sælge, for det, de sælger – i hvert fald det receptpligtige – styres jo af lægen, som udskriver recepterne.

Liberal Alliance kommer i deres forslag ind på spørgsmålet om medicinpriser, og på dem er der to vinkler, som jeg godt vil kommentere. Først forslaget om, at der skal konkurreres på priserne. Det vil jo føre til, at en borger i København får billigere medicin end en borger i Vestjylland. Liberal Alliances forslag går på, at vi i almindelighed skal have billigere medicin, og det er jo godt nok, men jeg vil gøre opmærksom på, at vi i dag har billig medicin fra kopiproducenterne – faktisk er vi næsten billigst i Europa, når det gælder kopi-medicin. Men når det gælder original medicin, altså den medicin, der fortsat er patentbeskyttet og derfor ikke konkurrenceudsat, ligger vi i den dyre ende. Det fremgik af en rapport, der blev udsendt sidste år.

Med truslen om et lovindgreb hængende over hovedet indgik ministeriet sidste sommer en aftale med industrien om, at priserne på den dyrere hospitalsmedicin blev sat ned med 5 pct. fra den 1. januar 2010. Den aftale har givet regionerne en betydelig besparelse. Om det så er tilstrækkeligt, må vi selvfølgelig løbende overveje.

Kl. 22:45

Afslutningsvis vil jeg sige, at jeg gør mig overvejelser om, hvilke generelle ændringer der er behov for i apoteks- og lægemiddelsektoren, for der skal ske ændringer, ikke mindst på servicesiden, der er jeg meget på linje med forslagsstillerne; vi skal have længere åbningstider, vi skal have nemmere adgang til ufarlig medicin. Det er ting, vi skal se på.

Jeg vil altså gerne lade mig inspirere af både Konkurrencestyrelsen og Liberal Alliances forslag, men der er altså nogle grunde til, at apotekervæsenet ikke er så liberalt, som man ud fra en liberal teori-bog kunne ønske sig.

Kl. 22:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så er det Venstres ordfører, og det er hr. Preben Rudiengaard.

Kl. 22:46

(Ordfører)

Preben Rudiengaard (V):

Med det beslutningsforslag, vi ser her, viser Liberal Alliance deres meget kendte superliberalistiske ideologi, men jeg vil sige, at de ikke helt har gennemtænkt de afledte samfundsøkonomiske og sociale konsekvenser af det, de ønsker med beslutningsforslaget.

Liberal Alliance læner sig også meget op af Konkurrencestyrelsens anbefalinger, som jo, som ministeren sagde, blev publiceret februar 2010. Jeg skal præcisere over for ordføreren for forslagsstillerne, at der her altså ikke er tale om handel med almindelige detailvarer som vaskepulver, brød, mel og slik. Her er tale om medicin ordineret af læger til syge personer samt håndkøbslægemidler.

Derfor skal man være helt anderledes opmærksom på de sundhedsfaglige problemstillinger, før man går til en maksimal liberalisering af apotekervæsenet. Jeg vil gerne præcisere, at det danske apotekervæsen er en del af det samlede sundhedsvæsen og også skal ses i dette perspektiv. Nøgleordene er her kvalitet, faglighed, service og tilgængelighed.

Hvis Liberal Alliances beslutningsforslag skulle gå igennem, vil der ske det, at antallet af tilgængelige muligheder for kvalificeret medicinudleveringer og rådgivning i de mindre rentable yderområder her i landet vil blive reduceret. Det kan simpelt hen ikke betale sig at drive apotek. Det løser vi i dag, ved at vi har en udmærket udligningsordning, hvor de store apoteker betaler til de mindre, for at

borgerne i Udkantsdanmark kan få deres medicin på et apotek tæt på, hvor de bor.

En fri prissætning vil også betyde, at medicinen vil blive dyrere der, hvor der bor færre mennesker. Det siger sig selv. Det vil igen sige, at det er ude i Udkantsdanmark. Det er heller ikke muligt at øge omsætningen af medicin, som man jo også gerne vil, fordi det er den ordinerende læge, som skriver recepten og bestemmer, hvad patienten skal have. Det er ikke den enkelte kunde, der kan bestemme det, lige bortset fra håndkøbsmedicin.

Vedrørende håndkøbsmedicin er det fint, at vi kan øge sortimentet, men vi skal stadig væk være opmærksomme på, og det har B.T. kørt en del på de sidste par dage, at der kan være complianceproblemer og andre problemer. Jeg vil være dybt bekymret for, at man i forhold til håndkøbsmedicin i den totale liberalisering kan nå til, at her er ugens slagtilbud på Panodil.

Jeg vil gerne sige, at vi i Venstre gerne vil videreudvikle og liberalisere vores apotekervæsen. Vi vil sikre en god og ligelig tilgængelighed i hele landet, ensartede priser over hele landet, god service og rådgivning, herunder se på åbningstider. Det vil vi meget gerne. Og vi vil gerne stadig væk se apoteket som en integreret del af det danske sundhedsvæsen.

Vi vil også gerne have en mere fleksibel struktur i apotekervæsenet. Man kunne eksempelvis tænke sig, at apotekerne havde nogle filialer eller enheder i nogle supermarkeder – det har jeg personligt ikke noget imod – og at liberaliseringen af håndkøbslægemidler fortsat udvikles, men under hensyntagen til at det stadig væk er den enkelte borger, der har ansvaret for det, der købes i håndkøb. Så i Venstre synes vi, at vi har et godt apotekervæsen; et apotekervæsen, som er en væsentlig del af det danske sundhedsvæsen, og at vi skal videreudvikle det.

Derfor kan vi ikke på det foreliggende grundlag støtte Liberal Alliances beslutningsforslag, men som sundhedsministeren ganske rigtigt var inde på, vil vi gerne se på en yderligere liberalisering på en række af de punkter, som både ministeren og jeg har påpeget. Det tror jeg vil være til gavn for borgerne. Lidt friere konkurrence osv. er vi også med på. Så alt i alt må vi sige, at vi på det foreliggende grundlag ikke kan tilslutte os det beslutningsforslag, Liberal Alliance har fremsat.

Kl. 22:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Villum Christensen.

Kl. 22:51

Villum Christensen (LA):

Tak. Nu noterede jeg mig, at ministeren lagde vægt på, at distributionsystemet også tog hensyn til samfundsøkonomien, og i den anledning har jeg lyst til at nævne, at hovedhistorien i Politiken i søndags var, at man nu kan spare 2 mia. kr. – og det er jo altså mange penge i en periode, hvor riget fattes penge – hvis priserne er ens på sygehusene og ude på apotekerne. Jeg kunne godt tænke mig at spørge Venstres ordfører: Er Venstres ordfører af den opfattelse, at de reguleringer og de tilskudsordninger og den måde, vi har administreret det her meget rigide system på, er med til, at vi får forstørret det her problem med forskel på priserne, eller er det med til at minimere det? Man kan også sige: Er en markedsliggørelse med til at eliminere sådan nogle vanvittige forskelle, som vi her oplever, eller det modsatte, bare sådan helt generelt?

Kl. 22:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:52

Kl. 22:56

Preben Rudiengaard (V):

Jamen hele problemet omkring det her er jo, at det er regionerne, der kører apotekerne på sygehusene, det er dem, der forhandler med lægemiddelindustrien, og så hjælper ministeriet en gang imellem med at få presset priserne ned. Men problemet er jo så, at sygehuset ordinerer noget medicin, som man så fortsætter med ude i praksis, og der er priserne væsentlig højere, og det er nogle ting, som jeg ved at ministeren under alle omstændigheder i de kommende forhandlinger med Lægemiddelindustriforeningen og apotekervæsenet osv. selvfølgelig kigger på. Sådan har vi tradition for at gøre det. Og det er der, hunden ligger begravet. Jeg så jo gerne, at apotekervæsenet måske kunne gå ind og være med til at gøre det bedste inden for sygehusene; man kunne måske have en filial dér på den ene eller den anden måde. Så ville vi komme til at konkurrere lidt med Amgros, men det var der så ikke noget at gøre ved.

Kl. 22:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Villum Christensen.

Kl. 22:53

Villum Christensen (LA):

Tak for den tilbagemelding. Jeg fornemmer, at man er rimelig enig i mange af de her principper. Ét er så, at vi måske giver et par milliarder for meget for tingene, fordi vi har indordnet os, som vi har, men noget andet er, at vi jo også ser lange køer især ude foran apotekerne i storbyerne. Er det sådan, at ordføreren vil komme med et bud på, om det er, fordi vi har reguleret systemet, som vi har gjort det, eller om det er på trods af det? Jeg kan også spørge sådan: Tror ordføreren, at en markedsliggørelse, hvor vi får flere apoteker og mere hensyntagen til kundernes gøren og laden, kan være med til at reducere de nærmest polske køer, vi kan se foran apotekerne?

Kl. 22:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:54

Preben Rudiengaard (V):

Jamen jeg vil da gerne sige til ordføreren fra Liberal Alliance, at det da ikke er behageligt at stå i sådan en kø og vente på at få sin medicin. Det kan vi også godt gøre noget ved. Nu må jeg sige, at Apotekerforeningen har regnet ud, at man i gennemsnit venter 4,7 minutter, men det er over hele landet. Jeg har også set de køer, som er nogle steder, især mellem to helligdage, hvor folk lige pludselig mangler medicin og ikke tør se den kommende weekend i møde uden den, og så får man de lange køer.

Derfor vil jeg helt klart præcisere, at der ikke er noget til hinder for, at apotekerne kunne lave flere filialer i de store byer, steder, hvor folk kunne gå hen – i en konkurrence – ikke noget problem med det. Der, hvor jeg har den største bekymring, er de udkantsområder, hvor det ikke er så interessant at drive apotek, og der skal vi sikre en ordentlig service. Og i Venstre arbejder vi meget med Danmark i balance – det ved ordføreren nok – og derfor er det også vigtigt, at medicintilgængeligheden ikke kommer til at lide de steder, hvor der også bor mennesker, som i øvrigt er glade for at bo der. Jeg bor bl.a. også i Udkantsdanmark, og det er jeg glad for, og jeg venter ikke så længe på mit apotek, som man kan risikere at gøre i en storby.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Vi går videre, og så er det den socialdemokratiske ordfører; det er hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 22:56

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Fra socialdemokratisk side kan vi ikke støtte forslaget, som ligger her fra Liberal Alliance. Det er jo et forslag, som vil give friere muligheder for etablering af apoteker; det vil give friere ejerforhold for apotekerne, det vil afregulere åbningstiderne, og det vil give mulighed for yderligere udbredelse af salg af håndkøbsmedicin i detailhandelen. Det, vi vil fra socialdemokratisk side, er at sikre kvalitet. Vi vil sikre patientsikkerhed, borgersikkerhed på det her område, som for os er et meget integreret element i det offentlige sundhedsvæsen; det er en forlænget arm i forhold til behandlingsselementerne i sundhedsvæsenet.

Det er jo sådan, at et apotek er og skal være et sted, hvor der er fagligt personale, som kan rådgive og vejlede borgerne om den medicin, de får; om bivirkninger, og at undgå fejlmedicinering og overmedicinering. Eksemplet er jo også den stigning, der er sket i salget af håndkøbsmedicin i detailhandelen, som viser, at der er risici forbundet med at lægge medicinen uden for de steder, hvor der er en kyndig og faglig administration af og vejledning om den.

Vi vil rigtig gerne være med til at opretholde og sikre, at borgerne i alle dele af Danmark, altså også landområderne, de tyndtbefolkede områder, har god adgang til apoteker eller andre steder, hvor der kan udleveres receptpligtig medicin. Vi er fra socialdemokratisk side ikke enige med Konkurrencestyrelsen, som i deres rapport skriver, at man skal fjerne udligningsordningen mellem apotekerne. Vi synes, det er en god ordning, som er med til at skabe lighed, og der skal være lighed på det her område, også for det, der så hyppigt omtales i medierne som udkantsdanmark.

Vi har fra socialdemokratisk side været med til ændringer på området her flere gange. Den seneste modernisering fandt sted i 2003, som også Socialdemokraterne stemte for. Vi synes fra socialdemokratisk side, at det er forbundet med fornuft, at farmaceuterne både driver og ejer apotekerne, og vi er af den holdning, at apoteksvarer, altså medicin, *ikke* er at sammenligne med andre varer i en detailhandel. Vi er også meget opmærksomme på, at den globaliserede verden i høj grad bærer præg af, at medicin er blevet et handelselement, og vi ser desværre alt for meget snyd og svindel i forbindelse med medicin og medicoprodukter. Det har heldigvis ikke sneget sig så meget ind over de danske landegrænser, men vi skal også gøre alt for at holde netop kopipreparater og snyd og svindelprodukter ude af vores land. Derfor skal der være et apoteksvæsen, som har kontrol og fagligt dygtigt personale. Vi vil gerne være med til at lave smidigere regler, også med hensyn til godkendelse af apoteksfilialer, også i mindre byer, men vi mener rent faktisk, at det godt kan rummes inden for det, der er lovgivningen i øjeblikket.

Vi er fra socialdemokratisk side bekymrede for håndkøbsmedicinen, som nu sælges i detailhandelen, altså i supermarkeder og i kiosker. Vi mener, at det, der var lovgivningen og regelsættet, da den lov blev indført, jo var, at nikotintygggegummi og paracetamol, altså let smertestillende medicin, skulle kunne sælges i små pakninger derude. Men siden da har vi jo set, at væsentlig flere produkter er kommet til salg i detailhandelen, og at Lægemiddelstyrelsen har givet tilladelse hertil.

Så vi må sige, at vi alt i alt er imod forslaget, som det ligger her fra Liberal Alliance. Det er alt for liberalistisk til en socialdemokratisk tankegang, og vi er ikke interesserede i, at pengestærke kapitalinteresser måske skal ind på det her marked. Derfor synes vi, at den regulering, vi har i øjeblikket, er med til at sikre kvalitet og patient-

og borgersikkerhed på et område, som er meget vitalt for sundhedsvæsenet. Så fra socialdemokratisk side afviser jeg hermed forslaget, som det ligger.

Kl. 23:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, det er fru Liselott Blixt.

Kl. 23:00

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

En liberalisering af apotekerne som den, Liberal Alliance har i tanker, vil ikke kunne gennemføres uden at gå på kompromis med en række vigtige sundhedspolitiske mål – bl.a. målet om lige adgang til medicin og rådgivning i hele landet. Dansk Folkeparti vil ikke medvirke til noget, som skaber usikkerhed om muligheden for at bevare apotekerne i udkantsområderne. Derfor skal vi også fortsat have et bevillingssystem og et internt udligningssystem mellem apotekerne. Uden tilskud fra dette udligningssystem er der stor risiko for, at apoteker i udkantsområder og mindre byer må lukke. Det vil ramme de svageste, de ældre og de kronisk syge. Vi skal holde fast i de faste priser; vi er imod, at medicinbrugerne skal til at jage rundt efter tilbud på medicin, og vi skal ikke have en model, hvor det er dyrere at være syg, hvis man bor på landet, end hvis man bor i en storby.

I dag er alle apoteker ejet af farmaceuter, der driver apoteket som deres eget, og dem vil Liberal Alliance af med. Det vil åbne for internationale kapitalfonde, som kan drive apoteker i Danmark – måske drive dem i 2-3 år og herefter forsøge at sælge til højestbydende. Det kan vi ikke gå med til; jeg vil vide, hvem der ejer mit apotek. Jeg vil have en god og uafhængig rådgivning på baggrund af en faglig vurdering, ikke på baggrund af økonomiske interesser dikteret af en investor, der ikke deltager i apotekets drift. Apoteket skal været lokalt forankret, og ejeren skal være en lokal sundhedsperson. Det giver en nærhed for borgeren og sammenhæng i sundhedssektoren. Hvis vi skal købe mere håndkøbsmedicin på tankstationen eller i supermarkedet, går rådgivningen også tabt. Som vi hørte den anden dag i radioen, er handelen med håndkøbsmedicin steget utrolig meget. Det er ikke den vej, vi i Dansk Folkeparti mener vi skal gå. Det er vigtigt, at vi kan få en ordentlig information og ikke blot tror, at medicin er det samme som at tage et stykke tyggegummi, når vi har brug for det. Al medicin har bivirkninger og bør tages, når vi ikke har andre muligheder.

Hvis vi vil have mere konkurrence, skal vi sammen med apotekerne finde en model med mindre detailstyring fra myndighederne. Hvis apotekerne for egen regning vil åbne flere enheder, kan jeg ikke se, hvorfor de ikke skal have muligheden. Jeg synes, vi skal se på en model, der kan give flere apoteker i de store byer, hvor der er basis for en øget konkurrence, uden at det samtidig betyder lukning af apoteker i de små byer på landet. Vi vil også gerne være med til at se på reglerne for apotekernes åbningstider. Hvis vi kan få længere åbningstider ad den vej, er det et forslag, vi kan støtte.

Frem for at diskutere liberalisering for liberaliseringens skyld vil jeg gerne benytte lejligheden til at se på, om vi kan få apoteker til at aflaste lægerne på en række områder. I de kommende år vil der være en stigende mangel på praktiserende læger. I flere af landets udkantsområder er der allerede problemer med lægepraksis, der ikke kan sælges, når en læge går på pension, eller stillinger, som ikke genbesættes. Det betyder, at de tilbageværende praktiserende læger vil få flere patienter og dermed en øget arbejdsbelastning. Jeg synes, vi skal drøfte, om vi kan få en bedre udnyttelse af ressourcerne i sundhedssektoren ved at se på apotekerens rolle med hensyn til at sikre smidig og sikker tilgængelighed til medicin. Apotekerne kan f.eks. aflaste de praktiserende læger og vagtlæger ved at få mulighed for at genudlevere udvalgte receptpligtige lægemidler. Det skal kun

være en mulighed i situationer, hvor den praktiserende læge har stillet en diagnose og indledt en behandling. Det er altså stadig lægen, der ser patienten og vælger behandlingen. Men genudlevering kunne være mulighed for f.eks. p-piller, astmamedicin og diabetesmedicin. Vi kender alle sammen problemerne med at komme i kontakt med den praktiserende læge i forbindelse med receptfornyelse. En del af vagtlægens tid går også med simple receptfornyelser. På den baggrund synes jeg, vi skal overveje, om apoteksfarmaceuter kan stå for genudlevering af receptpligtig medicin i veldefinerede tilfælde, og når den praktiserende læge har stillet en diagnose og indledt en behandling.

Jeg mener, vi skal skabe rammerne for en modernisering af apotekerne og stille nye krav til apotekerne som en del af sundhedssektoren. Vi skal ikke afvikle apotekerne og flytte salget af medicin over i detailhandelen. Tak.

Kl. 23:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jonas Dahl.

Kl. 23:05

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil gerne kvittere for ordføreren udmærkede tale, som jeg er meget enig i. Men nu siger ordføreren, at man gerne vil vide, hvem der ejer ens apotek, og det er jeg sådan set meget enig i. Derfor kunne jeg godt være interesseret i at høre, om ordføreren så også mener, at vi skal vide, hvem der ejer vores privatpraktiserende læges praksis som et konkret eksempel.

Kl. 23:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 23:05

Liselott Blixt (DF):

Jeg er ikke helt klar over, hvad ordføreren stiler hen imod, om det er et helt andet forslag, det drejer sig om. Jeg ved ikke, om ordføreren kunne definere det lidt bredere?

Kl. 23:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jonas Dahl for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 23:06

Jonas Dahl (SF):

Jamen ordføreren sagde meget præcist, at det var meget vigtigt at have styr på, hvem det var, der ejede det lokale apotek, og fremhævede selv, at det var vigtigt, at det var en farmaceut, hvilket jeg er meget, meget enig i. Deraf følger mit spørgsmål om den privatpraktiserende læges praksis. Mener ordføreren så også, at det er vigtigt, at det er en privatpraktiserende læge, der ejer den, eller kunne det f.eks. godt være et privat firma?

Kl. 23:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 23:06

Liselott Blixt (DF):

Jamen jeg tror, at der er meget stor forskel. Når det her drejer sig om medicin og apoteker er det netop, fordi vi ser medicinalfirmaer have en stor økonomisk interesse i medicin og i, hvad priserne er. Det har vi også hørt tidligere ordførere sige.

Hvis det drejer sig om en praktiserende læge, er der jo en overenskomst, så der tror jeg ikke, man kan have en økonomisk interesse på samme måde.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er SF's ordfører, og det er hr. Jonas Dahl.

Kl. 23:07

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Tak for det. Jeg vil gerne knytte en kommentar til det, som Dansk Folkepartis ordfører sluttede af med, fordi det selvfølgelig er interessant netop at vide, hvem det er, der ejer ens lokale apotek, men lige så vel er det netop også interessant at vide, hvem det er, der i givet fald ejer den lokale privatpraktiserende læges praksis. Der må jeg sige, at der kom der jo et noget uldent svar fra Dansk Folkepartis ordfører. Men der vil jeg da gerne klart tilkendegive, at fra SF's side mener vi også, at det er meget vigtigt at fastholde, at det er en privatpraktiserende læge eller en anden sundhedsfaglig person, der kan eje en privatpraktiserende læges praksis.

Men jeg går tilbage til det her konkrete forslag fra Liberal Alliance. Fra SF's side vil jeg gerne medgive, at vi faktisk er enige med Liberal Alliance i, at der er nogle problemstillinger på apoteksområdet, som vi skal have kigget på. Vi er så nok uenige om, hvilken vej man skal, når de hovedelementer – adgangsregulering, udligningsordning og pris- og avanceregulering – der i dag ligger i den nuværende lov, af Liberal Alliance betragtes som negative, kan jeg forstå. Det er nogle, vi fra SF's side vil betragte som positive, så der er vi lidt uenige i selve essensen af det.

Hvad angår at diskutere, hvilke styringsmekanismer der skal være på de danske apoteker, er vi sådan set meget enige i, at der er noget at kigge på, ikke mindst netop på, hvordan man kan købe billige medicin. For i forbindelse med den undersøgelse fra Politiken, jeg tror den var fra i lørdags, som Liberal Alliances ordfører også henviste til, hvor man netop gjorde op, at der rent faktisk var et muligt provenu at hente til statskassen, hvis man forhandlede nogle lavere takster hjem i forhold til apotekerne, vil jeg gerne medgive, at der er der stadig væk et potentiale.

Vi har netop også i vores finanslovsforslag, som er blevet diskuteret flere gange tidligere i dag, foreslået, at man også ser på, hvilke muligheder der er for, at hospitalerne i givet fald kan forhandle nogle større aftaler hjem, således at patienterne måske f.eks. den første uge kunne have medicinen med hjem, så man ikke står søndag eftermiddag og skal prøve at opsøge sit nærmeste apotek.

Der kommer vi så til en pointe, som jeg synes mangler lidt i Liberal Alliances forslag. Hvis man står i et område lidt uden for København, og der er trods alt en del af Danmark, der ligger uden for København, er situationen den, hvis det her forslag gennemføres, at så vil der ikke være et apotek søndag eftermiddag, for det vil sandsynligvis være lukket. For hvis man totalt liberaliserer det her marked og stopper for udligningsordningen, har vi sådan set kun i de allerstørste byer mulighed for at have apoteker.

Det mener jeg vil være en forkert vej at gå, og det vil netop skabe en endnu større kant i Danmark i forhold til hele udkantsdiskussionen. Det vil skabe nogle langt større forskelle mellem det, der ligger i byerne, og det, der ligger bare en lille smule ude på landet.

Om de positive erfaringer, forslaget beskriver om håndkøbsmedicin, må jeg også erkende, at det kan jeg ikke følge er positive erfaringer. Jeg tror, det var så sent som i går, at man i B.T. bl.a. beskrev, hvordan der havde været en vækst i salg af paracetamol på 318 pct., siden man indførte håndkøbsmuligheden i detailhandelen, bl.a. i 7-Eleven. Det betragter vi fra SF's side ikke som et positivt resultat, altså at man har haft en vækst, der ligger langt over 300 pct. Det medfører også, at man har et stigende forbrug. Det er nu blevet så let at tage hovedpinepiller, fordi de er blevet så tilgængelige, og man kan også frygte, at det bliver acceptabelt i samfundet at anskaffe sig

hovedpinepiller, fordi man kan købe dem i den nærmeste 7-Eleven. Så deri deler jeg heller ikke vurderingen af, at det er positivt, at vi nu kan købe en lang række medicinprodukter i håndkøb.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at vi gerne medgiver, at der er nogle udfordringer inden for apotekssektoren, og dem vil vi gerne være med til at kigge på, men med det forslag, der ligger her, tror jeg det bevæger sig i en anden retning end den retning, vi er interesserede i fra SF's side.

Kl. 23:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste er De Konservatives ordfører, og det er fru Vivi Kier.

Kl. 23:11

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Lad mig starte med at sige: Jeg kan ikke tilslutte mig det her beslutningsforslag. Det kan jeg ikke, fordi jeg ikke mener, at det her forslag er med til at gøre det lettere at være borger i det her land.

Også borgere i udkantsområderne skal have let adgang til medicin, og jeg mener, at det her forslag vil være med til at forhøje medicinpriserne og også vil være med til at gøre medicinpriserne forskellige i landet. Det mener jeg ikke er den rigtige vej at gå. Det er vigtigt med den lette, lige adgang. Her duer konkurrence efter min mening ikke.

Jeg synes også, det er vigtigt, at vi har faguddannet personale. Og så må jeg sige, at vi faktisk har en rimelig billig apotekssektor. Hvis vi kigger på andre lande og deres måde at distribuere medicin på, så bruger de langt flere penge, end vi gør.

Når alt det så er sagt, vil jeg sige, at vi jo til stadighed skal arbejde på at gøre det endnu bedre for den enkelte borger. Og jeg ser mange områder, hvor vi kunne gøre apotekssektoren endnu bedre, end den er i dag, og jeg ved, at apotekssektoren også gerne deltager i en dialog om, hvordan vi kan skabe forbedringer.

Så vi skal hele tiden arbejde på både at forbedre og udvikle og gøre vores medicinpræparater så billige som muligt. Men jeg mener, at det her forslag er med til at afvikle frem for at udvikle medicindistributionen i Danmark.

Kl. 23:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den radikale ordfører. Det er fru Lone Dybkjær.

Kl. 23:13

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Som andre ordførere har været inde på, er apotekervæsenet jo en del af det danske sundhedsvæsen, og vi kan derfor ikke betragte det som en eller anden form for almindeligt supermarked med almindelige varer. Det er noget andet, og det er vigtigt at tage hensyn til det. Derfor kan vi ikke bare godtage Konkurrencestyrelsens rapport, fordi der er en række faktorer, som Konkurrencestyrelsen af naturlige grunde ikke har med, men som også betyder, at man som politiker ikke bare kan sige, at det kun handler om konkurrence. Det handler om meget mere end det.

Når det så er sagt, er der da ikke tvivl om, at der er rum for forbedring også inden for apotekervæsenet, men jeg vil i hvert fald gerne have et bedre beslutningsgrundlag end det, der er lagt frem her, og det, som jeg sådan på de talere, der har været, kan fornemme, at der rent faktisk er. Formanden for Danmarks Apotekerforening har jo allerede bidraget til debatten, fordi flere mere eller mindre citatmæssigt har henvist til et brev fra formanden for Apotekerforeningen, og det bør selvfølgelig også indgå i debatten, men dermed ikke

være sagt, at jeg er enig i al til det, der står i det. Jeg synes bestemt, at der er noget, man kan sætte spørgsmålstegn ved.

Men der er ting, der kan ændres. Jeg synes, at vi skal have analyseret en lille smule mere præcist, hvad de faktiske ventetider er, fordi sådan nogle gennemsnitstider kan vi jo ikke bruge til særlig meget, når det kommer til stykket. Hvis der er nogle ganske bestemte tider, hvor folk nu har mulighed for at komme i kontakt med apotekervæsenet, er det klart, at der vil blive ventetider der, og så kan det selvfølgelig i gennemsnit godt blive lave ventetider, fordi der så på andre tider er under 1 minut og en øjeblikkelig ekspedition. Så jeg synes, at man skal have det undersøgt noget mere.

Jeg synes godt, at man kan ændre på noget med muligheden for at oprette filialer andre steder. Jeg synes også, at man kan muliggøre nogle ændrede åbningstider. Men jeg tror til gengæld så, at det er svært f.eks. at afskaffe udligningsordningen, fordi det så vil betyde, at man jo netop ikke i de mere tyndt befolkede områder får et apotek, og det tror jeg er meget vigtigt. Man kan sådan på en eller anden måde betragte det som vigtigt på samme måde som en praktiserende læge. Derfor er det vigtigt, at der er et apotekervæsen, uden at der er for langt til det, og så synes jeg, at vi skal passe på ikke at løbe ind i de problemer, vi har gjort med den praktiserende læge, nemlig, at der er områder i Danmark, hvor man faktisk ikke har lyst til at være praktiserende læge. Så det er jo ikke nødvendigvis et system, vi bare kan kopiere.

Med hensyn til liberaliseringen af håndkøbsmedicin synes jeg, at vi skal se, hvordan udviklingen har været. Der er nogle, der har været meget optaget af stigningen i salget af de svage smertestillende midler. Det er steget med 308 pct., men det er altså i de små pakninger. Samlet set er det jo ikke steget så meget. Så derfor er vi jo nødt til at kigge på, hvad den samlede stigning er, og den er jo altså inklusive de store apoteksforbeholdte pakninger for svage smertestillende midler 12 pct. Er det dramatisk meget eller ej siden 2001? Det er svært at sige, for aldersgennemsnittet i Danmark har jo også ændret sig, og situationen generelt har ændret sig. Det vil sige, at man ikke bare kan sige, at det er en meget dramatisk stigning. Salget af næsespray er steget med 18 pct., men det kan da godt være, fordi der har været mere forkølelse, fordi vejret har været koldere.

De her ting siger ikke så frygtelig meget, men jeg synes da, at vi skal være opmærksomme på udviklingen. Min bekymring ved, at man har salg af håndkøbsmedicin, som vi jo kalder det, alle mulige steder, er, at man ikke tager det så alvorligt, med hensyn til om man faktisk kan risikere at overforbruge. Jeg tror, at de fleste af os har en eller anden fornemmelse af, at det, der kan købes sådan jævnt hen i butikkerne, nok ikke er så farligt. Og det kan man jo sige at det her er, hvis man kan konstatere et overforbrug. Derfor synes jeg, at det kunne være vigtigt at få det her kortlagt lidt mere. Jeg ved ikke, om man på den her basis kan sige, at det her er alarmerende, men det kunne man jo prøve at kigge lidt mere på.

Så der er rum for forbedring, men vi er ikke nødvendigvis enige i de forslag, som Liberal Alliance har fremsat. Under alle omstændigheder synes vi, at der er brug for et forbedret beslutningsgrundlag.

Kl. 23:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Villum Christensen.

Kl. 23:18

(Ordfører for forslagsstillerne)

Villum Christensen (LA):

Allerførst vil jeg gerne sige tak for, at partierne trods alt vil være med til at engagere sig i, om det nu er tiden til at få moderniseret og yderligere blødt op på det nu 450 år gamle lavssystem, som i modsætning til stort set alle andre brancher fortsat hviler på monopoldandelse og vel egentlig også en detailregulering, så guderne må sig for-

barme. Det er i hvert fald ikke svært at få associationer til det gamle sovjetrussiske styringssystem, hvor man tager fra de gode virksomheder og giver til dem, der er mindre lønsomme, med det resultat, at kunderne i byerne må stå i alenlange køer for at få en ny pakke blodtrykspiller, eller hvad det måtte være. De står også i kø, fordi der ikke kommer nye apoteker til; det sørger statsmonopolet for akkurat som i det gamle Østtyskland og Polen, hvor mange sikkert kan huske billederne af de lange ventekøer foran statsbutikkerne.

I patientsikkerhedens hellige navn har apotekerne på prisværdig vis, må man sige, demonstreret, at det kan lade sig gøre at modstå alle megatrends i samfundet. De har næsten også præsteret at modstå beslutninger herindefra, for der har jo været tilløb til det her rigtig mange gange, også i nogle finanslovforhandlinger, hvor der så bare ikke skete noget bagefter. Med de meldinger, der er kommet fra Venstre, og også andre – og tak for det – synes jeg nok, man kan tillade sig at forvente, at der successivt trods alt alligevel bliver taget en bid af monopolet, hver gang sagen kommer op; det har vist været kendetegnende. Så mon ikke det går ligesom med lukkeloven og andre af den slags love, at man til sidst kapitulerer og siger: Jo, vi må også bekende os til den moderne verden, hvor forbrugernes valg er med til at afgøre, hvor der skal ligge butikker, og hvornår de skal have åbent. Og så har jeg jo aldrig nogen sinde sagt noget om, at det skal være som en detailhandelsbutik; selvfølgelig kan man styre de her forhold i forbindelse med autorisationsgivning osv.

Men uanset hvad der har været af lovprisninger af det eksisterende system, er det jo en kendsgerning, at statens egen vagthund, som nogle også har været inde på, nemlig Konkurrencestyrelsen, altså den vagthund, der sørger for konkurrencen i det private erhvervsliv, har fastslået med syvtommersøm, at konkurrencen bør styrkes ved at ændre de nuværende reguleringer og ved at sikre en friere adgang til markedet, eksempelvis baseret på autorisationer, som jeg sagde før, og afskaffelse af den såkaldte omsætningsbestemte udligningsordning. Man peger tillige på mere liberale regler for apotekernes sortiment og naturligvis åbningstider. Når der ikke er et naturligt konkurrencepres som følge af, at der ikke kan komme nye virksomheder til, og som følge af, at merindtjeningen skal afleveres, så ved vi alle, at det vil begrænse den enkelte virksomheds og det enkelte apoteks incitament til at investere i fornyelse og serviceforbedringer.

Et af hovedargumenterne for ikke at ændre på noget handler om, at man naturligvis kerer sig om patientsikkerhed – det har også været sagt her i aften – og den faglige vejledning. Problemet er bare, at der nu er så mange tilskudsregler og bureaukratiske procedurer, at den enkelte kunde, ofte ældre mennesker, der skal have flere produkter, bruger langt mere tid på at blive orienteret om tilskudsreglerne end om de faglige spørgsmål, der knytter sig til den medicin, de skal have, eller det, de skal proppe i munden. Det er jo ikke særlig klogt, når det netop er af hensyn til den faglige rådgivning over for patienten, at vi fastholder det her rigide system, som er 450 år gammelt.

Selv Apotekerforeningen, som virkelig holder fast i dette lavssystem og symbiosen med staten, hvor de sammen kan beskytte sektoren, er dybt bekymret over, at de udviklede regler – og jeg citerer: »dagligt ... har konsekvenser for medicinbrugernes tillid til systemet«, som det udtrykkes i deres årsberetning, ligesom det kan være et problem – og jeg citerer igen: at brugen kan have svært ved at have overskud – *at have overskud* – til at modtage den faglige vejledning. Så kan det vist ikke siges tydeligere. Og det er vel egentlig også slående, at bare man bevæger sig en lille smule sydpå i Europa, er der masser af apoteker, næsten et på hvert gadehjørne, mens vi i Danmark omvendt har masser af ventetid, nemlig over 10 minutter for næsten halvdelen af ekspeditionerne i byerne. Og så er det, man spørger: Hvem er det nu lige, apotekerne er til for?

Med disse ord vil jeg gerne sige tak for debatten, og vi ser jo selvfølgelig med glæde frem til, at der kommer lidt mere drev i liberaliseringerne, som ser ud til at kunne vinde støtte – det fornemmer

jeg – og jeg tror også, der er god vilje fra Venstre, Danmarks liberale parti. Og alle de her bekymringer om yderområder osv. kan man jo sagtens løse, hvis man vil, med udbringeordninger. Og naturligvis er der ikke tale om, at det er som at sælge vaskepulver. Det kan man sagtens løse.

Jeg giver ikke ret meget for den der dobbelthet, for man kan ikke både have et tilskuds- og reguleringssystem og så få alle fordelene ved det, som er et liberalt udgangspunkt, nemlig at man får fleksibilitet i forhold til kunderne, og at der ikke bliver ret langt til at hente medicinen. Vi vil få masser af virksomheder, der dukker op på det her område. Hvorfor skulle det være anderledes i Danmark end det, vi ser i udlandet? Det har jeg lidt svært ved at forstå. Jeg er ret sikker på, at vi får mange apoteker, hvis vi frigør spændetrøjen lidt og ikke sidder og leger monopol herindefra. Det er vi ikke særlig gode til.

Kl. 23:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da jeg tilsyneladende kan konstatere, at der heller ikke denne gang er nogen, der ønsker ordet i anden omgang, er forhandlingen om dette forslag sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

20) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 215:

Forslag til folketingsbeslutning om kliniske ekspertsygeplejersker.

Af Flemming Møller Mortensen (S) m.fl.

(Fremsættelse 09.04.2010).

Kl. 23:24

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 23:24

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Tak. Det lakker mod midnat, og det forslag, vi nu skal behandle, går ud på, at loven om autorisation af sundhedspersonale og sundhedsfaglig virksomhed ændres, sådan at sygeplejersker, der opfylder nærmere fastlagte krav, får adgang til at ordinere anvendte lægemidler i begrænset omfang.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, vi skal se på, hvordan vi udnytter sundhedspersonalets ressourcer bedst muligt i forhold til de opgaver, som sundhedsvæsenet har. Vi skal have styrket fokus på fleksibel opgavevaretagelse og opgaveglidning mellem faggrupperne der, hvor det er relevant, og der, hvor der er mulighed for det. Det skal vi følge op på, og det vil regeringen gøre.

Opgaveflytning mellem faggrupper er altså ikke en fremmed tankegang. Sundhedsordførerne fra Venstre og De Konservative var allerede sidste år på banen med et forslag til kompetenceudvikling af sygeplejersker, særligt i forhold til kronikerområdet. Det er et område, som også forslagsstillerne lægger vægt på.

En af de store opgaver, som vi skal tage fat på, er netop de kronisk syge patienter, som er en voksende patientgruppe i det danske samfund. Der kan i forhold til denne patientgruppe være behov for fremadrettet at se på, hvilke faggrupper der skal varetage hvilke opgaver, særligt i tilfælde af speciallægemangel. Lad os se på, om der er behov for at styrke og opkvalificere sygeplejerskernes kompetencer f.eks. ved uddannelse i forhold til behandling af kronisk syge patienter. Hvor det er relevant og muligt, kan sygeplejersker overtage visse lægeopgaver, jordemødre kan overtage visse sygeplejerskeopgaver, og SOSU-assistenten og lægesekretærer kan overtage visse sygeplejerskeopgaver.

I den forbindelse vil jeg gerne tage initiativ til at udvikle et kompetencekort for personalet i sundhedsvæsenet, hvor erhvervede erfaringer og kompetencer dokumenteres. Et sådant kort kan f.eks. være en hjælp til at godtgøre kompetencer, som man har erhvervet sig på en arbejdsplads, hvor man har været en tid. Det kan også være med til at smidiggøre opgaveglidningen på længere sigt.

Vi vil gerne se på, om man på en let og enkel måde kan dokumentere de kompetencer, som f.eks. sygeplejersker har opnået gennem erfaring i klinisk praksis og ved lokal uddannelse. Sygeplejersker og andre personalegrupper, der har stor erfaring, kan på den måde tage de tillærte kompetencer med sig, uafhængigt af hvor de er ansat. Jeg kan ikke lade være at drage en parallel til den realkompetenceudvikling i hele undervisningssektoren, som der tales så meget om, og som desværre bliver til for lidt, men nu kan det jo være, at det så på sundhedsområdet for alvor kan blive til noget.

Opgaveglidning er i fuld gang, og der er mange gode eksempler på opgaveglidning mellem faggrupper i sundhedsvæsenet. F.eks. varetager sygeplejersker selvstændigt opgaver på skadestuer, i ambulatorier, i almen praksis og hos speciallæger på den behandlingsansvarlige læges ansvar.

Nogle af de opgaver, som sygeplejersker ofte varetager på delegation fra en læge, er justeringer af receptpligtig medicin, f.eks. justering af sukkersygepatienters insulin i diabetesambulatorier, justering af hjertepatienters blodfortyndende medicin, børnevaccinationer, influenzavaccinationer osv. Ovenstående er eksempler på den opgaveflytning mellem læger og sygeplejersker, som allerede foregår i dag inden for autorisationslovens rammer.

Forslagsstillerne oplyser, at det er op til den enkelte læge og de enkelte sygehuse at beslutte, om rammedelegation skal benyttes, og det kan jeg bekræfte. Jeg synes også, det er vigtigt, at det er sygehuse og afdelingerne, der selv beslutter, hvordan opgaverne fordeles og tilrettelægges mellem faggrupperne.

Sundhedsstyrelsen har udtalt, at man vurderer, at en ændring af autorisationsloven vil skabe usikkerhed om, hvem der har behandlingsansvaret i forhold til patienterne, og derfor er det måske klogt at lade være med at ændre autorisationsloven, indtil spørgsmålet er tilstrækkelig belyst og gennemarbejdet, for som jeg nævnte, kan man gøre ganske meget uden at ændre autorisationsloven.

Derfor kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget, men jeg vil gerne gå i gang med se på, om vi kan opkvalificere sygeplejerskernes kompetencer i form af uddannelse i forhold til kronisk syge patienter. Jeg vil også gerne tage initiativ til at udvikle et kompetencekort, hvor sundhedspersonalets kompetencer og erfaringer fra såvel teori som praksis bliver dokumenteret, således som også Venstres og De Konservatives ordførere har været inde på ved tidligere lejligheder.

Kl. 23:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 23:30

Kl. 23:33

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak til ministeren for det. Jeg vil jo sige, at ja, det er snart midnat, men ministeren kunne jo have gjort sit til, at vi ikke skulle stå her så sen en aften og diskutere det. For ministeren har jo tidligere forholdt sig til det, godt nok i et andet ministerembede; det var som undervisningsminister. Det, det drejer sig om, det er jo rigtigt, som ministeren siger, er jo, at Venstre og Konservative tidligere har forholdt sig til det her – det var i februar måned sidste år – og da sagde ministeren som undervisningsminister, at man sammen med Sundhedsministeriet ville arbejde rigtig målrettet på det her, og at man forventede, at der i august måned 2010 ville ligge en ændring og en beskrivelse af den uddannelse, som sygeplejersker skulle igennem, altså en videreuddannelse for at blive kliniske ekspertsygeplejersker. For ministeren udtrykte sammen med sundhedsministeren, at det var der rigtig, rigtig megen fornuft i, ikke kun at gå ind og ændre autorisationsloven, men også sikre et videreuddannelsesforløb, fordi de kroniske patienter stod og ventede derude. De venter stadig væk, vil jeg sige til indenrigs- og sundhedsministeren, men nu kan jeg høre, at ministeren har en helt anden holdning til det, end han havde i marts måned sidste år.

Kl. 23:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak. Så er det undervisningsministeren, undskyld, indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 23:31

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Ja, det er også mig! Jeg synes nu ikke, der var så stor forskel på det, jeg lige har sagt, og så det, som hr. Møller Mortensen refererede. Det er i hvert fald i samme retning.

Nu er jeg jo blevet den, der så skal gøre det i praksis, og det kan godt være, at jeg har mistet lidt tid, men jeg var jo grundlæggende positiv. Jeg nævnte alt det, man kan gøre, uden at ændre loven, men jeg afviste jo ikke, at vi kan komme dertil, at vi skal ændre loven.

Kl. 23:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 23:32

Flemming Møller Mortensen (S):

Men jeg er nu, vil jeg sige til ministeren, alligevel ganske forvirret over holdningen, for jeg tolker det klart som en retræte, hvad angår de tidligere udtrykte holdninger her, og derfor bliver jeg nødt til meget konkret at spørge til det taskforcearbejde, som regeringen tidligere har sat i værk på det her område. Hvor ligger det henne? Altså, der har man bedt alle interessenter og alle de store faggrupper om at arbejde med lige nøjagtig for at prøve at kigge på opgaveglidning, opgaveflytning, og hvor man er nået til. For da arbejdede man, som jeg er orienteret, meget konkret i forhold til kliniske ekspertsygeplejersker.

Et andet spørgsmål, jeg bliver nødt til at stille ministeren, er: Ønsker ministeren fortsat som i februar måned sidste år, at sygeplejerskerne skal have en decideret videreuddannelse i forhold til at blive kliniske ekspertsygeplejersker, eller vil man med det omtalte kompetencekort nu blot registrere, hvor sygeplejerskerne har arbejdet, og så sige, at det qua deres tidligere ansættelse giver dem kvalifikationer til at løse opgaver? For det, vi beder om i forbindelse med vores beslutningsforslag her, er jo præcis, at sygeplejerskerne skal have en kompetence til at forlænge recepter og justere medicin inden for et begrænset område defineret af Sundhedsstyrelsen.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 23:33

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har den samme holdning til opgaveglidningen, som jeg havde, da jeg var undervisningsminister. Og det, jeg sagde, var, at vi skal i den retning, som også Venstres og Konservatives sundhedsordførere har ønsket, og som jeg sammen med dem har drøftet, da jeg var undervisningsminister. Der er jo ikke trukket noget fra. Nu kommer jeg så med kompetencekortet, som ikke var inde i billedet ved den tidligere lejlighed.

Jeg synes, at kompetencekortet er en rigtig god og moderne måde at udvikle opgaveglidningen på, for med kompetencekortet sker der jo en anerkendelse af de realkompetencer, som man har udviklet i de job, man har færdedes i. Og jeg går ud fra, at spørgeren også er interesseret i, at vi taler om kompetenceglidning i tilfælde, hvor vi har at gøre med erfarne medarbejdere, som faktisk har en baggrund for på delegation af lægen at varetage nogle opgaver, som sygeplejersker normalt ikke varetager.

Kl. 23:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Jonas Dahl.

Kl. 23:35

Jonas Dahl (SF):

Jeg skal ikke kunne sige, om det er tidspunktet, der gør det, men det bliver lidt til dansen om den varme grød. Jeg synes, det er fint, at ministeren i sin egenskab af tidligere undervisningsminister har haft mange drøftelser med de pågældende tidligere sundhedsministre, men nu har man vel siddet og arbejdet med det, må vi gå ud fra, siden 2001, sådan fik ministeren det i hvert fald til at lyde.

Så vil jeg bare høre, om ministeren kan løfte sløret for, hvornår man kan regne med, at der så også rent faktisk kommer til at ske noget. Man kan så være enig eller uenig i det konkrete forslag, men i 2009 stod der i Ugeskrift for Læger om den daværende sundhedsminister:

»Ministeren samler nu de faglige organisationer for at få gang i opgaveglidningen. Han vil se handling nu, ellers vil han lovgive.«

Hvornår kan vi regne med en afklaring af, at man i givet fald vil lovgive, hvis ikke man kommer igennem? Kan ministeren løfte sløret for, om det sker inden for 10 år, eller hvor langt ude i fremtiden det vil ske?

Kl. 23:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 23:36

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Først gør vi det, vi kan, uden at ændre loven, og det er jo ikke så lidt, vi kan gøre, uden at ændre loven. Derefter ser vi på, om det er nødvendigt at ændre loven. Og i mellemtiden udvikler vi kompetencekortet – kort sagt: Der er gang i sagen. At nogle ordførere så synes, at det skal gå lidt stærkere, må de meget gerne for min skyld, og i øvrigt så byder jeg presset velkommen, det har jeg ikke spor imod, så tak for opfordringen. Men ingen kan påstå, at regeringspartierne ikke har været i gang med denne sag, for det var faktisk Venstres og Konservatives ordførere, der startede denne debat, og det vil jeg godt tage hatten af for.

Kl. 23:36

Kl. 23:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Jonas Dahl.

Kl. 23:36

Jonas Dahl (SF):

Jeg synes, det er fint med en debat, men er det ikke også på tide, at der så kommer noget handling? Det er sådan set det, jeg efterlyser fra ministerens side.

Ministeren siger jo selv, at man har arbejdet på sagen, også dengang ministeren var undervisningsminister. Nu går jeg ud fra, at det er den her periode, vi snakker om, jeg går ikke ud fra, det er den første periode, ministeren var undervisningsminister i, vi snakker om, for så spænder arbejdet med det her over meget lang tid. Men spørg til side, jeg går ud fra, at man så har arbejdet med det her siden 2001.

Mener ministeren, om det er forsøget på at samle alle de faglige organisationer i Sundhedsministeriet igennem de senere år for at finde ud af en opgaveglidning, der har udmøntet sig i det her kompetencekort? Er det sådan jeg skal forstå ministeren? Eller har ministeren yderligere tiltag i ærmet, for det synes jeg sådan set at det her område fortjener?

Vi har vel behov for generelt at se på opgaveglidning, ikke kun på sygeplejerskeområdet, der er vel generelt set behov for at kigge på opgaveglidning i sundhedssektoren? Det anerkender ministeren jo også. Men jeg vil bare høre, om kompetencekortet er den eneste løsning, ministeren ser for sig, og om det er det eneste, der er kommet ud af det arbejde, der er lavet i Sundhedsministeriet de senere år?

Kl. 23:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 23:38

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det fremgår af min ganske lange svartale, at kompetencekortet absolut ikke er det eneste – jeg tror, at talen om det udgjorde 5 pct. af min taletid – men kompetencekortet er faktisk en rigtig, rigtig god idé. For hvad er det, der er problemet ved at inddrage autorisationsloven og sige, at nu kan sygeplejersker ordinere visse typer medicin? Hvad er det, der er problemet ved det? Jo, problemet er, at der kan være betænkeligheder ved at udnævne en hel personalegruppe, uanset erfaringsbaggrund, til at kunne træde i lægers sted, når det gælder udstedelse af recepter.

I dette tilfælde er det jo et glimrende skridt på vejen at sige, at der er nogle, der har mere erfaring end andre, og dette kan vi skrive ned på noget, vi kalder et kompetencekort, og som dokumenterer den kompetence, man har erfare, det kan være gennem efteruddannelse, det kan være gennem de funktioner, man har varetaget i sit job på det operationsafsnit, hvor man har arbejdet, eller hvad det nu er, man har som baggrund.

Det er da en rigtig god vej til det, som vi er så rørende enige om at vi skal opnå, nemlig mere kompetenceglidning og i visse tilfælde også kompetenceflytning. Så når vi nu er så enige, hvorfor skal vi så pludselig være uenige? Det forstår jeg ikke.

Kl. 23:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så går vi i gang med ordførerrækken, og den første ordfører er Venstres ordfører, fru Birgitte Josefsen.

(Ordfører)

Birgitte Josefsen (V):

I flere lande har man erkendt, at der i sundhedssektoren kan høstes store gevinster og mange gevinster ved bl.a. at videreuddanne sygeplejersker til eksempelvis kliniske ekspertsygeplejersker. Også i Danmark står vi over for store udfordringer for bedre at kunne udnytte kompetencer i erhvervet. Tildeling af nye kompetencer vil være helt afgørende for, at vi kan nå målet: Verdens bedste sundhedssektor.

Derfor har jeg og bl.a. Venstre igennem længere tid talt for, at der bør igangsættes et uddannelsesforløb med uddannelse af kliniske ekspertsygeplejersker, som ikke mindst vil kunne være med til at løse en række opgaver i forhold til den stigende gruppe af patienter med kroniske sygdomme, eksempelvis KOL og diabetes.

Det er en vurdering, at denne gruppe af patienter desværre også vil vokse i årene fremover, og derfor har vi brug for bl.a. sygeplejersker, der i fremtiden kan varetage opgaven i forhold til disse grupper, ligesom det vil være relevant at se på, om andre faggrupper med sundhedsfaglig baggrund kan være med til at løse en række nye opgaver på området. I det hele taget er der behov for at få sat gang i opgaveflytningen og kompetenceudviklingen i sundhedssektoren, både i den primære og den sekundære sundhedssektor.

I bl.a. Holland har det faktisk vist sig, at der er opnået meget, meget gode og fantastiske resultater ved at lade sygeplejersker med en 1-årig deltidsspecialuddannelse behandle og kontrollere kroniske syge. Patienttilfredsheden har været helt i top, og på den økonomiske bundlinje kan man se i Holland, at der er hentet store summer ved at lave den her opgaveflytning. Så jeg vil spørge: Hvad venter vi på? Ja, vi venter på, at der nu sættes fokus på området, og at der fra ministerens side tages action.

Derfor er jeg faktisk glad for, at sundhedsministeren tager sagen alvorligt og tager fat i opgaven og fra talerstolen klart og tydeligt har udtalt, at der nu sættes fokus på at få beskrevet et uddannelsesforløb med sigte på at etablere en uddannelse til kliniske ekspertsygeplejersker med særlig fokus på kronikerområdet. Jeg ser også frem til, at der i den proces sker en dybdegående belysning af, om der skal ske en ændring af autorisationsloven.

Men det første skridt må være at få beskrevet indholdet i en uddannelse og også få kigget på de økonomiske implikationer ved etablering af en uddannelse. Jeg håber derfor, at ministeren vil tænke både Lægeforeningen og Dansk Sygeplejeråd eksempelvis ind i en arbejdsgruppe, som jeg kan forstå at ministeren vil nedsætte.

Det er vigtigt for os i Venstre, at der nu rykkes på området. Vi får i hvert fald brug for at kigge på, at man får sat kliniske ekspertsygeplejersker ind i forbindelse med det videre arbejde i sundhedssektoren. Så med det tilsagn, der er leveret fra ministerens side, ser vi fortrøstningsfuldt frem til, at der nu for første gang virkelig bliver sat fokus på området, og at vi meget snart kan se sygeplejersker gå i gang med et uddannelsesforløb. Den proces vil vi meget gerne give arbejdsro til, men vi vil holde meget øje med, at der nu bliver sat gang i processen, så det ikke bliver en syltekrukke.

Med det tilsagn, der er givet, vil vi sige, at vi ikke kan støtte op om beslutningsforslaget, fordi vi synes, at processen skal starte det rigtige sted, nemlig med at få sat fokus på hele uddannelsesforløbet.

Vi er sådan set også meget glade for, at ministeren fra talerstolen siger, at han vil være med til at udvikle et kompetencekort, fordi et kompetencekort jo ikke alene skal sætte fokus på sygeplejerskegruppen, men på alle de sundhedsfaglige grupper, som vi har brug for i sundhedssektoren til at løse opgaverne. Med det kompetencekort håber vi på, at de erhvervede kompetencer, man får ude i den kliniske og praktiske dagligdag, kan bibeholdes og bruges ved et jobskifte af den enkelte medarbejder, men at man heller ikke mister de kompetencer, man har, ved at der lige pludselig sker et lægeskifte. For det

er jo fuldstændig tåbeligt, at man på en sygehusafdeling har erhvervede kompetencer, som så bliver lagt til side, fordi der skiftes læge i en afdeling. Så vi håber, at der bliver sat fokus på det, og at der bliver holdt fast i det.

Jeg vil gerne sige tak til Socialdemokratiet, fordi de har fremsat beslutningsforslaget her i dag. Vi er jo overhovedet ikke uenige i, hvilken vej vi skal gå. Vi håber, at man nu får gang i processen.

Kl. 23:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er tiden overskredet, og der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen. Værsgo.

Kl. 23:44

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Nu var det jo formanden, der fik smilet lidt frem hos mig, men det har der nu været flere grunde til, også her under ordførers tale.

Jeg vil gerne takke Venstres ordfører for en rigtig god tale, og jeg vil sige: Jeg er vel nok ærgerlig over, at ordføreren ikke er minister i den her sammenhæng, for så var vi et skridt længere. For jeg vil sige, at der er flere paradokser i det, ordføreren sagde, og det, ministeren sagde.

Et af paradokserne er, at Venstre ikke kan støtte forslaget, fordi man ønsker fokus på uddannelsesforløbet. Jeg kan jo tydeligt erindre, hvordan debatten foregik sidste forår, og jeg vil da spørge ordføreren, om ordføreren ikke er utilfreds med det tempo, der har været det sidste år – ikke bare gennem taskforcen, men også gennem det, at skiftende ministre ikke har sat mere tempo på det. Jeg står jo her med en klar fornemmelse af, at regeringen, Venstre og De Konservative har talt og talt og talt, men at der ikke er blevet handlet.

Et andet spørgsmål til ordføreren er ...

Kl. 23:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det må komme som næste korte bemærkning, for den røde lampe lyser.

Så er det ordføreren.

Kl. 23:46

Birgitte Josefsen (V):

Jeg tror, at jeg er lige så ked af det, som Socialdemokratiets ordfører er, altså af, at der ikke er kommet mere ud af den task force-gruppe, der har været nedsat, end der er. Det havde været rigtig godt, hvis de faglige grupper selv var kommet frem til, hvordan man virkelig kunne få noget mere gang i, jeg vil ikke kalde det opgaveglidningen, men opgaveflytningen.

Men jeg kan forstå, at man ikke er nået sådan særlig langt i den gruppe, der har siddet. Jeg har ikke læst rapporten eller set rapporten på nuværende tidspunkt, men det kommer vi jo nok til på et tidspunkt. Men hvis det var sket, havde vi måske ikke behøvet at stå her i dag. Men man har ikke selv villet løse opgaven, så vi må se, om vi kan løse opgaven.

Kl. 23:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så har hr. Flemming Møller Mortensen mulighed for at komme med endnu en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 23:47

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Ministeren omtaler kompetencekort. Det er jo et fuldstændig nyt fænomen, men nu er jeg selv uddannet i sundhedsvæsenet, og det er klart, at jo længere tid man arbejder, jo større kompe-

tence får man. Jeg kan overhovedet ikke se nytten af det her kompetencekort.

Jeg bliver nødt til at spørge Venstres ordfører: Når vi taler om kliniske ekspertsygeplejersker, taler vi så om en videreuddannelse af sygeplejersker, eller taler vi blot om, at man skal hakke nogle mærker af eller få flidspræmiemærker, som man kan sætte ind på et kompetencekort? Ordføreren siger jo selv, at det her drejer sig om kvalitet for patienterne, og at det også drejer sig om entydighed, i forhold til at man får lagt kompetencer til en grunduddannelse. Er det rigtigt forstået, at det også er Venstres holdning?

Kl. 23:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Ordføreren.

Kl. 23:47

Birgitte Josefsen (V):

Det er Venstres holdning, og jeg lyttede mig også til, at det er ministerens holdning, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der skal kigge på, hvordan man kan få uddannet sygeplejersker til at varetage opgaven med bl.a. de kroniske patienter, og det handler både om uddannelse og om kompetencer.

Kl. 23:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Så går vi videre til den socialdemokratiske ordfører, og det er netop hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 23:48

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er naturligvis med ganske stor spænding, at jeg som ordfører for Socialdemokraterne og ordfører for forslaget skal være vidne til debatten, som udspiller sig nu og her, for det er jo rigtigt, som både ministeren og Venstres ordfører siger, at debatten omkring kliniske ekspertsygeplejersker i hvert fald i godt et år har rumsteret i sundhedsvæsenet og i uddannelsessystemet i Danmark. Det, vi jo ønsker fra socialdemokratisk side med fremsættelsen af det her beslutningsforslag, er, at vi kommer ind og får forbedret kvaliteten og patientsikkerheden. Vi får lavet ensartede tilbud til borgerne rundt omkring i Danmark, og jeg må sige, at det, der er min klare holdning, er, at det her er en alt for alvorlig sag, til at patienterne skal være gidsler i et politisk spil, og det er rent faktisk det, jeg synes vi er vidne til her i dag.

Venstre og Konservative og dermed regeringen siger, at man vil have verdens bedste sundhedsvæsen. Vores statsminister har været fremme og opsatte meget ambitiøse mål for det i forbindelse med 2020. Men det, det drejer sig om her, som ministeren også meget rigtigt siger, er, at vi har en udvikling i sundheden i Danmark, som går i den gale retning. Især rigtig mange kroniske patienter får vi lagt til, og det er jo sådan, at tallet stiger og stiger, og vi ved godt, at livsstilssygdomme er sygdomme, som bider sig fast på borgerne og patienterne. Derfor bliver der et stort behov for både behandling og pleje.

Det, vi ønsker fra socialdemokratisk side, er, at vi må give et kompetenceløft til sygeplejersker, som får en videreuddannelse og dermed bliver kliniske ekspertsygeplejersker. Vi vil have, at de skal være med til at varetage et bedre sundhedstilbud til kronisk syge patienter og borgere, og at man derfor får fokuseret på indsatsen netop omkring de kroniske patienter, altså patienter med kroniske sygdomme, så man får en høj ensartet kvalitet, men vi vil også gerne meget gerne have en bedre ressourceudnyttelse i det sundhedsvæsen, som virkelig er presset ressourcemæssigt, både mandskabsmæssigt og økonomisk.

Vi vil have, at det uddannelsesniveau, der skal ligge til grund for det, skal være en masteruddannelse, så man kan se, at der er gen-nemsigtighed i uddannelsesniveauerne, og sådan at de sygeplejersker, som får en sådan klinisk ekspertsygeplejerskeuddannelse, kan bruge den og bevise deres duelighed og kvalifikationsniveau også i udlandet. Det, vi ønsker de skal opnå kompetence til, er at gå ind i et tæt samspil med den praktiserende læge som det primære, så der sker en aflastning af de praktiserende læger, som er en mangelvare, og som bliver en endnu større mangelvare i de kommende år. Der vil vi have at en sygeplejerske med dyb indsigt i praksishverdagen inden for et begrænset omfang skal kunne forlænge recepter og justere medicin, og vi vil have, at det skal være sådan, at det er Sundhedsstyrelsen, som fastlægger rammen netop for, hvad det er, de kliniske ekspertsygeplejersker kan og må.

Det er ikke et spørgsmål om det, som debatten jo uheldigvis afspejlede sidste år, hvor der var nogle, der fik sat den overskrift på, at sygeplejerskerne skulle være minilæger. Det er på ingen måde det, der er Socialdemokraternes intention med forslaget her. Men det er et spørgsmål om, som jeg siger, at få kvaliteten og også rationalet på plads og en bedre ressourceudnyttelse. Institut for Folkesundhed forventer, at 2 millioner danskere vil lide af kroniske sygdomme i 2020. År 2020 er altså meget nært forestående.

Så jeg vil sige, at debatten i dag afspejler, at regeringen er på tilbage-tog. Man skeler ikke til andre europæiske lande. Lad mig blot nævne Finland, Holland, England, som også Venstres ordfører allerede har været inde på – man har fantastisk gode resultater derude. Hvorfor skal vi dog ikke få processen sat i gang herhjemme? Jeg tror, at det politiske flertal for denne beslutning eksisterer. For godt et år siden udtrykte både undervisningsministeren og den daværende sundhedsminister, at der var stor forståelse for det, og man mente, at det ville være et virkeligt kvalitetsløft i vores pressede sundhedsvæsen. Jeg tror desværre, at det er sådan, at ministerierne har måttet sande, at den taskforce, som blev nedsat, og som har arbejdet med hjælp fra de faglige organisationer, ikke har kunnet komme frem til en enighed. Måske er den strandet i Sundhedsstyrelsen, jeg ved det ikke, men det er i hvert fald dybt utilfredsstillende, at tiden går, og dem, det går ud over, er de kroniske patienter, som er overalt i Danmark.

Kl. 23:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Birgitte Josefsen.

Kl. 23:53

Birgitte Josefsen (V):

Vi har været inde på, da jeg stod på talerstolen, at taskforcegruppen ikke nåede frem til nogle resultater, som kan bidrage særlig til opgaveflytningen. Derfor vil jeg gerne høre, om ikke ordføreren mener, at den rigtige vej at gå er at sætte de parter omkring bordet, som er dem, der er relevante i forbindelse med at diskutere udviklingen af kliniske ekspertsygeplejersker. Jeg har stor tiltro til, at når vi sætter Dansk Sygeplejeråd, som er sygeplejerskernes talsorgan, til at sidde i en arbejdsgruppe, vil der ske noget på området.

Jeg kan høre, vi i hvert fald ikke er uenige, men nu står vi også en række sygeplejersker og en enkelt social- og sundhedsassistent her i salen i dag og ved, hvad det er, det handler om ude i den praktiske dagligdag. Så har ordføreren ikke tillid til, at vi nu sætter Dansk Sygeplejeråd ind i en arbejdsgruppe og så får dem til at være med til at rykke på det her område?

Kl. 23:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 23:54

Flemming Møller Mortensen (S):

Til Venstres ordfører må jeg nu sige, at min uddannelseskasket har jeg for længst lagt fra mig, når jeg tager en debat som den her op. Det tror jeg kvalificerer debatten.

Med hensyn til tiltro og tillid må jeg blot sige, at jeg havde tiltro og tillid til, at en taskforce, som havde Dansk Sygeplejeråd, Lægeforeningen og andre faggrupper og flere ministerielle grupper med, kunne løse opgaven, da den blev nedsat. Hvorfor skal jeg dog have tiltro til, at den kan løse opgaven, når den bliver nedsat på ny for tredje eller fjerde gang? Jeg tror, vi har et strukturproblem eller et organisatorisk problem, og det vil jeg da bede ministeren om at forholde sig til. Hvorfor har vi ikke fået et resultat fra den taskforce?

Vi har fra socialdemokratisk side nu valgt meget specifikt at sige »kliniske ekspertsygeplejersker«, for vi ønsker opgaveglidning på væsentlig flere områder, men vi har gjort det for at prøve at lægge et pres, som ordføreren og ministeren faktisk også har takket for. Men det kan da ikke være rigtigt, at det skal være den politiske proces, når der allerede for mere end et år siden blev givet udtryk for et politisk flertal på området.

Kl. 23:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Birgitte Josefsen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 23:55

Birgitte Josefsen (V):

Men vi kan jo ikke lave arbejdet i taskforcegruppen om. Og jeg kan så sige med hensyn til at rykke på området, at jeg allerede har lavet en aftale i morgen med sundhedsministeren, så jeg er sikker på, at det, der er blevet meldt ud fra talerstolen fra ministerens side, holder vand. Derfor vil der bliver rykket hurtigt i den her sag.

Kl. 23:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 23:56

Flemming Møller Mortensen (S):

Det var der ikke noget spørgsmål i, men jeg vil da gerne give en kommentar til Venstres ordfører. For Venstres ordfører har sagt, at Venstres tålmodighed er lige så kort som Socialdemokraternes. Det har jeg måske en lille smule svært ved at mærke sådan på Venstres ordførers mentale stemning, men jeg kan godt se, at der er engagement, og det er dejligt.

Men jeg vil da håbe, at vi med det meget brede politiske flertal, der er givet udtryk for her fra talerstolen, kan få ministeren til at forstå, om end klokken er 5 minutter i midnat, at det her skal der rykkes på. Kunne jeg have stillet et modspørgsmål til Venstres ordfører, ville jeg have sagt: Hvornår forventer Venstre at der er rykket på det her? Er det nu ikke august måned i år, men august måned næste år, eller hvordan er tålmodigheden?

Kl. 23:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. For god ordens skyld skal jeg gøre opmærksom på, at korte bemærkninger netop hedder korte bemærkninger og ikke korte spørgsmål. Det kan være et spørgsmål, men det kan også bare være en konstatering eller en bemærkning ifølge Folketingets forretningsorden.

Så er det fru Liselott Blixt.

Kl. 23:57

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Som Socialdemokraterne rigtigt nok beskriver, står vi over for en række udfordringer på sundhedsområdet, da vi har mangel på sundheds-personale, både læger og sygeplejersker, samtidig med at vi ser en stigning i antallet af kroniske patienter, som har brug for forebyggelse og sundhedstiltag samt hjælp i det daglige.

Et af tiltagene kunne være Socialdemokraternes udspil om ekspertsygeplejersker, men i Dansk Folkeparti mener vi også, at det ikke kan være hele løsningen. Når vi taler om opgaveglidning, er det vigtigt, at vi ser på hele sundhedssektoren og ikke på en enkelt faggruppe. Det var også derfor, der blev nedsat en taskforce, altså for at kigge på, hvordan man kunne få flere personalegrupper til at arbejde sammen om det fælles mål, nemlig at få et sundhedssystem, hvor vi alle trækker på samme hammel.

Jeg vil så dele de samme bekymringer, som den tidligere ordfører. Hvis der skal ned sættes endnu en arbejdsgruppe, som det skal tage endnu et år eller halvandet for at nå til samme resultat som taskforcen, nemlig ingenting, så når vi ikke så langt med det.

Hvis sygeplejerskerne får den her opgaveglidning, bør vi samtidig se på, hvordan vi kan nå de andre grupper. Selv om vi ser en del fyrringer i øjeblikket, ved vi, at der er et stort behov for sygeplejersker. Derfor bliver vi også nødt til at se på hele sektoren.

Jeg har i flere år talt for, at vi i stedet for skulle se på folks kompetencer, da der kan være stor forskel på, hvad man må, og hvad man ikke må, alt efter hvilket hospital eller afdeling man er på. Jeg ved, at man som social- og sundhedsassistent kan være på afdelinger, hvor man kan fjerne drop eller lægge kateter på mænd, fordi man bliver oplært til det. Men bagefter kan man komme på en anden afdeling, hvor man skal tilkalde en læge, hvis man skal have lagt et kateter på en mand. Og hvis man skal have fjernet et drop, skal man have fat i en sygeplejerske.

Havde man i stedet for tjek på, hvad ens kompetencer er, kunne man undgå meget tidsspilde og få et bedre samarbejde ude på de forskellige afdelinger. Det ville også give den enkelte medarbejder større ansvar for egen læring og stolthed over sit arbejde. Derfor ser vi gerne, at vi arbejder for kompetencekort til hele sundhedssektoren, så vi på den måde kan løfte det hele på en gang.

Økonomien i det forslag her er samtidig et punkt, som vi mener der bør arbejdes på. Forslaget vil sammenlagt koste 68 mio. kr.; for det kan man uddanne 80 sygeplejersker om året. 68 mio. kr. for at kunne udskrive og ordinere medicin lyder af ekstremt meget, medmindre man så regner med, at der sker en større glidning fra læge til sygeplejerske, og så er vi inde på, om det nu også er sikkert nok for patienten.

Delegering kan allerede lade sig gøre i dag, men uden at lægen kan fraskrive sig ansvaret for diagnosticering og ordination af behandling. Autorisationsloven er i dag hele grundlaget for det entydigt lægefaglige ansvar for patientbehandlingen. Retten til at ordinere medicin hænger sammen med kompetencen til at stille en diagnose. Ansvaret skal være entydigt. Det er det, som lægen uddannes til: 6 år på universitetet og en efterfølgende specialuddannelse af ikke under 5 års varighed.

Jeg tror, at vi alle har fået mail fra forskellige patientgrupper, som er utrygge ved, at de fremover skal se en sygeplejerske i stedet for en læge. Der er f.eks. Diabetesforeningen, som fremfører, at nogle af deres patienter indtager 8-12 forskellige typer medicin, og her mener de at det vil være en øget risiko, hvis det er en sygeplejerske, der skal stå for ordinationen.

Patienter med kroniske lidelser får om nogen mange slags medicin og trækker mange ressourcer, fordi de ofte har flere sygdomme. Fejlmedicinering er allerede et problem, og det kan aldrig være en fordel for patienten, at flere faggrupper får ansvar for en konkret be-

handling. Vi går ind for faglighed i behandlingen og ikke for faglig deling af behandlingen.

Læger kan ikke tage ansvar for en sygeplejerskes selvstændige ordination eller henvisning. Udvides ansvaret, lades patienten endnu mere i stikken, og sammenhængen i behandlingen svækkes. Så der er mange ting at tage hensyn til, men hvis vi skal arbejde med hele forslaget, eventuelt sammen med et kompetencekort, ser vi gerne på et samarbejde.

Kl. 00:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 00:02

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil da gerne takke ordføreren for forståelsen for den frustration, jeg fik udtrykt i forhold til den taskforce, som altså har arbejdet med det og har haft alle faglige parter med – flere ministerier har arbejdet sammen – men så viser det sig, at man rent faktisk ikke kommer frem til noget resultat. Jeg er rigtig glad for, at Dansk Folkeparti deler holdningen til det.

Jeg vil blot lige sige til fru Liselott Blixt, at i forhold til økonomien og de millioner, der er beskrevet, er det værd at bemærke – det står også i teksten – at man rent faktisk frikøber sygeplejerskerne i et halvt år, mens de er under uddannelse, så det vil sige, at der er vikarlønninger med. Det forklarer beløbet, men jeg er i og for sig glad for lige at få mulighed for at klargøre det.

I forhold til det med, at vi foreslår, at det drejer sig om at forlænge recepter og at justere medicin, har jeg et spørgsmål. I den foregående ordførertale, fru Liselott Blixt holdt, sagde fru Liselott Blixt netop, at farmaceuter på apotekerne kunne få den her bemyndigelse, og jeg bliver naturligvis nødt til at spørge ordføreren, hvori forskellen ligger, når ekspertsygeplejersker med en særlig uddannelse ikke må gøre det, mens de farmaceuter, som er langt væk fra patienterne, rent faktisk godt må gøre det.

Kl. 00:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 00:03

Liselott Blixt (DF):

Som jeg forstår forslaget, skal kliniske ekspertsygeplejersker udskrive nye recepter, alt efter hvornår de ser patienten. På farmaceutbasis skal det være lægen, der har lavet en ordination på en recept, der kan udskrives et vist antal gange. Om det er samme måde, man vil have for ekspertsygeplejersker, ved jeg ikke, men jeg ved, at farmaceuter tager en uddannelse, der varer 5 år, hvor de kun uddanner sig inden for medicin.

Og med hensyn til, hvad jeg forstår ved kliniske ekspertsygeplejersker, er det, at de bliver uddannet inden for et bredere område i 1 år.

Kl. 00:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 00:03

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil godt sige til fru Liselott Blixt, at det står direkte i beslutningsforslaget her, at det, det drejer sig om, er en begrænset selvstændig ordinationsret, der giver dem lov til selv at forlænge recepter og justere medicin.

I forhold til uddannelseslængde – hvis det er det, det drejer sig om – har sygeplejerskerne jo altså en uddannelse på godt 3½ år plus en ekspertmasteruddannelse på 1½ år plus, at de har meget lang klinisk erfaring, som der også står i forslaget, og som også sundhedsministeren tidligere her i dag har givet udtryk for. Det er jo det område, det drejer sig om. Jeg må blot sige, at de sygeplejersker her arbejder i lægepraksis tæt sammen med den praktiserende læge, som står for diagnosticeringen, og som ordinerer medicinen som udgangspunkt. De sidder ved siden af hinanden, og de har let ved at tale sammen.

Jeg kan ikke se, hvor forskellen mellem en klinisk ekspertsygeplejerske og en farmaceut ligger for Dansk Folkeparti, men det vil jeg gerne have forklaret.

Kl. 00:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 00:04

Liselott Blixt (DF):

Jeg tror, ordføreren selv var inde på det, da han sagde »justere medicin«. Jeg har ikke nævnt noget om, at en farmaceut skulle gå ind at justere medicinen.

Kl. 00:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Inden vi går videre i ordførerrækken, kan jeg, idet jeg kigger på klokken, der er 5 minutter over midnat, konstatere, at hr. Flemming Møller Mortensen er et af de forholdsvis få folketingsmedlemmer, der opnår det at fremsætte et beslutningsforslag i Folketinget, der er så omfattende og så kompliceret, at førstebehandlingen strækker sig over to døgn.

Så er det hr. Jonas Dahl som ordfører for SF.

Kl. 00:05

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Det er spørgsmålet, om vi så skal sige godmorgen eller godnat. Spørg til side.

Jeg synes, det på mange måder er et sympatisk forslag, man kommer med fra Socialdemokraternes side. Jeg bider dog mærke i det, som sundhedsministeren sagde tidligere, og som også Venstres ordfører var inde på, nemlig at denne taskforce har været i gang. Det, der kan undre mig, når vi står her i dag og debatterer det, er, at den taskforce ikke har kunnet løse opgaven. Det må jo være konklusionen i dag, at vi, efter at man endnu en gang, fristes jeg til at sige, har haft en taskforce i gang, har måttet konkludere, at man ikke var i stand til at løfte opgaven. Jeg synes, det er bekymrende, og jeg synes også, det må være bekymrende for en sundhedsminister, som har taget det ansvar på sig, at vi står i en situation, hvor man rent faktisk ikke har kunnet løse den opgave, man står for.

Når det er sagt, vil jeg gerne sige i forhold til det konkrete forslag, at det i hvert fald er vores bekymring, hvis vi så skal tage en detail- og paragrafdiskussion sundhedsgruppe for sundhedsgruppe. Jeg mener ikke, at det i det store hele er formålstjenligt, at det bliver os som politikere, der i givet fald kommer til at afgøre den konkrete lovgivning og den konkrete opgaveglidning. Jeg kan godt forstå fristelsen til at give sig i kast med det, netop når man ser på den langsomme proces, man har set i ministeriet, og der synes jeg ikke, at der er meget ros at give til den måde, man har tacklet problemstillingen på.

I det konkrete forslag foreslår man så, at man skal give sygeplejersker ret til at ordinere og anvende receptpligtige midler. Vi er i hvert fald fra SF's side ganske forbeholdne over for den side af sagen, men vi ser frem til også at få den uddybet yderligere i det fore-

stående udvalgsarbejde. Vi ser dog en række problemstillinger i netop at give sygeplejersker decideret ret til at ordinere medicin, vel vidende at der allerede i dag er mange situationer på danske sygehuse, hvor det sker. Det sker så i strid med lovgivningen, men det kan jo så være en anden overvejelse, vi skal have på et senere tidspunkt. Men der er en række problemer ved, at man åbner op, således at andre faggrupper også decideret kan ordinere medicin, om end det er i begrænset omfang.

Når man så videre foreslår fra Socialdemokraternes side, at Sundhedsstyrelsen også skal fastlægge uddannelses- og kompetencekrav for kliniske ekspertsygeplejersker, så kan jeg sådan set sagtens tilslutte mig den del af forslaget, som netop går på, at vi får sat yderligere tryk på den her proces i forhold til at få skabt en debat om faggrupperne og om, hvordan vi laver en udvikling for den opgaveglidning, vi har snakket så meget om i de senere år, men har gjort så frygtelig lidt ved. Jeg vil blot opfordre til, at vi tager diskussionen i udvalgsarbejdet og også ser på, hvordan vi kan udvide det her. Jeg synes ikke, at det skal være et spørgsmål om den ene faggruppe kontra den anden faggruppe.

Det, vi har behov for, er fremadrettet at sikre, at vi får en opgaveglidning generelt i sundhedssektoren. Der synes jeg der påhviler – selv om sundhedsministeren er ny – et ganske stort ansvar på den regering, vi har haft de seneste 9 år. Man har snakket om det her rigtig længe, og jeg synes, vi må konkludere i dag, at vi har set utrolig lidt handling, vi har set utrolig få konklusioner, og derfor vil jeg også opfordre til, at man ikke bare tager en dialog med de relevante faglige organisationer, men også gør dem klart, at såfremt man ikke kan finde en løsning selv, bliver det et lovgivningsmæssigt spørgsmål, hvor vi her i salen må sætte os ned og debattere det fagområde for fagområde.

Jeg mener ikke, det er hensigtsmæssigt, og det tror jeg sådan set heller ikke sundhedspersonalet ville være interesseret i eller være tjent med, men jeg synes, man skal gøre det meget klart, at det her ikke er vejen frem, og derfor glæder jeg mig også til at høre en god forklaring på, hvorfor man nu endnu en gang skal nedsætte en taskforce og ikke i det mindste kan bruge det arbejde, der trods alt er blevet lavet de senere år, til noget konstruktivt. Jeg synes, det er en smule bekymrende, at der ikke er kommet noget ud af de tidligere års arbejde.

Med de ord vil jeg sige, at jeg synes, der er mange sympatiske træk i forslaget. Vi vil gerne være med til at arbejde videre med det under udvalgsbehandlingen, men vi ser dog også som nævnt et par problemstillinger i det konkrete forslag.

Kl. 00:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 00:09

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg må da takke SF's ordfører for, at også SF synes, der skal ske noget på opgaveglidningsområdet, og at ordføreren på samme måde som jeg udtrykker mistillid, i forbindelse med at taskforcen ikke er nået frem til et resultat.

Der er dog et par spørgsmål, jeg bliver nødt til at stille til ordføreren, og jeg bliver også nødt til at udtrykke en undren. For det kan undre mig en lillebitte smule, at SF er forbeholden på den måde, at man ikke synes, at sygeplejersker, som får en videreuddannelse, vil kunne varetage en delegeret opgave på et meget begrænset område. Ordføreren siger, at så må der foregå noget på sygehusene, der er i strid med loven. Sådan sagde ordføreren det, i forbindelse med at der kan sygeplejersker godt ordinere og justere medicin.

Det har jeg jo altså selv meget erfaring med, og jeg vil sige, at så vidt jeg ved, foregår der intet på sygehusene, som ikke er inden for det, den ledende overlæge kan lægge ud som rammen på sygehuset.

Det synes jeg er meget væsentligt at få manet i jorden i debatten her i dag, men jeg må selvfølgelig lige spørge ordføreren, hvad ordføreren mener med det.

Kl. 00:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 00:11

Jonas Dahl (SF):

Det er klart, at så længe det sker med den pågældende overlæges accept, er det inden for lovens rammer. Men hvis en sygeplejerske vælger uden at konsultere en læge at ordinere medicinen, er der, i hvert fald som jeg har forstået gældende lov, et problem i forhold til loven. Men så længe man gør det efter aftale med den nærmeste leder og den nærmeste overlæge, er der ikke noget problem i det.

Nu skal jeg citere fra forslaget: » ... som har fået en målrettet videreuddannelse, skal have en begrænset, selvstændig ordinationsret, der giver dem lov til selv at forlænge recepter og justere medicin.«

Som jeg læser forslaget – men det kan selvfølgelig være en strid om ord, og det tager vi gerne i udvalget – ligger der for mig at se også i ordene, når man decideret foreslår en selvstændig ordinationsret, at man går ind og giver den konkrete kliniske sygeplejerske mulighed for også konkret at gå ind og foretage en selvstændig ordinerings. Og det er der, hvor jeg mener at man laver en markant ændring i forhold til den gældende lov, en ændring, som vi umiddelbart ikke er tilhængere af.

Kl. 00:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 00:12

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg er da glad for, at hr. Jonas Dahl selv læser den sidste sætning op i den her sammenhæng, som netop er, at det giver dem lov til selv at forlænge recepter og justere medicin. Det er lige nøjagtig det, der præciseres, så det glæder jeg mig til og har også en forhåbning om at kunne få hr. Jonas Dahl overbevist om i udvalgsarbejdet er det, der ligger i forslagets tekst.

Hr. Jonas Dahl siger også i forhold til opgaveglidning, at det gælder andre faggrupper. Her sagde jeg også i min ordførertale, at det, vi har villet gøre med det her beslutningsforslag, var at forsøge at lægge et pres på regeringen i forhold til at sige, at man skal komme i gang med den opgaveglidning, som regeringen ikke har kunnet iværksætte, og som vi heller ikke via Sundhedsudvalget er kommet videre med selv med de mange deputationer, som faggrupperne har haft, hvor vi har sagt: Kom nu selv, tag nu selv initiativ til at få løst den opgaveglidning, som er synlig og nødvendig i vores sundhedsvæsen. Der har vi ønsket at give et lille puf til det. Det kan jeg også se at ministeren har anerkendt os for at gøre.

Er erfaringen fra andre lande noget, der gør indtryk på SF's ordfører?

Kl. 00:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 00:13

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil gerne læse sætningen op, for jeg synes, at hr. Flemming Møller Mortensen stopper op et sted.

I sætningen står: »selvstændig ordinationsret, der giver dem lov til selv at forlænge recepter og justere medicin«. Der, hvor jeg bliver

bekymret, er i forhold til at justere medicin. Hvor meget lægger man i det? Lægger man i givet fald det i det, at man også kan gå ind og justere i forhold til andre medikamenter? Men det er en diskussion, jeg meget gerne tager i udvalgsarbejdet, for jeg synes, at det er der, den centrale problemstilling er for os, nemlig med hensyn til decideret at give en sygeplejerske retten til at ordinere medicin. Jamen så mener jeg faktisk, at vi bevæger os et andet sted hen end der, hvor vi i hvert fald umiddelbart kan være med.

I forhold til at lægge pres på regeringen er jeg sådan set meget enig med hr. Flemming Møller Mortensen i, at der er behov for at lægge et pres på regeringen. Det er for tyndt, at vi her 9 år efter, at regeringen begyndte at snakke om opgaveglidning, stort set står med en snak i salen om, at nu kan man lave et kompetencekort, og så kan det være, at der måske kommer gang i det.

Det er jeg da sådan set meget enig i både er tyndt og fattigt, og det er alt, alt for lidt, specielt når man har haft en taskforce nedsat, som rent faktisk skulle belyse de her problemstillinger. Man må jo også konkludere, at den taskforce ikke har kunnet løse opgaven, men heller ikke de pågældende sundhedsministre, som har siddet i de her snart 10 år, har været i stand til at løfte den opgave, som påhvilede dem, netop at se på, hvordan vi fik gang i den opgaveglidning, som der er et så stort behov for.

Når ordføreren selv siger – og jeg citerer – et puf til, vil jeg til det sige, at jeg måske ikke tror, der er behov for et puf, der er behov for et meget kraftigt skub. Jeg må også sige, at med de kommentarer, der hidtil er kommet fra regeringspartierne, føler jeg mig sådan set ikke tryk ved, at det puf fører nogen steder hen, hverken i den ene eller den anden retning.

Kl. 00:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den konservative ordfører, fru Vivi Kier.

Kl. 00:15

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Det er jo tidligt på dagen, så jeg kommer springende.

Det her beslutningsforslag ligner jo til forveksling den idé, som fru Birgitte Josefsen og jeg var ude med for et års tid siden, så jeg vil starte med at sige tak til forslagsstillerne for opbakningen til vores idé.

Når vi har foreslået at indføre kliniske ekspertsygeplejersker, og at de skal have ret til inden for et afgrænset område at skrive recepter og justere medicin, hænger det tæt sammen med, at der allerede er positive erfaringer i udlandet. I England har sådan en model fungeret i flere år, og evalueringen, som det engelske sundhedsvæsen har fået udført, viser, at den er både sikker og effektiv. Undersøgelser viser, at patienter får høj kvalitet, og at de er meget tilfredse med den behandling, de kliniske ekspertsygeplejersker tilbyder.

Forslaget om disse sygeplejersker er et godt billede på, hvordan vi som politikere kan være med til at understøtte udviklingen ved at fjerne nogle af de barrierer, der står i vejen for reel opgaveflytning. Netop det at sikre, at rammerne for nytænkning og opgaveflytning er til stede og ændring af de gamle regler, hvor der er behov for det, ser jeg som en vigtig opgave for Folketinget. Forslaget om kliniske ekspertsygeplejersker er også et godt eksempel på, at vi ved at flytte rundt på nogle af opgaverne kan gøre det attraktivt for flere at tage en sundhedsuddannelse og dermed er med til at mindske personalemangelen på længere sigt.

Forslaget kan naturligvis ikke stå alene. Sygeplejerskerne skal også afgive opgaver til andre, og der er heldigvis kvalificerede faggrupper såsom lægesekretærer og SOSU-assistenten, der er parate til at tage over. En nytænkning af opgavefordelingen i sundhedsvæsenet kræver mod af os politikere, der skal turde ændre på den lovgiv-

ning, der står i vejen for opgaveflytning. Men det kræver også mod fra medarbejderne og de faglige organisationer, som skal være parate til at pege på opgaver, de kan afgive. Selv om det er svært, skal alle turde give slip på noget, for at hele sundhedsvæsenet kan komme et skridt videre.

Så kræver nytænkning af opgaverne en anden vigtig ting, nemlig at vi alle erkender, at der er opgaver nok til alle. Lægerne bliver ikke arbejdsløse, fordi nogle sygeplejersker får lov til at udføre nogle opgaver, læger tidligere har haft monopol på. Sygeplejerskerne bliver heller ikke arbejdsløse, fordi nogle social- og sundhedsassistenter får ansvaret for patienter, som sygeplejerskerne tidligere var ansvarlige for. Jeg hilser derfor ministerens udspil om at se på uddannelse og opkvalificering af sygeplejerskernes kompetencer og få belyst hele autorisationsloven velkommen.

Jeg ser det også som noget meget positivt, at vi kan udarbejde kompetencekort. En omfordeling af opgaver vil betyde, at patienterne får mere kvalitet, fordi sundhedsvæsenet bruger sine ressourcer optimalt. Det vil betyde, at flere unge får lyst til at tage en sundhedsuddannelse, at flere erfarne vil blive i sundhedsvæsenet, fordi de bliver anerkendt for det, de kan, og fordi de kan anvende deres kompetencer fuldt ud, og at sundhedsvæsenet dermed kommer et skridt nærmere den verdensklasse, vi arbejder hen imod.

Jeg vil også gerne pointere, at vi skal i gang, og at vi skal i gang nu. Jeg vil også holde ministeren fast på hans løfter. På baggrund af det arbejde, ministeren nu har tilkendegivet at ville gå i krig med, ser vi ikke grund til at tilslutte os dette forslag.

Kl. 00:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 00:18

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil gerne takke ordføreren for talen. Ordføreren startede jo med at sige, at jeg burde være taknemlig for, at Venstres og De Konservatives ordførere tidligere havde gjort et foderarbejde. Jeg vil sige, at de, vi skal takke, nok er dem, der i det hele taget har bragt princippet og tanken om kliniske ekspertsygeplejersker til Danmark fra udlandet, og der tror jeg nok, at de, der har stået i spidsen for det lige fra starten, har været Dansk Sygeplejeråd. Selvfølgelig har de også en særinteresse i det.

Nu er vi mange, der i mere end et år har været dybt interesserede og involverede i at få det her sat i værk. Jeg vil gerne spørge ordføreren, hvordan hendes tålmodighed har det på det her punkt i øjeblikket, set i forhold til at taskforcegruppen altså ikke er kommet igennem, og at vi, selv om vi jo har haft vores tillid til, at vi netop ved at kalde de ypperligste og alle interessenterne sammen kunne finde en løsning i mindelighed, intet resultat har.

Kl. 00:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 00:19

Vivi Kier (KF):

Jeg vil først og fremmest gerne starte med at sige tak for opbakningen til det forslag, der var fremsat. Og så skal det da ikke være nogen hemmelighed, at det sværeste ved at være politiker er, at man, når man får en god idé, helst så, at den blev udført i går frem for i morgen. Så det er altid svært at skulle have lidt tålmodighed. Jeg ser gerne meget hurtig handling, når jeg har fået en god idé, men jeg ved også godt, at det kræver, at man har et flertal, og at der er enighed bag det og sådan nogle ting.

Ja, vi kan godt blive enige om at taskforcegruppen sad og arbejdede og ikke har formået selv at finde frem til noget, og det er da

rigtig, rigtig ærgerligt. Men jeg oplever da nu, at der er grøde i det her, og jeg er sikker på, at vi hurtigt vil se noget handling, så det er da rigtig fint, at også det her beslutningsforslag kan være med til at presse på den gode idé, som fru Birgitte Josefsen og jeg lancerede for et år siden.

Kl. 00:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hr. Flemming Møller Mortensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 00:20

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg kunne godt tænke mig, at fru Vivi Kier prøvede at forklare mig, hvor hun mener, at kompetencekortet kommer ind i forbindelse med kliniske ekspertsygeplejersker. Det, jeg jo i og for sig fornemmer, er, at vi begge to er enige om, at det skal dreje sig om en masteruddannelse, altså en videreuddannelse på et højt niveau, hvor man tillægger sygeplejersken en særlig kompetence, og det er også derfor, man taler om, at der i den forbindelse kan blive behov for at ændre autorisationsloven på det her område.

Kl. 00:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 00:21

Vivi Kier (KF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at når vi snakker opgaveflytning og opgaveglidning, så bruger vi ordene sådan lidt i flæng, men det gør jeg rent faktisk ikke, for jeg mener, at opgaveglidning er en glidebane – vi er nødt til at snakke reel opgaveflytning, for ellers mener jeg ikke, vi kommer videre.

Når det så er sagt, må jeg sige, at det her ganske vist handler om kliniske ekspertsygeplejersker – og jeg er enig i, at det er en særlig uddannelse, en masteruddannelse, som kræver alle de her ting, som ministeren har sagt at man vil gå ind og kigge på, nemlig hvordan vi kan tilrettelægge uddannelsen, og hvor kompetencekortet så kommer ind – men jeg synes faktisk, at kompetencekortet er nytænkning, og at det er godt at se. Og jeg synes, at det hænger fint sammen med resten af min tale, som jeg godt ved at spørgeren nok ikke hørte, fordi der lige skulle foregå en meningsudveksling.

Men jeg snakkede jo meget om, at hvis vi gør det her, hvis sygeplejerskerne skal foretage den her opgaveflytning, så skal de jo også være villige til at afgive nogle opgaver til nogle andre osv., og der ser jeg kompetencekortet komme ind som et væsentligt element, så derfor syntes jeg, det var vigtigt at tage det med i den her sammenhæng.

Kl. 00:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, fru Lone Dybkjær.

Kl. 00:22

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Det Radikale Venstre er tilhænger af opgaveflytning, opgaveglidning, eller hvad man nu i øvrigt vil kalde det, og det er vi på så mange områder, hvor det overhovedet er relevant. Når vi så taler om sygeplejerskerne her, er virkelighedens verden jo ofte den, at sygeplejersker beklager sig over, at de er nødt til at deltage i rengøring, fordi tingene simpelt hen ikke er i orden. Derfor er der somme tider et ret stort spring mellem de teoretiske diskussioner og så virkelighedens verden.

Men jeg må sige, at jeg er noget forbløffet over, at vi her i Folketinget skal diskutere et forslag som det her. Jeg er da glad for, at vi har fået at vide, at det kun er et lille eksempel, for hvis vi sådan skulle diskutere uddannelse for uddannelse for uddannelse, så ville de 24 timer i døgnnet jo ikke slå til.

Altså, jeg er vildt forbløffet over, at vi skal diskutere det, og jeg vil gerne betvivle, at Folketinget overhovedet er kompetent til at træffe den her beslutning, og om det skal være os, der gør det. Det kan godt være, at der sidder et par sygeplejersker her, som er rimeligt kompetente til det, men jeg synes faktisk ikke, at det er rimeligt at tage det op i det her forum.

Men jeg forstår så, at det er, fordi der ikke er sket noget som helst, og nu har jeg så to gange prøvet at læse det her forslag igen, og der står intet sted noget om den her taskforce, der ikke har lavet en bønne. Det synes jeg dog havde været relevant at føre frem, altså at grunden til, at man gerne vil diskutere det her, er, at der har siddet nogle eksperter i årevis, som ikke har fundet ud af at lave noget på det her område.

Men det er da mærkeligt, må jeg sige og spørge ordføreren: Hvorfor er det overhovedet ikke kommet med i forslaget? Hr. Flemming Møller Mortensen ville have taget ordet under alle omstændigheder, så jeg er helt tryk ved, at det ikke bare er noget, jeg har provokeret frem, men at det altså er det, der er relevant. Jeg forstår så også, at fru Birgitte Josefsen allerede har aftalt et møde med ministeren i morgen, så nu skal der nok ske noget.

Det er altså, undskyld mig, en ret absurd debat, der foregår her, og det skyldes ikke tidspunktet. Jeg synes, at der skal ske noget på opgaveglidningsområdet, men jeg synes ikke, at vi skal tage det bid for bid – det må jeg indrømme.

Kl. 00:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 00:24

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg må jo nok sige til fru Lone Dybkjær, at det kommer en lille smule bag på mig, at ordføreren kan kalde det her for en absurd debat. Hvis ordføreren har fulgt lidt med i debatten for godt et år siden, hvor både sundheds- og forebyggelsesministeren og undervisningsministeren kastede sig meget ivrigt ind i den her debat og hævdede den til det allerhøjeste politiske niveau herhjemme – op på minister-niveau – fordi man vedkendte sig, at de rigtig, rigtig mange kroniske patienter, som er rundtomkring i landet, får for dårlig en behandling ude ved den alment praktiserende læge, fordi presset er for stort. Vi har spøgelsespatienter i Danmark, som ikke har en praktiserende læge, fordi der er stor mangel på praktiserende læger derude.

Det er det, der er hele baggrunden for at fremsætte det her forslag; det er netop for at prøve at få lagt flere ressourcer ud, så vi kan give et bedre og mere kvalificeret tilbud. Så jeg må spørge fru Lone Dybkjær: Gør de resultater, som det fremgår, der er fra andre lande, indtryk på den radikale ordfører?

Kl. 00:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 00:26

Lone Dybkjær (RV):

Jeg har jo som en indledende bemærkning sagt, at vi er tilhængere af opgaveflygtning eller opgaveglidning, men vi mener ikke, at vi kan tage uddannelsesområdet for uddannelsesområde, fag for fag, og behandle det her i Folketinget. Det er sådan set bare det, jeg vil sige. Og så synes jeg bare, at det er interessant, at meget af det, der er

foregået her, er udtryk for en frustration over, at der ikke er sket noget som helst, og at det så slet ikke er nævnt i forslaget.

Det er det, som jeg sådan bare stiltørdigt undrer mig over. Jeg er godt klar over, at der er mennesker herinde, der er meget optaget af deres fag. Det er også helt relevant. Og jeg synes, at der skal ske noget på det her område, men jeg synes bare, at det er mærkeligt, at vi i Folketinget skal diskutere ned i den her detalje. Det bliver jeg nødt til at sige undrer mig lidt.

Kl. 00:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 00:26

Flemming Møller Mortensen (S):

Men undrer det ikke også fru Lone Dybkjær, at vi har en taskforce med den repræsentation, den har, og at den så ikke kan komme frem med et resultat, der er politisk brugbart? For det er jo fuldstændig korrekt, at vi ikke fra socialdemokratisk side havde fremsat det her forslag, hvis vi havde haft et resultat; men nu kan jeg høre fra den brede politiske sammensætning herinde – og også fra ministerens side – at ministeren rent faktisk synes, det er udmærket, at vi får lagt en lille smule pres på den her sag.

Jeg kan da ikke undlade at spørge fru Lone Dybkjær: Hvordan ville fru Lone Dybkjær så have, at vi skulle presse en politisk proces frem mod et bedre resultat i forhold til en bedre behandling af de kroniske patienter, hvis ikke vi skulle gøre det ved at fremsætte et beslutningsforslag så konkret som det, der ligger her, som relaterer til de positive erfaringer fra andre lande? Hvordan ville vi som opposition kunne komme igennem og få lydhørhed, hvis ikke vi skulle gøre det politisk på den her måde? Det er blot et spørgsmål.

Kl. 00:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 00:27

Lone Dybkjær (RV):

Jo, jo. Jeg føler mig ikke kompetent til at tage en dyb diskussion om det her. Det er der nok mange i Folketinget der heller ikke gør, vil jeg tro. Men det, jeg bare siger her, er, at det her er et meget konkret forslag. Der står ikke et ord om taskforcen – det er det, der undrer mig. For hvis man nu var kommet med den politiske realitet, om jeg så må sige, i stedet for at sige, at vi mener, at det er sådan og sådan, der skal til inden for et konkret uddannelsesområde, så havde det i hvert fald for mig været mere forståeligt.

Jeg forstår nu, at det er, fordi der ikke er sket en bønne, og fordi taskforcen ikke har kunnet blive enig om noget som helst, og så er det da klart, at man bliver nødt til at opfordre en minister til at foretage sig et eller andet. Jeg er bare noget bekymret for, at vi skal ned i de her detaljer i bemærkningerne for at sige, hvad der er den rigtige masteruddannelse på det her område. Det synes jeg måske ikke vi er kompetente nok til her i Folketinget, for at sige det ligeud.

Kl. 00:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 00:29

(Ordfører for forslagsstillerne)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Jeg vil starte med at takke for debatten, og jeg må sige, at jeg ikke har haft problemer med at holde mig vågen, til trods for at klok-

ken nu er 00.30 og det er blevet onsdag. Jeg synes, at det har været væsentligt, og vi fremsætter ikke ting fra socialdemokratisk side, uden at vi har vurderet vigtigheden og væsentligheden af det.

Jeg er rigtig glad for den respons, der også er kommet fra faktisk alle ordføreres side, hvor der er blevet givet udtryk for, at kronikerområdet er et problemområde. Det er et stigende problemområde: 2 millioner danskere i 2020 er et meget stort tal med en utrolig konsekvens for 2 millioner danskere, deres familie, men også for vores samfundsøkonomi og vores sundhedsvæsen i forhold til de faglige kompetencer og personer og det store antal hænder, der skal til for at behandle netop de mange kroniske patienter.

Jeg er lidt ked af, at det er nødvendigt at gøre det til en politisk kamplads, for jeg synes, at der har været udtrykt så megen velvilighed og forståelse, i forhold til at det er nødvendigt at lave en opgaveglidning, og at det også er nødvendigt at skele til, hvordan vi udnytter ressourcerne bedre på en kvalificeret måde, forstået på den måde at vi ikke må gå på kompromis med den patientoplevede kvalitet og sikkerheden for den enkelte borger og patient, selv om vi går ind og laver opgaveglidning eller opgaveflytning.

Men det er jo blevet lidt til en politisk kamplads. Det har fået en tredjepart med, som vi normalt ikke har. Det er ikke blot et spørgsmål om opposition og regering, men det er også et spørgsmål om, hvordan vi får apparatet omkring os til også at arbejde effektivt frem mod nogle resultater i form af en forbedret folkesundhed i Danmark.

Jeg synes ikke, at der har været ting, der i og for sig har været modsatrettede i debatten her i dag, og derfor vil jeg også slutte af med at sige, at min forhåbning bestemt er til stede; min tålmodighed har længe været sat på prøve, men jeg har den, og den har også fået lidt fornyet luft og energi i dag, fordi jeg kan høre, at rigtig mange synes, at nu skal der handles på det.

Jeg vil også gerne sige og give udtryk for, at når vi har rejst den snævre problemstilling – og det er lidt relateret til fru Lone Dybkjær – så er det jo ikke, fordi vi ikke ønsker, at der skal ske opgaveglidning på væsentlige andre områder og mellem faktisk alle faggrupper i sundhedsvæsenet. Det er sådan, at vi synes, at opgaverne skal løses på det lavest mulige kompetenceniveau, hvor vi fortsat holder fast i kvalitet og patientsikkerhed. Men det er også et spørgsmål om, at den frie og lige adgang, som vi kæmper for i forhold til sundhedsvæsenet, skal gøre sig gældende i alle egne af Danmark.

Vi ved godt, hvor presset på de praktiserende læger er størst: Det er ikke i storbyerne, men det er i udkantsdanmark. Derfor er det vigtigt, at vi får skærpet de kompetencer, som rummes i lægehusene derude, dér hvor man allerede i dag har et utrolig godt samarbejde mellem den praktiserende læge, laboranter, sekretærer og sygeplejersker og andet personale, der er ansat ude i den almene praksis.

Vi mener fra socialdemokratisk side, at almen praksis er et sted, hvor vi i høj grad også skal fokusere på at få forbedret kvaliteten. Blot der kan jeg sige, at hvis vi prøver at kigge 10-15 år tilbage og så ser, hvordan væksten har været generelt i sundhedsvæsenet, så må man sige, at antallet af sundhedsprofessionelle, som er kommet ind i den sekundære sundhedssektor, altså sygehusvæsenet, er steget drastisk, men det er næsten ikke steget i forhold til almen praksis.

Tallet for de 3.500 almenpraktiserende læger, der er, er ikke steget væsentligt, og det vil heller ikke komme til at stige væsentligt i løbet af de næste år, fordi der bliver en mangel på læger, og derfor synes vi, at kliniske ekspertsygeplejersker er et fantastisk godt og et meget presserende område at få fokuseret på. Så også det er en af grundene til, at vi fra socialdemokratisk side har taget den her sag op.

Jeg vil se frem til udvalgsarbejdet. Jeg vil takke alle parter – ikke mindst ministeren – for også at udtrykke forståelse for, at der skal gøres noget på området, og jeg vil ønske ministeren held og lykke i det her ministerembede med nu for anden gang at få muligheden for at tage debatten op. Jeg vil så håbe, at vi har en undervisningsmini-

ster, som vil udtrykke sig lige så positivt, som den nuværende indenrigs- og sundhedsminister gjorde i februar måned sidste år, nemlig da han sagde, at nu skal beskrivelsen i gang. Tak for i aften og i nat.

Kl. 00:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 00:34

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en meddelelse til Folketingets dagsorden for det møde, der startede i går, tirsdag den 4. maj 2010.

Fra medlem af Folketinget Johs. Poulsen, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 10. maj 2010 atter kan give møde i Tinget.

Erika Lorentsens hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører derfor fra nævnte dato at regne.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i dag, onsdag den 5. maj 2010, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, som er opslået i salen.

:

Mødet er hævet. (Kl. 00:35).